

Lietuvos Respublikos Seimo *pirmoji sesija*

2020 m. gruodžio 17 d.
17 ir 18 posėdžiai

Stenogramos

10

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

I (RUDENS) SESIJA

2020 m. gruodžio 17 d.

Rytinis posėdis Nr. 17

Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. gruodžio 17 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	9
<i>Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir ekspertų informacija apie COVID-19 suvaldymo priemones</i>	
Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Visuomenės sveikatos fakulteto Sveikatos vadybos katedros profesoriaus M. Stankūno kalba	12
Matematikos mokslų daktaro V. Zemlio-Balevičiaus kalba	13
Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto prodekanos profesoriaus V. Kasiulevičiaus kalba	15
Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Hematologijos, onkologijos ir transfuziologijos centro direktoriaus profesoriaus L. Griškevičiaus kalba	16
Vilniaus universiteto Psichologijos instituto Suicidologijos tyrimų centro vadovo daktaro P. Skruibio kalba	17
Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės kalba	17
Sveikatos apsaugos ministro A. Dulkio kalba	18
Pranešėjų atsakymai į Seimo narių klausimus	19
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Evaldą Gražį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-87(2) svarstymas ir priėmimas	23
Seimo nario P. Gražulio kalba	24
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Vitaliją Norkūnaitę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projekto Nr. XIVP-88(2) svarstymas ir priėmimas	24
Seimo nario V. Gapšio kalba	24
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Nidos Grunskienės skyrimui Lietuvos Respublikos generaline prokurore“ projekto Nr. XIVP-112(2) svarstymas ir priėmimas	25
Seimo nario V. Bako kalba	25
Seimo nario P. Gražulio kalba	26
Seimo nario K. Glavecko kalba	27
Seimo nario E. Gentvilo kalba	27
Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2183(2), Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2184(2), Administracinių nusižengimų kodekso 510 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2185(2), Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2186(2), Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2187(2), Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2188(2), Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 49, 59, 59 ¹ , 171 ⁶ , 172, 173, 225, 226, 226 ¹ , 226 ² straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 171 ⁷ straipsniu“ projekto Nr. XIIIIP-2189(2), Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2190(2), Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir Įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2191, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 19, 27 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2192(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 33, 47 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2193(2) ir Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2194(2) svarstymo tęsinys	29

Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Vytautą Gapšį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projekto Nr. XIVP-118 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (I. Haase)	29
Seimo nario V. Gapšio kalba	31
Seimo nario V. Bako kalba	32
Seimo nario P. Gražulio kalba	33
Seimo nario B. Matelio kalba	34
Seimo nario A. Mazuronio kalba	34
Šio nutarimo priėmimas	35
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIVP-126 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	35
Šio nutarimo priėmimas	35

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, susisiekimo ministro M. Skuodžio, vidaus reikalų ministrės A. Bilotaitės, sveikatos apsaugos ministro A. Dulkio, kultūros ministro S. Kairio, žemės ūkio ministro K. Navicko, švietimo, mokslo ir sporto ministrės J. Šiugždinienės, ekonomikos ir inovacijų ministrės A. Armonaitės ir finansų ministrės G. Skaistės atsakymai į Seimo narių klausimus	36
---	----

Vakarinis posėdis Nr. 18

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Evaldą Gražį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-87(2) priėmimo tęsinys	42
Šio nutarimo priėmimas	42
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Vitaliją Norkūnaite Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projekto Nr. XIVP-88(2) priėmimo tęsinys	42
Šio nutarimo priėmimas	42
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Nidos Grunskienės skyrimui Lietuvos Respublikos generaline prokurore“ projekto Nr. XIVP-112(2) priėmimo tęsinys	42
Šio nutarimo priėmimas	42
Informaciniai pranešimai	43
2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIII P-5302(2) antrasis svarstymas	43
Finansų ministrės G. Skaistės kalba	43
Finansų ministrės G. Skaistės atsakymai į Seimo narių klausimus	45
Seimo nario M. Majausko kalba	47
Seimo nario R. Šarknicko kalba	48
Seimo nario V. Mitalo kalba	48
Seimo nario V. Juknos kalba	49
Seimo nario K. Glavecko kalba	50
Seimo nario E. Gentvilo kalba	51
Seimo nario A. Syso kalba	52
Seimo nario L. Kukuraičio kalba	52
Seimo nario L. Savicko kalba	53
Seimo nario R. Žemaitaičio kalba	54

Seimo nario V. Ažuolo kalba	55
Seimo nario A. Žukausko kalba	56
Seimo nario V. Bako kalba	57
Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-121 pateikimas (G. Skaistė)	60
Seimo nutarimo „Dėl 2021 metų, 2022 metų ir 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projekto Nr. XIIIIP-5304(2) svarstymas	63
Seimo nario K. Glavecko kalba	63
2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5292(2) pateikimas (A. Dulkys)	63
Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5294(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 6, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 19, 19 ¹ , 21, 29, 30, 32, 36, 40 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5295(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3011 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5296(2), Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 2, 4, 5, 11 ¹ , 14, 18, 21 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5297(2) ir Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5298(2) pateikimas (M. Navickienė)	66
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 1, 5, 9, 10, 11, 12, 16 straipsnių ir 1, 2, 3, 4 ir 5 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5293(2) pateikimas (M. Navickienė)	71
Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų ir valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2021 metais, įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5299(2) pateikimas (M. Navickienė)	73
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 2, 6, 10, 15, 17, 18, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2693 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5300(2) pateikimas (M. Navickienė)	75
Socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 1, 5, 10, 11, 12, 13 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5301(2) pateikimas (M. Navickienė)	77
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 38, 41 ir 48 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-122 pateikimas (M. Navickienė)	79
Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo Nr. I-830 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5046(2) priėmimas	82
Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 2, 12, 15, 22, 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5047(2) priėmimas	83
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 11, 19, 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5048(3) pateikimas (M. Navickienė)	83
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5049(2) pateikimas (M. Navickienė)	83
Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų Laisvės premijos paskyrimo Baltarusijos demokratinei opozicijai“ projekto Nr. XIVP-97 priėmimas	83
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-123 pateikimas (J. Šiugždinienė)	84
Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3195(2) priėmimas	86
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito“ projekto Nr. XIVP-103(2) svarstymas	87
Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. XIII-985 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-119 pateikimas (R. Juška)	87
Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo Nr. XIII-2771 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-117 pateikimas (I. Kačinskaitė-Urbonienė)	88

Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2183(2), Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2184(2), Administracinių nusižengimų kodekso 510 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2185(2), Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2186(2), Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2187(2), Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2188(2), Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 49, 59, 59 ¹ , 171 ⁶ , 172, 173, 225, 226, 226 ¹ , 226 ² straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 171 ⁷ straipsniu“ projekto Nr. XIIIIP-2189(2), Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2190(2), Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir Įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2191, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 19, 27 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2192(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 33, 47 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2193(2) ir Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2194(2) svarstymo tęsinys	91
Seimo nario G. Kindurio kalba	94
Seimo nario M. Majausko kalba	95
Seimo narės I. Kačinskaitės-Urbonienės kalba	95
Seimo narės L. Nagienės kalba	95
Seimo nario Z. Balčyčio kalba	96
Seimo nario A. Syso kalba (<i>Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu</i>)	96
Seimo nario K. Masiulio kalba	97
2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5302(2) antrojo svarstymo tęsinys	98
Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-121 pateikimo tęsinys	99
Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5294(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 6, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 19, 19 ¹ , 21, 29, 30, 32, 36, 40 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5295(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3011 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5296(2), Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 2, 4, 5, 11 ¹ , 14, 18, 21 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5297(2) ir Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5298(2) pateikimo tęsinys	99
Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų ir valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2021 metais, įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5299(2) pateikimo tęsinys	99
Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo Nr. I-830 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5046(2) priėmimo tęsinys	99
Šio įstatymo priėmimas	100
Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 2, 12, 15, 22, 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5047(2) priėmimo tęsinys	100
Šio įstatymo priėmimas	100
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 11, 19, 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5048(3) priėmimo tęsinys	100
Šio įstatymo priėmimas	100
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5049(2) priėmimo tęsinys	100
Šio įstatymo priėmimas	100
Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų Laisvės premijos paskyrimo Baltarusijos demokratinei opozicijai“ projekto Nr. XIVP-97 priėmimo tęsinys	100

Šio nutarimo priėmimas	100
Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo Nr. XIII-2771 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-117 pateikimo tęsinys	101
Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2183(2), Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2184(2), Administracinių nusižengimų kodekso 510 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2185(2), Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2186(2), Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2187(2), Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2188(2), Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 49, 59, 59 ¹ , 171 ⁶ , 172, 173, 225, 226, 226 ¹ , 226 ² straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 171 ⁷ straipsniu“ projekto Nr. XIIIIP-2189(2), Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2190(2), Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir Įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2191, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 19, 27 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2192(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 33, 47 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2193(2) ir Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2194(2) svarstymo tęsinys	101
Seimo nutarimo „Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininkų ir pirmininkų pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-130 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	112
Šio nutarimo priėmimas	112
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-127 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	112
Šio nutarimo priėmimas	112
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-128 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	112
Šio nutarimo priėmimas	113
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-124 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	113
Šio nutarimo priėmimas	113
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-125 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	113
Šio nutarimo priėmimas	113
Seimo savaitės (2020-12-21–2020-12-23) – 2020 m. gruodžio 22 d. (antradienio) ir 23 d. (trečiadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	114

Seimo narių pareiškimai

Posėdžio pirmininko paskelbtas Užsienio reikalų komiteto posėdžio protokolo išrašas dėl Seimo tarpparlamentinių grupių steigimo	115
Seimo nario V. Valkiūno pareiškimas	115
Seimo narės V. Aleknaitės-Abramikienės perskaityta 40 Seimo narių, susibūrusių į parlamentinę grupę „Už šeimą“ deklaracija	115
Seimo nario J. Urbanavičiaus perskaitytas pareiškimas dėl Laikinosios daigfunkcinių miškų puoselėjimo grupės įkūrimo	116
ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ	117

SANTRUMPOS

- DPF* – Darbo partijos frakcija
- LF* – Laisvės frakcija
- LSDPF* – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF* – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF* – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG* – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF* – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija

- A – alternatyvus teisės aktas
- ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
- GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
- VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 17 STENOGRAMA

2020 m. gruodžio 17 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiamieji kolegos, prašau užimti savo vietas. Pradedame 2020 m. gruodžio 17 d. rytinį posėdį. (*Gongas*) Skelbiu registraciją. Užsiregistravo 92 Seimo nariai.

10.00 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. gruodžio 17 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas

Darbotvarkės 1-1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Dėl darbotvarkės kalba R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Kolege, tikrai galiu pasakyti, aš tokio akibrokšto buvau nematęs 12 metų Seime – 2008 metų gruodžio mėnesį A. Kubiliaus Vyriausybė panašiai padarė, kai 3 valandą nakties reikėjo balsuoti už biudžetą. Panašu, dabartinė Vyriausybė, vakar 8 valandą registruodama biudžetą, elgėsi analogiškai, kaip elgėsi 2008 metais.

Jeigu kas nors skaitėte šį biudžetą arba kas nors gilintės, tai tame biudžete nėra pagrindinių tokių dalykų kaip išipareigojimai savivaldybėms. Šiandien rytą mes sužinome iš Vyriausybės, kad galimai Vyriausybė susitarė su savivaldybėmis dėl netekto gyventojų pajamų mokesčio kompensavimo. Susiskambinome šiandien su merais, merai išvis apie tai absoliučiai net nežino, apie kažkokį susitarimą. Dabar kalba, kad bando padidinti skolinimosi limitą.

Aš, Seimo Pirmininke, tikrai siūlau darbotvarkės 2-1 klausimo ir lydimųjų teisės aktų šią dieną nenagrinėti. Penktadienį siūlau valdybai susirinkti ir padaryti neeilinį posėdį. Biudžeto ir finansų komitetui šiandien po pietų leisti dirbti ties tuo klausimu, nes tai yra ne juokai, tai realiai apie 128 mln., plus kitų kiek yra nenumatyta išlaidų ir pajamų. Tai aš siūlyčiau šitą klausimą išbraukti, o kitus nagrinėti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kolega. Visi terminai yra išlaikyti. Užsirašau jūsų siūlymą išbraukti darbotvarkės 2-1.1 klausimą – Valstybės biudžeto svarstymą.

V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Opozicijos vardu siūlau įtraukti rezoliuciją dėl smulkiojo verslo diskriminacijos, kadangi yra labai svarbu šiuo metu priimti šią rezoliuciją ir imtis atitinkamų veiksmų. Prašome įtraukti į rytinę darbotvarkę.

PIRMININKĖ. Dėkui. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Mieli kolegos, iš eilės. Dėl savivaldybių. Siūlau nedramatizuoti tos situacijos, jinai buvo mums žinoma, mes ją radome kaip palikimą, matėme, kad yra nubrauktos išlaidos savarankiškoms funkcijoms vykdyti. Iš tiesų savivaldybės buvo paliktos basos pagal buvusį biudžetą. Jisai buvo pakoreguotas, buvo numatyta papildomai 40 mln. savarankiškoms funkcijoms vykdyti. (*Šurmulyš salėje*) Ir taip pat gyventojų pajamų mokestis didėja, dar papildomai 40 mln. gauna. Ir tai Biudžeto ir finansų komitetas apsvarstė.

Dėl rezoliucijos. Mieli kolegos, kviečiu nepalaikyti jokių rezoliucijų šiandienos darbotvarkėje, nes tai yra tiesiog pagalių kaišiojimas į ratus Vyriausybės vykdomai labai svarbiai programai, siekiant užtikrinti veiksmingą karantino taisyklių laikymąsi. Taigi, siūlau nepalaikyti jokių panašių rezoliucijų. Ačiū.

PIRMININKĖ. G. Paluckas.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Gerbiama Pirmininke, iš tiesų rezoliucija dėl smulkiojo ir vidutinio verslo nėra joks pagalių kaišiojimas, nes šiandien mes turime, panašu, besiskiriančią nuomonę. Vyriausybės nutarime yra parašyta vienaip, tuo tarpu ekonomikos ir inovacijų ministrė feisbuke aiškina, kad traktuokite, interpretuokite tą nutarimą kitaip. Todėl Seimo išreikšta valia arba matymas šiuo klausimu yra itin svarbu būtent šiuo periodu, kad neliktų neapibrėžtumo ir neaiškumo. Pažadame dirbti konstruktyviai ir labai greitai diskutuodami priimti tą rezoliuciją.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas kolega. Dėl šito apsispręs Seimas. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, aš turiu teisę irgi pritarti gerbiamam G. Paluckui. Šimtai tūkstančių Lietuvos šeimų susiduria su jų gyvenimo apribojimais. Mūsų rezoliuciją mes iš karto siūlysimė taistyti, sudaryti redakcinę komisiją. Yra normali praktika. Kai mes buvome valdantieji, jūsų rezoliucijos buvo kas antrą turbūt savaitę, na, apytiksliai, rytiniais posėdžiais, ir tai nebuvo vadinama trukdymu. Mes svarstėme jūsų pasiūlymus. Ponas M. Majauskas ėjo į šitą tribūną ir viskas buvo gerai. Kas nors pasikeitė?

Gerbiami kolegos, šiandien yra Prezidento K. Griniaus gimtadienis, perversmo metinės, na, parodykite jūs demokratinę valią. Tikrai opozicija turi teisę pateikti savo nerimus, o jūs jau nubalsuosite, kaip norėsite, tai bus jūsų valia, bet nevenkite... Partijos, kurios nuolat kalbėjo apie laisvę, šiandien nebenori leisti opozicijai pateikti žmonėms rūpimo klausimo į darbotvarkės rytinę dalį. O vietoj to yra organizuojama politvalandėlė, kur mums bus viskas paaiškinta, po sprendimų priėmimo. Labai malonu.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, ekspertai ir Vyriausybės nariai atsakys į Seimo narių klausimus. Prašom, A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Mielai kolegos, visa diskusija prasidėjo nuo to, kad posėdis labai ilgas. Tai kuo ilgiau jūs kalbėsite ir kelsite visokius nepagrįstus klausimus, tuo ilgiau mes ir posėdžiausime. Vienas komentaras.

Kitas komentaras dėl rezoliucijos – tai ir darome pačioje pradžioje diskusiją apie COVID-19 valdymo priemones, kad jūs galėtumėte paklausti ministrų, išsiaiškinti situaciją ir patobulinti tą pačią rezoliuciją, dėl kurios pripažįstate, kad ji nekokybiška. Rezoliuciją, kaip ir kalbėjome Seimo seniūnų sueigoje, bus galima priimti antradienį. Jūs taip pat turite ir kitų teisių, pavyzdžiui, rinkti parašus, juos atnešti iki posėdžio ir taip įtraukti į darbotvarkę. Naudokitės tomis teisėmis.

PIRMININKĖ. L. Savickas.

L. SAVICKAS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš tiesiog norėčiau apeliuoti į dešiniąją mūsų parlamento pusę. Visos opozicinės frakcijos kartu teikia šią rezoliuciją ir kartu aklai nekritikuoja valdančiųjų sprendimo, bet kviečia atliepti išsakytas mintis, kad reikia ieškoti balanso, reikia ieškoti labiau subalansuotų sprendimų dėl smulkiojo ir vidutinio verslo. Verslo bendruomenė tai aiškiai indikuoja, ir patys ministrai taip pat atliepia, kad reikia ieškoti sprendimų. Tad neužkirskime kelio, laikykimės Seimo rinkimų metu duotų pažadų tartis su Seimu, formatas tam yra tinkamas. Seniūnių sueigoje beveik buvo pasiektas sutarimas, pritrūko vieno balso. Kurkime geras tradicijas.

PIRMININKĖ. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Labas rytas. Dėkoju, Pirmininke. Dėl regionų politikos, dėl rezoliucijos tikrai prašau, nes jau Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos bedarbiai tėvai verčiami, kad vaikai eitų į darželius. Aš prašyčiau atkreipti dėmesį, nes jiems reikia mokėti abonentinį mokesį už darželius. Sumos sudaro 60–70 eurų ir 257 eurai yra maža suma. Dabar bedarbiams tėvams yra labai sunku.

Antra, aš norėčiau dėl darbotvarkės. Nors šiandien neįtrauksite, nors turėjo atsidurti, Bibliotekų įstatymo projekto Nr. XIII-P-5106, nes yra pateikti identiški projektai Kultūros ir Muziejų... ir pateikimą jie yra perėję, jeigu būtų galima, kitą savaitę įtraukite į darbotvarkę antradienį.

PIRMININKĖ. Jūs prašote dėl antradienio?

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Taip.

PIRMININKĖ. Antradienį ir apsispręsimė. J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš skaičiau valstiečių ir žaliųjų lyderio R. Karbauskio siūlymą nekelti aistrų COVID-19 tema ir tartis, ramiai viską spręsti. Bet štai rezoliucijos siūlymas, aš manau, kaip

tik yra tam tikras aistrų kėlimas. Ir kas dar keisčiausia, kritikuojami tie momentai, kurie yra identiški S. Skvernelio Vyriausybės priimtiems sprendimams, kai taip pat sugriežtinus reikalavimus, prasidėjus karantinui, smulkusis verslas patyrė lygiai tokius pat apribojimus. Aš manau, kad mes kalbamės su Vyriausybe, kad būtų labiau išlaikyti sąžiningos konkurencijos principai ir gal Vyriausybė kai ką dar pakoreguos. Dirbkime ramiai, o ne rezoliucijomis kaitinkime aistras.

PIRMININKĖ. V. Gapšys.

V. GAPŠYS (*DPF*). Dėkoju. Aš matau, kad tiek kairė, tiek dešinė lyg ir ginčijasi, kas čia prie ko. Bet, žinokite, mes, Darbo partijos frakcija, norime labai paprastai – mes matome problemą, mes norime ją išsakyti, todėl palaikome rezoliuciją. Jeigu manote, kad jos nereikia palaikyti, jūs galite balsuoti. O dėl įtraukimo į darbotvarkę, tikrai šioje pusėje yra 47 reikiami parašai, jeigu reikės, mes juos surinksime. Jūs patys suprantate, kokia yra situacija, ir norėtume, kad jūs atkreiptumėte dėmesį, kad ta reikiama dauguma yra, o atkreipę dėmesį įtrauktumėte, išspręstumėte tą klausimą ir judėtume toliau.

PIRMININKĖ. L. Mogenienė.

L. MOGENIENĖ (*LVŽSF*). Ši rezoliucija atsirado ne iš mūsų minties, kad būtų kažkokia rezoliucija. Smulkiųjų verslininkų asociacija, Smulkiojo ir vidutinio verslo taryba, vienijanti 47 asociacijas, prašo nepavogti iš jų Kalėdų ir teigia, kad tai yra diskriminacija ir kad būtina išspręsti ne kada nors, o dabar, nes kalėdinis laikotarpis tiems žmonėms, kuriems uždrausta tą patį geriausią laikotarpį išnaudoti savo verslui stiprinti ir šeimoms išlaikyti, tiesiog yra pavagiamas tuo sprendimu. Todėl labai prašome įtraukti ir reaguoti dabar.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, aš siūlyčiau ne pristatinėti rezoliuciją, o apsispręsti dėl jos įtraukimo. V. Bakas.

V. BAKAS (*MSNG*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Aš kreipiuosi vis dėlto į dešinę ir apskritai į visus. Kolegos, akivaizdu, kad smulkieji verslininkai yra sutrikę ir supykę. Ateina laiškai Seimo nariams. Sąlygos yra diskriminacinės. Žmonės šluojami iš turgų, iš mažų parduotuvelių, nors tam ruošėsi. Įtraukime į rezoliuciją ir tarkimės, kaip amortizuoti tuos netekimus ir kaip padaryti taip, kad tos dabar taikomos priemonės būtų sėkmingos, nes sulauksime mitingų, jeigu negirdėsime žmonių.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kolegos, siūlymai išsakyti. Dabar balsuojame dėl R. Žemaitaičio siūlymo išbraukti šiandieną darbotvarkės 2-1.1 klausimą – 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą. Tik informuoju, kolegos, kad pagal Statutą antrasis svarstymas turi įvykti iki gruodžio 18 dienos. Balsuojame. Kas pritariate R. Žemaitaičio siūlymui išbraukti biudžetą iš šiandienos darbotvarkės, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 116, balsavo 116: už – 53, prieš – 56, susilaikė 7. Siūlymui nepritarta.

Kitas siūlymas – dėl įtraukimo Seimo rezoliucijos dėl smulkiojo verslo diskriminacijos, valdant COVID-19 pandemiją, vengimo. Kas pritariate šios rezoliucijos įtraukimui, balsuojate už, manantys kitaip balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 118, balsavo 118: už – 59, prieš – 29, susilaikė 30. Lygu. Balsuojame iš naujo. (*Balsai salėje*) Balsuojame.

Užsiregistravo 118, balsavo 117: už – 55, prieš – 29, susilaikė 33. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl visos darbotvarkės. Kas pritariate šios dienos darbotvarkei, balsuojate už, manantys kitaip balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 118, balsavo 118: už – 73, prieš – 8, susilaikė 37. Darbotvarkei pritarta.

10.15 val.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir ekspertų informacija apie COVID-19 suvaldymo priemones

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir ekspertų informacija apie COVID-19 suvaldymo priemones. Rengiame valandos trukmės diskusiją, kurioje dalyvauja

(pristatau dalyvius): profesorius M. Stankūnas, LSMU Visuomenės sveikatos fakulteto Sveikatos vadybos katedros profesorius daktaras, V. Zemlys-Balevičius, matematikos mokslų daktaras, profesorius V. Kasiulevičius, Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto prodekanas, profesorius L. Griškevičius, Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Hematologijos, onkologijos ir transfuziologijos centro direktorius daktaras, P. Skruibis, Vilniaus universiteto Psichologijos instituto Suicidologijos tyrimų centro vadovas, Ministrė Pirmininkė I. Šimonytė ir sveikatos apsaugos ministras A. Dulkys.

Kolegos ekspertai prie mūsų prisijungę nuotoliniu būdu, ekspertams siūlome skirti po 5 minutes pasisakymams, Ministrėi Pirmininkei ir ministrui – po 10 minučių, o likusį laiką skirsime Seimo narių klausimams. Perduodu žodį ekspertams.

M. STANKŪNAS. Gera diena, gerbiama Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, aš noriu pasiteirauti, ar jūs girdite mane ir matote mano padalintą medžiagą.

PIRMININKĖ. Taip, ačiū, girdime ir matome jūsų medžiagą.

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Visuomenės sveikatos fakulteto Sveikatos vadybos katedros profesoriaus Mindaugo Stankūno kalba

M. STANKŪNAS. Laba diena dar kartą. Aš iš tikrųjų noriu truputėlį pakomentuoti situaciją. Norėčiau pradėti su tokia statistika. Visi stebite kovidą statistiką, puikiai žinote, kiek pas mus atvejų, ir taip toliau. Tačiau aš šiandieną prieš šitą posėdį pasižiūrėjau, kiek per paskutinę savaitę, tai yra tiesiog lygiai per paskutines septynias dienas, Lietuvoje mirė žmonių dėl kovidą. Taigi skaičius yra labai įdomus, tai yra 142 žmonės tiesiog mirė dėl šios ligos. Aš manau, kad kalbant Seimo auditorijai tikrai nereikia sakyti, kad šis skaičius yra labai artimas tam... būtent tiek yra pas mus, Lietuvoje, Seimo narių. Tai va kiekvienas, sėdėdamas savo vietoje, galite imti ir pasižvalgyti, kiek yra vietų, tiek mes per savaitę netekome žmonių dėl šitos ligos. Tikrai nereikia apgaulinėti savęs, nes mes puikiai suprantame, kad šitas skaičius dar tikrai didės ir greičiausiai mes turėsime tos liūdnos statistikos nemažai.

Taigi noriu... (*Trūkinėja garsas*) esminių rodiklių... kuris kalba apie pandemijos suvaldymą, tai yra efektyvaus viruso reprodukcijos dydis. Jis parodo, kiek vienas užsikrėtęs žmogus užkrečia kitų žmonių, arba, kitais žodžiais sakant, kiek 100 žmonių užkrečia kitų. Taigi, sakykime, kai mes Lietuvoje paskelbėme pirmąsias karantino priemones, tai buvo lapkričio pradžioje, šitas rodiklis siekė 1,50, kitais žodžiais sakant, 100 užsikrėtusių žmonių užkrėsėdavo 150 naujų, ir mes matėme staigų atvejų didėjimą. Įvestos praeitos Vyriausybės priemonės davė savo efektą ir mes matėme, kad tas reprodukcijos dydis mažėjo iki vieneto, po to buvo atšokimas ir dabar mes turime apie 1,17.

Kad šitas mūsų visuomenės sveikatos iššūkis būtų suvaldytas, mums reikia šitą efektyvų reprodukcijos dydžio rodiklį numažinti žemiau vieneto ir kuo bus mažiau vieneto, tai yra kuo arčiau nulio, tuo greičiau mes šitą pandemiją mažinsime. Tačiau Lietuvoje, kaip sakiau, šiandieną turime apie 1,17, 1,18 ir turint po 3 tūkst. atvejų kiekvieną dieną, tai yra iš tikrųjų labai daug, parodo, kad dar daug žmonių vis naujai užsikrečia virusu.

Kokios galėtų būti priežastys dėl to, tai yra kodėl mums taip galbūt nelabai sekasi? Viena iš priežasčių yra būtent gyventojų vis dar nemažas mobilumas. Čia matote pagal „Google Mobility Reports“ padarytą lentelę, kurioje galite matyti, kaip mes atrodėme pavasario laiku, tai yra kai buvo pirmasis tas karantinas. Iš tikrųjų Lietuvos gyventojai savo judėjimą labai stipriai riboja ir mes matome, kad, sakykim, parduotuvės, pramogos – buvo sumažėjimas beveik 65 %, lyginant su sausiu, kalbant apie maisto prekes – 27 %, darbo vietos – perpus. Tačiau dabar sumažėjimas yra, bet jis tikrai ne toks. Mes galime kalbėti apie tai, kad jis yra bent 20 % didesnis, negu buvo pavasario metu.

Infekcinių ligų kontrolė. Mes turime labai paprastą taisyklę, kad yra (...) virusas plinta, kuo mažiau žmonės judės, kuo mažiau žmonės turės kontaktų, tuo tas viruso plitimas bus mažesnis.

Šią savaitę Lietuvos Respublikos Prezidento suburtos Sveikatos ekspertų tarybos posėdžio metu buvo pristatyti scenarijai, kaip galėtų ta pandemija vystytis toliau. Iš tikrųjų skaičiai nėra

optimistiški. Mes, aišku, pateikėme ir optimistinį scenarijų, bet tikrai mažai vilčių dedame, kad jis galėtų toks išsipildyti. Vis dėlto Ekspertų taryba... Aš noriu parodyti jums tą mažiau pesimistinį realistinį variantą. Mes matome, kad bent iki sausio vidurio mes galime turėti apie 60 tūkst. atvejų. O tai reiškia, kad Lietuvos gydymo įstaigoms reikės per 3 tūkst. lovų, nes tiek bus hospitalizuojama žmonių. Tiesiog galiu pasakyti, kad pagal šios dienos statistiką kas ketvirtas pacientas, kuris guli stacionare, yra būtent kovidinis.

Kad pandemija būtų sumažinta ir kad situacija tiesiog taisytųsi, mums reikia ją kontroliuoti, tai yra tiesiog sumažinti tų vietų arba tų aplinkybių, kuriomis virusas plinta. Gaila, kad iš tikrųjų ta statistika, kurią renka Nacionalinis visuomenės sveikatos centras, nėra tobula ir mes daug dalykų nežinome, tačiau mūsų Sveikatos ekspertų tarybos nario vieno pranešimo metu buvo pateikta tokia statistika, kuri rodo... (Atsiprašau, matote skaidres? Čia kažkas rašo, kad...) ...kur yra užsikrėtimų, kur tas virusas plinta. Taigi vis dėlto mes matome, kad pagrindinis viruso plitimas vyksta šeimoje, darbe, asmens sveikatos priežiūros įstaigose, slaugos ir gydymo institucijose bei ugdymo įstaigose.

Aš noriu parodyti paskutinę skaidruolę. Atsiprašau, sako... Tuoj, minutėlę, pabandysiu. Labai noriu šitą skaidruolę parodyti. Turėtumėte dabar matyti, nes užstrigo, kažkas su internetu. Šitoje skaidruolėje aš norėčiau parodyti jums, kokios priemonės padeda sumažinti epidemijos plitimą. Tai yra iš trijų paskutinių metaanalizių, kurios buvo publikuotos pačiuose prestižiškiausiuose pasaulio mokslo žurnaluose, tai yra „The Lancet“, „Infectious Diseases“, „Nature Human Behaviour Research“, „Science“. Tiesiog juose buvo apžvelgta įvairių pasaulio šalių patirtis ir mokslininkai padarė apibendrinimus, kas iš tikrųjų labiausiai, stipriausiai veikia to efektyvaus rodiklio sumažinimą, vadinasi, kas leidžia sumažinti naujų užsikrėtimų skaičių. Iš visų stipriausių priemonių yra būtent šita studija.

Aš dabar norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į šitą langelį. Tai yra mažų susibūrimų draudimas. Mažų susibūrimų šeimos rate, artimųjų rate ribojimas iš tikrųjų gali vadinamąjį RT rodiklį sumažinti net iki 0,3327. Vadinasi, nuo to, kokį mes dabar turime, galime skaičiuoti iš esmės 0,3 punkto. Iš tikrųjų tai būtų labai didelė reikšmė.

Ugdymo įstaigų uždarymas. Ten kontrolė dabar galbūt mažesnė. Asmenų judėjimo ribojimas, vietinio judėjimo ribojimas gali irgi labai stipriai sumažinti.

Pati naujausia studija, kuri buvo publikuota „Science“, irgi labai stiprus amerikiečių žurnalas, parodo, kad irgi tam tikros priemonės, sakykim, likti namie, ugdymo įstaigų uždarymas, ribojimas susitikti su asmenimis iki dešimties žmonių, irgi labai stipriai veikia.

Dabar čia buvo irgi klausimas apie... Girdėjau Seimo narių diskusiją dėl smulkaus verslo, nebūtinų verslų, tai irgi iš tikrųjų noriu pasakyti, kad mokslininkai įvardija, kad tų nedidelių, sakykim, nebūtinų verslų uždarymas gali turėti efektą nuo, sakykim, tokio labai galbūt net minimalaus 3 % sumažėjimo iki net 49 %. Iš tikrųjų tai tikrai gali būti stipri priemonė (...) pandemijai suvaldyti.

Aš atsiprašau už technines kliūtis. Sakė, kelių skaidruolių nematėte, bet manau, kad šią pačią svarbiausią, kur tiesiog mokslo žinios apibendrintos ir sudėtos į vieną skaidruolę, ir parodo įvairių priemonių efektyvumą, aš manau, galėjote pamatyti, ir dar ją palieku. Ačiū už dėmesį.

PIRMINKĖ. Dėkui profesorius M. Stankūnui. Kitas kalbės daktaras V. Zemlys-Balevičius. Žodis jums.

Matematikos mokslų daktaro Vaidoto Zemlio-Balevičiaus kalba

V. ZEMLYS-BALEVIČIUS. Sveiki visi, tuoj uždėsiu skaidres. Matomos mano skaidrės?

PIRMINKĖ. Taip.

V. ZEMLYS-BALEVIČIUS. Puiku! Kol kas aš pats jų nematau. Štai, gerai. Puiku. Profesorius M. Stankūnas apžvelgė iš dalies taikomas priemones, aš labiau apžvelgsiu skaičius.

Turime tokią situaciją dabar. Šioje skaidrėje matote COVID-19 atvejus Lietuvoje ir tai yra savaitinis augimas, tai yra lyginama kiekvieną dieną septynių dienų atvejai su prieš tai buvusiomis

septyniomis dienomis. Na ir matome, kad nuo spalio mėnesio mes turime tokius amerikietiškus kalnelius ir niekaip nepasiekiame to neigiamo augimo. Čia buvo, taip sakant, vieną lapkričio dieną buvo nukritę truputį žemiau nulio, bet po to vėl atsigavo. Jeigu, taip sakant, toliau tokią situaciją turėsime, tai, deja, nieko gero nebus.

Toliau yra dar viena iš mano mėgstamų statistikų, tai yra teigiamų tyrimų dalis, tai reiškia, kiek procentų testuojamų žmonių turi kovidą. Ir matome, kad ji irgi kyla gana neblogai ir vis dar nekrenta. Pagal Pasaulinės sveikatos organizacijos rekomendacijas šis rodiklis turi būti mažesnis negu 5 %, kad epidemija būtų valdoma. Kaip dabar matome, tie 5 % paskutinį kartą buvo spalio pabaigoje ir iki šiol, taip sakant, vis dar kyla ir nekrenta.

Jeigu pasižiūrėsime kovido situaciją (čia buvo Lietuvos skaičiai), jeigu pasižiūrėsime kovido situaciją apskrityse, visada galbūt atrodo, kad Lietuvoje kur nors gerai, Lietuvoje gal kur nors yra apskričių ar savivaldybių, kur yra geriau, tai taip, deja, nėra. Čia matome visas keturias pagrindines statistikas, tai yra atvejų skaičius, mirčių skaičius, teigiamų tyrimų dalis ir testų skaičius. Tai čia visi tie 14 skaičių yra normuoti, kad būtų per pastarąsias dvi savaites ir 100 tūkst. gyventojų. Mes galime tada, taip sakant, atsižvelgti į gyventojų skaičių apskrityse ir visur mes matome, taip sakant, nuostabų augimą ir situacijos negerėjimą nuo spalio pradžios.

Lietuva pagal savo skaičius dabar jau pasiekė, na, mes įžengėme į nelaimingų šalių klubą. Čia, pavyzdžiui, matome, kokia yra situacija šalyse, kurių 14 dienų rodiklis yra per 1 tūkst. 200, čia yra visos šalys, kurių duomenys... Kovidas palietęs visą pasaulį, yra apie 190 šalių ir tik čia matome skaičių, 11 jų, kurios pasiekė tą rodiklį, koks dabar yra ir Lietuvos.

Kaip matome, kas vyksta, kai vienos šalys jau pradėjo susitvarkyti po tokios sudėtingos savo situacijos. Matome Belgijos pavyzdį – nukrito, Čekija – nukrito, Šveicarija – nukrito. Serbijoje ir Sakartvele jau pradeda kristi. Mes vis dar kylame. Kas yra svarbu, aš norėčiau pabrėžti, įvedami apribojimai, jeigu jie nėra įvedami, vien jų neužtenka, nes matome pavyzdžių iš Liuksemburgo, Juodkalnijos, po piko tu gali gauti lėtą kritimo atvejį, o ne tokį kaip Belgija arba Čekija.

Kitas įdomus dalykas, taip sakant, ar mes jau dabar... Apribojimai buvo įvesti vakar, ar mes jau pasiekėme piką, ar įvedus apribojimus jau viskas pagerės? Atsakymas yra ne, nes mirtys seka paskui. Aš čia atidėjau, šitame grafike matomos mirtys pagal fiksavimo datą, kada mirtys buvo užregistruojamos, ir mirtys tada, kada žmogus susirgo. Matome, kad mirčių skaičius Lietuvoje atsilieka maždaug dvi savaites. Mes matome piką žmonių, kurie dabar sirgo gruodžio pabaigoje, o visi tie žmonės, kurie susirgo dabar, jų mirtį ir jų piką mes pamatysime dar tik už dviejų savaitžių. Per Kalėdas ir Naujuosius Metus pradės mirti žmonės, kurie užsikrėtė dabar. Kadangi, kaip matėte savaitės pirmame grafike, savaitinis augimas buvo nuo gruodžio mėnesio pradžios, buvo apie 50 %, tai ir mirčių skaičius, čia mes turime augančią kreivę, tai ji dar augs. Vadinas, situacija yra... Štai kas nutinka, kai mes nesiimame priemonių laiku. Dabar tas mirčių skaičius mus gąsdina, bet jis mus turėjo gąsdinti prieš dvi savaites, mes neturime leisti tokio dalyko, kad atvejų skaičius didėtų. Jis atsilieps mirtimi, tai mes turime imtis priemonių kur kas anksčiau. Aš labai sveikinu Vyriausybę, kad ji pradėjo imtis priemonių, nes jeigu dabar atvejai nukris, mes išsaugome gyvybes.

Jeigu dabar žiūrėsime, kaip sekėsi toms šalims, toms 11 nelaimėlių, prie kurių Lietuva prisijungė, tai matome, jeigu pažiūrėsime datas, mirtys vėl pasislenka. Mirčių pikas, kaip aš sakiau, yra po dviejų savaitžių. Aišku, tai priklauso nuo sveikatos apsaugos sistemos, nes matome ne visur net ir po piko situacija pagerėja. Pavyzdžiui, Liuksemburgas, mirčių skaičius pakilo ir jis dar nesileidžia, nors jau ten matome atvejų kritimą. Aišku, mirtys yra priklausomos nuo sveikatos apsaugos sistemos, bet apie jos problemas pakalbės kiti ekspertai, aš apie tai mažiau kalbėsiu.

Vienas paprastas pasiūlymas, ką daryti, ir čia toks labai geras atvejis, nes mes turime dabar savivaldybių duomenis. Vis dėlto epidemijos suvaldymas prasideda nuo testavimo. Jeigu testavimas efektyvus, tai mes sugebame pagauti, tiesiog sugaudyti visus sergančius, kad jie neskleistų viruso. Turime Alytaus pavyzdį, kur pradėjo testuoti, matome, pradėjo testuoti jau lapkričio mėnesį ir, palyginus su Lietuva, testuoja kur kas daugiau. Maždaug galime įsivaizduoti, kokia tikroji padėtis, jeigu testavimas būtų pakankamas. Alytus pradėjo testuoti ir dabar pas juos tas atveju

skaičius, rodiklis yra vos ne dvigubai didesnis negu visoje Lietuvoje. Tai parodo, jeigu testavimas būtų pakankamas, jis dabar nėra pakankamas, greitieji testai dar vėluoja, tai reiškia, mes nematome tikro epidemijos masto. Bet viena savivaldybė mums parodė, ką mes galime iš tikrųjų matyti. Vadinasi, situacija gali būti tokia, kad mes turime dvigubai didesnius skaičius, negu dabar yra.

Tai kokios yra mano išvados apie tą situaciją? Aš esu duomenų ekspertas ir man yra... Manau, kad epidemijos duomenų valdymas ir tikros situacijos matymas yra labai svarbus. Tai iš savo pusės, aš čia kalbėjau prieš mėnesį, su duomenimis buvo labai prastai, situacija pagerėjo, mes turime istorinius duomenis, mes turime apskričių duomenis ir aš tas keturias apskričių statistikas, kur paskelbiau šiandien, prieš mėnesį aš to negalėjau daryti, bet vis tiek turime gausybę problemų su duomenimis. Dabartinis teisinis reguliavimas nėra toks, kad duomenys tarp institucijų galėtų laisvai vaikščioti. Mirčių Statistikos departamentas prašo Registrų centro, reikia pasirašyti sutartį ir, kokia yra tiksli situacija su mirtimis, mes dar tikriausiai nematysime savaitę ar dvi, jeigu ne mėnesį, vien dėl perteklinio teisinio reguliavimo, kadangi nesutvarkyta.

Kadangi Seimas yra įstatymus leidžianti institucija, tai aš labai prašyčiau kolegų, kad sutvarkykime šitą teisinį reguliavimą, kad mes galėtume pasirošti ateičiai ir kad COVID-19 būtų tas postūmis, kad mes pasirengtume ir kad kitą kartą, kai mus užklups panaši epidemija, jau turėtume viską pasiruošę, kad galėtume susitvarkyti ir kad nereiktų aštuonis mėnesius laukti, kad pamatytume duomenis, kas vyksta kokioje nors savivaldybėje.

Iš papildomų dalykų, ką aš irgi siūlyčiau parlamentui daryti. Nors Vyriausybė įvedė apribojimus ir aš tikiuosi, kad jie duos efektą, bet mes vis dėlto turėtume turėti planą B. Kadangi teisinius aspektus išnagrinėti, į juos įsigilinti užtrunka, vis dėlto nepaprastosios padėties įvedimą Seimas turi pradėti svarstyti. Ko reikia, kad jis būtų įvestas, kokios yra priežastys, ar ką nors pakeisti, ar dar ką nors. Nes gali būti, kad dabartinės priemonės nepadės, tai mes turime papildomai ką nors daryti, nes, kaip jūs matote, jeigu mes to neįsivedame, tai mokame po to mirčių kainą.

Kadangi Seimas yra teisės aktus leidžianti institucija, tai jūs galite sutvarkyti visą teisinį reguliavimą. Siūlyčiau visiems jums pasinaudoti, kadangi COVID-19 yra pagrindinė Lietuvos problema dabar, skirti visą savo laiką pagerinimui, ką galima padaryti, jeigu pasikartotų tokia situacija su COVID-19, kad mes neturėtume tokių problemų, kaip turime dabar, kai mes net negalime dėl teisinio reguliavimo pamatyti, kokie yra duomenys. Tokie yra mano pasiūlymai. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kitas diskusijos dalyvis – profesorius V. Kasiulevičius.

Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto prodekano profesorius Vytauto Kasiulevičiaus kalba

V. KASIULEVIČIUS. Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, noriu pasakyti, kad ateinančios kelios savaitės mūsų tautai bus kritinės. Viskas priklausys nuo mūsų žmonių susitelkimo ir pasiryžimo apriboti nebūtinuosius kontaktus.

Žmonių susibūrimų ribojimas, mokyklų uždarymas, kontaktinių veiklų vykdymo apribojimas – tai yra tos priemonės, tos kryptys priemonių, kurios taikomos visame pasaulyje vienokiu ar kitokiu lygmeniu, ir tuos įrodymus mums ką tik pristatė profesorius M. Stankūnas. Mūsų rekomenduotos priemonės yra labai griežtos. Mes suvokiame pasekmes ekonomikai, bet noriu pasakyti, kad turėtume neturėti iliuzijų. Gydytojams jau šiandien reikia priimti sprendimus, kuriuos pacientus gelbėti.

Pandemijos banga sukelia ir COVID-19 mirtis, bet ne tik COVID-19 mirtis. Lietuva susiduria su rudens perteklinio mirtingumo banga. Ir tą patį radau kitų šalių: Austrija, Šveicarija, Bulgarija, Belgija, Čekija, Lenkija, Slovėnija patyrė dar didesnius perteklinio mirtingumo šuolius, nors tos šalys yra visiškai skirtingos, sunkiai palyginamos tarpusavyje, turinčios skirtingas tradicijas ir skirtingą gyventojų tankį.

COVID-19 išprovokuoja daug slinkčių visuomenėje, sveikatos sistemoje, jos iš esmės sukelia griūtis tokiuose sektoriuose, kuriuose mes net neprognozavome. Noriu pasakyti, kad sveikatos sistemos perkrovimas yra tiesiogiai susijęs su naujų užsikrėtimų skaičiais. Ką turėtume svarbiau-

sia žinoti, kad žmonės turi likti namie iki švenčių pabaigos, nebent jie turi būtinų vizitų dėl sveikatos paslaugų, sveikatingumo paslaugų ar psichologo pagalbos. Taip pat tiems žmonėms, kurie dirba būtinuosiose tarnybose, dirba tose srityse, kurios reikalingos valstybei funkcionuoti.

Taigi iš tikrųjų noriu pasakyti, kad esant tokiai plitimo rizikai pirmiausia turi būti apsaugoti medikai, nes medikai taip pat miršta, serga jų labai daug, ir sveikatos priežiūros specialistų apsaugos lygmuo turi būti iš tikrųjų maksimalus.

Valstybė turi pasirūpinti testavimo pajėgumais. Dabar įsotinimas tais testais, tai yra teigiamų testų dalis yra per didelė, kad galėtume matyti situaciją, ką ir sakė prieš tai Vaidotas. Ir reikia pasirūpinti kuo greitesniu vakcinos prieinamumu ir skiepijimu tų grupių žmonių, kurie sutiks skiepytis, pirmiausia medikai, turintys likti tame fronte, toje karo linijoje gelbėdami mūsų pacientus, taip pat rizikos asmenys, kuriems ta liga grasina labiausiai.

Noriu paprašyti jūsų palaikymo toms taikomoms priemonėms, taip pat rūpintis tuo, kad medikams ateitų visa įmanoma parama, kaip jau sakiau, testavimo pajėgumai ir vakcina. Ačiū visiems. Kažkas kitas iš ekspertų daugiau turbūt pasakys.

PIRMININKĖ. Labai ačiū, gerbiamas profesoriau. Kitas kalbės profesorius L. Griškevičius. Žodis jums.

Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Hematologijos, onkologijos ir transfuziologijos centro direktoriaus profesoriaus Laimono Griškevičiaus kalba

L. GRIŠKEVIČIUS. Laba diena, gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Norėčiau trumpai aptarti situaciją asmens sveikatos priežiūros įstaigose. Asmens sveikatos priežiūros įstaigoms dabar tenka didžiausia našta valdant COVID-19 pandemiją. Žinoma, kad iš nustatytų naujų atvejų bent 7 % pacientų patenka į gydymo įstaigas, iš jų bent 10 % gydomi intensyviosios terapijos skyriuose. Per pastarąsias septynias dienas Lietuvoje buvo diagnozuojama maždaug 2 tūkst. 700 naujų COVID-19 atvejų ir hospitalizuojama apie 200 pacientų.

Šiuo metu asmens sveikatos priežiūros įstaigose yra 2 tūkst. 500 COVID-19 lovų, jos yra konvertuotos iš kitų stacionariųjų lovų, skirtų kitiems pacientams gydyti. Šiuo metu gydoma apie 2 tūkst. pacientų ir tai yra 77 % – toks šiuo metu esantis lovų užimtumas. Savo ruožtu intensyviosios terapijos skyriuose gydomi 188 pacientai iš 267 intensyviosios terapijos lovų, tai sudaro 74 % visų intensyviosios terapijos lovų. Pagal mūsų klasifikaciją, kuri nėra oficiali, tai yra geltonoji zona, ir šiam skaičiui padidėjus iki 85 % situacija pasidarys labai sunkiai kontroliuojama. Jeigu naujų atvejų skaičius didės ir toliau tokiais pat tempais, kaip didėja dabar, tai yra maždaug 15 % per savaitę, mums papildomai reikės bent 500–700 stacionaro lovų artimiausiu metu.

Stacionaro lovas dar būtų galima konvertuoti, bet didžiulė problema yra darbuotojai ir personalas. Tiek tarptautinė literatūra, tiek mūsų patirtis rodo, kad vienam pacientui gydyti reikia bent 3–4 pirmos eilės personalo asmenų, o tai šiuo metu sudarytų apie 6–8 tūkst. stacionare gydančių medicinos darbuotojų.

Lietuvos duomenimis, stacionare dirba apie 17 tūkst. darbuotojų, medicinos darbuotojų. Tai gi bent jau 25 %, artimiausiu metu ir 30 % stacionaro ir darbuotojų pajėgumų šiuo metu yra nukreipta išimtinai COVID-19 ligai gydyti. Atkreipsiu dėmesį, kad COVID-19 problemos, tai yra tokios ligos, mes apskritai prieš metus neturėjome, ir visa sveikatos sistema buvo subalansuota kitoms ligoms – širdies kraujagyslių, onkologinėms ligoms gydyti, bet ne COVID-19.

Šiuo metu bent trečdalis resursų, tai yra 25–30 % resursų, yra paskirta grynai COVID-19. Be to, reikia turėti galvoje, kad šis labai greitas sistemos perorganizavimas, infekcijų kontrolės reikalavimų taikymas atsiliepia visam sveikatos sistemos funkcionavimui. Tai rodo netgi stacionarų lovų užimtumas. Iš 16,5 tūkst. Lietuvoje esančių stacionaro lovų tik pusė yra užimta, kitos negali normaliai funkcionuoti dėl personalo stokos arba dėl infekcijos kontrolės reikalavimų taikymo.

Šis sutrikdytas visos asmens sveikatos priežiūros funkcionavimas jau išvirsto į mirtis, pastaruoju metu ir žiniasklaidoje daug nurodoma, kad mirčių perviršis du kartus didesnis negu COVID-19 mirčių skaičius. Tai gi ar gali toliau sveikatos sistema normaliai funkcionuoti, atlikti sa-

vo pirminę funkciją? Akivaizdu, kad per COVID-19 sistema yra prie savo galimybių ribos. Daugiau lovų, ypač personalo didinimui galimybių tiesiog nėra ir bet koks resursų metimas vien tik COVID-19 pacientų situacijai valdyti reikš, kad kiti pacientai, sergantys kitomis ligomis, normalios pagalbos negaus.

Ką gi šiuo metu daryti? Kaip mano kolegos minėjo, ūmiai situaciją suvaldyti gali tikrai karantinas, apribojantis asmenų judėjimą. Tokiu būdu galima būtų stengtis sumažinti naujų atvejų skaičių ir stabilizuoti situaciją sveikatos sistemoje. Taip pat ankstyva vakcinacija. Tai yra personalo vakcinacija, siekiant, kad kuo daugiau medicinos personalo grįžtų atgal ir galėtų gydyti pacientus. Taip pat testavimas. Personalo ir pacientų testavimas mums palengvintų išvengti židinių formavimosi ir naujų pacientų patekimo į ligoninę, taip pat mirčių skaičiaus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kviečiu kalbėti daktarą P. Skruibį.

Vilniaus universiteto Psichologijos instituto Suicidologijos tyrimų centro vadovo daktaro Pauliaus Skruibio kalba

P. SKRUIBIS. Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Virusas sukelia grėsmę ne tik fizinei, bet ir psichikos sveikatai. Ribojimai neigiamai veikia psichikos sveikatą. Iš įvairių tyrimų tiek Lietuvoje, tiek kitose šalyse mes žinome, kad santykinai labiausiai paveikiami yra jauni žmonės, moterys, tėvai, auginantys mažus vaikus. Aš čia turiu omeny, kad būtent psichikos sveikatos prasme neigiamai paveikiami.

Prezidento suburtoje Sveikatos ekspertų taryboje mes apie tai diskutavome. Kartais, kaip ir jūs, turime skirtingų nuomonių, karštai apie jas diskutuojame, tačiau dabar mes sutarėme, kad priimti ribojimai yra būtini. Turime suprasti, kad psichikos sveikatą neigiamai veikia ne tik šie ribojimai, bet ir tai, kad kasdien netenkame 30 bendrapiliečių, o 3 tūkst. jų užsikrečia. Tai negali nepaveikti visos visuomenės emocinės sveikatos, jeigu mes tiesiog prarandame žmones, kurie šiaip dar galėtų toliau gyventi, kurių galėtume neprarasti.

Mes, suprantama, turime užtikrinti, kad psichologinė pagalba būtų prieinama, kad kitos psichikos sveikatos paslaugos būtų prieinamos visiems, kam jų dabar reikia. Taip pat kad emocinio palaikymo sulauktų dabar, aš manau, dar vėliau jis bus dar labiau reikalingas, medikai, tačiau dabar kaip niekada mums visiems yra reikalingas vieningumas. Kaltinimai, priekaištai visuomenės tiesiog neveikia. Mes matome, kad galime kiek norime kalbėti apie atsipalaidavimą, apie tai, ką žmonės kažką neteisingai daro, bet tai neveikia.

Ko mums reikia? Iš tikrųjų sutelkti žmones bendram tikslui, kad visiems būtų aišku, ko mes siekiame, kad visi suprastų to prasmę ir kad mes būtume vieningai susitelkę. Žmonijos istorija, psichologija rodo, kad žmogus gali pakelti labai įvairius, net ir pačius sunkiausius sunkumus, kai jaučia prasmę. Jeigu mes visi sutarsime, kad šie ribojimai yra būtini, ir juos palaikysime, žmonėms bus lengviau matyti jų prasmę ir jų laikytis. Jeigu mes paskėsime ginčiuose ir to susitelkimo nebus, tai mes, panašu, sunkiai tada galime tikėtis to vieningumo ir susitelkimo ir iš visuomenės. Tai dabar kaip niekada yra būtina. Tikiuosi, kad ne tik sveikatos ekspertai, ar jie būtų medikai, ar jie būtų psichologai, ar jie būtų kitų profesijų atstovai, bet ir politikai šiuos ribojimus palaikys ir mes turėsime tą būtiną vieningumą šioje labai labai sunkioje situacijoje. Ačiū jums už dėmesį.

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiamiems ekspertams už įžvalgas ir rekomendacijas.

Dabar norėčiau pakviesti Ministrę Pirmininkę I. Šimonytę. Ministrėi Pirmininkei kalbėti skiriama iki 10 minučių. Po to kalbės sveikatos apsaugos ministras ir bus suteikta galimybė Seimo nariams užduoti klausimus Ministrėi Pirmininkei bei sveikatos apsaugos ministrui.

Ministrės Pirmininkės Ingridos Šimonytės kalba

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Daug ką jau turbūt pasakė prieš tai kalbėję ekspertai. Šiuos ekspertus taip pat esame pasitelkę padėti Vyriausybei priimti reikiamus sprendimus, vadovaujantis objektyvia situacijos analize ir ekspertiniais pasiūlymais. Vyriaus-

sybė priėmė tuos sprendimus pirmadienį. Žinau, kad yra įvairių interpretacijų, ir dar nutarimui neįsigaliojus pagrindiniai klausimai buvo susiję su tuo, o kaipgi išvengti nutarime nustatytų apribojimų. Aš dar kartą noriu pakartoti tą patį, ką jau esu sakiusi. Situacija yra labai rimta, testavimas neatskleidžia realios situacijos todėl, kad laboratorijos yra perkrautos ir teigiamų testų skaičius yra tiesiog per didelis, kad jis mums ką nors pasakytų. Pusė žmonių, turinčių simptomus, yra testuojami kaip turintys kovidą, vadinasi, jau dabar beveik galima preziumuoti, kad žmogus, jaučiantis peršalinimo simptomus, yra veikiausiai užsikrėtęs, ir visa tai reiškia, kad rizika apsikrėsti yra visur. Vienintelis sprendimas ar toks esminis sprendimas, kuris gali leisti suvaldyti situaciją, yra kuo mažesnis judumas ir kuo mažiau kontaktų.

Dėl tos priežasties Vyriausybė nustatė apribojimus, kuriuos teko nustatyti gana skubiai. Girdžiu dabar labai daug kritikos. Kartais keista girdėti tą kritiką iš tų žmonių, kurie nustatė labai panašius apribojimus pavasarį, kai naujų susirgimų skaičius buvo gerokai mažesnis, nes tam, kad nekeltume sumaišties, ir tam, kad būtų taikoma praktika, kuri jau kartą buvo taikoma, stengiamės tikrai labai toli nuo pavasarį galiojusių apribojimų neiti, tiesiog, kad nereikėtų kurti kokių nors naujų taisyklių ir naujų (...) išaiškinimų, bet panašu, kad požiūris į sprendimus kinta pakitus kūno padėčiai valdžios atžvilgiu, dėl to man yra labai gaila.

Koks yra tikslas? Tikslas yra sumažinti naujų atvejų skaičių iki tiek, kad mes vėl galėtume pradėti taikyti tradicines kontrolės priemones, per tą laiką papildę savo arsenalą naujomis testavimo galimybėmis ir po truputį pradėję gauti vakcinas. Kada tai gali atsitikti? Prezidento sveikatos ekspertų taryboje pirmadienį buvo pademonstruota labai aiški skaidrė, kuri parodė, kaip daug priklauso nuo mūsų pačių elgesio. Jeigu karantino apribojimų bus laikomasi daugmaž sutartinai ir daugmaž visuotinai, mes galime tikėtis, kad naujų užsikrėtimų skaičius pasieks 500–700 užsikrėtimų lygį maždaug sausio pabaigoje, tai yra tada, kada yra numatyta šiuo metu karantino pabaiga. Tuomet jau galima kalbėti apie tai, kad, naudodami tradicines priemones, sustiprinę, žinoma, resursus atsakingų institucijų ir sutvarkę procesus, mes galėtume taikyti lokalias priemones ten, kur tai yra reikalinga, ir, žinoma, neilgai trukus pradėti kuo platesnio masto vakcinavimą.

Jeigu per šventes reikalavimų nebūtų laikomasi, jeigu žmonės vis dėlto nuspręstų, kad šventė yra svarbiau negu artimųjų sveikata ir gyvybė, tokiu atveju sausio mėnesį, deja, mes turėtume naują atkrytį ir tuomet to atvejų sumažėjimo mums tektų laukti dar vieną papildomą mėnesį. Todėl šiandien aš prašau Seimo narių, prašau tų, kurie mane girdi, dėti visas pastangas, kad mes vis dėlto pasiektume tą rezultatą, kuris leistų grįžti prie tradicinių kontrolės priemonių, ir jomis remiantis, išlaukti, išbūti, išgyventi iki pakankamai masinio vakcinavimo. Aš būsiu pasirėngusi atsakyti į jūsų klausimus, o dabar kol kas ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiama Ministrė Pirmininke. Kviečiu sveikatos apsaugos ministrą A. Dulkį.

Sveikatos apsaugos ministro Arūno Dulkio kalba

A. DULKYS. Laba diena, gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiama premjere, Seimo nariai, ekspertai, kiti garbūs svečiai! Naujai nustatytų kovidų atvejų skaičius – 3 tūkst. 159. Esame pirmi Europoje, pirmaujame ir pasaulyje. Vadiname dažnai tai atvejais, nors iš tikrųjų tai yra ne atvejai, o žmonės. Nuo vakar įsigaliojo judėjimo, prekybos, paslaugų ir kiti ribojimai ir jie yra be galo sunkūs, tačiau kito kelio neturime. Vakare mirė dar 25 žmonės. Medikai jau pritrūko žodžių, bandydami mums visiems įrodyti ribos, nuo kurios turėsime rinktis, ką gydyti, artėjimą. Iš viso jau mirė 933 žmonės, nežinau, kiek jų bus, kai baigsime šį susitikimą.

Turime vilties naujienų – Europos vaistų agentūra „Pfizer“ vakciną planuoja patvirtinti gruodžio 21 dieną, o ne gruodžio 29 dieną, kaip buvo numatyta anksčiau. Lietuvoje medikų yra arti 50 tūkst. Socialinių ir slaugos namų gyventojų ir personalo skaičiai siekia daugiau nei 30 tūkst. Asmenų, vyresnių nei 65 metų, yra daugiau kaip pusė milijono, o kai pradėdame skaičiuoti gretutines ligas, pradėdame artėti ir link milijono Lietuvos gyventojų. Taigi, ne tik kol atkeliaus vakcina, bet kol atkeliaus reikiamas jos kiekis, turime susitelkti bendram darbui.

Seimui bus pristatomi atnaujinti biudžetai, juose numatėme reikiamus arba bent jau geriausiai žinomus išteklius COVID-19 suvaldyti. Vien tik ištekliai be krypties mums nepadės – turime įsiklausyti į tai, ką mums pataria ekspertai.

Noriu pacituoti vieną iš jų rekomendacijų: „Labai svarbu aiškiai įvardinti tikslą, kurio siekiame, tikslas motyvuoja ir skatina tarpusavio susitelkimą. Visi lyderiai turi nuolat priminti tą patį tikslą, kurio visi siekiame, aiškiai įvardindami kriterijus, kurie parodytų, kad karantinas ar kitos priemonės pasiekia savo tikslą. Taip priimami sprendimai būtų skaidresni, skatintų didesnę pasitikėjimą ir motyvuotų prisidėti prie bendro tikslo siekimo.“

Tai koks gi tas mūsų tikslas? Premjerė jau įvardino. Tendencijos, mažėjimo tendencijos būtų labai geros. O kada žinotume, kad jau tikrai mūsų sveikatos apsaugos sistema yra valdoma, kad situacija yra valdoma? Vadovaudamiesi Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijomis ir ekspertų patarimais, vadovaujamės rodikliais tam, kad galėtume grįžti prie mums jau įprasto kasdienos gyvenimo. Mūsų tikslas turėtų būti apibrėžtas trimis pagrindiniais aspektais.

Pirma. Turime daryti viską, kad visi atvejai būtų atsekami ir kontaktą turėję asmenys būtų izoliuoti per 48 valandas. Šiandien mes tai darome per 3, 4 ir daugiau dienų.

Antra. Nemažinant testavimo apimčių, nuo visų darytų testų teigiamų testų dalis neturėtų viršyti 5 %. Šiandien mes turime 22 %. O atvejų skaičius tam, kad galėtume sakyti, kad sistema yra tikrai valdoma, turėtų siekti 200. Šiandien patys žinote, kiek yra.

Trečia. Turime daryti viską, kad šimtas žmonių neužkrėtų daugiau kaip šimto kitų žmonių. Tai reiškia, kad efektyvaus viruso reprodukcijos dydis turi būti mažesnis už vienetą. Toks yra mūsų galutinis tikslas ir mums neužtenka pasiekti tik vieną iš rodiklių. Esmė yra, kad vienu metu mes turime pasiekti visus šiuos rodiklius. Ir dar daugiau – tam, kad būtume užtikrinti, jie turėtų išsilaikyti ne mažiau kaip septynias dienas. Tai nebus karo pabaiga, tačiau tai bus signalas, kad mūsų sveikatos apsaugos sistema vėl sugrįžo į situaciją, kada ji pati valdo tą situaciją, o ne situacija mus. Tikiu, kad tas bendras tikslas mus suvienys. Ekspertai mums signalizuoja, labai svarbu, kad tie, kuriems tenka papildoma našta, jaustų valstybės lyderių empatiją, palaikymą. Palaikymas stiprina ir padeda įveikti stresą.

Šiandien noriu visus pakviesti, kad kiekvienas Seimo narys pakviestų savo rinkėjus laikytis rekomendacijų. Prašau. Jūsų rinkėjai jus gerbia, jumis pasitiki. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas ministre. Jūsų nori paklausti Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Aš klausimą turėčiau. Labas rytas, premjere, ministre. Labai ačiū už pristatymą. Klausimas yra šiek tiek platesnis nei pakviesti laikytis karantino sąlygų. Tai yra klausimas, susijęs su žmonių likimais, su verslais, su pajamomis, su jų sveikata ir panašiai, kaip dabar žmonės gyvena. Ir problema kur kas platesnė.

Mano klausimas yra toks. Sėkmingai kovojančių su pandemija šalių pavyzdžiai rodo, kad vis dėlto testavimas buvo pati geriausia priemonė. Šiandien arabų šalys kviečia ilsėtis pas save, reklamuojasi, skiria pinigų reklamai ir panašiai, nes iš tiesų buvo labai daug testuojama. Mes įsigijome už labai didelius pinigus greitųjų testų, vidutinė testavimo trukmė siekia dvi tris dienas – iki savaitės. Klausimas, kur yra tie testai? Ar jie naudojami, ar jie blogi? Ar jie panaudoti?

Ir antras klausimas vis dėlto dėl taikomų priemonių. Šiandien užplūdo Seimo narių dėžutes laiškai apie diskriminacines priemones. Erzina žmones, smulkiuosius verslininkus, kai prekybos centrai prekiauja rūbais, o smulkieji verslininkai per vieną dieną nušluoti iš turgų, mažų parduotuvių, nors investavo į pasirengimą tam. Ar tai yra pagrįsta ir ar tai yra normalu, ar tai yra adekvatu? Galbūt reikėtų peržiūrėti ir tuos ribojimus nustatyti teisingus, ne diskriminacinius.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas kolega. Aš nenoriu čia įsivelti į ilgą biologijos paskaitą, bet mūsų nusipirkti antigenų testai, atsiprašau, ne antigenų testai, o antikūnų testai, kurie buvo nupirkti pavasarį gana brangiai, visiškai netinka tam, apie ką jūs kalbate, nes rodo tik faktą, kad žmogaus organizme yra nustatomi antikūnai. Jie nerodo aktyvios ligos stadijos. Aktyvią ligos stadiją rodo dviejų tipų testai, tie PGR testai, kurie šiuo metu yra atliekami ir kur mes turime 20 % teigiamą rezultatą, 50 % iš turinčių simptomus. Tam reikalingos laboratorijos, todėl ir yra vėlavimas, be kita ko. Tam reikalingos laboratorijos ir laboratorijos yra perkrautos.

Alternatyva galėtų būti vadinamieji antigenų testai, tie, kuriais, tarkime, Slovakija testavo savo populiaciją gana plačiai. Iš pradžių sustabdė ligos plitimą, bet kadangi kitų priemonių nebuvo, tai, pažiūrėkite statistiką, atvejų ir toliau auga. Vadinasi, tai turi būti derinys su kitomis kontrolės priemonėmis. Nesakau, kad su tokiu griežtu karantinu, koks yra dabar, bet kitos kontrolės priemonės taip pat yra reikalingos. Pats testavimas automatiškai neišsprendžia situacijos. Bet, taip, tai galėtų būti opcija.

Paklauskite kolegos, buvusio ministro, kodėl labai ilgai užtruko apskritai tokio testavimo būdo įteisinimas, buvo gąsdinamos laboratorijos, kurios turėjo šių testų, kad iš jų bus atimtos licencijos. Tik prieš pat baigdamas kadenciją ministras tą būdą įteisino. O pirkimai šių antigenų testų tebevyksta. Ir kiek aš žinau, gal ministras mane patikslins, tuose pirkimuose yra skundų dėl perteklinių reikalavimų, kurie buvo nustatyti. Tai štai jums ir labai dieną, sakant tiesiai šviesiai, kaip yra.

Dabar atsakant į jūsų antrą klausimą. Aš labai gerai suprantu, ką jūs sakote, labai gerai suprantu. Klausimas, koks čia turėtų būti sprendimas. Mes patvirtinome tokį sprendimą, koks buvo pavasarį. Aš jau sakiau kodėl. Tam, kad būtų kuo mažiau sumaišties ir kuo mažiau naujų taisyklių, nes sprendimai yra skubūs. Tiesiog priėmėme lygiai tokį pat sprendimą, koks buvo priimtas pavasarį, kai buvo daug mažesni atvejų skaičiai ir daug, sakykim, stabilesnė situacija sveikatos sistemoje ir apskritai visuomenėje.

Girdžiu, ką jūs sakote. Domėjausi, kaip yra Vakarų praktikoje. Vakarų praktikoje yra keletas valstybių, kurios draudžia dideliems prekybos centrams, prekiaujantiems įvairiu asortimentu, prekiauti ne maisto prekėmis ir ne higienos prekėmis, nebūtinomis prekėmis. Didžioji dalis tokių apribojimų netaiko, bet čia viskas priklauso nuo pačios situacijos. Aš jau tą esu sakiusi viešai, galiu ir jums pakartoti. Jeigu tikrai matysime, kad tai yra traukos centras, turint mintyje, kad yra reikalinga sumažinti kontaktus, sumažinti žmonių laiką, kuris yra leidžiamas ne namuose, tuomet teks siūlyti apribojimus prekiauti tam tikru asortimentu ir didžiuosiuose prekybos centruose.

PIRMININKĖ. Klausia L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju už įdomią diskusiją. Situacija yra tikrai rimta ir norisi maksimaliai bendradarbiauti. Turiu pora klausimų premjerei. Vienas dalykas, kurį biudžetą vertinant, lyginant, atrodo, kad 2020 metais biudžete kovidą valdymui yra kur kas mažiau lėšų. Tai norisi paklausti, kaip jūs skaičiavote, kiek mėnesių truktų karantinas ir ekstremalioji situacija, nes jūs turėjote įvertinti ir pagal tai tuos skaičius numatyti.

Antrasis klausimas apie vaikų darželius. Jie lyg ir uždaromi, lyg ir ne. Retorika tokia, kad kviečiame tėvus, kurie dirba per nuotolį, vaikų nevesti, bet situacija tokia, apie kokią mes girdėjome taip pat ir iš ekspertų, kad būtent tėvai, auginantys mažus vaikus, turi riziką labiausiai būti pažeisti psichiškai. Dabar atrodo, kad situaciją turėtų priimti tėvai, nes tie, kurie priėmė atsakomybę, neveda vaikų, turi ir vaikus prižiūrėti, ir per nuotolį dirbti, jie negali pasiimti biuletenio ar ligos išmokos ir tada išeina taip, kad tas šeimos krūvis smarkiai išauga ir ta psichinė rizika taip pat auga. Klausimas, ar negalėtų Vyriausybė priimti atsakomybę, kaip buvo priimta pavasarį, ir tada mokame ligos išmoką, bet jeigu sakome, kad nėra lėšų, tai tada turbūt reikėtų pasakyti tėvams, kad nėra lėšų, ir tada vedame į darželius, nedarome to spaudimo ir tada tėvai neraudonuo-tų atvedę vaiką į darželį, nes nesusitvarko namuose.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Išties situacija dėl darželių yra gana nevienareikšmiška, nes, viena vertus, paprasčiausias dalykas būtų uždaryti darželius ir tą ekspertai, turbūt matėte iš skaidrės, irgi laiko viena iš efektyviausių priemonių. Čia ne pinigų klausimas, čia yra klausimas psichikos sveikatos, apie ką kalbėjo P. Skruibis. Girdžiu, ką sakote, tikrai verta svarstyti, kuri alternatyva yra geresnė, nes, viena vertus, mamoms paprastai būti namuose uždarytomis su keliais vaikais, iš kurių, tarkime, vienas pradinukas turi mokytis, vyresnis vaikas, ne pradinukas, pradinukai atostogauja, bet šiek tiek vyresnis vaikas turi mokytis ir mažukas vaikas, kurį reikia prižiūrėti, tai yra gana sudėtingas krūvis. Čia tikrai nėra lengvo sprendimo, tikrai ne pinigų klausimas yra. Aš sutinku, kad jeigu darželiai būtų uždaryti, be jokios abejonės, tada būtų labai aiškus mechanizmas ligos išmokų mokėjimo.

Dabar dėl finansinio poreikio. Na, nežinau, kaip jūs skaičiavote finansinį poreikį, bet mūsų skaičiavimai yra labai paprasti ir tai yra, man atrodo, aiškiai atskleista. Prielaida yra, kad poreikis yra pusei metų, bet labai atvirai žiūrime į situaciją, jeigu reikės biudžeto patikslinimo, o to tikrai negalime atmesti, tai, skirtingai nuo jūsų Vyriausybės, ateisime į Seimą dėl biudžeto patikslinimo.

PIRMININKĖ. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū. Tiesa pažįstama palyginus. Šiais metais per 50 savaičių Lietuvoje mirė 39 tūkst. 706 piliečiai. Prieš penkerius metus, kai mes pradėjome čia darbą, buvome valdančiai, tais metais mirė tūkstančiu žmonių daugiau – 40 tūkst. 689 per tą patį laikotarpį. Bet mes dabar keliame didžiulę isteriką, kiek miršta žmonių kasdien. O kodėl mes nepaklausiamo, kad 80 % Lietuvos gyventojų neturi problemos su kovidu? Kas jiems atsitiko, kad jie problemos neturi, kas atsakingas už tai, kad įvertintų jų imunitetą ir pasakytų, kodėl jie nesega?

Svarbiausia, ką noriu pasakyti, Baringtono deklaracija, kurią pasirašė daugiau negu 50 tūkst. pasaulio mokslininkų ir medicinos praktikų, Lietuvoje visiškai nenagrinėjama ir neaptariama. Kodėl, mielieji? Mes 30 metų Lietuvoje kūrėme ydingą medicinos sistemą, kurią kažkodėl vadinome sveikatinimo sistema, tai mes dabar pjauname tą derlių, kurį užsiauginome per daug metų. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ar aš galiu tai vertinti kaip pasisakymą, nes komentarų aš neturiu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, gerbiama Pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti daliai valdančiųjų, kurie pirmą kartą balsuodami dėl rezoliucijos įtraukimo pritarė jos įtraukimui. Labai ačiū. Gaila, kad staiga buvo nuomonė pasikeitusi. Aš šiaip turėčiau du klausimus, vieną iš jų ekspertams. Nežinau, ekspertams negalima užduoti klausimų. Gerai.

Tada pakomentuočiau jų pasisakymus, kad, kiek aš matau iš kelių tyrimų, nėra labai tikslų duomenų apie mažų, smulkiausių verslų uždarymą. Šioje vietoje turbūt toks natūralus klausimas premjerei, kad galbūt vis dėlto verta svarstyti tuos mažuosius ir jų uždarymo aplinkybes, galbūt verta detalizuoti ir labiau reglamentuoti? Jūs iš mūsų negirdite jokios negatyvios retorikos apskritai dėl reguliavimo ir ribojimų, bet mes kalbame apie tai, kad galbūt verta svarstyti tų uždarymų detales ir niuansus.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Kaip aš suprantu, ekspertai yra prisijungę ir galėtų pakomentuoti. Bet aš pasakysiu, koks yra tikslas, mano nuomone. Leiskite jums priminti, kolega, kad tokie patys apribojimai, kokie galioja dabar, galiojo ir pavasarį. Tada kažkaip jums šitos problemos neatrodė labai aktualios, bet jau tuščia jo.

Tikslas nėra verslus apriboti, tikslas nėra vienam kuriam verslui padaryti blogesnes sąlygas negu kitam. Tikslas yra sumažinti žmonių mobilumą, labai paprastas – sumažinti žmonių mobilumą. Iš esmės tai reiškia, kad žmonės išvyksta į kažkokią prekybos vietą nusipirkti maisto ir kokių nors kitų bazinių dalykų. Aišku, mes dabar galime ilgai diskutuoti, ką daryti su tomis didelėmis prekybos vietomis, kuriose gali nusipirkti ne tik maisto ir šampūno, bet gali nusipirkti ir padangas. Ir ar tikrai padangas dabar pirkti reikia? Turbūt kad nėra pirmo būtinumo prekė. Jau atsakinėjau gerbiamam Vytautui ir jums tą patį galiu pasakyti, kad jeigu iš mobilumo duomenų matysis, jog tai yra problema, tikrai reikės tą problemą spręsti, bet ne bandant tų vietų padauginti, o tiesiog pasinaudojant ta patirtimi, kuri yra kai kuriose šalyse taikoma, kai apribojama prekyba nebūtinomis prekėmis.

PIRMININKĖ. Kreipiuosi į gerbiamus ekspertus. Ar kas nors norėtų papildyti Ministrės Pirmininkės atsakymą?

V. KASIULEVIČIUS. Jeigu galima, gerbiami Seimo nariai, noriu pasakyti, kad tikrai mūsų ekspertų patarimai nėra nukreipti kaip nors žlugdyti verslą. Iš tiesų, jeigu atkreipėte visi dėmesį, tai priimtuose sprendimuose yra kalbama apie bekontaktį verslą, kuriam nereikalingi kontaktai, jis nėra kaip nors apribotas. Matėte turbūt ir reportažus, ir žiniasklaidoje, kad jie toliau veikia ten, kur tie kontaktai neįvyksta.

Aš suprantu, kad pagrindinis dalykas, kurį mes norime padaryti, ir turbūt visi suprantame, sutinkame, kad tų kontaktų būtų kuo mažiau, nes jų metu vyksta užsikrėtimas. Užtenka ir mažiau negu 15 minučių bendravimo, kad įvyktų užsikrėtimas, ir viruso plėtra yra ganėtinai tolima,

nes jis plinta ir aerozoliniu būdu. Todėl ne tiktai verslas, bet ir bažnyčios, ir mokyklos, ir įvairūs kiti žmonių susibūrimai prie eglučių susiję su rizika. Verslas nėra jokia išeitis, tačiau žmonės atvyksta grupėmis, šeimomis, susitinka ir verslo vietose, kuriose jie ką nors perka, kad ir turguje. Jeigu pažiūrėtume į kai kurių šalių praktiką, kai kuriose šalyse turgus yra uždaromas. Lietuvoje maisto prekyba turguje lieka, nes tai yra būtinosios prekės, kurias turi įsigyti žmonės. Tokia logika ir vadovavomės. To, kas nebūtina, turi būti išvengta, o tai, kas būtina, turi būti palikta. Ačiū jums.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Norėčiau klausimus užduoti sveikatos ministrui. Ar Lietuva jau yra pristatiusi savo vakcinacijos planą Europos Komisijai? Tai pirmasis klausimas.

Ir antrasis klausimas. Medikai, kurie priskirti dirbti su COVID-19, yra valstybės apdrausti ir turi tam tikras socialines garantijas, jeigu užsikrėstų. O kaip su tais medikais, kurie, pasikeitus aplinkybėms, yra perkeliami dirbti su kovidiniais pacientais? Turiu omeny gydytojus rezidentus, slaugytojus. Ar jie automatiškai tampa apdrausti? Ir kaip su medikais, kurie dirba įprastoje ligoninėje, atlieka planinę procedūrą ar operaciją pacientui, kuris atvyksta su neigiamu testu, bet pasakui pasirodo, kad jis vis tik teigiamas ir medikas apsikrečia? Kaip tada su šiais medikais? Ačiū.

A. DULKYS. Atsakau į pirmą klausimą. Kiek aš esu informuotas atsakingų darbuotojų, vakcinavimo planai Europos Komisijai turi būti pateikti per dvi darbo dienas po to, kai Europos Komisija jau įformins savo sprendimus. Į antrą klausimą atsakyti negaliu. Aš pasitikslinksiu ir pateiksiu jums atsakymą.

PIRMININKĖ. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiama premjere, iš tikrųjų sveikinu, aš manau, kad gal čia per daug mes visi dramatizuojame, bet priemonės yra laiku, būtinos ir reikalingos, matyt, dar Vyriausybės valandos metu mes diskutuosime dėl tų smulkiųjų verslininkų, bet man kelia nerimą kita mintis arba kitas dalykas, ką aš vakar išgirdau Sveikatos reikalų komitete. Sveikatos apsaugos ministerija pareiškė tokią poziciją, kad Lietuva ir Lietuvos sveikatos gydymo įstaigos nėra visiškai pasirengusios skiepijimui ir neaišku, ar jos užtikrins šį dalyką. Jūs vakare labai šauniai šią neigiamą informaciją, kaip aš sakau, padarėte teigiama, pasakėte, kad viskas gerai, skiepijimui galima pasiruošti. Mano yra toks gal ir prašymas, ir klausimas, kaip galima sureguliuoti viešuosius ryšius jūsų, kaip premjerės, atsakingų ministerijų, kurios tikrai kartais šauna pro šalį – tu matai, kad tai, kas vyksta realiai, neatitinka tiesos. Ar įmanoma šituos dalykus sureguliuoti, kad žmonės nekeltų panikos?

Ir antra mano klausimo dalis – savanorių įtraukimas. Kuo mes, savanoriai, galime prisidėti: ar „Maisto bankas“, ar šauliai? Iš tikrųjų mes šiandien laukiame instrukcijos, kuo mes galime padėti: ar prie srautų reguliavimo, ar prie prekybos centrų reguliavimo prisidėti. Ir aš taip pat penktadienį, šeštadienį, sekmadienį laisvą dieną turiu ir su šeima galiu prisidėti, bet tos informacijos nėra. Kur ir ką reikėtų savanoriams? Kuo galėtume prisidėti?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Atsakysiu dėl savanorių. Išties jau savanorių pajėgos prisijungė vakar ir pradėjo vėl veikti iniciatyva „Stiprūs kartu“. Jungsis skautai, jungsis kitos nevyriausybinės organizacijos, tikrai raginu visus prisidėti. Dėl paties proceso, kur reikia kokios pagalbos, dar reikės tokių logistinių sprendimų ir geresnės koordinacijos. Tikrai laukiame pagalbos, ypač atliepiant tą rūpestį, kuris čia kartais politikų yra teisingai reiškiamas dėl vienišų žmonių, dėl jų Kalėdų. Man tikrai labai sunku, bet tokios bus ir mano pačios Kalėdos, tad labai gerai suprantu, kaip jaučiasi žmonės, kurie negalės per šventes susitikti su savo draugais ar artimaisiais. Tad padėti ypač tiems žmonėms, kuriais reikia pasirūpinti, ką nors nupirkti parduotuvėje, atvežti kokių nors produktų, kad žmonės nekeltų sau rizikos. Žinoma, visos šitos pajėgos bus mobilizuotos ir pasitelktos.

Dabar kalbant apie vakcinavimą, gal čia toks truputį nesusipratimas yra įvykęs. Tikrai procesą sudėliosime, komunikavimą sudėliosime, viskas bus sudėliota. Bėda buvo tokia, kad besibagiančios kadencijos pabaigoje buvo toks tarsi pavedimas ar perdavimas atsakomybės savivaldybėms be realaus pasirūpinimo, kaip faktiškai tos savivaldybės turėtų tai padaryti. Taip nepaliksime ir tikrai kartu su merais ir vietos ligoninėmis tuos procesus sudėliosime taip, kad niekas neliktų galiausiai kaltas už tai, kad nežinojo, kaip padaryti dalyką, kurį nežino, kaip padaryti.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausimas. A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Mano klausimas irgi bus sveikatos ministrui. Aš papildysiu savo kolegę. Yra Užkrečiamųjų ligų įstatymas. Mes pavasarį sunkiai sugebėjome įtraukti COVID-19 į itin užkrečiamųjų ligų sąrašą, kad automatiškai būtų gydytojai, slaugytojai, medicinos darbuotojai, kurie dirba, gautų tą socialinį draudimą ir papildomas garantijas. Bet kai šandien aš girdžiu daug informacijos apie tai, kad vis kitus skyrius prijungia ir dalis nesutinka, aš visiškai suprantu jų pozicijas. Būtų reikalingas aiškumas čia.

Todėl aš neklausiu to paties klausimo, aš klausiu toliau. Vėlgi ir vakar mačiau reportažą dėl atlyginimo už darbą žmonėms, nes anoje Vyriausybėje buvo tokia tradicija, kad ministerijos klerkai daugiau pradėjo gauti karantino metu, o gydytojai mažiau. Tokios praktikos, tikiuosi, šioje Vyriausybėje nebus. Pirmiausia finansiškai aprūpinsite gydytojus ir slaugytojus, kurie dirba COVID židiny?

A. DULKYS. Ačiū. Taip, priimu ir jūsų klausimo pratęsimą. Šiandien Seimas matys, kai kalbėsime apie PSDF biudžetą, kad jame labai aiškiai matosi Vyriausybės požiūris būtų į darbo užmokestį ir ten yra numatomos atitinkamos sumos.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš gal papildysiu sveikatos ministrą. Taip, skirtingai nei prieš tai buvusiuose biudžeto projektuose, Sveikatos draudimo fondo biudžete yra numatyta papildomų lėšų, reikalingų būtų kovido priedams mokėti. Paskaičiuotas poreikis pagal tai, ką mes žinojome apie praėjusį epizodą, bet, kaip ir sakiau atsakydama gerbiamam L. Kukuraičiui, jeigu bus poreikis tikslinti biudžetus, tai tikrai Vyriausybė ateis į Seimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamai premjerei ir sveikatos apsaugos ministrui. Laikas, skirtas klausti, baigėsi. P. Gražulis – dėl vedimo tvarkos. Prašau.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiami Seimo nariai, čia gal labiau būtų mano replika dėl vedimo tvarkos posėdžio pirmininkei ir tiems, kurie organizavo diskusiją. Man labai keista, kodėl diskutuoti pakviečiami tik tie diskutantai, profesoriai, ekspertai, kurie turi vieną nuomonę. Pavyzdžiui, profesoriai E. Vaitkus, A. Darinskas, A. Tatarūnas – visi habilituoti daktarai, jie turi visiškai kitą nuomonę. Kodėl tik viena tiesa kaip Sovietų Sąjungoje? Gerbiamas profesorius, habilituotas mokslų daktaras A. Tatarūnas pasakė: mes, gydytojai, kurie turime kitą nuomonę, šandien labiau persekiojami negu sovietiniais laikais. Kas čia vyksta? Tik viena tiesa! Mes galime išklausti visų nuomones, bet likti prie savo nuomonės.

Aš noriu pakartoti, kaip yra pasakęs dar viduramžių liberalas: aš gerbiu tavo nuomonę, bet su ja nesutinku, bet dėsiu visas pastangas, kad ji būtų išgirsta. Kodėl dabar mes neleidžiame plačios diskusijos ir dėl labai esminio gerbiamo Seimo nario klausimo: kodėl mirčių buvo daugiau, nors nebuvo COVID-19? Kas čia vyksta? Mes turime žinoti tiesą!

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, šandien tikrai istorinė diena, kai jūs ėmėte cituoti liberalų mąstytojus. Labai ačiū už tai. Aš norėčiau padėkoti ekspertams, kurie dalyvavo šioje diskusinėje dalyje. Ir per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos norėtų kalbėti E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš tik noriu pasakyti, kad viduramžiais Volteras tikrai nepriklausė nei Liberalų sąjūdžiui, nei Laisvės partijai.

PIRMININKĖ. Ačiū. (*Balsas salėje*) Ne, jūsų pavardė nebuvo paminėta.

11.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Evaldą Gražį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-87(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kolegos, darbotvarkės 1-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Evaldą Gražį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-87(2). Kviečiu komiteto pirmininką S. Šedbarą.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, komitetas vakar labai atidžiai ir skirdamas pakankamai laiko išanalizavo šį klausimą, diskutavo su teisėju. Visiems 7 dalyvavusiems balsavus už, pritarė šiam nutarimo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs pristatėte komiteto išvadą. Diskutuoti užsirašė P. Gražulis. Prašau į tribūną.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, nė vieno kandidato nei į teisėjus, nei į prokurus nepažįstu. Yra tokia liaudies patarlė, sakoma: tam, kad pažintum žmogų, reikia maišą druskos suvalgyti. Tikrai labai formali yra ta procedūra. Šį klausimą dar praeitoje kadencijoje kėlė Seimo narys M. Majauskas, kad mes turime labiau įsigilinti į kandidatus, nes tikrai pareigos yra labai atsakingos. Deja, mes nieko nepakeitėme, ta procedūra – valandos susitikimas, tai tikrai apie žmogų nieko nesužinosi. Žinote, o visi kalba gražiai, kalba gerai. Man atrodo, tikrai būtų gerai, kad Seimas keistų tą procedūrą, pavyzdžiui, bent sudarytų darbo grupę, kuri analizuotų, jeigu dirbo teisėju, jo sprendimus, prokuroro sprendimus. Tada paanalizavę mes tikrai galėtume daugiau spręsti apie žmogų. Deja, šiandien nepažįstu nė vieno, visiems linkiu sėkmės ir nematau jokių priežasčių, kodėl turėčiau balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti daugiau nėra norinčių. Pagal Statutą galima pasisakyti kandidatui. Ar norėtumėte pasisakyti? Ne. Ačiū.

Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Gerbiami kolegos, mes turėtume patvirtinti slapto balsavimo biuletenį, jis yra standartinis. Jo užrašas – dėl Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Evaldą Gražį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-87.

Galima balsuoti už, prieš arba susilaikoma. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Taip pat primenu balsų skaičiavimo grupės sudėtį. Joje yra K. Adomaitis iš Laisvės partijos frakcijos, L. L. Andrikenė iš Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos, Liberalų sąjūdžio frakcijos atstovas A. Bagdonas, R. Baškienė – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, R. Budbergytė – Socialdemokratų frakcija ir V. Fiodorovas – Darbo partijos frakcija. Slaptas balsavimas yra numatytas 13 valandą. Dėkoju.

11.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Vitaliją Norkūnaite Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-88(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Vitaliją Norkūnaite Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-88(2). Pranešėjas – Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, komitetas šį klausimą svarstė taip pat vakar dienos posėdyje. Tik noriu dar pasakyti replikuodamas į kolegos Petro nuomonę, kad komitete buvo skirta laiko tiek, kiek reikėjo, kiek buvo klausimų, diskusijų. Tikrai išsamiai išanalizavome kandidatūras, jų darbo rezultatus ir visų 7 dalyvavusių balsais už buvo pritarta nutarimo projektui.

PIRMININKĖ. Jūs pristatėte komiteto nuomonę. Diskusijoje yra užsirašęs kalbėti V. Gapšys.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Iš tikrųjų neturiu abejonių dėl pretendentes kompetencijos. Bandėme įsigilinti į visą medžiagą, prie kurios buvo galima prieiti viešai, nes prezidentūra riboja medžiagos pateikimą, bet klausimų vis dėlto iškyla. Nežinau, kiek jūs atkreipėte dėmesį, pretendente buvo ketvirta pagal Teisėjų atrankos komisijos rezultatus ir Prezidentas persoko du virš jos buvusių teisėjus, įvertintus aukštesniais balais. Dar daugiau, prieš ją įvertinti teisėjai negavo nė vieno balso prieš komisijoje, o teisėja, kuri yra teikiama, gavo du balsus prieš.

Bandėme išsiaiškinti frakcijoje tokio motyvo pasirinkimus. Mes suprantame, kad Prezidentas nėra įpareigotas Teisėjų atrankos komisijos sprendimų, bet vienintelis argumentas, kuris buvo mums pateiktas ir kurį bandė suformuluoti prezidentūros atstovai, kad ji ilgiau dirba teisme negu virš jos geriau įvertinti teisėjai. Man kelia abejonių pasirinkimo skaidrumas šiuo atveju. Aš įtariu tikrąją priežastį, kuri yra visai kitokia, negu sako prezidentūra, ir, mano manymu, ta priežastis labai apriboja tų kitų teisėjų galimybes. Ta priežastis yra nesažininga. Bet kadangi tai tik įtarimas, prezidentūra to nepatvirtina, tai aš pasilieku teisę jo dabar garsiai neviešinti. Tikrai neabejočiau pasirinkimu ir nekelčiau to klausimo diskusijose, jeigu būtų pasirinkti visi keturi teisėjai, bet pasirinkti yra du, nepaisant to, kad teisėju, kaip ir pats Apeliacinio teismo pirmininkas sako, yra trūkumas.

Todėl aš manau, kad mes, tiksliau, galvojau, kad mes išgyvendinome tą blogą praktiką, kai tokie atrankos kriterijai, kurie yra nepagrįsti objektyviais kriterijais, yra išnaikinti. Bet, pasirodo,

vis dar jinai yra taikoma. Neraginu vienaip ar kitaip balsuoti, tikrai kandidatė pagal kompetenciją, manau, yra tinkama, bet prezidentūros pasirinkimas man kelia labai didelių abejonių ir jas norėjau išreikšti viešai, kad ir visi kiti galėtų apie tai diskutuoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje dalyvauti užsirašiusių nebėra. Kreipiuosi į gerbiamą kandidatę, ar norėtumėte pasisakyti? Ne. Tuomet, gerbiami kolegos, turime... Dėl motyvų yra užsirašęs kalbėti V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Nenorėjau kalbėti, bet kai mes, skirdami teisėjus į elitinį teismą, iš Teisės ir teisėtvarkos komiteto turime tik vieną narį, kuris formaliai perskaito pranešimą, tai yra šiaip Seimo skurdas. Aš noriu kreiptis į kandidatus ir čia savivaldos buvusį vadovą. Kolegos, iš tikrųjų visuomenė per mažai žino apie mūsų teisėjus. Aš suprasčiau apie karjerą pradedančius apylinkės teismo teisėjus, bet kada mes kalbame apie Apeliacinio, Aukščiausiojo Teismo teisėjus, tai nėra vien tik Seimo problema, bet tai yra jau savivaldos teismų problema, kad mums kandidatai nėra, visuomenei nėra pristatyti, nėra diskutuojama.

Antra. Yra didžiulės problemos. Vis dėlto ir atėjus naujam Prezidentui niekas nesikeičia atrankos skaidrumo procesuose. Tai ne tik šio Prezidento problema, buvo ir ankstesni valstybės vadovai. Norėtusi palinkėti būsimiems savivaldos lyderiams vis dėlto pagalvoti apie tai, kaip mes galėtume paskatinti teisėjus konkuruoti ir siekti karjeros, geriausius teisėjus, diskutuoti.

Trečia. Noriu jums palinkėti. Iš tiesų kodėl balsuosiu už? Todėl, kad yra Apeliacinio teismo krizė, ten yra tikrai nemažai korupcijos skandalų ir reikia kelti šio teismo reputaciją, atkurti, o tai galima padaryti savo darbu. Noriu palinkėti jums tiesiog nepasiduoti įtakoms ir būti toje teisingumo... tais tikraisiais teisingumo tarnais. Sėkmės jums.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų yra užsirašęs kalbėti taip pat K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Neatimsiu daug laiko. Noriu pasakyti, kad labai atsakingai parinkti visi kandidatai ir į teisėjus, ir į prokurorus. Aš nematau nė menkiausio argumento kaip nors kitaip balsuoti. Balsuosiu už ir kviečiu kolegas taip pat elgtis.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolegos. Motyvai išsakyti. Turime formaliai patvirtinti slapto balsavimo biuletenį. Jis yra analogiškas tam, kuris buvo prieš tai. Galime patvirtinti bendru sutarimu? Dėkoju. Balsavimas numatytas 13 valandą.

11.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Nidos Grunskienės skyrimui Lietuvos Respublikos generaline prokurore“ projektas Nr. XIVP-112(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Nidos Grunskienės skyrimui Lietuvos Respublikos generaline prokurore“ projektas Nr. XIVP-112(2). Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką S. Šedbarą ir perduodu pirmininkavimą Seimo Pirmininko pirmajam pavaduotojui J. Razmai.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, komitetas vakar svarstė ir šį nutarimo projektą. Tiesiog noriu kolegai Vytautui pasakyti, kad komitete tai tikrai nėra formalus veiksmas, tikrai yra įsigilinama. Buvo visokių klausimų iš įvairių sričių, kandidatė atsakė ir po to komitetui pasilikus vienam, niekada nedalyvaujant pretendents, visų 7 dalyvavusiųjų balsais už buvo pritarta ir šiam nutarimo projektui.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Dabar diskusija. Pirmas iš eilės Seimo narys V. Bakas. Kviečiu į tribūną.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Naudodamasis proga noriu kreiptis į prokurorų bendruomenę. Prieš ketverius metus teko tai daryti tiesiogiai, dabar tą galiu padaryti iš Seimo tribūnos.

Gerbiama kandidatė ir mieli prokurorai, aš dar kartą noriu tik priminti, kad jus teikiančio Prezidento gerovės valstybės vizija, ekonominis pakilimas ir netgi tai, kaip mes išeisime iš kovidinio krizės, priklauso nuo to, kiek mes galėsime išskaidrinti savo valstybę. Priklauso net nuo teisėsaugos ir prokurorų darbo, kiek mes sugebėsime atgrasyti nuo dalyvavimo politikoje, valstybės tarnyboje, valstybės valdomų įmonių veikloje tuos, kurie ateina pelnytis, tai yra vogti iš mūsų visų.

Deja, šiandien kalėjimai yra perpildyti tų, kurie pavagia iš parduotuvių, sandėliukų, kad ir daugybę kartų, visi kalbame apie neveikiančią penitencinę sistemą, bet nėra nė vieno, mano duomenimis, kuris būtų nuteistas už korupciją, už korupcinius nusikaltimus. Nėra. Neveikia įstatymai, kurie numato, kad iš korupcijos sukauptas turtas turi būti surandamas ir konfiskuojamas, nors visas pasaulis apie tai kalba ir tai taiko. Lietuva yra pilkoje zonoje. Lietuvoje yra tokia atsakomybės terpė, kai, pavyzdžiui, už auksinius šaukštus, tai simbolika, aišku, nuteistas arba pripažintas kaltu žmogus išvengia atsakomybės vien dėl to, kad ateina Generalinės prokuratūros prokuroras ir teismo paprašo jam skirti simbolinę bausmę, nors dėl jo veiklos iš esmės buvo diskredituota visa krašto apsaugos sistema. Tai buvo nacionalinio saugumo klausimas. Valstybei reikėjo labai daug investuoti, kad atkurtų reputaciją ir žmonių pasitikėjimą.

Pirma, ką aš norėčiau palinkėti. Jūs, aišku, dirbote su organizuotu nusikalstamumu, jūsų šeimai grėsė pavojus, bet šių laikų organizuotas nusikalstamumas tampa rafinuotas. Tai, ką anksčiau reketuodavo nuplikę, pliki berniukai, dabar tai daro žmonės su kostiumais, valdantys didžiulius pinigus ir verslus, turintys daugybę ryšių politikoje, finansuojantys politikus, ir išvengia atsakomybės. Aš noriu palinkėti prokuratūrai būtent saugoti valstybę nuo tokių organizuotos veiklos formų, dėl kurių mes netenkame gerovės.

Antra – viešojo intereso gynimas. Iš tiesų mes matome, kad žmonės negali, vieni nepajėgia apsiginti, pavyzdžiui, dėl aplinkosaugos srityje daromų nusizengimų, nusikaltimų, ir čia reikia prokurorų pagalbos. Todėl aš... Taip pat yra kitų dalykų, kai mes kalbame apie viešojo intereso gynimą. Yra be proto sunku vienam žmogui arba žmonių grupei... Pavyzdžiui, dabar yra Klaipėdos atvejis, kai žmonės kvėpuoja atliekomis, kai yra teršiama gamta, ir niekas už tai neatsako. Lyg ir ateina aplinkosaugininkas, iš išorės pasižiūri, viskas tvarkinga, popieriukai tvarkingi. Yra daug žmonių, kurie norėtų ginti viešąjį interesą, bet jiems reikia profesionalios pagalbos. Todėl aš norėčiau pasiūlyti būtent dažniau naudotis ta prokuratūros teise ir pareiga, kai stotumėte į viešojo intereso pusę. Ten paprastai nėra tų, kurie... Būtumėte viešojo intereso advokatais.

Na ir trečia – Civilinio turto konfiskavimo įstatymas. Aišku, prezidentūra padarė viską, kad jis būtų apsunkintas, kad nebūtų galima jo taikyti, bet šiokių tokių galimybių yra. Aš noriu jūsų paprašyti vis dėlto eiti pažangių Vakarų šalių pavyzdžiu, prokurorų pavyzdžiu, ir surasti turtą, kuris yra sukauptas iš korupcijos, ir padaryti viską, kad jis būtų paimtas. Kai mes turėsime pirmą tokį procesą, kai politikas, tarnautojas, aukštas pareigūnas neteks dėl korupcijos sukaupto turto ir nors metams sės į kalėjimą, aš manau, mes turėsime lūžį ir tas atėjimas į gerovės valstybę bus greitesnis. Noriu palinkėti jums sėkmės.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau diskutuoti kviečiamas P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas pirmininke, gerbiami Seimo nariai, gerbiama pretendente į generalinius prokurorus. Šiandien daug ką mato visuomenė, ko nemato Seimas ir ypač Seimo valdančioji dauguma, kad pas mus yra dvigubi standartai. Kaip ir gerbiamas V. Bakas paminėjo, kad žmogus teisiamas už vištą, už mažą vagystę, už eurą, bet neteisiamas tas, kuris yra pagrobęs milijonus. Ir nė vienas prokuroras nesugebėjo ir neturėjo valios pajudinti tų rezonansinių bylų. Be abejonės, praranda pasitikėjimą ne tik prokuratūra – ir teisėtvara, visa teisėsauga žmonių akyse.

Žiūrėkite, kas yra. Visuomenei yra žinoma, kad ir už 1 eurą nusiperkama beveik 1,5 mln. litų vertės sklypas. Bylos nėra, viskas teisėta. Kad ir per 15 metų, kaip kalbėjo V. Bakas, per dvejus metus sukraunama beveik 15 mln. eurų turto. Tai Landsbergių šeima. Bylos nėra. Jūs įsivaizduokite, kad tai būtų padaręs ir taip praturtėjęs P. Gražulis ar kitas. Kur jis šiandien būtų? Jis supūtų kalėjime. Bet kodėl vieni yra teisiami, kiti nėra teisiami, vieni tiesiog persekiojami, o kiti globojami?

Aš noriu taip pat grįžti ir prie tos vadinamosios auksinių šaukštų bylos. Iš dalies tai buvo politinė byla, kad susidorotų su socialdemokratais. Nupirkta... Aš iš pradžių galvojau, kad už kokius 4 mln. ar 40 mln. nupirkta tų šaukštų, kai prasidėjo skandalas. Aiškinausi – tik už 4 tūkst. eurų. Tik už 4 tūkst. eurų. Taip, yra padaryta žala, bet palyginti mažytė žala. Žiūrėkite, koks rezonansas. Kiekviena šeiminkė, pažiūrėkite, ten rašo, kad už šaukštą mokėjo po 100, po 150 eurų, pakelia savo šaukštą, už 2 eurus ar 3 eurus nusipirkta, ir už galvos susiima. Žiūrėkite, kokį davė rezonansą šitas eskalavimas? Bet žiniasklaida tam eskalavimui išleido ir buvo jai sumokėta mažiausiai 40 mln. eurų. Ar tyrė kas nors šitą klausimą? Ar kas domėjosi, kas finansavo žiniasklaidą,

kad šitą klausimą eskaluotų? Šiandien dar yra viena problema. Politikai eskaluoti, bet žiniasklaida dar labiau eskaluota, ne tik užvaldyta, jinau yra dar labiau korumpuota. Ar yra nors vienas tyrimas, pavyzdžiui, kada vyksta vienas ar kitas politinis procesas, vienas, kitas procesas, kada norima susidoroti su viena ar kita politine partija, arba prokuratūra kada nors susidomėjo, kas finansuoja žiniasklaidą?

Štai pats viešai pasirodė ir aš kreipiausi į Valstybės saugumo departamentą, kad 140 tūkst. eurų, pono A. Tapino televizijai „Laisvės TV“ ponas Dž. Sorosas skyrė 140 tūkst. eurų. Ar kam įdomu? Aš net negaunu iš Valstybės saugumo departamento atsakymo. Niekam tai neįdomu, nes tai savi, tai savo klando dalis, kam jį teisti? Kam jį persekioti? Saviškis. Mes vis dėlto gyvename pagal įstatymą: saviems – viskas, svetimiams – įstatymas.

Dar aš noriu pasakyti. Vienas diktatorius pasakė, aš priimsiu tokius įstatymus, kad kiekvieną žmogų aš galėsiu pagal jį nuteisti, kad bus neįmanoma vykdyti to įstatymo, bet saviems aš jo neįtaikysiu. Ar ne tokioje Lietuvoje mes gyvename? Kur visos rezonansinės bylos? Suskystintųjų dujų terminalas! Per dešimt metų mes už suskystintųjų dujų terminalo vien tik nuomą sumokame tiek, kiek du nauji laivai kainuoja. Nėra prokuratūros. Štai kad ir „Snoro“ banko uždarymas. Taip, galbūt jį reikėjo uždaryti, bet kodėl mes jo nesanavome, neįdėjome apie 0,5 mlrd. ar dar mažiau eurų ir galėjome brangiai parduoti, nuostolio neturėti. Dabar patyrėme daugiau kaip 1,5 mlrd. eurų vien tik tiesioginio praradimo. Kažin ar Paryžiaus teismas dar nepriteis Lietuvai papildomo 1 mlrd.?

Taigi, gerbiama prokurore, linkiu jums būti teisingai, principingai ir tikrai aš manau, kad galbūt po 30 metų mes sulauksime ne dvejopų standartų, o tikro teisingumo.

PIRMININKAS. Kviečiu į tribūną K. Glavecką.

K. GLAVECKAS (MSNG). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, iš tikrųjų mano kolegos išsakė daug tokių skaudžių vietų, kurios, šiaip ar taip, susijusios su prokuratūra, bet aš manau, kad vien tik prokuratūra, kad ir kokią genialų ar skaidrų vadą pastatytume, problemų nebus pajėgi išspręsti. Jinai gali tik pradėti eiti tuo keliu, kuris yra reikalingas dabartinei Lietuvai. Kitaip tariant, atkurti tą teisingumą, atkurti neišvengiamumą bausmės. Tai yra pagrindinis dalykas.

Kaip asmenybė, be abejo, jinai visiems patinka, bent daugumai. Žinau, kiek ir frakcijoje mes buvome susitikę, jinai labai visiems patinka. Džiugu tai, kad jinai atstovauja moterų pusei. Kaip sakė dabartinė premjerė, kad pasiektas balansas tarp vyrų ir moterų. Šia prasme prokuratūra iš tikrųjų pasiekė, bent jau padidino moterų balansą savo struktūroje. Tai yra labai gerai, mano supratimu, nes moterys sąlyginai mažiau pasiduota pagundoms. Tai pagiriamasis žodis ir dabartinei kandidatėi į prokurorų.

Noriu pasakyti, ką kolega čia sakė, kad prokuratūra turi labiau užsiimti konfiskavimu ar skurdo paskirstymu arba turto paskirstymu, tai aš manau, kad tai nėra visiškai teisinga, nes kadaise K. Marksas, sukūręs pridėtinės vertės teoriją, kuri iš tikrųjų numatė ir sukūrė ne tik C+V+N, kaip žinote, bet ir svarbiausia – sukūrė pavydo teoriją. Pavydo teorija neturi būti vienas iš kertiųjų akmenų prokuratūros darbe ir motyvacijoje, nes atimti ir perdalinti arba konfiskuoti – tai nėra pagrindinis šitos institucijos tikslas. Jos tikslas yra, kaip minėjau, pasiekti, kad būtų neišvengiamumas bausmių, nepriklausomai nuo to, ar tai didelis vagis ar mažas vagis, bet kiekvienam pagal bausmę. Todėl aš visus kviečiu balsuoti už kandidatę ir neabejoju, kad jinai viduje turės daug energijos siekti skaidrumo, siekti teisingumo. Ir tepadedą jai Dievas, nes paprastai mes prie šito prokuratūros kryžiaus kaldavome vyrus, dabar mes prikalamė moterį. Aš ir gailiuosi, ir džiaugsiuosi, kad jinai tikrai duoda Lietuvai viltį. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau. Paskutinis diskutuoti užsirašęs E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Spėju, kad kolega Vytautas, kalbėdamas apie nuplikusius berniukus, turėjo omenyje plikai skustus berniukus, ar ne? Nes sunerimo ne vienas šitoje salėje.

Žvelgiu į kandidatę. Aptarėme frakcijoje, tikrai įvertiname tai, kad kandidatė parinkta po ilgą darbo būtent prokuratūros sistemoje, ne kitose teisinio darbo srityse. Žinoma, tai nereiškia, kad iš kitų sričių negali būti teikiamas kandidatas. Ir džiugu, kad tai yra apygardos prokuratūros vadovo lygio žmogus, kuris, nuėjęs įvairius laiptelius, iš tiesų pažįsta prokurorų ne tik bendruomenę, tačiau ir prokuratūros problemas.

Šiandien perskaičiau publikaciją viename dienraštyje ir turiu pripažinti, kad yra atskleistos sisteminio pobūdžio problemos. Tą patį būtų galima rašyti apie bet kurią apygardos prokuratūrą, kurioje ikiteisminių tyrimų trukmė yra nepagrįstai ilga. Šiuo atveju tik tiek, kad pabandyta viską sukabinti pretendentei, atrodytų, kad tai Lietuvoje išskirtiniai atvejai. Tačiau aš noriu atkreipti pretendentes dėmesį. Tai yra darbas, kurį kartu su įstatymų leidėjais reikia padaryti, užtikrinti, kad nebūtų tokių galimybių be galo, be krašto tęsti ikiteisminius tyrimus, kai dažnu atveju, kaip žinome, panaikinami įtarimai arba teismuose nenuteisiamas asmuo. Taigi, kuo ilgesnis ikiteisminis tyrimas, tuo blogesnė visuomenės sveikata. Aš manau, kad įstatymų leidėjai (su viltimi žiūriu į tikrus teisininkus) turi pergaltoti ir peržiūrėti ikiteisminių tyrimų įstatyminių kodeksų reikalavimą.

Kartu noriu pasakyti, kad dedame viltis į jus, į jūsų kandidatūrą, tikėkimės, į rezultatyvų darbą. Turime kartu pasakyti, kad bet koks neskaidrumas jūsų ar Generalinės prokuratūros veikloje, bet koks politizavimas mes šešėlį ne tik jums asmeniškai. Tai bus šešelis ir prokuratūros sistemai, visai teisėsaugos sistemai ir didelis nusivylimas visai Lietuvai. Šiandien žmonės dažnai piktinasi ne dėl materialinių trūkumų, o dėl teisingumo trūkumo. Todėl kolegų minėti dvigubi standartai, kiek čia geri pavyzdžiai, kiek netikslūs, čia kitas klausimas, tačiau kokie nors dvigubi standartai, nevienodi standartai vykdam teisingumą iš tikrųjų yra didelis visos Lietuvos žmonių nusivylimas.

Linkiu daugiau iniciatyvos, kaip ir kolega sakė, viešojo intereso sargyboje ar viešojo intereso gynimo srityje. Tikrai, ir vakar kalbėjome, panašu, kad ne visada išnaudojamos galimybės, suteiktos Prokuratūros įstatyme. Linkiu prasmingų reformų prokuratūros sistemoje, linkiu sutarimo su prokurorų bendruomene. Mes matėme ir praėjusio generalinio prokuroro darbo kadencijos metu prieštaras, kylančias įtampas. Čia ir prokurorų atrankos mechanizmo skaidrumui, ir kitų procesų prokuratūros viduje sprendimams, gerinant prokurorų savijautą, yra didžiulė erdvė.

Ačiū jums už ryžtą. Puikiai suprantate, kokias atsakomybes prisiimate sau kaip asmuo. Linkime sėkmės.

PIRMININKAS. Ačiū pasisakiusiems diskusijoje. Dabar priėmimo stadija. Tiesa, gal kandidatė į generalines prokurores nori pasisakyti ar atsakyti iš tribūnos?

Gera. Tuomet priėmimo stadija. Matau tik užsirašiusius kalbėti už. Būtų puiku, jeigu bent dalis užsirašiusių išsibrauktų ir taip sutaupytime laiko, bet aš negaliu savavališkai to daryti, todėl kviečiu J. Urbanavičių

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tikrai kviečiu palaikyti Generalinės prokuratūros kandidatūrą. Jos darbas bei veikla puikiai matosi teisėsaugos srityje – sudėtingos rezonansinės bylos, jų tyrimas tikrai šiandien mums nekelia abejonių. Kiek žinau, yra palaikymas ir prokuratūros, kolegų. Taip pat, kiek suprantu, perėjusi nemažai laiptelių, puikiai žino prokuratūros veiklą tiek iš vidaus, tiek iš išorės. Taip pat nemažai apdovanojimų, sėkmingos bylos. Tikiu, kad jūs sustiprinsite prokuratūros prestižą, kurio šiandien tikrai reikia. Linkiu sėkmės jūsų darbuose. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau pasisako V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Šiandien išklausėme gerbiamą kandidatę, mūsų ypatinga Seimo mišri grupė uždavė daug klausimų, išsamiai buvo atsakyta į klausimus ir ji suteikė daug pozityvių vilčių, kad Lietuvoje būtų teisybė ir teisingumas, todėl visus kviečiu palaikyti šią kandidatę. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau kalba M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš atsisakau, pirmininke.

PIRMININKAS. Gera, tuomet – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Pirmininke, irgi taupysiu laiką. Labai gera kandidatė, tikrai galiu tik girti, o čia tie pagyrimai nebereikalingi, palaikau ir siūlau kitiems tą patį daryti.

PIRMININKAS. Gal laikome, kad keturi užsirašę jau pasisakė, kad ir trumpais pasisakymais. Tuomet dėl kandidatūrų pasisakymus baigiamo.

Slapto balsavimo biuletenio forma tokia pat kaip ir dėl prieš tai buvusių dviejų kandidatų, tai yra trys langeliai: už, prieš, susilaikoma. Balsuojant išbraukiami du langeliai, o paliekamas tas, kuris išreiškia jūsų valią.

Balsavimas dėl visų kandidatų nuo 13 valandos iki 13 val. 30 min. centrinėje I Seimo rūmų fojė.

11.52 val.

Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2183(2), Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2184(2), Administracinių nusižengimų kodekso 510 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2185(2), Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2186(2), Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2187(2), Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2188(2), Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 49, 59, 59¹, 171⁶, 172, 173, 225, 226, 226¹, 226² straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 171⁷ straipsniu“ projektas Nr. XIIIIP-2189(2), Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2190(2), Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir Įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2191, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 19, 27 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2192(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 33, 47 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2193(2), Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2194(2) (*svarstymo tęsinys*)

Darbotvarkės 1-6.1 klausimas – Valstybės kontrolės pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2183(2) ir daug lydimųjų projektų. Pranešėjas – Audito komiteto atstovas. Matau kolegą E. Pupinį dėl vedimo tvarkos. Prašom.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Galbūt reikėtų, aš siūlau perkelti šį klausimą į kitą posėdį.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu pertraukos iki kito posėdžio prašote? Labai geras prašymas, nes ištis mums būtų sunku suspėti dabar per likusį laiką ką nors šiuo klausimu nuveikti, nes liko 2 minutės iki kito klausimo. Aš manau, kad mes jį galėsime pradėti anksčiau. Tiesa, ar bendru sutarimu darome pertrauką iki kito posėdžio? Nėra prieštaraujančių ar reikia balsuoti? Nematau prieštaraujančių. Matau kolegą R. Žemaitaitį.

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Posėdžio pirmininke, tada patikslinkite, ar mes po pietų iš karto pirmu klausimu jį ir svarstome, nes būdavo taip įprasta. Jeigu pertrauka iki kito posėdžio, kitas posėdis po pietų, pirmu klausimu, vadinasi, eina Valstybės kontrolės įstatymas ir lydimieji teisės aktai. Aš taip supratau iš kolegos siūlymo? Biudžeto įstatymą nagrinėsime vėliau.

PIRMININKAS. Aš manau, tarsimės, bet vis dėlto biudžetą gal reikia palikti toje vietoje, kur jis buvo įrašytas, – tai išskirtinės svarbos projektas. Manau, ir žiniasklaida seka, ir susiplanuoja laiką. Šis nukeltas projektas turbūt nėra toks svarbus, tad jį mes kur nors į darbotvarkės galą po pietų turbūt įrašysime.

11.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Vytautą Gapšį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projektas Nr. XIVP-118 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Vytautą Gapšį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projektas Nr. XIVP-118. Aš trumpai priminsiu, kaip tokie klausimai sprendžiami.

Tai nusako Seimo statuto 23 straipsnio 4 dalis. Svarstant Seimo nario asmens neliečiamybės atėmimo klausimą, apsiribojama tik generalinio prokuroro teikime nurodytų faktų interpretavimu, vertinimu arba patikslinimu. Diskusijose dėl neliečiamybės atėmimo dalyvauja tyrimo komisijos pranešėjas, taip pat Seimo narys, kurio asmens neliečiamybės klausimas sprendžiamas, ar kitas jo įgaliotas Seimo narys ir ne daugiau kaip po du Seimo narius, pasisakančius už ir prieš.

Jeigu tyrimo komisijos išvadoje siūloma patenkinti generalinio prokuroro teikimą, Seimo nutarimas sutikti Seimo narį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę gali būti priimtas, kai už jį balsuoja daugiau kaip pusė visų Seimo narių. Šiuo atveju to užtenka, tai yra būtent tas atvejis. Tada aš prašau komisijos atstovą į tribūną. Pranešėja – Seimo narė I. Haase.

I. HAASE (TS-LKDF). Gerbiami kolegos Seimo nariai, teikiu Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Vytautą Gapšį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projektą Nr. XIVP-118. Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Vytautą Gapšį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę sudarymo“ Nr. XIV-42 buvo sudaryta tyrimo komisija. Ji turėjo įvertinti, ar Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro prašymas leisti patraukti kaltinamąjį Vilniaus apygardos teisme nagrinėjamoje baudžiamojoje byloje Lietuvos Respublikos Seimo narį V. Gapšį baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę yra pagrįstas.

Komisija, vykdydama Seimo pavedimą, išsamiai susipažino su generalinio prokuroro Seimui pateikta medžiaga, posėdžiuose išklause Vilniaus apygardos vyriausiojo prokuroro J. Lauciaus informaciją, paaiškinimus, atsakymus į komisijos narių klausimus, gerbiamo Seimo nario V. Gapšio informaciją, paaiškinimus, taip pat atsakymus į komisijos narių klausimus. Komisija taip pat balsavo dėl V. Gapšio prašymo išreikalauti dokumentus, susijusius su teisėsaugos institucijų vykdytais kriminalinės žvalgybos veiksmais, ir konstatavo, kad komisija, tirdama jai pavestą klausimą ir įgyvendindama savo teises, nesikiša į teismo, teisėjo, prokuroro, ikiteisminio tyrimo pareigūno veiklą, kai jie atlieka ikiteisminį tyrimą ar nagrinėja bylą teisme. Nusprendė nerinkti papildomų V. Gapšio nurodytų kriminalinės žvalgybos duomenų, nes duomenų ir informacijos priimti sprendimą pakanka.

Būtina pažymėti, kad, vadovaudamasi Seimo statuto nuostatomis, komisija pagal kompetenciją nenagrinėja ikiteisminio tyrimo ar teismo nagrinėjimo aplinkybių, nes nagrinėjant asmens neliečiamybės atėmimo klausimą apsiriboja tik generalinio prokuroro teikime nurodytų faktų interpretavimu, vertinimu arba patikslinimu. Kadangi Seimo narys V. Gapšys deklaravo, jog ikiteisminis tyrimas turi politinį atspalvį, prieš jį buvo vykdomas politinis persekiojimas, jo, kaip Seimo nario, veikla buvo varžoma, taikant kriminalinės žvalgybos priemones, teisėsaugos sprendimai buvo priimami prisitaikant prie politinės situacijos, komisija tikėjosi išgirsti iš gerbiamo V. Gapšio objektyvius faktus ir įrodymus, pagrindžiančius galimo politinio susidorojimo faktą. Deja, komisijai nebuvo pateikta tai pagrindžiančių objektyvių aplinkybių, o teikti paaiškinimai dėl neva vykdytų politinio pobūdžio viešųjų ryšių kampanijų ar teisėsaugos institucijų priimtų sprendimų komisijai neparodė galimo politinio persekiojimo. Be to, V. Gapšys komisijai nepateikė įtikinančių faktų ar duomenų, jog atliktas ikiteisminis tyrimas kaip nors susijęs su politine V. Gapšio, kaip Seimo nario, veikla.

Manome, kad teismo kompetencija išnagrinėti visas bylos aplinkybes ir teismas turi priimti sprendimą dėl asmenų, kuriems pareikšti kaltinimai, kaltumo ar nekaltumo. Taigi, komisijos nuomone, generalinio prokuroro 2020 m. lapkričio 23 d. rašte, teikiamame Seimui, „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo sutikimo patraukti Seimo narį baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ (nurodytos aplinkybės), Vilniaus apygardos teismo 2020 m. lapkričio 17 d. baudžiamojoje byloje priimtoje nutartyje (nurodytos aplinkybės), Vilniaus apygardos prokuratūros vyriausiojo prokuroro J. Lauciaus bei Seimo nario V. Gapšio paaiškinimai ir atsakymai į komisijos narių klausimus leidžia manyti, kad Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro prašymas dėl sutikimo Seimo narį V. Gapšį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę yra pagrįstas.

Taip pat norėčiau pažymėti, kad komisija visus sprendimus priėmė vieningai. Nebuvo balsavusių prieš, vienas komisijos narys nusišalino. Tokiu būdu komisija savo posėdyje 2020 m. gruodžio 16 d. nutarimu pritarė komisijos išvadai – siūlyti Lietuvos Respublikos Seimui tenkinti Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro teikimą dėl sutikimo Seimo narį V. Gapšį baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę.

Balsavimo rezultatai: už – 9, nuo balsavimo nusišalino 1 komisijos narys.

Todėl prašau gerbiamų kolegų pritarti komisijos teikiamam nutarimo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar matau, kad užsirašė paklausti pranešėjos K. Glaveckas. Prašau.

K. GLAVECKAS (MSNG). Gerbiama pranešėja, vienaip ar kitaip tokios bylos yra susijusios su Seimu. Tai, kad reikalingas mūsų pritarimas tam, kad panaikintume neliečiamybę, man tai iškelia nemažai klausimų. Byla, kuri tęsiasi jau beveik penkerius su puse metų. Per tą laiką įtariamasis – žmogus, kuris iš tikro yra išprusęs, ir netgi labai išprusęs, ir brangiai kainavęs valstybei, ir visiems, savo išsimokslinimu žinių prasme, nuolat yra tokios pakabintos būsenos. Ar komisijai nekilo abejonų, kad iš tikro tas procesas yra per daug ilgas, neefektyvus ir nepamokantis, nes tiek laiko spręsti tą klausimą ir tiek laiko formuluoti visą laiką tą patį pakartojant prokuratūrai ir teismams tiesiog neteisinga žmogaus atžvilgiu? Aš, kaip senas profesorius, sakau, kad tokių žmonių yra ne daug Lietuvoje, net ne dauguma. Ir tuos, kuriuos turime jaunos ir gabius, reikia saugoti, reikia bausti, kai jie blogai daro, bet negalima jų visą laiką laikyti pakabintų už virvės arba stovinių ant taburetės. Ačiū. Pabūkite dar ir pakomentuokite savo nuomonę.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju už klausimą. Tiesiog, jeigu mes žinome šitos bylos eigą ir žinome mūsų gerbiamo kolegos V. Gapšio statusus, tai dar šioje byloje jis 2016 metais atsisakė Seimo nario mandato. Antrą kartą klausimas dėl jo neliečiamybės taip pat buvo sprendžiamas Vyriausiojoje rinkimų komisijoje, nes jis buvo kandidatas į Seimo narius. Tai buvo 2020 metų rugsėjo mėnesį. Tas ilgas bylos nagrinėjimas... Be jokios abejonės, teismas išnagrinėtų tą bylą ir greičiau, jeigu nebūtų tam tikrų trukdžių būtent iš Seimo nario... atžvilgiu. Tą galiu pasakyti.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjai. Daugiau klausiančiųjų nebuvo. Dabar pradedame diskusiją. Pirmiausia žodis suteikiamas Seimo nariui V. Gapšiui. Kaip minėjau, gali užsirašyti du – už, du – prieš. Dar yra po vieną vietą.

V. GAPŠYS (DPF). Gerbiamieji Seimo nariai, jau antradienį stebėdamas, kaip parlamentarų imuniteto klausimas sprendžiamas Seime, mačiau visišką formalizmą, kai bandoma klausimą paviršutiniškai nustumti remiantis, atrodo, neatremiamu, o iš tikrųjų pačiu silpniausiu iš galimų argumentų, jei tai iš viso galima pavadinti argumentu. Tas pseudoargumentas skamba taip – geriausia apsiginti teisme.

Taip, teisme galima apsiginti, bet tai neatima iš Seimo pareigos dirbti kokybiškai ir išklausyti bei įvertinti argumentus. Taip, Seimas ne teismas, bet tik visapusiškas aplinkybių įvertinimas gali būti teisingo sprendimo pagrindas. Tad bandymas vien formaliai atsiriboti nuo klausimo rodo visišką paviršutiniškumą. Būtent tokį paviršutiniškumą pademonstravo ir mano klausimą nagrinėjusi komisija, kuri net neskyrė reikiamos valandos argumentams išdėstyti, o komisijos pirmininkė visą klausimą faktiškai išsprendė sau užduodama genialų paklausimą prokurorui, ar byloje yra medžiagos, kuri rodytų, kad byla politizuota.

Paklauskite Baltarusijos prokurorų, ar jų bent vienoje byloje yra sudedama medžiaga, jog byla yra politizuota? Daugeliui atrodo, o kas čia tokio, kad mes pabalsuosime, imunitetą atimsime, ne mūsų, o teismų čia bėda ar klausimas. Taip, tai galiausiai yra teismų klausimas ir dažnai jie per kelias instancijas tai išsprendžia.

Štai vakarykštis straipsnis žiniasklaidoje apie buvusį teisėją, į kurį visos institucijos žiūrėjo formaliai. Generalinis prokuroras formaliai pažiūrėjo ir pradėjo ikiteisminį tyrimą, kaip paaiškėjo, ne visai teisėtai. Tada formaliai pažiūrėjo Prezidentė D. Grybauskaitė, kuri teisėją atleido. Po to formaliai pažiūrėjo ir kelios teismų kolegijos, kol galiausiai Aukščiausiasis Teismas viską sustatė į vietas ir teisėją išteisino. Bet net ir po to formaliai dar pasižiūrėjo Teisingumo ministerija dėl žalo atlyginimo klausimo, o galiausiai ir dabartinis Prezidentas, kuris formaliai pasakė, kad išteisintas teisėjas negali grįžti į darbą.

Štai tokia būna ta formalumo grandinė, kurią jūs šiandien irgi paleidžiate – jūs formaliai pažiūrite, kad čia ne jūsų reikalas, ir tiek. Čia taip komisija nusprendė pažiūrėti į viską formaliai.

Nevaikščiojau po salę prašydamas kolegų man išsaugoti imunitetą, nes esu įsitikinęs, kad patys Seimo nariai tokiu klausimu turi domėtis ir gilintis, kodėl Seimo narys yra traukiamas baudžiamojon atsakomybėn, ir tai daryti ne formaliai. Net pradžioje kirbėjo mintis, kad verta atsistoti ir pačiam pasakyti, kad balsuokite už imuniteto panaikinimą, bet kai pamačiau, kad komisija į

viską žiūri taip paviršutiniškai, tikrai negaliu sau leisti tylėti. Ir ne tik dėl savęs, bet ir dėl kitų, kuriems taip pat teks veržtis pro paviršutiniškumo bangas. Tad jeigu turite bent kiek ryžto nutraukti tą formalumo grandinę, gražinkite klausimą į komisiją, įpareigokite ją skirti reikiamą laiką mano pasisakymui, o jo reikia ne taip ir daug – maždaug valandos, gal valandos su trupučiu, o tada priimkite sprendimą išgirdę argumentus arba galite tradiciškai vėl atsistoti, formaliai sukalbėti magiškas frazes ir nusiplauti rankas. Tik kitą kartą nebesistebėkite, kaip paviršutiniškų kaltinimų lavina užplūs jus, o visi formaliai jums šypsosis.

Ir pabaigai. Leiskite šiek tiek praskleisti užsklandą to, ko nenorėjo girdėti komisija ir vis nutraukdavo man bandant parodyti viso šio proceso absurdiškumą.

Pirmiausia kaltinimo tekste patys tyrėjai pripažino, kad veikiau teisėtai vykdydamas įgaliojimus, nė vienu klausimu, kuriuo esu apkaltintas, neprašiau jokių neteisėtų veiksmų atlikti ir kitų. Visi teisės aktai, kurie buvo priimti, yra teisėti ir niekas neprašė jų panaikinti. Tad ar jums nekyla klausimų, kodėl Seimo narys negali vykdyti Konstitucijoje įrašytų įgaliojimų? Taip, manęs klausėsi, mane sekė ir tai darė ne mėnesį ir ne du. Ir dar tos pačios institucijos, kreipdamosi į teismus, visus kartus pabrėžė, kad nėra reikiamų įrodymų pradėti ikiteisminį tyrimą. Paskutinis toks teiginys, nuskambėjo dar 2016 metų balandžio pabaigoje, kad įrodymų nėra, nors medžiaga rinkta nuo 2015 metų rugsėjo mėnesio. Tačiau tai nesutrukdė pateikti man įtarimus už laikotarpį nuo 2015 metų rugsėjo iki 2016 metų sausio mėnesio. Taip, aš nesuklydau, 2016 metų balandį patys konstatavo, kad įrodymų neturi, bet po to už tą laikotarpį pateikė įtarimus. Ar tai nenulėmė jokie politiniai motyvai? Čia komisijai klausimas, į kurį jie nenorėjo klausytis argumentų. Būtent to komisija ir nesiryžo aiškintis, į tai ir nebenorėjo gilintis, nors tai buvo jos pareiga. Taip, teikiau prašymus. Jų netenkino.

Palikdamas šią tribūną, palieku jums apsispręsti, kiek toliau leisti gyvuoti tam formalizmui ir paviršutiniškumui, o pats sau lieku su vidiniu pareigos jausmu, kad niekada neleisiu sau šioje salėje būti abejingam ir paviršutiniškam. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar vienas – už, vienas – prieš. Kas antras, aš tai turėjau omeny, o iš tikrųjų iš viso po du. Pirmiausia V. Bakas kalba už. Diskusija iš tribūnos.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų, matyt, prie to, kas buvo pasakyta, manau, yra labai svarbu pridėti vieną momentą, apie kurį nekalbėjo nei komisija, nei pasisakęs ponas V. Gapšys.

Ponas V. Gapšys yra tik nedidelė šio proceso epizodo dalis. Kalbama apie vieną garsiausių Lietuvoje, ko gero, pačią garsiausią Lietuvoje politinės korupcijos bylą, kuri įtraukia ne vieną poną V. Gapšį, bet joje yra ir kitų partijų atstovų, jie šiuo metu teisiami, buvę politikai. Taip pat teisiamas vienas stambiausių Lietuvos koncernų „MG Baltic“ bei buvę, sakykime, buvę jo vadovai.

Iš tiesų šis sprendimas yra savotiškas egzaminas arba didžiulė atsakomybė Seimui. Aš neabejoju, kad Seimas jį išlaikys, bet jeigu atsitiktų taip, kad vis dėlto mums pritrūktų valios leisti teismui teisti, vykdyti teisingumą, grėsmė kiltų visai politinės korupcijos bylai. Prokurorai ir teisėjai susidurtų su didžiule problema apskritai nagrinėdami šią bylą. Tai reikia suprasti.

Ponas V. Gapšys yra tik vienas iš dalyvių, iš tokio stambaus politinės korupcijos proceso dalyvių. Kaltinimai ten yra labai aiškūs. Šiandien aš irgi neišgirdau, kur tas persekiojimas. Tiesą sakant, jeigu politikas savo veiklą naudoja nusikaltimams daryti ir asmeniniam praturtėjimui, tai jį reikia persekioti, ar tai būtų politikas, ar tai būtų kitas asmuo. Toks yra teisėsaugos darbas.

Aš nenorėčiau gyventi tokioje... Ar mes norėtume gyventi tokioje Lietuvoje, kur politikai, kurie savo mandatu, įgaliojimais naudojasi asmeniniam praturtėjimui, tie, kurie prisideda prie visuomenės atskirties didinimo, prie visuomenės skurdinimo, apgaudinėjimo, būtų neliečiami. Aš manyčiau, kad dangstyti už mandato šiuo atveju nereikėtų.

O mums yra nemažas egzaminas, ypač po to, kai mes ką tik kalbėjome apie Generalinės prokuratūros vadovės paskyrimą ir išdėstėme lūkesčius dėl skaidresnės, teisingesnės Lietuvos. Šiandien, dabar, mūsų rankose yra sprendimas, kuris iš tiesų parodys, kiek iš mūsų yra pasirengę siekti tos teisingesnės ir skaidresnės Lietuvos.

Tai, gerbiami kolegos, nenoriu čia nieko teisti ir nieko kritikuoti, man svarbu buvo priminti apie tai, kad pono V. Gapšio procesas yra kur kas didesnis ir itin svarbus Lietuvai, jos teisei sis-

temai, pasitikėjimui teisėsaugos institucijomis ir Seimu, apskritai valstybe, gerokai didesnio proceso dalis. Nestabdykime jo. O ponas V. Gapšys tikrai profesionalas, jis patyręs tokiuose dalykuose ir partija yra patyrusi, ne pirmą kartą, aš manau, tikrai sugebės apsiginti, jeigu tos kaltės nėra.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu į tribūną P. Gražulį.

Dėl vedimo tvarkos V. Gapšys.

V. GAPŠYS (DPF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, iš tribūnos nuskambėjo netiesa, todėl turiu reaguoti. Net prokuratūra manęs nekaltina jokių asmeniniu praturtėjimu. Nėra tokių faktų byloje, aš nesu tuo kaltinamas, todėl pasakyti teiginiai neatitinka tikrovės.

PIRMININKAS. Išgirdome, ačiū.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, kiekvienoje demokratinėje valstybėje Seimas ir Seimo nariai turi imunitetą. Kam? Be abejonės, Seimo nariai, ypač tie, kurių gal didesnės frakcijos, priima labai svarbius sprendimus. Ir tikrai yra ne viena politinė byla. Todėl ir būtina išigilinti. Kai prokuroras ateina išanalizuoti, išklausti pranešėją kaltinamąjį, Seimas galėtų duoti sau atsakymą, ar nėra čia politinė byla, ar nėra Seimo nario politinis persekiojimas? Kaip minėjau, pagal šiandieninius įstatymus, jeigu Seimo narys atstovaus žmogui, jeigu jam padės, eis, spręs jo problemas, jeigu prokuratūra pasiklausys, kiekvieną gali pasodinti. Kiekvienam gali iškelti bylą.

Aš noriu pasakyti savo vertinimą dėl „MG Baltic“ bylos, ką kalbėjo ponas V. Bakas. Vis tiek, mano giliu įsitikinimu, „MG Baltic“ byla, taip, yra daug ekonominių nusikaltimų, bet daugiausia pagrįsta politiniais motyvais. Štai kodėl. Buvęs Liberalų partijos pirmininkas E. Masiulis, taip, ir visa ši partija buvo įkurta „MG Baltic“, kad aptarnautų „MG Baltic“. Tą reikia pripažinti. Jį maitino „MG Baltic“ per savo žiniasklaidą ir jis tiek užaugo, kad peraugo G. Landsbergį, jaunąjį G. Landsbergį. Viešpatie Dieve, tragedija! Tada ką daryti? Reikia gelbėti Konservatorių partiją ir G. Landsbergį. Lietuvoje nė vienas negali peraugti G. Landsbergio, tokia politinė doktrina. Ką, ir tada reikia kažkaip sunaikinti ne tik E. Masiulį, bet ir reikia sunaikinti Liberalų frakciją. Taip, ir kas atsitinka? Iškelta byla, bet tuose visuose procesuose, kur apkaltinti liberalai, dalyvavo ir konservatoriai. Susitikinėjo su R. Kurlianskiu, taip pat ir G. Landsbergis, ir dar daugiau kartų susitikinėjo. Galbūt, aš įsitikinęs, ne vieną dėžutę gavo, daugiau negu E. Masiulis. Tai mano toks politinis vertinimas ir, aš manau, turiu teisę turėti nuomonę apie šią bylą. Bet šioje byloje išvelgiau ir manau, kad yra tikrai nemažai politikavimo. Mano toks yra vertinimas.

Antras dalykas. Jūs pažiūrėkite. Liberalai susitinka su R. Kurlianskiu dėl Utenos kelio. Na, pažada balsuoti, galbūt ten spaudžiamas, jiems nemandagu labai pasakyti į akis, kad nebalsuosime. Nebalsuoja. Byla! Galbūt reikėjo balsuoti už to kelio tiesimą su privačiu investuotoju, gal nebūtų bylos? Aš nežinau. Gerbiamieji, man nesvarbu, ar liberalas, ar konservatorius, man teisingumas yra daug svarbiau. Todėl jums, gerbiamieji, sakau, pažiūrėkite, jūs, liberalai, puikiai žinote daug daugiau detalių. O kodėl išgelbėtas R. Šimašius? Kas jį perspėjo, kad jis ten neatvažiuotų? Už tai, kad jį globojo Prezidentė, o Prezidentė globojo ir teismus. Antras dalykas. R. Šimašius sušiemontavo savo kabineto balkoną gal už 350 tūkst. eurų – bylos jam nėra, tyrimo nėra. Kodėl, gerbiamieji, ar jūs nė vienas savęs nepaklausėte? Jei jūs nors vienas būtumėte už tokius pinigų suremontavęs savo kabinetą ar ką, nebūtų jums bylos, nebūtų atliktas tyrimas?

Taigi, aš noriu pasakyti, visada kalbu, kad nebūtų dvigubų standartų, kad teisingumas būtų kaip ta Temidė užrištomis akimis. Šiandien tos akys yra atrištos ir teisiami tik tie, kurie nepriklauso Landsbergių klanui. Jie yra užvaldę teisingumą, žiniasklaidą ir Lietuvą. Taigi, niekada nebalsuosiu nė už vieną Seimo narį, kad jis būtų patrauktas baudžiamojon atsakomybėn, kol nebus Lietuvoje teisingumo ir nebus dvigubų standartų.

PIRMININKAS. Prašau. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Replika, kad tikrai nebūtų dvigubų standartų ir tuo labiau netiesos sakymo. Kolega ką tik pasakė, kad reikia pripažinti, kad Liberalų sąjūdis buvo įkurtas „MG Baltic“. Tai yra vieno VSD rašto klaidingas interpretavimas, kuriame parašyta, kad buvo nurodyta, kokį pirmininką rinkti, – E. Masiulį, o informuoju, kad buvo išrinktas P. Auštrevičius, E. Masiulis net nekandidavo. Tokių drąsių ir neteisingų tezių nesiryžo savo parlamentinio tyrimo išvadoje rašyti ir vadinamoji V. Bako komisija, to nėra kaltinamajame akte, tos aplinkybės neanalizuojamos. Gerbiamas Petrai, prašau neskleisti melo.

PIRMININKAS. Dabar kalbės B. Matelis. (*Balsai salėje*) Laiko nebeturime aiškintis. Prašau.

B. MATELIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, dirbau toje komisijoje, todėl, manau, turėčiau pasakyti. Klausydamasis komisijoje kolegos V. Gapšio parodymų, pasisakymo, stengiausi atsiriboti nuo kokių nors simpatijų ir antipatijų ir kruopščiai konspektavau visus jo teiginius, kurie galėtų patvirtinti, kad iš tiesų ta byla yra politinė. Galvoju, kad priimdami sprendimą mes turėtume elgtis tikrai objektyviai, nepaisant to, kuriai frakcijai priklausome.

Mano žvilgsniu, aš tik vieną tokią aplinkybę, kurią būtų galima svarstyti. Ponas V. Gapšys nurodė, kad tuo metu kažkas iš prokurorų labai daug informacijos teikė „Delfi“ portalui, „Delfi“ žurnalistams ir kad šis portalas labai daug rašė apie šią bylą. Šiaip man kaip buvusiam žurnalistui visiškai nenuostabu, kad apie viešą asmenį, kuris dar yra ir Seimo narys, jam paslydus, žinia sklaidą atkreipia labai didelį dėmesį. Tokio dėmesio mes sulaukiame kiekvienas, todėl stebėtis tuo arba vadinti, kad tai yra politinė byla, na, niekaip negalėčiau.

Dar ką siūlė ponas V. Gapšys, tai siūlė kreiptis į teismą, išsireikalausti kažkokių įrašų, neva neteisėtai padarytų, ir jų pasiklausti. Na, visi mes esame Seimo nariai ir žinome, ko mes čia atėjome. Argi mūsų tikslas yra kištis į pačią bylą, klausytis įrašų, kad jie kažkaip neteisėtai padaryti. Aš pasiūliau ponui V. Gapšiui, jeigu mano, kad iš tiesų kriminalinės žvalgybos priemonės buvo taikytos neteisėtai, galbūt yra kokia nors sisteminė klaida, aš pasiūliau kreiptis į žvalgybos kontrolės komisiją, kriminalinės žvalgybos, ir ten galbūt išdėstyti savo argumentus.

Man visiškai patiko prieš tai užduotas mano kolegos K. Glavecko klausimas, kad vis dėlto politikas pakabinamas metams, dvejiems su tokia neaiškia perspektyva. Ir klausė, kodėl komisija tų aplinkybių nenagrinėjo. Na, ne man jums aiškinti, kad Seimas mums nedavė įgaliojimų išsiaiškinti, kaip buvo taikomos žvalgybos priemonės, kodėl ta byla buvo nagrinėjama metus ar dvejus. Mums Seimas tokių įgaliojimų nedavė. Komisijos tikslas yra tik susipažinti ir konstatuoti, ar gali būti kokių nors politinio persekiojimo požymių, ar ne. Mes konstatavome, kad jokio politinio persekiojimo požymių šioje byloje neižvelgėme. Iš tiesų siūlyčiau visiems pagalvoti prieš balsuojant ir apie paties Seimo, kaip institucijos, darbą. Ačiū.

PIRMININKAS. Kviečiu prieš kalbėti Seimo narį A. Mazuronį.

A. MAZURONIS (*DPF*). Labai dėkui. Gerbiami kolegos, iš tiesų klausiau V. Bako, kalbančio apie skaidrią ir teisingą Lietuvą. Matyt, turėčiau irgi keletą žodžių tarti apie skaidrią ir teisingą Lietuvą taip, kaip ją suprantu aš, o ne V. Bakas.

Žinote, tikriausiai prieš dvejus metus buvau apklausoje pas Generalinės prokuratūros prokurorą J. Laucį toje pačioje byloje ir pradedant apklausą jis pasakė: „Na, oficialią dalį atidėkime, pradžiai neformaliai pabendraukime, šiaip psichologinei įtampai nuimti aš tavęs paklausu klausimo, kaip tu būtum balsavęs dėl V. Gapšio neliečiamybės, jeigu jis tuo metu nebūtų atsisakęs Seimo nario mandato, ką jis tuomet padarė?“ Žinote, tai, ką aš tada atsakiau jam, pasakysiu ir čia, iš šios tribūnos: sutikčiau balsuoti už Seimo nario V. Gapšio neliečiamybės naikinimą, jeigu šiandien greta jo neliečiamybė būtų naikinama ir daugeliui kitų, dabar netgi čia, šioje salėje, sėdinčių parlamento narių, kurie vykdytų lygiai tokią pačią veiklą, kokią tuo metu vykdė V. Gapšys.

Pasakysiu dar daugiau. Faktiškai savaitių tikslumu galėčiau pasakyti tiek iš dešinės pusės esančių atstovų, tiek iš kairės pusės esančių atstovų, partijų vadovų arba jų deleguotų asmenų pavardes ir netgi savaitės tikslumu galėčiau pasakyti datą, kada jų atstovai lygiai taip pat dalyvavo tuose buvusiuose tradiciniuose kalėdiniuose pietuose, kam pietūs, kam vakarienė, – matyt, skirtingai būdavo. Tie žmonės dabar sėdi čia, šioje salėje. Dalis tų žmonių.

Gerbiami kolegos, pakelkite rankas iš kairės, iš dešinės, kas dalyvavo vakariene ar pietuose su tais pačiais asmenimis ir realiai šnekėjote tais pačiais klausimais? (*Balsai salėje*) Nematau nė vienos rankos. Gerbiamieji, vadinasi, šioje salėje yra melagių, kurie neprisipažįsta. (*Balsai salėje*)

Aš jums noriu priminti istorijas su dabartiniu Seimo nariu, kuris dalyvavo, prisidėjęs išpareigojimus, ėjo pas Seimo vicepirmininkę, bandė paveikti. Kas tai – ne prekyba poveikiu? Kaip jūs traktuosite šitą veiksmą? Ne, nėra jokios veiklos, susijusios su teisės aktų pažeidimu? Šiandien mes šnekame tik apie V. Gapšį.

Gerbiamieji, ar tokią teisingą ir sąžiningą Lietuvą mes įsivaizduojame, kai teisingumas skirtingiems Seimo nariams arba skirtingiems politiniame lauke veikiantiems žmonėms taikomas pa-

gal jų politines pažiūras? Ne! Aš manau, kad prokuroras šiuo atveju neteisis. Mes šiandien turėjome svarstyti mažiausiai dėl 5–6 asmenų neliečiamybės naikinimo. Ką mes čia darome? Mes bandome selektyvų teisingumą įvilkti į teisingos ir sąžiningos valstybės matymą, ką Vytautas čia darė. Taip, siauru masteliu, Vytautai, labai teisingai šnekėjai, bet selektyvus teisingumas yra baisiausia, kas demokratinėje valstybėje XXI amžiuje gali nutikti, ir tai yra tai, apie ką mes šiandien šnekame.

Dar baisiau. Tai yra tai, kuo užsiima Generalinės prokuratūros generalinis prokuroras. Vytautai, selektyvus teisingumas – tai vadinama ne kaip kitaip, o politikavimu. Kai tokios institucijos kaip Generalinė prokuratūra pradeda politikuoti, gerbiamieji, mes tokiais žingsneliais ir ta kryptimi eidami daromės nebe teisine ir nebe demokratine valstybe.

Todėl man labai gaila, čia sėdėjo kandidatė į generalinius prokurorus, kad nespėjau pasisakyti, kai ji čia dar sėdėjo. Frakcijos metu šiek tiek buvome palietę tą klausimą. Pasikartosiu, kad sąžininga, teisinga, demokratinė, vakarietiška valstybė yra ta, kurioje teisingumo standartai taikomi visiems be jokių išlygų.

Gerbiamieji, balsuodami jūs labai atidžiai pagalvokite. Dar čia buvo kalbama, blogai, kad V. Gapšys derėjosi dėl nuolaidų tuo metu būdamas rinkiminio štabo vadovu. Gerbiamieji, taip, jeigu jis tuo metu nebūtų kalbėjęs dėl nuolaidų, galbūt jis nebūtų figūravęs čia, šiandien nebūtume apie jį kalbėję. Bet tuo metu mes, kaip partija, būtume jį išmetę iš partijos ir atleidę iš visų užimamų pareigų, nes jis būtų nevykdęs savo darbo. Rinkiminio štabo vadovo darbas yra derėtis dėl nuolaidų, dėl kuo palankesnių sąlygų partijai dalyvaujant rinkimų kampanijoje. Tai darėte visi! Ir jūs tai darėte, ir jūs tai darėte! Tai, kad centras tai darė, mes jau žinome, nes ir vieni, ir kiti šiandien toje pačioje byloje figūruoja. Gerbiamieji, kai mes giedame giesmes apie sąžiningą ir principingą teisėsaugą ir veiklą, tai būkime visų pirma sąžiningi ir teisingi patys su savimi. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, Statute numatyti pasisakymai dėl svarstomo klausimo baigti. Pasiruoškite balsuoti dėl nutarimo projekto. Primenu, kad balsuojame dėl Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Vytautą Gapšį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“. Prašau balsuoti. Kviečiu užimti vietas ir balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 111 Seimo narių: už – 97, prieš – 7, susilaikė 7. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Dabar Vyriausybės pusvalandis, kurio metu klaus tik opozicijos ir mažumos frakcijų atstovai. Bet, kolegos, gal neprieštarautumėte, jeigu gerbtume pasaulio lietuvių organizacijas ir aš greitai pateikčiau vieną iš rezervinių klausimų dėl atitinkamos komisijos sudarymo, kad ta komisija per pietų pertrauką galėtų susirinkti. (*Balsai salėje*) Matau, kad neprieštaraujate.

12.32 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIVP-126 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Tai aš teikiu rezervinį 1 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ projektas. Yra du straipsniai. 1 straipsnyje išvardijami komisijos nariai, 2 straipsnyje – jų pavaduotojai. Tai yra šios komisijos specifika, kad numatyti ir pavaduotojai. Kviečiu pritarti... Klausti, matau, niekas nenori, nes, aišku, viskas surašyta, kaip delegavo frakcijos. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū.

Svarstymas. Užsirašiusių kalbėti nėra. Taip pat bendru sutarimu pritariame po svarstymo.

Priėmimas. Kalbančių nėra. Pastraipsniui. 1 straipsnį priimame bendru sutarimu? Priimta. Ir 2 straipsnį taip pat priimame bendru sutarimu? Priimta. Balsuojame dėl viso.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 103, visi 103 Seimo nariai už. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.34 val.

Vyriausybės valanda

Pradedame Vyriausybės valandą. Klausia, kaip minėjau, tik opozicinių ir mažumos frakcijų atstovai. Pirmasis klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Norėčiau pateikti klausimą susiėkimo ministrui. Gerbiamas ministre, norėčiau paklausti dėl perspektyvų, dėl pašto darbo. Yra didžiulė problema, tarkime, mano apygardoje, Visagino mieste, kur žmonės per dieną stovi lauke, neįleidžiami į pašto patalpas, kad galėtų pasiimti kažkokius siuntinius ar atlikti kokias kitokias operacijas. Buvo kalbama su pašto vadovybe, ji sako – dirba trys darbuotojai, nieko negalime padaryti. Aš jūsų paprašyčiau vis dėlto, galbūt galima būtų įsteigti daugiau vadinamųjų terminalų, kad žmonės nebūtinai iš pašto galėtų atsiimti kažkokius siuntinius ir dar kažką. Yra visokių būdų. Galbūt ne vien Visagine tokia problema, gal jūs daugiau girdėjote, kituose miestuose galbūt yra. Aš labai norėčiau atkreipti dėmesį į tai, paprašyti jūsų, kad vis dėlto pagalvotumėte kokius nors sprendimus, kad tikrai žmonės žiemą nešaltų lauke, po 20–30 žmonių, ir kad galėtų būti oriai aptarnaujami. Labai ačiū.

M. SKUODIS. Labai dėkui. Aš tikrai artimiausiu metu planuoju susitikimą su pašto vadovybe. Vienas dalykas, kad karantino sąlygomis dabar yra tikrai daug siuntų pristatoma būtent prieš šventinį laikotarpį. Tikėtina, *eigoje* tie srautai išsilygins, bet tikrai klausimas aiškus, problema aiški, žiūrėsime, ar įmanoma rasti sprendimų.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Sysas. Ruošiasi V. Gapšys.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama Ministre Pirmininke, kadangi ir jūs, ir visi dirbate tik ne visą savaitę, tai, aišku, klausinėti ministrų dabar būtų šiek tiek įžūlu. Aš leisiu sau jūsų paklausti. Mes gavome patikslintą biudžetą, matome, kur juda, į kurią pusę didėja, į kurią mažėja, ten nedideli pakeitimai. Bet mano klausimas būtų toks, galbūt utopinis: kiek pinigų reikėtų, kad jūs pasijustumėte šventiškai ir kad jums neskaudėtų galvos dėl šito biudžeto, papildomai Kalėdų Senelis jums galėtų atnešti?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Man Kalėdų Senelis galėtų atnešti 200 naujų kovidų atvejų per parą ir pinigų man tada tikrai nereikia. Labai ačiū. Ne daugiau negu 200, patikslinu.

PIRMININKAS. Klausia V. Gapšys. Ruošiasi K. Glaveckas.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Norėčiau paklausti vidaus reikalų ministrės. Kaip dabar bus pareigūnams, ar bus numatyta, kad tie, kurie dirba visuose apsaugos punktuose ir tuose tikrai (irgi tampa) karštuose taškuose, ne taip, kaip medikai, bet vis tiek jiems atitenka labai svarbi funkcija, ar papildomi draudimai, apsaugos ir visos kitos priemonės, kurios reikiamos, kad būtų užtikrinta sveikata, ar yra numatyta, kiek kam išleidžiate ir ką dar ruošiatės daryti artimiausiu metu, kad pareigūnų teisės irgi būtų užtikrintos, atliekant svarbią misiją?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Tikrai situacija nėra lengva ir mes suprantame, kad, užtikrinant šituos ribojimus, jų vykdymą, mums reikia, kad mūsų pareigūnai galėtų vykdyti savo darbus. Nors nueinanti Vyriausybė tikrai žinojo, kad bus antroji banga, reikia pasakyti, kad jie visiškai nebuvo numatę pinigų, kurie būtų susiję būtent su ekstremaliosios situacijos valdymu. Bet turiu patikinti, kad mes esame pasiskaičiavę, ir tie pinigai už papildomą pareigūnų darbą yra numatyti, tas labai aiškiai turėtų būti ištransliuota.

Antras dalykas, kas yra susiję su aprūpinimu, su apsaugos priemonėmis, tai yra taip pat išsiaiškinta, kad tikrai tai yra užtikrinta, ir tikrai stebėsime situaciją, nes šiuo metu, mano žiniomis, yra apie 200 pareigūnų, kurie serga arba yra saviizoliacijoje. Tikrai stebime situaciją, norime, kad pareigūnai būtų saugūs ir kad jie galėtų užtikrinti, kad mes kuo greičiau išeitume iš šios sudėtingos pandemijos situacijos.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi R. Šarknickas.

K. GLAVECKAS (MSNG). Klausimas būtų sveikatos ministrui. Aš nematau, yra, atsiprašau. Gerbiamas ministre, jūs, kaip dabar vienas iš pagrindinių valdytojų visos šitos situacijos, kartu su Vyriausybe sekmadienį turėjote posėdį, kuriame priėmėte priemones, tarp jų dėl prekybos centrų uždarymo, jos įsigaliojo nuo trečiadienio. Ar jūs nemanote, kad tai yra didelė klaida, nes pirma-

dienį ir antradienį leidote dirbti ir masiškai žmonėms važiuoti į parduotuves, dėl to ta korona taip smarkiai dabar šoko su mirtingumu. Ar jūsų kitokia nuomonė? Prašom.

A. DULKYS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų Vyriausybė rinkosi šeštadienį su ekspertais, sekmadienį į savo pirmą posėdį. Pripažįstame, kad ne viską numatėme, teko rinktis dar pirmadienį, tad įsigaliojimas nuo trečiadienio, matyt, iš tikrųjų jau buvo ir taip visiems sunkus ir sudėtingas pasirengti.

Manau, ar būtų buvusios trys paros, ar dvi paros, ar dvi valandos, matyt, nebūtume išvengę to papildomo judėjimo. O tie skaičiai, kuriuos dabar mes matome, be abejo, yra ne šių dienų. Mes dabar matome, kas buvo prieš dvi, prieš tris savaites. Kokie bus rezultatai šių dienų, mes galėsime matyti po kokių dviejų, trijų savaičių. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi O. Leiputė.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Mano klausimas būtų kultūros ministrui dėl 2021 metų biudžeto, kurį buvo numaciusi nuėjusi Vyriausybė. Tai dėl 15 mln. eurų kultūros darbuotojų atlyginimams didinti; dėl 5 mln. eurų valstybinių kultūros įstaigų baziniam finansavimui, ši suma turėtų padengti biudžeto trūkumus dėl biudžeto nesurinkimo; dėl 1,5 mln. eurų bibliotekoms naujoms knygoms įsigyti ir pagal Konstitucinio Teismo nutartį yra numatyta grąžinti Kultūros rėmimo fondo 5,5 mln. eurų nepanaudotų lėšų į valstybės biudžetą. Grąžinimas privalo būti, nes taip yra pasakęs Konstitucinis Teismas. Ačiū už atsakymus.

S. KAIRYS. Ačiū gerbiama Seimo nariui už klausimą. Į ką pirmiausia norėtusi atkreipti dėmesį? Lėšos nebuvo numatytos, tai buvo kažkoks užfiksuotas turbūt svajonių sąrašas ir kažkodėl į biudžeto projektą tos lėšos nebuvo įtrauktos. Nepaisydami to viso galvos skausmo ir derinimo, radome lėšų ir atlyginimų kėlimui, ir baziniam įstaigų finansavimui, ir autoriams už knygas ir leidinius, ir visiems kitiems dalykams, kuriuos jūs minėjote. Galbūt ne tokiais apimtimis, bet žiūrėdami į realybę, o ne vadovaudamiesi kažkokiomis svajonėmis, kurios tikrai buvo nepagrįstos ir nesuderintos su tomis pinigų sumomis, kurias valstybė šiuo metu turi.

PIRMININKAS. Toliau klausia O. Leiputė. Ruošiasi R. Žemaitaitis.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Mano klausimai būtų sveikatos ministrui vėl. Lietuva pirmąja ne tik COVID-19 atvejais, bet ir mirčių dėl kitų ligų skaičiais. Kas daroma, kad žmonės gautų visas būtinas gydymo paslaugas ir tikrintųsi sveikatą prevenciškai, ypač kalbant apie onkologines ligas?

Ir antras klausimas, kaip bus užtikrinamas visų sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas per kalėdinį, naujametinį laikotarpį, įskaitant mobilius punktus, karščiavimo klinikas, laboratorijas ir visa kita, kas būtina dėl COVID-19?

A. DULKYS. Ačiū. Visos sveikatos apsaugos sistemos paslaugos dabar yra susijusios su COVID-19 ir jeigu mes nepasieksime šitomis karantino priemonėmis kokio nors pagerėjimo, tai, be abejo, tos kitos paslaugos tik dar labiau kentės. Deja, jūs esate teisi, daugėja informacijos apie tai, kad žmonės net nesikreipia į gydymo įstaigas, net jei jos ir galėtų priimti, ir turėtų galimybę, nes pati viruso baimė žmones skatina nesilankyti. Tai čia yra dar kita medalio pusė.

O dėl šių dienų, tai dar šiandien mes, visos atsakingos tarnybos, buvome susijungusios į mūsų koordinavimo susitikimą. Svarstome priemones, nes dabar kaip operacijų vadovas turiu atitinkamus įgaliojimus, renkame informaciją, kas kaip planuoja dirbti šiomis dienomis, kokia situacija yra pirminės sveikatos priežiūros, ką mano daryti laboratorijos tomis dienomis. Jeigu reikės, priimsime tam tikrus sprendimus, nes priešingu atveju toms kovidinėms ligoninėms gali dar labiau padidėti krūvis, jei jas užplūs žmonės su įvairiais kitais negalavimais. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia R. Žemaitaitis, ruošiasi A. Nekrošius.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Turiu žemės ūkio ministrui klausimą, gerbiama K. Navickui. Kada grąžinsite Žemės ūkio ministeriją į Vilnių galų gale, kur ta kvaila tvarka čia buvo?

Ir kitas dalykas. Savo Vyriausybės programoje buvote įsipareigoję Nacionalinę žemės tarnybą pertvarkyti ir atiduoti savivaldybėms. Kada tas teisės aktas gims ir kada savivaldybės galės, nes iš tikrųjų savivaldybės noriai ruošiasi, galvoja apie tai, juo labiau kad bendrieji planai eina, monitoringas vyksta, tai norėtų žinoti. Kada konkrečiai jūs pateiksite datas – sausis, vasaris, kad tie projektai gims?

K. NAVICKAS. Čia ir dabar norite, gerbiamas Seimo nary. Pirmiausia, kai mes susidėliosime Vyriausybės programos priemonių planą, ten bus numatomi ir konkretūs terminai. Politinė valia urbanizuotose teritorijose žemės valdymą atiduoti savivaldybėms yra, ji nesikeičia. Manau, tą tikrai reikia daryti. Dėl pačios valdymo struktūros, Nacionalinio žemės fondo valdymo struktūros dar reikia nemažai ir nudirbti, pasirengti ir susitarti. Aš tikrai negaliu jums šiandien pasakyti dėl terminų.

PIRMININKAS. Dėl ministerijos sugrąžinimo nieko nepasakysite?

K. NAVICKAS. Atsiprašau. Dėl ministerijos sugrąžinimo. Susitinku rytoj su profsajungomis ir tarsimės kokia tvarka, koku greičiu ministerija grįš į Vilnių.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Nekrošius. Ruošiasi V. Targamadzė.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama Ministre Pirmininke, norėčiau jūsų paklausti. Ne per seniausiai tvirtinome Vyriausybės programą ir tuo metu jūs minėjote, kad netrukus Seimui bus pateiktas kovos su koronavirusu planas. Kokia stadija dabar yra ir kada būtų galima jo sulaukti ir susipažinti Seimo nariams? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Jis nebus pateiktas Seimui, jis tiesiog bus paskelbtas. Manau, realu tikėtis, kad tai bus padaryta šią savaitę.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Targamadzė. Ruošiasi V. Bakas.

V. TARGAMADZĖ (LSDPF). Laba diena. Aš noriu paklausti švietimo, mokslo ir sporto ministrės. Aišku, jokių pretenzijų jai negali būti, bet šiandien reikia konstatuoti, kad nuotoliniam mokymui yra nepasirengta, skaitmenizacijos taip pat nėra ir mokytojai yra labai keblioje situacijoje. Todėl aš manau ir siūlau, kad reikėtų pareikalauti personalinės atsakomybės tų žmonių, kurie to nepadarė, ir galbūt pergaltoti, ar jie yra tinkami eiti užimamas pareigas. Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Ar čia komentaras, ar atsakymo reikėtų?

V. TARGAMADZĖ (LSDPF). Siūlymas.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Tikrai turėčiau sutikti, kad nuotoliniam ugdymui nepasirengta taip, kaip turėtų būti pasirengta. Šiuo metu dirbame prie priemonių, ką reikia padaryti, tiek kalbant apie technologines priemones, kiek jų trūksta, ko dar reikia, tiek kalbant apie pagalbą mokiniams, kuriems sekasi sunkiau, tiek apie pagalbą abiturientams, kurie laikys egzaminą. Planą rengiame. Na, turbūt iš buvusio ministro jau būtų sunku pareikalauti politinės atsakomybės, nes ministro jau nėra.

PIRMININKAS. Klausia V. Bakas. Ruošiasi L. Mogenienė. Nėra V. Bako. Klausia L. Mogenienė. Ruošiasi K. Vilkauskas.

L. MOGENIENĖ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš norėčiau paklausti ekonomikos ir inovacijų ministrės.

Nesenai pristatytoje programoje vienas iš tokių gražių numatomų dalykų yra skatinti žmones imtis verslo. Dabar šie paskelbti suvaržymai pirmiausia ir sustabdo tą mažąją verslą. Aš manau, kad nueita tokiu lengviausiu keliu – uždrausti silpniausius. Atrodytų, kad vienintelis pagrįstas kriterijus, sąžiningas ir nediskriminuojantis, būtų gebėjimas ar negebėjimas to verslo išpildyti ir patenkinti visus nustatytus saugumo reikalavimus.

Ar jūs neplanuojate peržiūrėti dabar nustatytų ribojimų, kuriuos smulkusis verslas mato kaip diskriminacinius stambųjų prekybininkų ir verslininkų atžvilgiu? Ačiū.

A. ARMONAITĖ (LF). Ačiū, kolege, už aktualų klausimą. Keletas dalykų. Visų pirma, ne maisto prekyba, smulkioji ne maisto prekyba nėra uždrausta. Internetu, telefonu, socialiniuose tinkluose žmonės ir toliau gali užsisakyti jiems reikiamas prekes, jeigu jos yra pristatomos į namus arba atsiėmimo punktuose. Tie atsiėmimo punktai tikrai gali nebūti labai kažkokie sudėtingi. Prie savo krautuvės durų galima įrengti bekontaktį atsiėmimo punktą ir laikantis visų saugumo reikalavimų veikti. Taigi prekyba nuotolinėmis bekontaktėmis priemonėmis yra leidžiama Lietuvoje. Ji yra leidžiama.

Noriu pabrėžti, kad didieji tinklai taip pat neveikia. Neveikia didieji drabužių tinklai, neveikia įvairios kompiuterinės technikos tinklai. Mes negalime sakyti, kad tik vienas sektorius veikia, kitas neveikia.

Trečias dalykas. Šiandien kaip tik po pietų susitinku su prekybininkais, ir mažaisiais, ir didžiaisiais. Ieškosime sprendimo, kaip būtų galima sumažinti žmonių kontaktus, bet ir toliau prekiauti tomis nuotolinėmis bekontaktėmis priemonėmis.

Ketvirtas dalykas. Mes dirbame ketvirtą dieną ir, tiesą sakant, darome tai, ko, deja, nuėjusi Vyriausybė per pusę metų negalėjo padaryti – norime paleisti pagalbos verslui priemones, pirmiausia skirtas smulkiajam ir vidutiniam verslui.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia K. Vilkauskas. Ruošiasi T. Tomilinas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Klausimas sveikatos apsaugos ministrui. Gerbiamas ministre, ar turite ekstra planą didinti žmogiškuosius išteklius Nacionaliniame visuomenės sveikatos centre, kad iš tikrųjų būtų kuo operatyviau daromi atvejų tyrimai, testavimas? Ačiū.

A. DULKYS. Taip, man jau teko pirmomis darbo dienomis iš karto susitikti, kad ir nuotoliniu būdu, žinot, kaip mes čia dabar dirbame, su vadovais, kurie patys yra saviizoliacijoje, ir aptarėme jų darbo principus. Tai pasakysiu atvirai, šitame etape jokie žmogiškieji ištekliai ir IT sistemos jiems dabar padėti nebegali. Mes sutarėme, kad gruodžio, sausio mėnesiais mes visų pirma ten turime atlikti tam tikrus procesų pertvarkymo, darbo organizavimo dalykus. Tai yra susiję būtent su principu, ar pirmiau yra testuojama, ar pirmiau yra izoliuojama. Kadangi duomenys jau dabar rodo situaciją, kad iš esmės visi arba didžioji dauguma besikreipiančių karščiuojančių jau yra paveikti šito viruso, planuojame, kad per keletą dienų pavyks atidirbti tokį procesą, kad kai tik žmogus kreipiasi, iš karto būtų imamasi izoliavimosi veiksmų, tada kuo greičiau atliekamas testavimas, duodamas atsakymas ir tada jau atsekami kontaktai, nes šiuo metu kai kuriuos kontaktus atseka trečią, ketvirtą, penktą dieną, kada tai jau nebeturi jokios reikšmės ir tam yra naudojama labai daug išteklių. Tai yra gruodis, sausis. Vėliau analizuosime ir spėsime ateityje šito centro darbo organizavimo principus.

PIRMININKAS. Toliau klausia T. Tomilinas. Ruošiasi A. Vinkus.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, norėčiau pratęsti rytinio pokalbio su premjere turinį. Gavau kai kuriuos atsakymus. Ačiū. Jūs labai dažnai kalbate apie susitelkimą, apie tai, kad reikia dabar mažiau kritikuoti ir veikti išvien, bet nepraleidžiate progos įkasti buvusiai valdžiai, priminti apie jos atsakomybę.

Mano klausimas toks labiau conceptualus. Ar tame visame kontekste buvusi opozicija, nuolat kalbėjusi apie laisvę, dariusi viską, kad būtų diskredituojama ribojimų ir draudimų kaip instituto reputacija, ar nematote čia ir savo bent dalelės atsakomybės būtent dėl tos situacijos, kokia dabar susiklostė su COVID-19 pandemija?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Šiaip jau aš tikrai nesikandžioju ir dabar man mažiausiai norisi kandžiotis. Man labiausiai norisi verkti ir aš tai jums pasakysiu labai atvirai. Bet man atrodo, kad jūs nevisiškai iki galo nuoširdžiai lyginate tas situacijas, nes, taip, diskusija pirmojo karantino metu buvo. Daugiausia diskusija buvo apie Seimo pašalinimą iš situacijos valdymo arba buvimo situacijoje ir to mes tikrai nebandome daryti. Šiandien lygiai taip pat kalbėjome specialioje diskusijoje ir dabar į visus klausimus atsakome ir atsakysime į visus klausimus, kurių tikrai reikės. Jeigu Seimas norės daugiau parlamentinės kontrolės, mes tikrai nuolankiai šitą Seimo valią priimsime, bet tai nėra tas pats, kas prieštarauti patiems apribojimams ir pačiam karantinui, nes aš neprisimenu savęs prieštaraujant patiems apribojimams, kurie buvo nustatyti. Klausimas buvo dėl jų teisėtumo ir pagrindo. Vėliau, pakeitus Užkrečiamųjų ligų kontrolės ir prevencijos įstatymą, tas pagrindas Vyriausybei buvo suteiktas.

Aš ne kartą sakiau, kad mes naudojames tomis priemonėmis, kurios buvo pavasarį patvirtintos, labiausiai dėl paprastumo, dėl to, kad tai yra pažįstamas reguliavimas, kuris jau vieną kartą buvo. Man atrodo, ne diskusijos dėl priemonių yra klausimas, o galbūt diskusijos dėl paties santykio tarp Vyriausybės ir parlamento ir Vyriausybės atskaitomybės parlamentui. Man atrodo, kad čia yra truputį kitas klausimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Vinkus. Ruošiasi G. Kindurys.

A. VINKUS (LVŽSF). Klausimas gerbiamam sveikatos ministrui. Gerbiamas ministre, matydami jūsų logiškus, tvirtus pirmuosius žingsnius pirmosiomis dienomis linkime jums sėkmės. Ir

mes, buvę sveikatos ministrai, ir čia, salėje, sėdinti ponis R. Šalaševičiūtė, aš ir kiti, žinome, kad jūs norite su mumis susitikti. Mes pasiruošę, norime jus palaikyti ir nefilosofiškai pakalbėti pandemine situacijoje, duoti konkrečių rekomendacinių patarimų. Ekspertai šiandien kalbėjo gerai, bet buvę ministrai jums būtų neblogai.

Klausimas. Sveikatos apsaugos ministerija turi labai daug pavaldžių biudžetinių įstaigų ar kitokią teisinį statusą turinčių įstaigų. Suprantama, turiu omenyje ne ligonines, poliklinikas ar kitokias įstaigas. Kadangi į pagalbą šioje pandemine situacijoje ateina savanoriai, kariuomenė ir taip toliau, ir pandemijos taip pat yra nemaža dalimi paralyžuotas darbas tų įstaigų, apie kurias kalbu, ar nebūtų tikslinga papildomas jėgas pasitelkti iš minėtų įstaigų, kurių specialistai gerai išmano sveikatos sistemą, ir įsisavinti papildomas žinias būtų jiems kur kas paprasčiau? Tai Higienos institutas, Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centras, Akreditavimo tarnyba, AIDS centras, teismo medicininės tarnybos ir kitos. Pasinaudokime!

A. DULKYS. Ačiū, gerbiamas kolega Seimo nary, ačiū buvusiems ministrams. Pradedu įtarti, kad jūs gal kokią pasiklausymo įrangą turite palikę, nes būtent šiandien rytą kaip tik ir kalbėjome apie tai. Kadangi dabar kaip operacijų vadovas turiu tam įgaliojimus, renkame informaciją, kurios įtaigos dabar yra kokia situacija. Jeigu rasime variantų, tai gal ne rytoj, gal pirmadienį priimsime atitinkamus sprendimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia G. Kindurys. Ruošiasi G. Surplys.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū. Norėjau užduoti klausimą gerbiamai finansų ministrei. Savivaldybėms šiemet gegužės mėnesį buvo nutarimu skirta įvairiausių papildomų lėšų įvairiausiems projektams, kurie buvo skirti kaip pandemijos neigiamų ekonominių pasekmių mažinimui, tai tokių objektų kaip mokyklų, kultūros pastatų remontui ir renovacijai. Deja, pinigai buvo skirti tik 2020 metams ir dalis darbų liko neužbaigta. Noriu paklausti, ar planuojate užtikrinti finansavimą šitiems objektams užbaigti 2021 metais?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Tos lėšos buvo skirtos atseiti kovido suvaldymui ir buvo skirtos ekonomikos skatinimui iš skolintų lėšų. Jų valstybės investicijų programoje nėra, todėl įtraukti į Valsybės investicijų programą naujų projektų aš negaliu, nes tai tiesiogiai, mano nuomone, su kovido suvaldymu tikrai neturi nieko bendro, todėl finansavimo tokiems dalykams numatyti nėra jokių galimybių.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju. Aš norėčiau kreiptis į premjerę ir pateikti keletą pasiūlymų dėl kovido komunikacijos, o tada užduosiu klausimą.

Kamščiai prie prekybos centrų, gyvenamosios vietos deklaravimas, kad galėtum nuvykti prie jūros, užsakytos sodybos Naujiesiems metams – visa tai rodo, kad visuomenė protestuoja, nes ji turbūt nenori būti eksperimentinis triušis ir matyti apie save per žinias kaip apie masę, kurią reikia apriboti, nukreipti, o tam nepavykus gydyti, o galiausiai nebegydyti. Mums, man atrodo, reikia socialinio kontrakto su šviesa tunelio gale, susitarimo, kad dabar pakenčiame, o po to švenčiame. Ir būtent todėl Europos Sąjunga, Pasaulio sveikatos organizacija rimtais veidais aiškina dabar, kad Kalėdų Senelis gali keliauti kovido situacijos metu.

Turbūt dėl to ir jūs kreipėtės į Lietuvos vaikus. Reikia pademonstruoti tą politinį solidarumą, kad ministrai laikosi to, kas priimta, kad Seimo nariai nevažinėja po apygardas ir nedalina dovanėlių globos įtaigose, kai vyksta plenariniai frakcijų posėdžiai. Reikia verslo solidarumo ir gražių socialinės atsakomybės pavyzdžių, bet būtina reikia prizo – mes turime žinoti, dėl ko tai darome. Pavyzdžiui, perlaužkime kreivę ir atsivežkime į Lietuvą „U2“, koncertas bus nemokamas. Gali būti – nugulėkime COVID-19 ir už sutaupytus milijonus, kad greičiau įveikėme tą ligą, nežinau, pastatykime nacionalinį stadioną ar dar kažką. Kas nors tokio, kad visuomenė ne tik kalbėtų apie tai, kad būtina, būtina, būtina laikytis rekomendacijų, ką ši rytą sakė sveikatos ministras, bet ir parodytų tą šviesą tunelio gale, vardan ko mes tai darome. Nes tas gyvybių gelbėjimas greičiausiai žmonių jau neveikia.

Premjere, toks klausimas, man tikrai patinka jūsų šukuosena, bet gal jūs galėtumėte pasakyti, kad jeigu sausio pabaigoje pasieksime 500 skaičių, kurį jūs norėjote, galbūt galėtumėte susipinti kasas ar kažką tokio, duoti visuomenei žalią šviesą, sakykite, taip. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Aš tikrai galėsiu susipinti kasas po karantino, nes mano plaukai bus tokio ilgio, kad aš negalėsiu jų kitaip susitvarkyti. Ir čia nėra nieko juokingo. Bet jūs turbūt esate geresnis *piarščikas* už mane. Man šiuo atveju labai svarbu, kad žmonės suprastų, kokia yra rimta situacija, dėl ko mes tai darome – dėl laisvės.

Kas yra laisvė? Šiuo atveju – vakcina, kad ir kaip tai kažkam nepatiktų. Mums reikia grįžti į tą laiką, kai mes galėjome iki vakcinavimo gyventi tokiomis administracinėmis priemonėmis, kurios nulūžo, kai atvejų skaičius viršijo 200. Ir kai dar buvo kita Vyriausybė valdžioje, tada turbūt reikėjo tų priemonių imtis. Matote, aš mažiau mėgstu specialiuosius efektus, labai mėgstu „U2“, tikrai neprieštaraučiau dėl jų koncerto ir mielai nueičiau. Bet man atrodo, kad šiandien į situaciją vis dėlto reikia žiūrėti rimtai.

PIRMININKAS. Ačiū už tą pirmąją šios Vyriausybės valandą, tiksliau, pusvalandį. Ateityje siūlyčiau sveikatos apsaugos ministrui sėsti į pirmą eilę – vis dėlto jam tenka daugiausia klausimų. Seimo nariams geriau matyti ministrą tiesiogiai. Ačiū.

Dabar plenarinio posėdžio dar nebaigėme. Kaip žinote, tuoj bus slaptas balsavimas, aš perskaitau balsų skaičiavimo grupę: K. Adomaitis, A. Petrošius, A. Bagdonas, R. Baškienė, R. Budbergytė ir V. Fiodorovas. Balsavimo vieta, kaip buvo skelbta, I rūmų centrinė fojė. Balsavimas vyks iki 13 val. 30 min.

Pertrauka

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, prašau užimti darbo vietas, turime užbaigti mūsų rytinį posėdį ir pradėti vakarinį. Taigi, gerbiami kolegos, kviečiu tuos, kurie dar stovite, vaikštote, užimti darbo vietas. Skelbiu gruodžio 17 dienos rytinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 18 STENOGRAMA

2020 m. gruodžio 17 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
V. MITALAS ir P. SAUDARGAS*

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, skelbiame gruodžio 17 dienos vakarinį posėdį. (*Gongas*) Registracija. Prašom.

Dabar prasideda gruodžio 17 dienos vakarinis Seimo plenarinis posėdis. Vyksta registracija. Čia registracija, ne balsavimas.

Užsiregistravo 87 Seimo nariai.

14.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Evaldą Gražį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-87(2) (priėmimo tęsinys)

Taigi įvyko slaptas balsavimas dėl nutarimų. Aš perskaitysiu rezultatus. Dėl Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Evaldą Gražį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių 113, rasta biuletenių 113, galiojančių – 112, negaliojantis – 1: už – 98, prieš – 8, susilaikė 6. Taigi sveikinu gerbiamą kolegą. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

Aš jums vėliau suteiksiu padėkos žodį, jeigu norėsite, tiesiog perskaitysiu visus slapto balsavimo protokolus.

14.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Vitaliją Norkūnaitę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-88(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas Seimo slaptas balsavimas buvo dėl Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Vitaliją Norkūnaitę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių 113, rasta biuletenių 113, galiojančių – 112, negaliojantis – 1: už – 94, prieš – 10, susilaikė 8. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) Sveikinu gerbiamą kolegę. (*Plojimai*)

14.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Nidos Grunskienės skyrimui Lietuvos Respublikos generaline prokurore“ projektas Nr. XIVP-112(2) (priėmimo tęsinys)

Ir trečias balsų skaičiavimo protokolą dėl Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Nidos Grunskienės skyrimui Lietuvos Respublikos generaline prokurore“.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių 113, rasta biuletenių 113, galiojančių – 110, negaliojančių – 3: už – 92, prieš – 10, susilaikė 8. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) Sveikinu ir generalinę prokurorę. (*Plojimai*)

Jeigu, gerbiami kolegos, norėtumėte tarti kokį trumpą žodį, prašom tada į tribūną. Labai trumpai, jeigu galima.

E. GRAŽYS. Laba diena, aš tikrai negaišinsiu jūsų darbo. Tikrai ačiū už pasitikėjimą. Manau, tuos 26 metus dirbau iš visos širdies, dėjau visas jėgas, tai darysiu ir toliau. Tikrai ačiū jums. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dėkojame jums ir sveikiname su paskyrimu į naujas pareigas. Prašom.

Prašom, gerbiama Norkūnaite, žodis jums.

V. NORKŪNAITĖ. Ačiū jums visiems už išreikštą pasitikėjimą, ačiū balsavusiems už mano skyrimą į Apeliacinį teismą, taip pat ačiū ir tiems, kurie nebalsavo už mane. Visada yra vietos tobulėti, stengtis ir tai skatina mane judėti toliau.

Taip pat ačiū už jūsų užduotus klausimus, tai buvo tikrai nepaprasta patirtis. Iš jų matyti irgi tam tikri aktualūs momentai, kur teismas... į kuriuos turbūt aš, kaip teisėja, ateityje dar atkreipsiu dėmesį, atidžiau į kažką pasižiūrėsiu. Kartu noriu palinkėti jums didelės sėkmės, stiprybės ir vienybės tokiu sudėtingu Lietuvai laikotarpiu. Labai ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dar kartą sveikiname su pareigomis visus gerbiamus kolegas ir ačiū už vienybės linkėjimą, jos mums tikrai reikia.

14.05 val.

Informaciniai pranešimai

Ir dar vienas turbūt mus sutelksiantis pranešimas, tai yra dėl Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos seniūno pirmojo pavaduotojo. „Pranešame, kad 2020 m. gruodžio 16 d. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos posėdyje bendru sutarimu frakcijos seniūnės pirmąją pavaduotoją išrinkta G. Burokienė.“ Sveikiname kolegę su naujomis pareigomis. (*Balsai salėje*)

Taigi tęsiame posėdį pagal mūsų darbotvarkę. 2 klausimas... Replika po balsavimo – gerbiamas P. Gražulis. Prašau.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš noriu, nežinau, ar pasidžiaugti. Moterys valdo – visos teisėjos, visos prokurorės, frakcijų seniūnės, jų pavaduotojos vien moterys. Tegyvuoja moterys, už Lietuvą, vyrai ir moterys!

PIRMININKAS. Labai ačiū.

14.06 val.

2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5302(2) (antrasis svarstymas)

Darbotvarkės 2-1.1 klausimas – 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5302(2). Norėčiau atkreipti jūsų dėmesį, kad pagal Seimo statuto 177 straipsnį Seimo posėdžio metu Vyriausybės atstovas praneša, kas pakeista valstybės biudžeto projekte atsižvelgiant į Europos Komisijos rekomendacijas, kurie komitetų, frakcijų ir paskirtų Seimo narių pasiūlymai įrašyti į valstybės biudžeto projektą, kurie atmesti, motyvuoja atmetimo priežastis, atsako į Seimo narių klausimus. Po diskusijos balsuojama dėl Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo priėmimo paskyrimo viename iš artimiausių Seimo posėdžių. Taigi susipažinome su procedūra. Dabar aš kviečiu gerbiamą finansų ministrę G. Skaistę pristatyti biudžetą. Prašau.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Laba diena visiems. Pristatysiu patobulintą biudžeto projektą ir kuo jis skiriasi nuo to, kurį turėjome prieš tai.

Pagrindinis dėmesys buvo skirtas kovai koronaviruso pandemijos sukeltų neigiamų padariniams mažinti ir tam skirta didžioji dalis pakeitimų. Antras punktas yra teisės aktais numatytų išipareigojimų vykdymas: didžioji dalis yra susijusi su indeksuojamomis pensijomis, Švietimo įstatymo įgyvendinimui dėl įtraukiojo ugdymo, tautinių mažumų mokykloms dėl papildomų lietuvų pamokų ir socialinę riziką patiriančių vaikų ikimokykliniam ugdymui užtikrinti.

Kalbant apie bendrą situaciją, praėjusiais metais turėjome bendrojo vidaus produkto augimą 4,3 %. Šiandien pagal dabartinę situaciją matome, kad bendrojo vidaus produkto prognozuojamas kritimas yra 1,5 %, ir ateinančiais metais prognozuojama, kad pirmame ketvirtyje dar bus sunki situacija, vis dėlto vėliau ekonomika turėtų pasitaisyti ir planuojama, kad bendrojo vidaus produkto augimas bus 2,8 %. Taip pat numatome, kad šiemet vidutinis mėnesinis darbo užmokestis šalyje augs 9,3 %, o ateinančiais metais augimo tempas sulėtės iki 4,1 %, tačiau visgi augimas yra ir tai užtikrina, kad darbo užmokesčio fondas augs.

Žiūrint į pajamas, turbūt esminis pokytis yra susijęs su kovid pandemijai valdyti skirtomis lėšomis. Jos išlaidų srityje auga beveik 1 mlrd., tačiau iš biudžeto projekto išimamos lėšos, kurios susijusios su ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone. Jos Europos Komisija nėra galutinai patvirtinusi ir finansavimas nėra garantuotas, nėra aišku, kokiais kriterijais remiantis bus įvertinami projektai galutinai. Todėl apsispręsta, kad viskas, kas susiję su šia priemone ir kas buvo numatyta finansuoti iš jos, tiek pajamos, tiek išlaidos iš biudžeto projekto yra išimamos. Bus biudžeto peržiūra, ko gero, planuojama pavasario sesijoje. Kai peržiūrėsime visus tuos projektus, kurie buvo numatyti finansuoti iš šios priemonės, ministrai galės įvertinti, kiek tie projektai, kurie anksčiau buvo įtraukti, yra atitinkantys dabartinės Vyriausybės įsivaizdavimą. Galbūt patobulinti tie projektai galės grįžti į biudžetą.

Kalbant apie papildomas išlaidas, išlaidos auga 1,24 mlrd. eurų, iš jų 934 mln. yra skiriami koronaviruso pandemijos suvaldymui ir 306 mln. skiriami kitoms reikmėms, iš kurių, kaip jau minėjau, didžioji dalis eina įstatymais numatytiems įsipareigojimams vykdyti. Didžioji dalis augančių išlaidų tenka socialinei apsaugai, tai yra 603 mln. Didžioji dalis jų yra susijusi, kaip minėjau, su koronaviruso pandemijos suvaldymu, taip pat augančiomis išlaidomis pensijoms indeksuoti ir išankstinei pensijai perskaičiuoti. Sveikatai skiriama papildomai 234 mln. eurų, ekonomikai skatinti – 193 ir kitoms sritims atitinkamai pokyčiai taip pat matyti.

Kalbant apie koronaviruso suvaldymui skirtas lėšas – 934 mln., iš jų didžioji dalis yra skiriama socialinei apsaugai – 480 mln., ekonomikai skatinti – 230 mln., sveikatos apsaugai – 145 mln. ir taip pat visoms kitoms priemonėms skiriami 79 mln. eurų.

Kalbant apie ekonomikai skatinti skiriamas priemones – 230 mln.: subsidijoms nuo COVID-19 nukentėjusioms įmonėms yra skiriama 150 mln., lengvatinėms paskoloms nuo COVID-19 nukentėjusiems verslams – 30 mln., palūkanų kompensavimui smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams – 16,9 mln. ir kitai paramai verslui – 33,1 mln.

Kalbant apie sveikatos sritį, koronaviruso suvaldymui skiriami 145 mln., iš jų 65 mln. yra skiriami vakcinai įsigyti pagal tai, kiek dabar yra sudaryta sutarčių jai pirkti. Taip pat yra skiriama 80 mln. įsipareigojimams tiekėjams už gydymo ir medicininę įrangą bei laboratorijoms už tyrimus.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai skiriama 480 mln. Tai yra ligos ir nedarbingumo išmokoms – 120 mln., darbo užmokesčio subsidijoms prastovų metu – 180 mln., subsidijoms prastovų metu po prastovų, išmokoms savarankiškai dirbantiems ir darbo paieškos išmokoms už šių metų gruodžio mėnesį, įsipareigojimams vykdyti – 80 mln., išmokoms savarankiškai dirbantiems – 72 mln. ir pakoreguotoms darbo paieškos išmokoms – 28 mln.

Taip pat yra augimas savivaldybių biudžetų pajamų. Pagrindinis augimas yra susijęs su gresnėmis gyventojų pajamų mokesčio surinkimo prognozėmis ir taip pat numatant, kad bus kompensuojamos išlaidos, kurios yra užprogramuotos Seimo priimtais įsipareigojimais. Tiems įsipareigojimams vykdyti savivaldybės gauna 39,9 mln. papildomai nuo pirminio biudžeto projekto ir taip pat dėl pagerėjusio gyventojų pajamų mokesčio surinkimo prognozių yra 38,9 mln. papildomai.

Kalbant apie skolos projekcijas, šiais metais valdžios sektoriaus deficitas sudarys 7 % bendrojo vidaus produkto, iš jų 1,8 % BVP dėl išlaidų, susijusių su COVID-19 pandemijos padarinių valdymo priemonėmis. Dėl to, prognozuojama, ateinančiais metais skola išaugs iki 51,9 % ir ateinančiais metais taip pat numatytos projekcijos, kaip skola turėtų atrodyti. Ačiū už dėmesį ir atsakymą tada į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiama finansų ministre. Dabar užsirašė Seimo narių jūsų paklausti. Sudarysime galimybę. Gal sutarkime – klausti 10 minučių, nes paskui dar yra diskutuoti

užsirašiusių labai daug Seimo narių. Vėlgi bus nemažai laiko išsakyti savo mintis. Pirmas klausia gerbiamas K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (MSNG). Gerbiama pranešėja, paprastai įprasta yra visus biudžetus vadinti kokiais nors vardais – arba deficito, arba ten šalpos, arba dar kitais negerais žodžiais. Jūs praeitais metais pranešime šių metų biudžetą vadinote melo biudžetu. Sakykite, kai jūs dabar inventorizavote biudžetą, inventorizavote atskiras programas ir kai jūs padarėte korekcijas, dabar aiškiai turbūt pamatėte, kurios vietos yra melagingos ir kurios ne. Jeigu galėtumėte įvardinkite bent trumpai.

Ir antras trumpas klausimas. Kiek yra skiriama arba kokia jūsų pozicija dėl *vipinių* pinigų skyrimo Seimo nariams, ypač tiems, kurie yra vienmandatininkai, nes, kiek suprantu, balsavimui reikalingi balsai, o balsai paprastai yra, pakeistine forma tariant, perkami, atiduodami pinigai. Kaip galėtumėte paaiškinti, kokia yra situacija? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kalbant apie tai, kaip aš vertinau praėjusių metų biudžetą, aš kalbėdama apie melą kalbėjau apie tai, kokius išsipareigojimus Vyriausybė norėjo arba bandė pristesti Seimui. Tuomet kalbėjau apie viešojo sektoriaus darbo užmokesčio didinimo strategiją, kuri buvo patvirtinta Vyriausybėje, atnešta į Seimą, tačiau Seime ji taip ir nusėdo, nes tokių išsipareigojimų buvo neįmanoma prisiimti. Tiesiog tame biudžete buvo daugybė trūkumų tam, ką Vyriausybė buvo pasižadėjusi padaryti savo nutarimu.

Šiuo atveju ši Vyriausybė jokių papildomų išsipareigojimų dar nespėjo prisiimti. Peržiūrėjome tas kolektyvines sutartis, kurios yra privalomos, jos yra įgyvendintos. Kalbant apie kitus papildomus pažadus, kurie buvo duoti, stengiamės atsižvelgti į situaciją ir visgi padaryti taip, kad darbo užmokestis, kuris yra mokamas viešojo sektoriaus darbuotojams, nenuvertėtų, vertinant su vidutiniu darbo užmokesčiu, todėl buvo stengtasi padidinti darbo užmokestį bent jau tiek, kiek yra prognozuojama, kad jis augs visoje šalyje, tai yra 4,1 %.

Kalbant apie *vipines* lėšas, aš turiu nuliūdinti daugelį žmonių, kurie išsivaizduoja, daugelį vienmandatininkų, kurie galvoja, kad į VIP'ą galima įrašyti bet kurį projektą, kurio ten nebuvo, ir čia tik geros valios klausimas, ar tam bus rasta pinigų, ar ne. Pagal pakeistą metodiką ir Investicijų įstatymą nauji projektai į VIP'ą nėra įtraukiami – yra finansuojami tęstiniai projektai, kurie ten jau buvo. Tai turbūt pirmas klausimas yra toks. Tiesiog naujų dalykų nefinansuojame. O kalbant apie tai, kas yra finansuojama pagal tą programą, tai yra turbūt ir kiekvieno ministro atsakomybė dalinant tuos pinigus, kurie yra numatyti, pagal savo kompetenciją.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dabar frakcijos vardu klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiama ministre, iš tiesų aš suprantu, kad jums neseniai pradėjus dirbti vis tiek teko vadovautis patarimais, kaip reikėtų biudžetą koreguoti ir ką su juo daryti. Turbūt taip ir atsitiko. Jeigu ne paslaptis, gal netgi galėsite išduoti, kas patarė.

Mano pagrindinis klausimas toks. Kodėl buvo mechaniškai padidintas deficitas? Mechaniškai ta prasme, kad neįtrauktos, pavyzdžiui, RRF lėšos? Tokia šalis kaip Airija įtraukė jas į pajamas. Kodėl nebuvo eita tuo pačiu keliu, kaip ankstesnė Vyriausybė darė, kad kovidinės priemonės būtų finansuojamos iš skolintų lėšų? Kaip mes žinome, suteikė galimybę 6 mlrd. pasiskolinti, bet realiai buvo panaudoti tik 3 mlrd. ir visos kitos įvairios priemonės, kur buvo galima eiti tuo pačiu keliu, kaip anksčiau darėme.

Aš suprantu, galbūt kas nors nelabai pasitiki Vyriausybe ir sako, kad geriausias kelias kiekvieną kartą eiti per Seimą. Bet iš tikrųjų susidursi su didele problema, kai kiekvieną kartą reikės vis naujas korekcijas įvesti, ir tai mums gali kainuoti skolos reitingo rodiklius. Prie ko prives? Prie brangesnio skolinimosi. Kodėl buvo pasirinktas toks kelias?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kalbant apie patarimus, tai visi patarimai yra labai gerai ir aš kviečiu patarinėti, kiek ne gaila. Į visus patarimus stengiamės atsižvelgti, kiek jie yra teisingi. Svarstydami biudžeto projektą susitikome su visais naujaisiais ministrais ir peržiūrėjome kiekvieną sritį drauge su kiekvienu iš jų. Turbūt pirmiausia atsižvelgėme į tuos prioritetus, kuriuos turėjo atskirų sričių ministrai, ir pirmas prioritetas buvo, kad koronaviruso suvaldymo priemonės visgi skaidriai matytųsi biudžete. Kalbant apie tai, kad pasitikime ar nepasitikime Vyriausybe, šia Vyriausybe tikrai pasitikiu, bet, manau, tam, kad lėšos būtų leidžiamos, turi būti duotas Seimo mandatas.

Tokia yra Lietuvos Konstitucija. Man atrodo, pirmiausia visas išlaidas turėtume numatyti biudžete, nes jas suplanuoti šiandien tikrai yra įmanoma atsižvelgiant į tas patirtis, kurias mes turėjome.

Kodėl išbrauktos RRF lėšos? Tiesiog todėl, kad jų nėra. Jeigu mes šiandien prisiimame įsipareigojimus, įskaičiuodami tas išlaidas, kurios bus patirtos šiems projektams įgyvendinti, o vėliau Europos Komisijos prioritetai pasikeis ar jie bus kažkaip ne taip traktuoti, kaip mes juos šiandien įsivaizduojame ar jūs juos įsivaizdavote, priimdami DNR planą, tiesiog visos tos išlaidos nuguls į mūsų skolą ir bus finansuojamos skolintomis lėšomis. Asmeniškai aš čia nematau prasmės, tiesiog sulaukime galutinio suderinimo su Europos Komisija. Aš nematau čia didelės problemos sugrįžti ir patobulinti biudžeto projektą.

Kalbant apie tai, kaip buvo finansuojamas koronaviruso suvaldymas praėjusios kadencijos metu, asmeniškai aš nematau, kad 3 mlrd. eurų galimybė pasiskolinti Vyriausybei ir išleisti juos Vyriausybės nutarimais buvo labai skaidrus sprendimas. Man ten tikrai labai daugelis išlaidų atrodo niekaip nesusijusios su koronaviruso valdymu ir yra didelis klausimas, ar Vyriausybė turėjo tam mandatą tas išlaidas daryti. Man atrodo, daug skaidriau yra viską sudėti į biudžeto projektą, ir mes šiandien visi matome, kur tie pinigai bus išleisti. Jeigu kyla kokių nors klausimų, visą laiką galite užduoti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia V. Aleknaitė-Abramikienė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamoji ministre, prieš paklausdama jūsų pirmiausia noriu padėkoti, kad šiomis sudėtingomis aplinkybėmis jūs radote galimybę, lyginant su praeitos Vyriausybės parengtu biudžetu, padidinti lėšas, skirtas Nacionalinės šeimos tarybos įsisteigimui ir veiklai kitiems metams. Nors, kaip sako, šeimos vardas nuskambėjo rečiau jūsų Vyriausybės programoje, bet įsipareigojimus vykdote su kaupu. Ačiū.

O klausimas būtų toks. Man labai patinka tas skaidrumo ir atvirumo principas, kurį jūs ne tik deklaruojate, bet ir demonstruojate, netgi sakydama, kai reikės, ateisite vidury metų ir peržiūrėsite biudžetą. Taigi ir Seimo nariai matys, kas vyksta, ir tauta matys, kas vyksta. Užteks atsidauryti tinklalapyje biudžeto projektą. Bet vis tiek aš kaip ne finansininkė nesuprantu vieno dalyko. Kaip galėjo buvusioji Vyriausybė, žinodama, kad bus kovidų protrūkis, kad bus papildomų išlaidų, visiškai jų nenumatyti biudžeto projekte? Ar čia yra normali praktika? Gal aš ko nors nesuprantu? Man asocijuojasi su tam tikru tiesos slėpimu. Ar aš klystu?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Mano nuomone, tai yra tokia dailioji finansų inžinerija, kai tu bandai pavaizduoti biudžeto deficitą gerokai geresnį, negu jis iš tikrųjų bus, ir jau žinodamas, kad tų išlaidų bus, jų vis tiek nenumatai. Man atrodo, mes pagal buvusią praktiką tikrai galime suskaičiuoti, kiek daugiau mažiau tų pinigų reikės. O kad tiksliai neuždarytume savęs į kampą, esame numatę tam tikrą dalį kovidinių pinigų laikyti Vyriausybės rezerve. Tai, man atrodo, ir to rezervo dydžio nustatymas, ir matymas biudžeto projekte yra gerokai skaidresnis metodas, negu buvo daroma iki šiol. Man atrodo, mes, pasilikdami netgi tam tikrą laisvę stumdyti tam tikras biudžeto eilutes pagal poreikį koronaviruso pandemijos metu, vis dėlto darome viską gerokai skaidriau ir atviriau tam, kad visa visuomenė žinotų, kokias išlaidas planuosime ir koks yra realus biudžeto deficitas ateinančiais metais.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Frakcijos vardu klausia V. Jukna.

V. JUKNA (DPF). Ačiū. Gerbiama ministre, norėjau paklausti dėl savivaldybių ir regionų atskirties. Suprantant, kad dėl šios kovidų situacijos mažės savivaldybių pajamų surinkimas, iš tiesų reikia ieškoti sprendimų, kaip bus finansuojamos investicijos ir kad nesutriktų savarankiškų funkcijų veikimas, nes dėl to tik didės regioninė atskirtis. Tai norėčiau jūsų paklausti. Ar nenumatote papildomų priemonių tam, kad būtų visiškai kompensuojamos prarastos pajamos, taip pat koku būdu bus užtikrinama, kad savivaldybės galėtų prisidėti prie investicinių projektų ir kad nenukentėtų savarankiškos funkcijos? Galbūt planuojate didinti skolinimosi limitus arba lanksčiau leisti panaudoti nepanaudotas lėšas? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Pagal dabartinį biudžeto projektą savivaldybių situacija apskritai yra tikrai geresnė, yra 38,9 mln. papildomai skiriama dėl geresnių gyventojų pajamų mokesčio prognozių, tai keliauja savivaldybėms, taip pat kompensuojamos visos išlaidos, kurios yra susijusios su centrinės valdžios priimamais sprendimais, tai yra 39,9 mln. papildomų pinigų visoms savi-

valdyboms. Savarankiškoms funkcijoms finansuoti savivaldybių pajamos išvis auga 13 mln. Manome, kad pagal dabartinę situaciją tikrai padarėme labai nemažai tam, kad savivaldybių bendra ekonominė situacija būtų geresnė. Taip pat skolinimosi galimybės yra šiek tiek laisvesnės dėl taisyklių nustatymo skolinantis 1,5 % šitoje situacijoje.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiama ministre. Jūs atsakėte į klausimus numatytu laiku. Galite užimti savo vietą. Dėkoju. Dabar diskusija.

Kaip ir buvo planuota, ar galime sutarti, kad diskusijoms skiriame valandą laiko? Neprieštarauja niekas, tai numatome diskusijoms valandą laiko. Žinoma, sudarysime galimybę paklausti visoms frakcijoms, visų frakcijų atstovams, taigi, ne visai pagal užsirašymo eilę, bet ir iš eilės, kad galėtų pakalbėti visų frakcijų atstovai. Pirmas kalba gerbiamas M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kalbėsiu trumpai ir iš esmės. Iš tiesų galime pasakyti daug karčių žodžių buvusiai Vyriausybei, tačiau noriu kreiptis į savo kolegas koalicijos partnerius ir pasiūlyti neversti puslapių atgal, nesiaiškinti šiandien, kas kaltas, bet susikoncentruoti į pagrindinius svarbiausius iššūkius.

Ir čia aš matau du iššūkius. Pirmas, tai sveikatos apsaugos sistemos finansavimas. Turime numatyti reikalingą finansavimą vakcinai įsigyti, tam numatyti 65 mln.; numatyti testų, laboratorijų finansavimą – dar 80 mln.; numatyti medikų priedų finansavimą – dar apie 50 mln.; taip pat vaisių kompensavimo. Greta to labai svarbu, kad vykdytume ir šakinius įsipareigojimus medikams dėl atlyginimų augimo, ir čia reikės susitarti, nuo kada tie atlyginimai galės būti didinami.

Antra užduotis yra darbo vietų išsaugojimas. Čia yra kelios labai svarbios priemonės, kurios yra numatytos biudžete. Visų pirma tai Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos priemonės, kurios yra skaičiuojamos maždaug 0,5 mlrd. eurų: 180 mln. eurų prastovoms, apie 80 mln. eurų – savarankiškai dirbantiems, apie 30 mln. – darbo paieškai, 120 mln. – ligos ir motinystės išmokoms ir dar dalį kompensuoti šių metų išlaidoms. Tai yra tai, kas numatyta kitų metų biudžete.

Papildomai turime ekonomikos ir inovacijų priemones, kurios šiuo metu yra derinamos su Europos Komisija, jos taip pat įsigaliojusių artimiausiu metu patvirtinus biudžetą, tai yra apie 150 mln. – subsidijoms, 60 mln. – lengvatinėms paskoloms ir 20 mln. – palūkanų kompensavimui. Dar 200 mln. yra numatyta negautiems mokesčiams. Labai efektyvi priemonė, kuri administruojama Valstybinės mokesčių inspekcijos, yra mokesčių atidėjimai. Čia galime skaičiuoti apie kelis šimtus milijonų ir dar maždaug apie 100 mln. rezervo. Tai iš viso yra 1 mlrd. eurų vertės paketas, kuris yra konkrečiai skirtas darbo vietų išsaugojimui ir pajamų testinimui. Mūsų šiandien atsakomybė yra tai užtikrinti, mes dėl to turime priimti sprendimą ir kviečiu dėl to nelaužyti iečių.

Aš tikrai nesididžiuoju tuo, kad mes išleidžiame skolinčius pinigus. Gerbiamieji, tai yra skolinti pinigai, nes deficitas auga. Ir nėra didelio meno pasiskolinti ir padalinti pinigus, tačiau šiandien mes neturime kitos išeities, mes esame priversti tai daryti, nes šiandien yra tokia situacija. Mes turime įgyvendinti ankstesnės Vyriausybės priimtus įsipareigojimus, nes juos davė ne S. Skvernelis, o davė Ministras Pirmininkas. Tai yra valstybės įsipareigojimai pensininkams, ugniagesiams, medikams, policininkams, kultūrininkams, aplinkosaugos darbuotojams. Taigi mes turime vykdyti tuos įsipareigojimus ir turime didinti atlyginimus taip, kaip buvo įsipareigota.

Kyla natūralus klausimas, o kaipgi augs ta skola ir kaip mes suvaldysime jos augimą? Gerbiamieji, atkreipiu dėmesį į vieną ir pagrindinį dalyką, kad nuo anksčiau Vyriausybės suplanuotų 5 % padidėjimas iki 7 % yra vienkartinės išlaidos, kurios yra numatytos suvaldyti koronaviruso plitimą ir amortizuoti ekonomikos žalą. Taigi sėkmingai suvaldę koronaviruso plitimą, amortizavę ekonomikos žalą mes tų išlaidų 2022 metais jau neturėsime. Vien tik eliminavus šias išlaidas biudžeto deficitas kris žemiau negu 5 %.

Taigi toks yra planas, kaip ir minėjau, kviečiu neversti puslapio atgal, neieškoti kaltų, o susitelkti prie svarbiausių darbų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos – K. Glaveckas. Prašom.

K. GLAVECKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, kiek atsimenu biudžeto svarstymus per daug metų, visuomet biudžeto svarstyme dalyvaudavo ir Ministras Pirmininkas, ir dauguma ministrų. Dabar mes matome tik du ministrus ir negi Ministro Pirmininko nėra. Čia yra pagrindinis dokumentas, kurį pateikia ir kurį svarsto Seimas. Tai, kad į jį niekas nekreipia dėmesio, rodo, kad iš tikro Seimas nieko vertas, nes pats tiesiog negerbia savęs, aš tai laikau negerbimu savęs.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Per šoninį mikrofoną – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mielieji kolegos, atkreipsiu dėmesį, kad posėdis yra transliuojamas, dauguma ministrų stebi posėdį nuotoliniu būdu, esant reikalui, sugrįš į salę ir atsakys į klausimus. Todėl tikrai nereikia stebėtis, kad nesėdi šalia jūsų ir nežiūri jums atsisėdę į akis. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, neįsivelkime į tarpusavio ginčus. Paskutinis per šoninį mikrofoną (tikrai nenoriu veltis į diskusijas) – gerbiamas A. Nekrošius. Prašom.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Na, iš tikro primena itin labai svarbų valstybei dokumentą. Tačiau nei Vyriausybės atstovai, nei ministrai – niekas nedalyvauja. Gerbiamo M. Majausko pasakymu, kad jie dalyvauja nuotoliniu būdu, aš labai drįščiau abejoti, nes mes nematome nė vieno prisijungusio.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Gerbiami kolegos, kaip minėjau, tai yra paskutinis per šoninį mikrofoną. Aš tik pasakysiu savo repliką. Mes čia daug diskutavome, kad būtų geriau, kad kuo mažiau mūsų būtų salėje pandemijos sąlygomis.

Taigi dabar sekantis – Valstiečių žaliųjų frakcijos atstovas R. Šarknickas. Ruošiasi Laisvės partijos frakcijos atstovas V. Mitalas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, ne sekantis, bet kitas. Tokia pastaba. Čia Mykolas minėjo apie strėles, kad neleistume, bet vis tiek stovi prie tribūnos ir leidžia jas, bet tuščia jo, kaip sako premjerė, mes nesigilinkime į tai ir dirbkime visi kartu.

Klausiausi finansų ministrės pristatymo ir visų pirma noriu pasveikinti ją tapus ministre. Yra tam tikrų abejonių dėl finansavimo savivaldybėms, kad finansavimas nebus skirtas naujiems projektams, *vipui*. Čia gal ir būtų galima tam pritarti, nes vis dėlto turime kitokią situaciją Lietuvoje, tačiau, mano žiniomis, aišku, į mūsų frakciją neateina tas jūsų bendras biudžeto projektas, mes negalime visko matyti, bet jau gauname iš savivaldybių informaciją, kad projektai nebus remiami ten, kur nėra jūsų žmonių, kurie laimėjo vienmandatėse. Tai palieka tam tikrą abejonę, ar tikrai, ar ne, tad norėtusi iš jūsų išgirsti vėliau, gal pasisakysite ir čia.

Dėl BVP 5 %, kuriuos mes turėjome numatę 2021 metams, o dabar jūsų yra 7 % – daugiau, tai rodo, kad po dvejų metų galimai gali tekti jums kelti mokesčius Lietuvos gyventojams. Čia mes neradome to balanso, to įtikinimo, kodėl tie 7 %, nors viskas tam akivaizdžiai buvo paruošta.

Pabaigai, kas susiję su smulkiaisiais verslininkais, dėl rezoliucijos, dėl kurios mes šiandien ryte bandėme balsuoti ir įtikinti, kad į tai reikia reaguoti, nes vis dėlto tai liečia kelis šimtus tūkstančių smulkiųjų verslininkų. Įvedus griežtą karantiną, visa meilė iš jų buvo atimta ir perduota monopolininkams lobti karantino metu. Dabar, turbūt jūs gerai žinote, įvairios firmos, stambiosios įmonės – „Depo“ ar „Senukai“ prie kastuvų, karučių, visokių žemės trąšų ir panašiai pristatė maisto produktų lentynų ir vyksta sėkmingai prekyba. Ten pavojingiausios vietos, nes židiniai yra gerokai didesni negu mažose privačiose parduotuvėse, kuriose žmonės sėkmingai galėjo vystyti savo verslus. Jie buvo investavę į visas saugumo priemones – į veido kaukes, į dezinfekavimo priemones, į pertvaras ir panašiai. Ten vis dėlto yra mažiau užfiksuojama užsikrėtimų negu didžiuosiuose prekybos centruose. Tai yra faktas. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Kviečiu į tribūną gerbiamą V. Mitalą. Ruošiasi kitas kalbėti V. Gašys, Darbo partijos frakcijos atstovas.

V. MITALAS (LF). Dėkui, pirmininke. Gerbiamieji kolegos Seimo nariai, svarstome biudžetą iš tikrųjų ypatingu laiku, tokiu laiku, kai visuomenė laukia aiškių ir ryžtingų žingsnių, kaip mes visi išeisime iš šio tamsaus periodo, užtikrinsime svarbiausių valstybės funkcijų vykdymą ir tolesnę Lietuvos pažangą. Aš džiaugiuosi, kad Vyriausybė pažvelgė giliau ir patikslino biudžeto projektą. Jis, aišku, nėra tobulas, kaip turbūt ir kiekvienas iš mūsų, bet tikiu, kad tai geriausia, ką buvo įmanoma padaryti per tokį trumpą laikotarpį.

Pirma. Biudžete yra numatytos lėšos COVID-19 situacijai suvaldyti, o anksčiau nebuvo numatyta ne tik vakcinai, bet ir tyrimams vykdyti, prastovoms ir kitoms nenumatytoms išlaidoms padengti. Linkėčiau, kad šios lėšos tikrai efektyviai pasiektų tuos, kurie yra priešakinėse kovos su virusu linijose – ligonines, viešojo sektoriaus darbuotojus ir savivaldybes. Jos tikrai nėra vien tik tai stebėtojos, tačiau ir aktyvios dalyvės šioje kovoje.

Antra. Aš labai džiaugiuosi, kad 230 mln. eurų pasieks smulkųjį ir vidutinį verslą, kuris labai nukentėjo ir dar dabar kenčia dėl sudėtingos situacijos šalyje. Dėkoju Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, kuri ėmėsi lyderystės tiesiogiai derinti su Europos Komisija, kad lėšų skyrimas pasiektų Lietuvą ir būtų įgyvendintas kaip įmanoma greičiau.

Trečia. Gerai, kad savivaldybėms užtikrinti papildomi beveik 80 mln. eurų savarankiškoms funkcijoms vykdyti. Tai biudžeto kontekste šiaip jau tikrai nebuvo labai dideli pinigai, bet ir jie nebuvo numatyti praeitame biudžeto projekte. Šių lėšų neskyrimas labai paralyžiuotų savivaldybių darbą, daugybės įvairių tęstinių projektų vystymą.

Ketvirta. Pritariu tam, kas buvo jau užkoduota ankstesniame biudžeto projekte – užtikrintai didinti pensijas. Tai leis kovoti su pagrindine skurdo priežastimi Lietuvoje – mažomis pensijomis. Tai nelengva padaryti, tai tikrai kainuoja, bet tai yra raktas, padėsiantis tiesiausiai keliu sumažinti skurdo rodiklius, – daug tiesesnis negu kitos valstybės išmokos ar dovanos, kurios dažnai būna daug sudėtingesnių finansinių inžinerijų rezultatas.

Penkta. Linkiu Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai sėkmingai panaudoti tuos papildomus 13 mln. eurų švietimui. Jų labai reikia. Bet reikės ir tęsti darbus, kad tų specialistų iš tikrųjų atsiųstų, o atsiradus pakankamai, visi suprantame, tų 13 mln. eurų nepakaks.

Norėčiau ateityje paprašyti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos dviejų dalykų. Vis tiktai anksčiau ar vėliau reikės užtikrinti nuoseklų ir didėjančią investicijų į skaitmeninį ugdymo turinį ir skaitmeninio ugdymo priemones kiekį. Tų 40 eurų vienam moksleiviui tikrai ateityje nepakaks. Manau, tai yra tik pradžia.

Antra. Užtikrinti pakankamas investicijas į naują infrastruktūrą ikimokykliniam ir bendrajam ugdymui, sukurti specialią Lietuvos švietimo augimo programą, imigrantams grįžtant namo, artimų kaimynių gyventojams ir jų šeimoms renkantis Lietuvą. O ir po Prezidento teiktų ankstyvojo ugdymo užtikrinimo projektų Lietuva tikrai turės statyti, pritaikyti naujas ugdymo įstaigas ir tai daryti tokiais tempais, kad iki tol buvę 5 mln. eurų, numatyti švietimo investicinėje programoje bendrajam ugdymui, aiškiai pasimatys, yra tik ašaros, nes tuos tempus didinti reikės. Tikiuosi, kad ateityje peržiūrimos RRF ir DNR plano priemonės bus nukreiptos ne tik amortizuoti šoką, bet ir užtikrinti užtikrintą Lietuvos šuolį į priekį, kad būtų pasiektas tikslas ilguoju laikotarpiu pasiekti tuos 3 % nuo BVP, skiriamus moksliniams tyrimams ir plėtrai, kad taptume iš tikrųjų aukštą pridėtinę vertę kuriančia valstybe, kuri neįstrigs vidutinių pajamų spąstuose. To labai reikia, o dabar kviečiu pritarti pateiktam sprendimui projektui.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiamas kolega. Dabar, kaip supratome iš ženklų, Darbo partijos frakcijai atstovaus V. Jukna. Prašau į tribūną.

V. JUKNA (DPF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Darbo partijos frakcija, išigilinusi į numatomą ateinančių metų biudžetą, džiaugiasi, kad yra atsižvelgta į įstatymuose numatytus reikalavimus, tai atsispindi ir pensijų indeksavimu, ir pagalba dėl kovo situacijos verslui bei kitiems sektoriams. Taip pat labai svarbu, kad būtų ir vykdomi išsipareigojimai, ir atliepti rinkėjų lūkesčiai.

Tačiau pastebime ne vieną ir nerimą keliantį aspektą. Didžiausią nerimą kelia tai, kad, panašu, turėsime vieną didžiausių biudžeto deficitų Europos Sąjungoje, o aiškaus ir detalaus skolos suvaldymo plano pasigedome. Kadangi deficitas akivaizdžiai didėja, skola auga, planuojama, kad ateinančių metų pabaigoje skola sudarys virš 25 mlrd., arba 50,2 % prognozuojamo 2021 metų bendrojo vidaus produkto. Norint skolą mažinti, reikės valdyti situaciją, karpyti išlaidas arba didinti mokesčius. Po pandemijos, kuri neaišku, kada baigsis, apie mokesčių didinimą kalbėti bus sunku, apie išlaidų karpymą – lengviau, racionalų išlaidų karpymą, tad tenka apgailestauti, kad Vyriausybė nepažiūrėjo, kur yra neatsakingai leidžiamos lėšos, kur būtų galima sumažinti išlaidas, kad tas deficitas nebūtų toks didelis.

Turėtume daugiau kalbėti apie regionus, nes vis dėlto didžiausias skaudulys yra socialinė atskirtis ir regionų atskirtis. Tad turime kalbėti apie darbo vietų kūrimosi skatinimą, investicijų pritraukimą, savivaldybių skolinimosi limito atlaisvinimą, kad investicijos būtų pritraukiamos į regionus, į perspektyviausias sritis. Taip pat yra labai svarbu, kad galėtų savivaldybės vykdyti tiek deleguotąsias, tiek savarankiškas funkcijas. Dėl pandemijos sukulto karantino mažės savivaldybių pajamų surinkimas, tad reikia atsakingai spręsti, kaip bus finansuojamos tos investicijos regionuose. Akivaizdu, kad iš nuosavų pajamų savivaldybės negalės to padaryti.

Taip pat 2021 metais prasidės ir nauja finansinė perspektyva, kai kartu su ateinančiomis Europos Sąjungos lėšomis Lietuva gaus ir naujų išipareigojimų. Savivaldybėms bus be galo sunku prisidėti prie investicinių projektų ir čia būtina valstybės intervencija sukuriant tvarų, ilgalaikį finansinį mechanizmą. Mes siūlėme tokio mechanizmo steigimo darbus pradėti jau ateinančiais metais ir numatyti tam reikalingas lėšas. Deja, pateiktame biudžeto projekte to neatradome. Taip pat manome, kad Vyriausybė nesiunčia aiškios žinutės dėl minimalaus darbo užmokesčio didinimo, socialinės atskirties mažinimo, nenumatytos lėšos ir medicinos darbuotojų, pedagogų nepakankamam atlyginimų kėlimui, taip pat nenumatytos lėšos ir emigracijos mažinimo skatinimui, ir emigrantų susigrąžinimui. Iš tiesų manome, kad visos priemonės turi būti aiškiai padengtos lėšomis, o ne tik skambiomis frazėmis. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiamas kolega. Dabar Mišrios frakcijos vardu kalbės K. Glaveckas. Ar jis yra? Prašom. Ruošiasi Liberalų sąjūdžio frakcijos atstovas E. Gentvilas. Prašom.

K. GLAVECKAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Netikėta, kad be eilės man davėte pakalbėti.

Gerbiami kolegos, iš tikrųjų aš jau prieš tai klausdamas konstatavau arba sakiau, kad visą laiką, kai būdavo priimami biudžetai, būdavo visiškai skirtingas dėmesys ir būdavo kur kas aktyviau dalyvaujama netgi posėdžių salėje. Šį kartą mes turime labai išimtinį variantą, kai faktiškai nėra Vyriausybės ir mes mažai ką svarstome.

Pagrindiniai dalykai, ko neminėjo kolegos ir dėl ko būtų galima nesiginčyti, yra išvardinti ir Lietuvos banko, ir Valstybės kontrolės raštuose apie kitų metų biudžetą. Bet noriu pasakyti esminį dalyką, kad korekcija, kuri padaryta pačiame valstybės biudžete ir savivaldybių biudžetuose, iš tikrųjų nėra didelė, ji padaryta maždaug tik 4 % apimtimi. DNR planas, kuris kalba apie skolinčius pinigus, apie investicijas, be abejo, yra kur kas mažiau detalizuotas ir dar faktiškai nesudarytas arba yra tik jo sudarymo stadija.

Kokie iššūkiai laukia Lietuvos be koronos, kas yra iš tikrųjų, kada ji baigsis ir kaip baigsis? Mes visi tikime, kad rudenį, bet tikslus atsakymas, matyt, yra danguje, tai yra sunku pasakyti, kaip čia baigsis. Pagrindiniai iššūkiai, be koronos, yra, be abejo, ekonomika ir nedarbas, nes dabartiniu metu 15,5 % nedarbas yra labai didelis skaičius. Lietuva seniai tokį turėjo ir jo negalima sumažinti per trumpą laiką, per labai trumpą laiką. Jį galima sumažinti tik per ilgesnį laikotarpį, o tai yra visų pirma susiję ne tik su investicijomis, bet ir, svarbiausia, su rinkomis. Rinkų volatilumas, kuris dabartiniu metu yra Europoje... kitaip sakant, rinkos yra seklios, patekti su savo produktais, paslaugomis į europines arba pasaulines rinkas gana sudėtinga ir tam reikalingas laikotarpis. Vadinas, socialinė našta biudžetui ir ekonomikai šiais metais, kitais metais ir dar kitais metais bus labai didelė.

Man asmeniškai kelia nerimą ir, manau, daugeliui iš jūsų, kad po to, kai įsigaliojo Stabilumo ir ekonomikos augimo pakto sustabdymas, šiais metais buvo sustabdytas europinis paktas, pagal jį galima nesilaikyti skolos deficito, galima viršyti valstybės skolos limitus, kurie yra. Numatyta, kad jis baigs galioti kitų metų pabaigoje. Jeigu jis kitų metų pabaigoje nustos galioti ir nepakeis Europos Komisija, Europos Parlamentas šito sprendimo, tai 2022 metai mums iš tikrųjų prasidės su didžiule duobe, nes nuo 7 % biudžeto deficito iš karto pereiti prie 3 % ar 2 % reikalingos prociklinio biudžeto reguliavimo ypatingos priemonės, kurios padidintų mokesčius, padidintų pajamas ir sumažintų daug kitų dalykų, kurie buvo būdingi, ar veiklų ir investicijų, kurios buvo būdingos 2008–2009 metais, kai mes mažinome. Tikiuosi, to neįvyks.

Kitos rizikos, kurios yra susijusios su nauja ekonomika ir investicijomis. Reikia nepamiršti, kad Lietuva šiuo metu turi maždaug 2,7 %... Tiesa, dabar daugiau, 2018 metais turėjo 2,7 % produkcijos naujos ekonomikos, kitaip tariant, aukštos pridėtinės vertės. Dabar turime apie 4,5 %. Tai yra labai menki dydžiai ir tikėtis, kad tos investicijos bus investuotos kaip tik į tuos produktus, yra labai sunku, tikimybė yra labai labai maža. Vadinas, mes turime lygiagrečiai žiūrėti, skirti daugiau dėmesio investicijoms ne tik į naujas – haitechą, biotechą ar kitas, tas yra labai svarbu, bet ir į žemės ūkio ir kitas tradicines šakas, be kurių mes tikrai neišgyvensime.

Kitas dalykas, kuris yra susijęs su mokesčiais. Ši Vyriausybė yra pažadėjusi, kad mokesčiai nebus koreguojami. Iš tikrųjų manau, kad patys dydžiai nebus koreguojami, bet iš Europos Sąjungos... dėl to, kad ir Europos Sąjungos biudžetas turi labai daug skolų, labai daug išpūstas,

reikės tas skolas kam nors padengti, o tam padengimui bus naudojami europiniai mokesčiai, tokie kaip plastmasės mokestis arba, pavyzdžiui, mokestis, susijęs su skaitmeninimu, su finansinėmis transakcijomis, kurie atitinkamai ateis ir į Lietuvą. Todėl kalbėti apie kokį nors mokestinės aplinkos, fiskalinės politikos vieno iš elementų nekoregavimą yra gana sudėtinga, nes mes nežinome, kaip elgsis Briuselis.

Apskritai, aišku, aš galvoju, kad biudžetas sudarytas, negalima sakyti, kad jis blogai sudarytas. Jis yra tęsinys buvusios Vyriausybės biudžeto ir nėra melagių biudžetas, tai noriu pažymėti. Aš tik linkiu visiems, kad jis būtų įgyvendintas, nes nuo jo priklausys mūsų Lietuvos žmonių likimas, sveikata ir pajamos. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiamas kolega. Kalba Liberalų sąjūdžio frakcijos atstovas E. Gentvilas. Ruošiasi Socialdemokratų frakcijos atstovas A. Sysas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Iš dalies noriu pritarti ir kolegai K. Glaveckui. Man irgi atrodo, kad solidžiau būtų, kad Vyriausybė ir premjerė galėtų sėdėti, nors aš tikrai suprantu, kad dalis žiūri kabinetuose per televiziją šią diskusiją.

Kartu prisimenu, po praėjusio naujo Seimo pasikeitimo 2016 metų gruodį svarstant 2017 metų biudžetą mums niekaip nepavyko išgirsti nieko iš tuometės valdančios daugumos pasisakant dėl biudžeto. Net negalėjome ištraukti į tribūną tuomečio Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko S. Jakeliūno. Šiandien matau, kad visų frakcijų atstovai dalyvaus ir išsakys savo pozicijas.

Taip, šis biudžetas kelia nerimą. Aš už jį balsuosiu suprasdamas visus šio laikotarpio iššūkius. Esame BVP kritimo kreivėje. Optimistiškai tikimės, kad nuo antrojo ketvirčio BVP augimas vėl prasidės. Tebūnie. Tikėkimės ir aš labai noriu, kad prasidėtų dar pirmąjį ketvirtį augimas, bet tai priklausys nuo kovido situacijos, kuri atvedė prie biudžeto radiklios peržiūros, kurią dabar matome. Beveik milijardas eurų kovido pasekmėms taisyti, kovai su kovidu.

Tačiau sakydamas, kad balsuoju už tą biudžetą, aš irgi vis dėlto noriu atkreipti dėmesį į kai kuriuos tokius netikrumą keliančius dalykus. Pavyzdžiui, aš nesu tikras, ar ekonomikos gyvybingumui užtikrinti pakaks 230 mln. eurų. Tai vėlgi priklauso nuo to, kaip vystysis pandemija. Trunkanti ilgiau pandemija, gilesnė pandemija pareikalaus didesnių kompensacijų kovai dėl verslo gyvybingumo išsaugojimo. Bijau, kad šių 230 mln. neužteks.

Savivaldybių biudžetų augimas nepakankamai tenkina, tuo labiau kad jis yra siejamas tik su optimistinėmis prognozėmis, padidintomis prognozėmis surenkant GPM. Vėlgi, duok Dieve, kad taip įvyktų. Bet mes esame netikrumo atmosferoje.

Skola išaugs iki 51,9 % nuo BVP, tai palyginti nedidelis skolos prieaugis lyginant su 2020 metais, kai mes priauginome turbūt 7–8 %. Kitais metais planuojame apie 3 % skolos padidėjimą. Vėlgi priklausys nuo situacijos, kurios mes negalėsime kontroliuoti.

Žiūriu su nerimu į tuos dalykus, nesakau, kad tai yra nerealistiška, tačiau tai bus realistiška tik tada, jeigu nesiplėtos pandemija. Jeigu pandemija plėtosis, mes turėsime peržiūrėti biudžetą. Gerai išklausėme ministrės požiūrio, kad metų viduryje bus peržiūrimas biudžetas, ir turime suprasti, kad tai, atrodo, bus neišvengiama.

Na ir, žinoma, reikia pasakyti, kad ši valdančioji dauguma, pradėdama biudžeto svarstymą, nesiėmė mokesčių peržiūrėjimo. Praėję metai apskritai buvo kadrilis, kai prieš biudžetą buvo priimami nauji mokesčių pakeitimai. Panašiai teko daryti ir 2008 metais. Šiomet mes neįvedame naujų mokesčių, nekeičiame mokesčių tarifų, sukamės, kaip galime šiomis aplinkybėmis, nekeisdami mokesčių. Ir tai guodžia, nes tai tikrai privestų prie daugybės nesusipratimų.

Ir, žinoma, paveldėjome daug pažadų, įsipareigojimų ir lūkesčių iš praėjusios politinės daugumos, kai ne viskas buvo paremta lėšomis, netgi buvo sakoma, kad šiais 2020 metais reikia skatinti vartojimą, kartais tas vartojimo skatinimas atrodė kaip lėšų tašymas, beje, neperžiūrint biudžeto. Mes, kaip tuometė opozicija, nuolat reikalavome, kad tie milijardai, kurie yra dalijami, eitų per biudžetą, kad Seimas dalyvautų šiame procese. To nebuvo, todėl aš nė kiek nesistebiu, kad tokie radikalūs vidiniai restruktūrizavimai esamo biudžeto ribose turėjo būti daromi. Seimas metus laiko nedalyvavo biudžetinių lėšų, kurios nebuvo įtrauktos į biudžetą, skirstyme. Taigi tai, ką turime, yra tam tikras kompromisas su didelėmis viltimis, kad pandemija priblės greitai. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Kviečiu į tribūną gerbiamą A. Sysą ir tada jau bus pakalbėję visų frakcijų atstovai. Toliau diskutuosime pagal užsirašymo eilę. Tai bus gerbiama I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, pasistengsiu nekartoti to, ką jau sakė kolegos. Pirmiausia noriu palinkėti įvykdyti šitą biudžetą ir Ministrui Pirmininkei, ir visiems ministrams. Manau, kad jeigu nebūtų kovidą ir jeigu tai būtų jūsų parengtas biudžetas, tai kritika lietuši laisvai, bet sąžinė paprasčiausiai to neleidžia daryti, kadangi situacija yra netradicinė, tokia, kokia čia būna per biudžeto svarstymą, išskyrus kai kuriuos atvejus, kai buvo naktinės reformos. Frakcija supranta, kad mes pirmiausia turime nugalėti kovidą, turime mesti visas jėgas ir pastangas, ir finansines, ir žmogiškąsias, kad mažiau žmonių mirtų, mažiau žmonių sirgtų, kad sveikatos įstaigos grįžtų į normalų darbo režimą, kad būtų gydomi ne tik susirgę kovidu, bet ir visomis kitomis ligomis. Grįžti į normalų režimą, o tada jau galima žymiai griežčiau kontroliuoti Vyriausybę ir iš jos reikalauti.

Tikrai šita Vyriausybė nedavė tokių gražių pažadų, kokius davė buvusi Vyriausybė, kai kuriuos iki šiol neįvykdytus. Aš per tą prizmę ir norėčiau pora žodžių pasakyti, kiek man čia leistos tos trys minutės. Ko aš pasigendu šiame įstatyme, tai vis tiek mokesčių sistemos ryškesnio pakeitimo. Mes ir toliau išliekame mažiausia šalis pagal perskirstymą pagal bendrąjį vidaus produktą, tai yra apie 30 %, ir, aišku, mes čia ant tos pačios kartelės ir liekame. Ką daro Vakarų šalys, kai būna krizė? Pirmiausia didina mokesčius patiems turtingiausiems žmonėms. Didinami gyventojų pajamų mokesčiai, kiti mokesčiai diferencijuotai. Labai gaila, kad mes vis ieškome kažkokių šaltinių, ten tokių nedidelių, negilių, užuot darę, ką daro kitos šalys. Suprantu, kad mūsų mokesčių sistema ir taip iškreipta, ne veltui ji vadinama gyvulių ūkiu, kad labai daug išimčių, kad kapitalas moka vieną mažiausių mokesčių Europos Sąjungoje, dirbantieji moka didesnę. Bet yra dirbantieji, kurie yra pateptieji ta plačiąja prasme, kurių pajamos iš kitų šaltinių neapmokestinamos taip, kaip apmokestinamos iš darbo santykių. Aš matau silpniausią šitos Vyriausybės vietą, Achilo kulną, nes su tokiu požiūriu į mokesčių sistemą gerovės valstybės ir Prezidento nurodytos gairės – 35 % perskirstymo per biudžetą per ketverius metus mes paprasčiausiai nepasieksime. Žiūriu aš į ministrę, linkiu jai drąsos ir ryžtingų žingsnių. Kitais metais tuo pačiu metu, aš tikiuosi, dėkosiu stovėdamas čia, tribūnoje, ir sakysiu, kokia drąsi ir ryžtinga ministrė, kuri atėjo su ryžtingais mokesčiais, kad šalia sėdinti kolegė tikrai galėtų įvykdyti visus socialinius įsipareigojimus, kuriuos prižadėjo.

Taigi grįžtu prie mokesčių ir iš čia išplaukiančio, kas mane visada labiausiai jaudino, viešojo sektoriaus darbo užmokesčio. Pasižiūrėjus popietinę darbotvarkę ir į tai, ką aš matau, na, jūs moraliskai turėtumėte jausti atsakomybę, nes prieš 12 metų beveik ta pati dauguma, tik ten dar buvo „prisikėlėlių“ partija, nebuvo Laisvės partijos, bet buvo „prisikėlėlių“ partija, per naktinę reformą ženkliai kalėte per bazinį dydį ir daug kas žadėjo jį atkurti į ikiprieškrizinį lygį. Deja, praėjo 12 metų, o prieškrizinis lygis nepasiektas, nors jau ir krizė seniai įveikta, ir kita atėjo. Ko laukiau iš konservatorių, kurie padarė tą lemtinę, pasakysiu, klaidingą žingsnį, kad jie padarė klaidą, bet jie ir ištaisys. Tikiuosi, kad kitų metų biudžete, po metų aš matysiu bazinį dydį ne 177, o 183, kad jūs drąsiai pasakytumėte, kad mes sumažinome, bet mes ir gražinome.

Aš galėčiau ir toliau minėti... Skaidrėje mačiau (dar kelios sekundės) dėl sveikatos sektoriaus darbo apmokėjimo. Sakėte, kad papildomai kovidiniams skyrėte, bet tose skaidrėse nematytai. Galbūt tai akcentuokite daugiau, kai pristatinėsite kitur. Ačiū. Atsiprašau.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega, už tikrai daug gražių linkėjimų. Kaip tikras Kalėdų Senelis mums prilinkėjote.

Ar I. Kačinskaitė-Urbonienė vis dar nori kalbėti, nes nematome jūsų užsirašymo eilėje? Ar jūs išsibraukėte specialiai, ar jūs vis dar norite kalbėti? Gerbiama Ieva! Nenori kalbėti. Gerai.

Tada pagal užsirašymo eilę buvo gerbiamas T. Tomilinas, bet jis užleidžia kalbėjimo vietą gerbiamam L. Kukuraičiui. Prašau į tribūną.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, pirmiausia tikrai sveikinu naują Vyriausybę, kad šiomis sunkiomis sąlygomis atnešate biudžetą su, mano galva, tam tikrais gerais *apgredinimais* to biudžeto, kuris buvo pateiktas buvusios Vyriausybės.

Džiaugiuosi, kad yra numatytos iš esmės visos socialinės priemonės, kurios buvo planuotos praėjusios Vyriausybės, ir netgi su kai kuriais pagerinimais, išskyrus, aišku, kovidines priemones, dėl kai kurių apsispręsta netęsti. Žinoma, vakar užregistravus biudžetą yra gaila, kad neskysime daugiau laiko klausimams, kai finansų ministrė stovėjo čia, tai tuos klausimus turime užduoti dabar, per svarstymą, ir tikėtis, kad finansų ministrė vienu ar kitu būdu atsakys.

Aš turiu keletą klausimų. Vienas dalykas yra dėl pažadų, kurie yra jau ne mūsų Vyriausybės, bet naujosios Vyriausybės, tai yra vieniši pensininkai. Vakar Socialinės apsaugos ir darbo ministerija išplatino pranešimą, kad nuo liepos 1 dienos vienišiams pensininkams bus išmokama papildoma pensijos dalis, tačiau biudžete, kiek man yra žinoma, tų pinigų lyg ir nėra. Jeigu tie pinigai yra, svarbu būtų tai paryškinti, nes atrodo, kad nei finansų ministrė neminėjo, nei biudžete aš to nematau, o jeigu nėra, tai tada klausimas, ar yra tada teisinga sukelti lūkesčius, o biudžeto svarstymo metu tų lėšų neįrašyti? Realiai, kiek man yra žinoma, tuo metu, kai dar mes skaičiavome, pusei metų reikėtų apie 36 mln. eurų, kurių lyg ir nėra. Klausimas, kaip čia su tais sukeltais lūkesčiais? Ir ar jie yra biudžete, ar nėra? Kitas labai svarbus klausimas, ar ta priemonė būtų įgyvendinama per „Sodros“ biudžetą? Kaip žinote, „Sodra“ neturi galimybių įvertinti, ar pensininkas yra vienišas, ar ne. Čia šiuo atveju, jau teikiant įstatymus ir svarstant dėl vienišų pensininkų, turėtume labai rimtai pasvarstyti, kas tas pensijas ar tą priedą mokėtų. Antras klausimas yra dėl kovidinių priemonių. Kalbant apie darbo paieškos išmoką, kurią šiuo metu gauna virš 200 tūkst. žmonių, yra nuspręsta tęsti. Tai yra gerai, tačiau skaičius žmonių, kurie galėtų pretenduoti į tą darbo paieškos išmoką, yra sumažinamas iki 30 tūkst., kaip yra planuojama pagal Užimtumo įstatymą. Klausimas būtų toks: ar skaičiuoti alternatyvūs kaštai, kai žmonės iš Užimtumo tarnybos pradės judėti į socialinės paramos sistemą? Čia didžiulis klausimas, nes šiuo metu mes socialinių pašalpų gavėjų skaičių turime rekordiškai mažą, tai yra 30 keli tūkstančiai. Niekada taip nėra buvę mūsų šalyje.

Dabar, kai iš Užimtumo tarnybos jie pradės judėti į socialinės paramos sistemą, ar yra skaičiuota ir įtraukta į biudžetus, kiek reikės lėšų tiek savivaldai, tiek valstybės biudžetui, jeigu kai kurios savivaldybės nepajėgs visiems mokėti socialinių išmokų, tiek kalbant apie 2021 metus, tiek kalbant penkerių metų perspektyvoje. Kaip mes matėme, kai 2008–2010 metais šešis kartus išaugo socialinės paramos gavėjų skaičius, jiems iš ten ištraukti prireikė penkerių šešerių metų. Ar yra įvertinti šie alternatyvieji kaštai darbo paieškos išmokai, kurią galbūt pakentėję mes galėtume mokėti didesniai skaičiui – nei 30 tūkst. Labai ačiū, tikiuosi sulaukti atsakymų.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiamas kolega. Per šoninį mikrofoną – gerbiamas E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Visiškai trumpa replika. Kažkada aš vienoje savo kalboje pavartočiau *know how* sąvoką, tai stenogramų rašymo skyrius kreipėsi, ką tu ten pasakei. Nenustebkite, gerbiamas Linai, dėl *apgredinimo* kreipsis kas nors. Mažiau vartokime tokių.

PIRMININKAS. Labai ačiū už įdomią repliką. Gerbiamasis L. Savickas sekantis... kitas kalbėtojas. Prašom.

L. SAVICKAS (LVŽSF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, aš pabandysiu taip pat labai trumpai pakalbėti. Kalbant apie esmę, tikriausiai turime antram skaitymui pateiktą biudžeto projektą ir jeigu šiandien turėtume pratimą surasti dešimt skirtumų, tikriausiai daug tų žmonių, kurie rastų dešimt skirtumų, nebūtų. Vieną kolegą kalbinau pakeliui, sakė – gal septyni, aš asmeniškai tokius esminius radau du ir apie tuos du esminius skirtumus ir norėčiau šiandien pakalbėti.

Gal prieš kalbant apie detales, esminis klausimas, kodėl tiek mažai tų skirtumų? Aš taip pat būčiau linkęs tikėti, kad ne dėl laiko stokos ar nesuformuotų politinių komandų, bet dėl esminio politinio tęstinumo išipareigojimų, kurie buvo iškomunikuoti per rinkimų kontekstą, ypač per antrąjį turą, ir yra toks mažas kiekis tų skirtumų. Tikiuosi, kad jis konvertuosis į realų tęstinumą.

Kur dabar yra tie du esminiai skirtumai, kurie kelia nerimą. Pirmasis aspektas, kuris iš tikrųjų kelia nerimą, yra tai, kad yra pasirinkta vis dėlto išbraukti Europos Sąjungos atsigavimo fondo lėšas, tai yra arti 1 mlrd. suma, kuria atitinkamai yra išbraukiamos ir ateities ekonomikos DNR lėšos. Kokia dabar čia rizika, kuri kyla? Visų pirma yra rizika, kad yra prarastos investicijos į Lietuvos ekonomikos proveržį ir progresą, apie kurį yra daug kalbama Vyriausybės programoje. Ir

kodėl jos yra prarastos? Dėl to, kad tai suponuoja, jog bus grįžtama kitais metais su biudžeto projektu į Seimą ir bus grįžtama siekiant grąžinti jau peržiūrėtas priemones, bet bus praėję laiko. Tikriausiai bus praėję trys mėnesiai, galbūt keturi mėnesiai, galbūt pusė metų ir tai yra tas laikotarpis, kai ne tik nevyks jau pradėti derinti ar baigti derinti projektai, kurie dabar bus stabdomi, bet taip pat bus prarastas net ir planavimo laikotarpis, ir tik po šito mūsų patvirtinto naujo biudžeto kažkada kitais metais mes vėl turėsime užsukti tų projektų iniciatyvą, o tai yra laikas, investicijos, kurios bus prarastos kontekste, kai tos investicijos yra labai reikalingos.

Taip pat tai suponuoja, kad bus peržiūrimas... ar peržiūrėjimo metu bus atsižvelgiama į visų interesus. Kas buvo viešai aptarta ir kelia nerimą, kad į peržiūros grupę, kuri yra sudaryta, yra įtrauktas tik vienos verslo asociacijos atstovas. Ar nebus siekiama perstumdyti vieniems palankiau ir neatsižvelgti į kitų interesus, aš nežinau, tikiuosi, kad taip nebus.

Antrasis ir tikriausiai dar svarbesnis aspektas yra išpūstas deficitas, nes mes matome tą deficito kelią ir anksčiau Finansų ministerijos makroekonomistų teiktus vertinimus, kad jeigu mes matome nebe 5 %, o 7 % deficitą, mes koduojame, kad tai yra skolos lygis, kuris pats save augins ir didės toliau per ateinančią vidutinį laikotarpį.

Ir esminis klausimas, ką mes tuomet darysime, ne kitais, bet dar kitais ir dar kitais metais, nes bus tik du pasirinkimai. Vienas kelias bus kalbėti apie tai, kad mes turėsime įvedinėti ne šiaip kuklius, bet esminius naujus mokesčius. Klausimas yra tikriausiai mažiesiems koalicijos partneriams, ar yra sutarimas dėl naujų ir esminių mokesčių? Arba mes turėsime iš esmės peržiūrėti ir mažinti valstybės finansavimą esminėms sritims, kad turėtume tvarią valstybės finansinę situaciją. Ir tai yra du esminiai skirtumai, kurie man kelia daug nerimo, tikiuosi, kad išnaudosime šį laiką atsakyti į šiuos klausimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas kolega. Kitas kalbėtojas yra R. Žemaitaitis. Prašom į tribūną.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš tikrai nenoriu prisidėti prie sveikinimų, prisiekus ir pradėjus darbą naujai Vyriausybei, nes naujoji Vyriausybė iš tikrųjų gauna labai sudėtingą užduotį ir kartu labai didelę atsakomybę. Bet visa tai man leidžia teigti ir leidžia sakyti, kad kartojasi 2008 metų naktinė mokesčių reforma. Aš ir kai kurie kiti kolegos, kurie dirbo, prisimename, kai trečią valandą nakties buvo priimamas biudžetas, kai buvo įvedami nauji mokesčiai, kai buvo šaukiama, kad yra blogai blogai, Jėzau, Jėzau, dangus griūva. Panašiai šiandien pirmas kalbėtojas sakė: nesakykime karčių žodžių ir nesižvalgykime atgal, kas buvo. Tai aš pamėginsiu pacituoti paskutinių dviejų savaitžių kolegos pasisakymus.

Mieli Lietuvos Respublikos gyventojai, noriu informuoti, kad pinigų vakcinai nėra. Praeina trys dienos, pirmadienį jau sako: atsiprašau, pinigų yra. Dabartinė viena ministrė vėlgi lygiai taip pat sako: vaje, vaje, kaip blogai, mieli pensininkai, turiu nuliūdinti, nėra net galimybių iš ko pensijas indeksuoti, nebus iš ko pakelti pensijų. Planavome 7 %, dabar didiname 8,96 %, faktiškai 9 %.

Kitas dalykas, sako, vaje, vaje, nėra iš ko rezervo suformuoti. Mieli kolegos, ar kas nors turėjote šią naktį galimybę paskaityti biudžetą? Aš manau, retas kuris iš jūsų čia perskaitė. 400 mln. yra numatyta Vyriausybės rezerve. 400 mln.! Jūs atsiverskite ir pažiūrėkite, ką Vyriausybė ir kokią teisę turi taip skirstyti tuos pinigus. Ką tai reiškia? Premjeras su savo kabinetu, su keturiais, penkiais asmenimis, 400 mln. galės skirstyti į dešinę, į kairę taip, kaip panorėjo.

Aš labai prisimenu 2K projektą. Taip, ministre, 400 mln. Kada tai galima daryti? Kai yra paskelbiama nepaprastoji padėtis! Aš prisimenu 2K projektą – A. Kubilius ir G. Kirkilas, kai buvo perkami balsai balsuojant už biudžetą. Gerbiamieji, tuo metu buvo ištaškyta 330 mln.! 330 mln. buvo skirta... tuo metu skyrė A. Kubiliui, Konservatorių partijai ir frakcijai, kad jie balsuotų už tą biudžetą. 300 mln.! Analogiška situacija, dėl ko galima ir palyginti, kas buvo 2008 metais ir kas yra dabar.

Kitas dalykas, šiandien mane stebina šokiruojantis dalykas, sako (cituoju): „Skirsime papildomai savivaldybėms 39 mln.“ Mieli kolegos, kurie buvote administracijos direktoriai, buvote merai ar turėjote tarybos narių. Šiandien įsiskolinimas Finansų ministerijos savivaldybėms yra 98 mln. Įsiskolinimas! Jie kalba, kad skirs papildomai 39 mln. Raskite man šiandien biudžetą tą skaičių, kur jūs įsipareigojate padengti 98 mln. Jų nėra. Vėlgi kartojasi 2008 metų situacija, kai iš po stalo buvo skirstomi vienai ar kitai savivaldybei tam tikri pinigai.

Dabar kolega kalbėjo apie socialinius pinigus. Atsiprašau, ministras kalbėjo. Aš jums pasakysiu, ministre, kaip buvo 2008–2009 metais. Mes padarėme penkias eksperimentines savivaldybes, kuriose nusprendėme taupyti socialinių pašalpų pagrindu, tarp jų ir mano Šilalės savivaldybėje. Tuo metu valdžioje buvo konservatoriai, mes buvome opozicijoje. Man buvo paaiškinta: gerbiamas Seimo nary, tu nekelk klausimo, nes mes kitaip negausime pinigų tiesiogiai iš Vyriausybės, tuo metu iš R. J. Dagio, kaip mums susitvarkyti savo reikalus. Analogiška šiandien situacija. Dabar šiandien vėl kalba, įdomu, kai naktį skaitau, kad neva susitaria su Savivaldybių asociacija. Savivaldybių asociacija apie jokią raštą, apie jokią informaciją patys merai net nežino.

Dar keistesnis dalykas. Šiandien ryte, kai siūlau išbraukti šitą klausimą ir daryti neeilinį posėdį rytoj, penktadienį, dėl biudžeto, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas sako: mes jau Biudžeto ir finansų komitete persvarstėme ir išanalizavome dėl savivaldybių įsiskolinimo. Kolegos, aš siūlyčiau perklaustyti vakarykštį Biudžeto ir finansų komiteto posėdį ir stenogramoje rasti nors vieną pasisakymą ir nors vieną klausimą, kur būtent šis klausimas buvo svarstomas. Mano žinio, tame komitete buvo nuspręsta šitą klausimą svarstyti rytoj. Tai dar vienas dalykas.

Kitas dalykas – DNR planas. Mielieji mano, tai yra vena, arterija mūsų ateities kartoms. Kaip yra peržiūrėtas DNR planas, kaip yra išbrauktas? Dabar sakome, į VIP'ą negalima įtraukti. Teisingai, ministre, pritariu šimtu procentų, visą laiką buvau prieš VIP'o plėtimą. Jeigu laikysitės to žodžio, jūs būsite pati geriausia, pati kiečiausia ministrė. Tikrai visą laiką gausite mano palaikymą. Bet ką aš žiūriu? Dabar, pavyzdžiui, rajonuose buvo skirta kovidinių pinigų. Tai mokyklai sutvarkyti, tai sporto centrui, tai dar kokiai nors institucijai. Šiandien iškloti pamatai, pastatai, įdėtos perdangos, reikia vidui įrengti, žiūriu biudžete pinigų – jų nebėra. Tai mes turėsime kaip ir nacionalinį stadioną, kad kiekvienais metais mes (...), skirsime 10–15 % jam uždaryti. O gal kada nors bus skiriami pinigai? Tai gal ne rezervą didinkime, o iš tikrųjų skirkime pinigus.

Ir pabaigai. Sako, sveikatos apsaugai skirta 234 mln. Mielieji kolegos, aš net neabejoju, kad 5 % iš jūsų turėjote galimybę pastudijuoti Privalomojo sveikatos draudimo biudžetą. Ten rezerve yra numatyta 228 mln.! 228 mln.! Žinote, kaip sveikatos draudimo biudžetas gali būti peržiūrimas? Vyriausybės išimties tvarka 50 % gali būti skiriama tam ir tam. Ką tai reiškia? Tai kam, po velnių, mes organizuojame šiuos rezervus? Ir tuoju bus kitas klausimas, kai 1 % yra didinti valstybės rezervą, išskyrus atvejus, kai yra nepaprastoji padėtis... Tokio cirko negali būti ir mes negalime leisti. Jeigu yra 1 %, tai turėtų būti 1 %, o ne *pas* vieną žmogų palikti 400 mln.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiamas kolega. Į tribūną kviečiamas V. Ažuolas. Prašom, žodis jums.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų pritariu Kęstučio pasisakymui, Remigijaus, kitų dalykų, tų rizikų yra labai daug. Mes suprantame, kad visada yra tam tikrų gudrybių ir kitų dalykų, kaip tai yra daroma. Taip, tai yra daroma, tik turbūt nereiktų sakyti, kad vieni yra blogi, kiti yra skaidrūs kaip krištolas, taip turbūt nėra, bet su kokiomis grėsmėmis mes susidursime. Iš tikrųjų reikia sakyti – ne vieni blogai darė, kiti geriau padarys, bet pažiūrėti, ką kitos valstybės daro. Tą mes ketverius metus nuolat darėme. Pažiūrėjome į kitų valstybių pavyzdžius, Airijos, Vokietijos, kitų pavyzdžius, mes tais pačiais keliais sekėme ir gavome teigiamus biudžetų įvertinimus.

RRF pinigai, sakoma, kol nėra patvirtinti, neįtraukiame. Mes iš karto užprogramuojame, kad dalis tų pinigų bus nepanaudota ir išvis gražinta į Europą arba nepaimta iš jos. Jau tai yra aišku. Kodėl? Reikia įvertinti mūsų realią situaciją. Viešieji pirkimai, projektavimas, skundai teismuose ir visa kita užtrunka ir pusę metų, ir metus, ir dar daugiau. Kiekvieną dieną, kiek mes lauksime, kol kas nors ateis ir pasakys, kad galbūt jau pradėkime tvirtinti, vadinasi, tiek procentų tų lėšų mažės panaudojimas. Kas atsitiks su savivaldybėmis? Savivaldybės prašė, Biudžeto ir finansų komitetas pritarė, kad būtų sukurtas skolinimosi fondas, vadinamoji finansų inžinerija, iš tų pačių europinių pinigų paimti ir sudaryti galimybę savivaldybėms pasiskolinti. Taip daro ir kitos šalys, tai nėra nieko naujo, tai yra seniai atrasta. Tik reikia sudaryti tą galimybę. Gerai, galime sakyti, padidins mūsų skolinimus ar kažką. Yra įvairių būdų, kaip daro Vokietija – leidžia obligacijas ir taip skolina savivaldybėms ar Vokietijos žemėms. Taip yra daroma. Mes galime tuo pačiu keliu eiti. To neatsirado. Pusantro procento skolinimosi limitas jau nebegelbėja. Jau savivaldybės yra

išnaudojusios daugelį tų limitų ir nebeturi galimybių daugiau pasiskolinti, tik gali kiek grąžinti skolą, tą gali pasiskolinti. Projektai DNR, RRF, europinių, visų kitų yra dideli. Visur reikalingi prisidėjimai. Tai savivaldybės, neturėdamos iš ko prisidėti, vadinasi, neįgyvendins tų projektų.

Kokios bus pasekmės neįliejimo į ekonomiką pinigų? Puikiai žinome, jeigu įliesime apie 500 mln. eurų į ekonomiką, tai 100 mln. eurų grubiai gali sugrįžti mokesčių pavidalu, ar tai būtų akcizai, algos, ar kiti mokesčiai. Tai mes iš karto neįliejame pinigų, užprogramuojame nesurinkti biudžeto. Ar galime mes sau tą leisti? Negalime. DNR planą reikėjo ne stabdyti, o reikėjo eigoje peržiūrėti. Tai taip galima. RRF pinigus reikėjo įtraukti ir būti pasiruošus juos panaudoti. Kas atsitiks... Su Europos Komisija juk nuolat yra bendraujama neformaliu formatu. Pirmas biudžetas buvo nusiųstas, suderintas ir tam tikras pritarimas buvo gautas. Airija padarė tą patį, mes padarėme tą patį.

Bet kas atsitinka? Kita situacija. Mes puikiai žinome, kad iš Europos Komisijos kartais yra gaunama ir papildomų lėšų, europinių pinigų. Tą gavo ir Lietuva. Gavo už tai, kad laiku panaudojo įvairias priemones. Kitos šalys nepanaudojo, Lietuva gavo kaip papildomas. Tas pats atsitiks su visomis kitomis lėšomis, nes daugelis valstybių jų nepanaudos. Jeigu mes nebūsime tam pasiruošę, mes tų pinigų ir negausime. Tik kas dabar atsitiko? Mes turime puikią progą iš europinių pinigų, RRF plano, DNR ir visų kitų, užpildyti tam tikras eilutes, kurias reikia finansuoti iš biudžeto. Pavyzdys – neformalusis švietimas. Puikiai galima užpildyti iš europinių pinigų, neskiriant iš biudžeto eilutės. Vadinasi, kuo mes daugiau sugebėsime iš europinių ar kitų pinigų užpildyti tas eilutes, tuo mažiau reikės iš biudžeto arba mažiau reikės skolintis. Bet čia jau yra gebėjimų, gabumų ir sugebėjimų esmė, kaip mes sugebėsime tą padaryti. Iš tikrųjų džiaugiuosi finansų ministrės Gintarės pasakymu, kad ji atvira patarimams ir pasiūlymams. Tai yra labai gerai, nes valstybei dabar reikia bendro darbo ir sutelkto darbo. Tas susitelkimas turi būti ne tik Seime, bet ir savivaldybėse su verslu ir su visomis kitomis pozicijomis.

Ką mes iš tikrųjų tuo mechaniniu perskirstymu padarėme blogai? Kai mes biudžetą mechanškai padidinome nuo 5 % iki 7 % sakydami, kad ne, ne, iš skolintų pinigų kovidinių priemonių nefinansuosime, kitų veiklų nefinansuosime, bet numatysime iš karto biudžetą, galima ir taip, ir taip pasielgti. Bet ką tai iš karto užprogramuoja? Užprogramuoja valstybės skolinimosi reitingų kritimą. Ką tai reiškia? Valstybei teks skolintis brangiau. Ką mes sakome? Taip, mes galime bet kada atverti biudžetą, jį persvarstyti, peržiūrėti. Teoriškai taip, mes viską galime, bet tai yra iš karto signalas, kad ta valstybė yra jau sunkiai prognozuojama, ji bet kada žada atverti biudžetą, peržiūrėti, papildyti, išbraukti. Stabilumas valstybėje taip pat yra labai svarbus. Visos institucijos turi turėti stabilumą ir žinoti, kad šiemetams biudžetas yra, jis yra patvirtintas ir nebus atveriamas.

Iš tikrųjų gal yra netgi geriau numatyti Vyriausybei tam tikras galimybes ar kovidines priemones, ar kitas komines priemones skirstyti ir sudaryti galimybę greitai į viską reaguoti, negu viską sudėti į biudžetą.

Iš tikrųjų linkiu gerų sprendimų, gerų finansų panaudojimo ir panaudokime kuo daugiau lėšų iš kitų fondų, o ne iš valstybės biudžeto taip didindami skolą.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Kviečiame į tribūną gerbiamą A. Žukauską diskutuoti. Prašau.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiamieji Seimo nariai, kaip valdančiosios koalicijos dalyvis aš balsuosiu už šitą biudžetą, bet balsuosiu skaudančia širdimi. Kaip ir daugelio mūsų 30 metų patirties biudžetai, šitas biudžetas stokoja proaktyvumo. Pagrindiniai pokyčiai yra reaktyvūs, tai yra jie sutelkti į negandos padarinių kompensavimą ir praeityje atliktų įsipareigojimų vykdymą. O geras *gaspadorius*, netgi susidūręs su neganda, netgi išiskolines dėl įsipareigojimų vykdymo, visuomet galvoja, kaip atidėti lėšų tam, kad investuotų į didesnės vertės gavimą.

Šiandien aš pasigendu šiame biudžete ir Vyriausybės programos vykdymo nuostatų, tai yra didinti finansavimą tų sričių, kurios sukurtų aukštesnę pridėtinę vertę versle ir taip pat socialinę kultūrinę vertę, nes gerovės valstybė galiausiai priklauso ne nuo perskirstymo lėšų, bet nuo vertės dydžio. Ypač skaudu, kad aš nematau čia absoliučiai jokių pastangų padidinti išlaidas... padidinti ne išlaidas, o asignavimus, nes tai nėra išlaidos, tai yra investavimas į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą. Aš neįsivaizduoju, kaip Vyriausybė žada realizuoti per ketverius metus tą

ambicingą programą, kai per pirmus metus ji nieko dėl to nepadaro, vadinasi, viską atideda likusiems metams.

Aš nematau taip pat investavimo į svarbiausią mūsų išteklių – žinojimą, kuris yra kuriamas aukštajame moksle. Čia turiu Seimo nariams priminti, kad mūsų šalis yra užribyje, visiškame užribyje, tarp EBPO šalių pagal vienam aukštosios mokyklos studentui tenkančias lėšas, palyginti su BVP, tenkančiu vienam gyventojui. EBPO vidurkis yra 40 % ir daugybė šalių apie šitą skaičių sukasi, o Lietuvoje šis rodiklis tesiekia 20 %, tai yra du kartus mažiau. Kitaip sakant, mūsų aukštasis mokslas yra orientuotas į vartotojų rengimą ir mažiausiai orientuotas į kūrėjų, į vertės kūrėjų, rengimą.

Šito užburto rato nebus įmanoma pralaužti, jeigu nebus didinami asignavimai į aukštąjį mokslą ir mokslinius tyrimus. Tai yra ta sritis, kuri generuoja pagrindinių išteklių, iš kurių kuriasi, vertė, žinojimą. Tai yra tam tikrą žinių komplektą kartu su kompetencijomis ir charakterio bruožais, generuojantį didžiules vertes. Profesorius K. Glaveckas jau čia sakė, kad turime labai mažą dalį, labai mažą sektorių, kuris generuoja aukštas vertes, ir aš galvoju, kad Vyriausybei reikėtų susirūpinti būtent dėl to, iš ko bus grąžinamos skolos, kaip mes toliau žadame užtikrinti gerovės valstybės kūrimą, kaip mes žadame tapti civilizuota valstybe, kuri visų pirma rūpinasi žinojimo, tai yra proto, liaudiškai šnekančią, regeneravimu.

Taigi linkiu Vyriausybei, aišku, geros kloties ir balsuosiu už šį biudžetą. Bet, kaip minėjau, su skaudančia širdimi ir jausdamas didelę tuštumą dėl to, kad nesipildo tie lūkesčiai, dėl kurių aš atėjau į šį Seimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas kolega. Išseko mūsų laikas, numatytas valandos diskusijoms, bet, matau, gerbiamas V. Bakas, kuris būtų kitas kalbėtojas, gūžčioja pečiais. Jeigu sutartume, kad trumpai, gal tada paskutinis V. Bakas. Prašau. (*Balsai salėje*) Tada dar labai daug pradės gūžčioti pečiais. Gerbiami kolegos, sutarkime, kad jau tikrai padarome išimtį paskutiniam kalbėtojui. Prašau.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, aš noriu tada labai trumpai pasisakyti dviem aspektais.

Vienas dalykas – savivaldybės. Mes turime Savivaldybių asociacijos vieningus raštus ir pastabas Biudžeto ir finansų komitetui apie tai, kad savivaldybių pajamos mažėja daugiau kaip 98 mln. eurų. Šiame biudžeto projekte kompensavimas nenumatytas. Paprastai kalbant, ką tai reiškia? Mes regionus sunkmečio metu stumiame dar į didesnę užribį. Apskritai regioninė atskirtis Lietuvoje yra viena įspūdingiausių Europoje ir su tokiais sprendimais mes juos stumiame dar į didesnes paraštes.

Ką reiškia negauti savivaldybėms 98 mln. eurų? Tai labai aiškiai išdėstė jos. Pirmiausia nukentės savivaldybės vykdomos funkcijos. Tai yra švietimo, pagalbos mokiniui ir pedagoginei, psichologinei veiklai. Tai yra vaikų su negalia integracija į bendrą ugdymo procesą. Tai yra žemės ūkio funkcijos. Kitaip tariant, mes kalbame apie gyvybiškai svarbias funkcijas. Šiuo atveju visgi mes turime susitelkti. Ypač puikiai suprantate, vienmandatininkai, kas tai yra, kaip gyvena savivaldybės, ir į tai nekreipti dėmesio negalime. Merų vienu palikti negalime.

Antras aspektas, apie kurį norėjau pasakyti, – mūsų pirminės fronto linijos. Tai yra mūsų pareigūnai, kurie šiandien bando atlaikyti tą pandemijos našą. Pagal šį biudžetą „Programa 1000“, apie kurią mes kalbėjome maždaug 2014 metais – prieš šešerius metus, mes ją galutinai laidojame. Noriu pasakyti, kad mūsų pareigūnas su tokiu biudžetu kitąmet gaus gerokai mažesnę atlyginimą negu vidutinės šalies pajamos, pavyzdžiui, Vilniuje – 1 tūkst. 500 eurų. Toks yra atlyginimas. Pradedantis pareigūnas gauna 800 eurų. Jūs įsivaizduojate, ką reiškia pragyventi iš tokio atlyginimo Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje.

Aš kviečiu šiek tiek atsibusti ir nedaryti įtampos, nes, gerbiami dešinieji, aš esu liudininkas 2009 metų krizės, kai būtent valdžios veiksmai išprovokavo žmones eiti į gatves. Nedarykite tokių nesąmonių. Neatsukite nugaros merams, savivaldybėms, neatsukite nugaros pareigūnams.

Paskutinė mintis – krašto apsaugos finansavimas. Jis didėja, aš tuo džiaugiuosi, bet šiandien ką tik atėjo duomenys, kad Lietuva pagal skaidrumą gynybos srityje turi surinkusi tik 59 balus iš 100. Mes esame viena neskaidriausių valstybių, kuri naudoja... pagal krašto apsaugai skirtų lėšų

naudojimą. Nežaiskime su tokiais dalykais. Ir taip mes turime didelės kritikos. Todėl krašto apsaugos ministrui ir finansų ministrei norėčiau palinkėti, taip pat Audito komitetui lygiai taip pat, NSGK susiimti ir bent jau mūsų gynybai naudojamus pinigus peržiūrėti, kur jie nueina ir kodėl yra tokie blogi vertinimai.

Taigi, gerbiami kolegos, aš kviesčiau pasižiūrėti į gyvybiškai svarbias funkcijas, kurios šiandien reikalingos Lietuvai, ir vis dėlto pataisyti biudžetą.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiamas kolega. Matau per šoninį mikrofoną, tikrai susitarkime, jau paskutinė replika, kaip pranešėja gerbiama finansų ministrė. Mes tikrai šiandien turime labai įtemptą ilgą darbotvarkę, tai racionaliai naudokime laiką. Prašau.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš tiesiog noriu reaguoti į kai kurias pastabas, kurios buvo išsakytos tribūnoje. Tikiu, kad tai yra įdomu ir tiems žmonėms, kurie tas pastabas kėlė.

Pirmiausia dėl valstybės investicijų programos ir to, ką kalbėjo R. Šarknickas, kad nematote atskirų vienmandatininkų projektų tenai. Valstybės investicijų programa nekeičiama. Kokią jūs ją patvirtinote, tokia jinais yra. Jeigu jūs kalbate apie projektus, kurie buvo pradėti kovido metu, tai jie buvo vienkartiniai ir savivaldybės tą puikiai žinojo, kad ta įmoka yra vienkartinė, jinais mokama iš skolintų lėšų ir tai nėra tęstinis projektas. Tam paskirti pinigų nėra jokių techninių galimybių ir turbūt tai reikėjo įvertinti jau tuo metu, kai tie projektai buvo pradėti ir Vyriausybė skyrė savo nutarimais naujiems projektas žinodama, kad daugiau tų pinigų skirti nebegalės.

Kalbant apie skolą ir 7 % biudžeto deficitą ir tai, kad mes mechaniškai jį padidinome, aš nežinau, kaip biudžeto deficitą galima didinti mechaniškai, nemechaniškai, jeigu akivaizdu, kad koronavirusas yra, jam suvaldyti pinigų tikrai yra, priemonės buvo numatytos įstatymais, ir akivaizdu, kad tam reikės lėšų. Jūs puikiai žinojote, kad realus biudžeto deficitas tikrai nebus 5 %, ir niekada nebuvo apie tai jokios kalbos. Tai mechaniškai ar nemechaniškai, bet plusą sudėti turbūt visi mokame.

Kalbant apie Darbo partiją, kai sakote, kad Vyriausybė nesiunčia aiškios žinutės dėl minimalios algos didinimo. Aš nežinau, kokia gali būti aiškesnė žinutė negu sprendimas, kad minimali alga bus 642 eurai ir tai yra įskaiciuota į šį biudžetą.

Kalbant apie RRF ir tuos verksmus, kad mes čia jį išbraukėme ir planuojame persvarstyti, aš tik noriu atkreipti dėmesį į tris aspektus. Vienas aspektas yra rizika, kad visgi prioritetai bus kiti, tie projektai, kuriuos jūs nustatėte, nebus finansuojami, ir tada visa tai nuguls į mūsų valstybės skolą. Man atrodo, tai nėra teisinga.

Kitas aspektas yra tai, kad šita Vyriausybė ateina turbūt su savo prioritetais. (*Šurmuly salėje*) Jeigu jums neįdomu, atsakymai...

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, nediskutuokite choru. Yra įjungtas mikrofonas, dabar kalba finansų ministrė, gerbkime pranešėją. Prašau, jinais nori atsakyti į jūsų replikas, taigi trumpinime kiek įmanoma, bet atsakykite. Kolegos, netriukšmaukite, įjungsime jums mikrofoną, kai bus jūsų eilė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Ši Vyriausybė lygiai taip pat ateina su savo prioritetais ir tiesiog peržiūrėti didžiules investicijas, kurios ateina iš Europos Sąjungos, man atrodo, yra ne šiaip galimybė, bet tai yra mūsų pareiga tam, kad iš tikrųjų tas ekonomikos DNR keitimas ir transformacija išties būtų tokia, kokios mes visi norime, ir kad tas efektas būtų toks, kokio mes tikimės. Man atrodo, atliepti būsimos Vyriausybės, naujos Vyriausybės prioritetus irgi yra labai svarbu.

Trečias dalykas. Nėra tokio dalyko, kad jeigu mes čia kažkiek neįsisavinsime šiais metais, tų pinigų nebebus. Iš viso yra skirta 2,4 mlrd. Šiais metais buvo planuojama įsisavinti 813 mln. iš tos dalies, bet mes turėsime galimybę įsisavinti tuos pinigus iki 2026 metų. Laiko peržiūrai tikrai yra ir sugrįšime prie to klausimo per pusmetį. Kalbant apie tai, ar yra pakankamai priemonių ekonomikai skatinti, tai noriu pasakyti, kad šita Vyriausybė priėmė nutarimą tęsti mokesčio atidėjimo priemonę dar pusei metų. Man atrodo, ekonomikai skatinti tai irgi yra labai svarbu.

Gerbiamam A. Sysui, ar įmanoma per vieną naktį peržiūrėti mokesčių sistemą, kad jinais būtų teisingesnė, tai žinokite, atleiskite, nemanau.

Kalbant apie R. Žemaitaičio kalbą apie rezervą, kodėl jis yra toks didelis. Aš ir kalbėjau, visos tos priemonės, kurios yra numatytos koronaviruso valdymo fonde, yra numatytos pusei me-

tų: trims mėnesiams šitos lėšos yra numatytos atskirų ministerijų asignavimuose, kitiems trims mėnesiams yra numatyta Vyriausybės rezerve su mintimi, kad žiūrėsime, kaip vyksta vakcinavimo procesas, kiek pavyksta suvaldyti procesą ir kiek tų pinigų tikrai reikės, nes jeigu mes paskirsime kiekvienai ministerijai, mes tų pinigų jau nebegalėsime perkelti niekur kitur. Tai dabar tiesiog tam, kad galima būtų turėti šioki toki lankstumą, pasilieiname tuos pinigus Vyriausybės rezerve ir tikrai viskas bus valdoma gana skaidriai. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiama kolega. Aš atkreipiu dėmesį, kad mūsų darbotvarkė yra įtempta, atkreipiu dėmesį, kad nors buvo pavardės jūsų paminėtos, jos buvo paminėtos atsakymo jums į jūsų iškeltus klausimus kontekste. Gerbiami kolegos, susitarkime, tai yra paskutinės dvi replikos per šoninį mikrofoną ir daugiau prašau neminėti pavardžių ir tuo nemanipuliuoti. Gerbiamas K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (MSNG). Pastaba gerbiamam posėdžio pirmininkui. Iš tikrųjų ministrė turi teisę pasisakyti visais klausimais, bet reikia jai leisti iš tribūnos pasisakyti, o ne per šoninį mikrofoną. Tai nepagarba jai.

Antras dalykas. Mes, kaip ir 2009 metais, pereiname į naktinį režimą, 2008 metais, pereiname į naktinį režimą, nes kiek dar liko klausimų ir su visais debatais, tai geriausiu atveju 10 ar 11 baigsime, geriausiu atveju, jeigu nors kiek skirsite dėmesio. Aš manau, kad situacijos negalima taip kartoti, vėl bus naktinės reformos, vakarinės reformos bus pavadinimai. Nors iš tikro nėra jos turinio pavadinimo, bet pagal formą, pagal viską ji bus vakarinė.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Atkreipiu dėmesį, kodėl tai buvo naktiniai posėdžiai ir naktinės reformos. Todėl, kad visi kalbėjo pagal visas įmanomas Statuto galimybes. Jeigu ir šiandien visi taip kalbės, tai taip ir turėsime. Daugiau jums replikos suteiktos nebus.

Gerbiamas R. Šarknickas. (*Balsai salėje*)

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Aš norėčiau pasakyti finansų ministrei, kad jūs kalbėjote tikrai apie atsitiktinius projektus, bet ne apie tęstinius, šiek tiek užsiminėte. Mes turime kalbėti apie tuos, kurie vyksta jau ne vienus metus. Pavyzdžiui, Alytaus regioninė ligoninė, Chirurgijos skyrius. Ten tragedija dabar yra, todėl visi ir laukia to finansavimo antri metai. Buvo pernai, reikia šiemet užbaigti, nes pandemija daro savo darbą. Chirurgijos skyrius yra iškraustytas, turi būti visa tobula technika paruošta ir darbo kokybė. Tai aš labai prašyčiau suprasti ir Dzūkijos grupės Seimo narių. Yra L. Kasčiūnas, A. Kupčinskas, kurie tikrai atsižvelgė į tai. Aš tikiu, kad prisidėsite prie to ir neatmesite, nes tai yra labai svarbus darbas. Prašyčiau tikrai reaguoti vien dėl žmogiškumo, nes mes dabar turime didelę dramą Lietuvoje, tai susiję su šituo virusu. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Džiaugiuosi, kad visos replikos yra išsakytos. Gerbiami kolegos, pagal Seimo statutą procedūra yra tokia, kad mes dėl paties projekto dabar po antrojo svarstymo nebalsuojame. Mes turime susitarti dėl posėdžio, kuriame bus Statuto priėmimas. Seniūnių sueigoje... Atsiprašau, biudžeto priėmimas. Mes Seniūnų sueigoje rytą svarstėme ir buvo nutarta, kad yra numatytas gruodžio 22 dieną, antradienį. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Galime. Pritarta. Svarstysime. Priėmimas bus antradienį, ten galėsime pratęsti diskusijas.

Gerbiami kolegos, dar vienas aspektas, sekundėlė. Kitas aspektas... Jūs dėl kokių priežasčių atsistojote prie mikrofono? Gerbiamas Z. Balčytis buvo pirmas. Prašom.

Z. BALČYTIS (MSNG). Galiu kalbėti? Gerbiamas pirmininke, iš tikrųjų Valstybės kontrolės įstatymas pateiktas 2018 metais, jau dabar keturis kartus keitėme per keletą dienų. Tai galime susitarti, kad šitas bus gruodžio 22 dieną ir nebekelsite? Ar šiandien?

PIRMININKAS. Buvo numatyta pertrauka iki kito posėdžio. Svarstysime šiandien.

Z. BALČYTIS (MSNG). Šiandien. Aš atsiprašau.

PIRMININKAS. Jeigu mums pavyks, jeigu jūs draugiškai...

Z. BALČYTIS (MSNG). Tai nekelkite jo toliau.

PIRMININKAS. Jeigu pavyks. Gerbiamas V. Bakas. Jūs taip pat norite replikuoti per šoninį mikrofoną? Ar dėl vedimo tvarkos? Prašom.

V. BAKAS (MSNG). Jeigu aš neklystu, pagal Statutą mes galime grąžinti biudžetą atgal Vyriausybei ir balsuoti dėl to. Tai nėra vienintelis būdas pavesti svarstyti Seimo posėdyje. Tai vienas iš... Kitas atvejis, mes galime grąžinti jį Vyriausybei atgal.

PIRMININKAS. Dėkui. Gerbiami kolegos, bet mes jau nusprendėme bendru sutarimu, kada yra priėmimas. (*Balsai salėje*) Kodėl jūs dabar skėščiojate rankomis? Seimo buvo atsiklausta, mes sutarėme dėl priėmimo datos.

K. GLAVECKAS (*MSNG*). Negalima taip *durninti* visų, gerbiamas kolega. Negalima taip, kaip jūs darote. Vienas A. Bagdonas pakėlė ranką. Visi sakė, kad reikia balsuoti.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega...

K. GLAVECKAS (*MSNG*). Jums nepasitikėjimą paskelbsiu.

PIRMININKAS. Jeigu jūs reikalaujate balsuoti dėl datos, tai tada balavimas bus 19 valandą, kai numatyti visi balsavimai. Prašom, balsuosime dėl biudžeto priėmimo datos 19 valandą. Galėsite toliau diskutuoti dėl vedimo tvarkos dėl šio klausimo 19 valandą. (*Balsai salėje*) Dabar replikų daugiau nesuteiksiu.

V. BAKAS (*MSNG*). Bet mes galime balsuoti dėl to, kad grąžintume Vyriausybei biudžetą, ne tik dėl datos.

PIRMININKAS. Tai ir yra alternatyvus balsavimas ir bus galimas 19 valandą. Dabar tokios procedūros nėra, jeigu reikia balsuoti. Viskas, kolegos, grįžtame į darbo vietas. Tęsiame tada pagal darbotvarkę, tik aš paminėsiu...

E. GENTVILAS (*LSF*). Išjunk mikrofoną, nes kas netingi...

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, paminėsiu tokį aspektą, kad iki šio straipsnio, kai mes numatysime, jeigu bus jūsų valia antradienį daryti priėmimą, iki šio straipsnio 5 dalyje nurodyto posėdžio Vyriausybės atstovai, nauji pasiūlymai ir pataisos pateikiami šio Statuto 152 straipsnyje nustatyta tvarka, ir yra aspektas, kad Seimo narių pasiūlymai, kurie buvo registruoti dėl pirmo varianto, antro projekto, turės būti registruoti iš naujo, jeigu jiems Vyriausybė nebuvo pritarusi ar Seimo narių netenkina ta apimtis, kuria buvo pritarta. Tiesiog turėkite omenyje.

15.41 val.

Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-121 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-1.2 klausimas – Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-121. Pranešėja – G. Skaistė. Prašom. Pateikimas.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Kalbama apie Biudžeto sandaros įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymą ir čia yra ta situacija, apie kurią aš kalbėjau, kaip yra sudaromas Vyriausybės rezervas. Yra siūlymas, kad Vyriausybės rezervas tais atvejais, kai valstybėje yra paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija, galėtų sudaryti daugiau negu 1 % patvirtintų valstybės biudžeto asignavimų sumos ekstremaliosioms situacijoms ar krizėms likviduoti, jų padariniams šalinti ir padarytiems nuostoliams iš dalies *inter alia* padengti fizinių ir juridinių asmenų, patyrusių ekstremaliosiose situacijose ar krizės padarinių... rėmimą Vyriausybės patvirtintomis priemonėmis. Įstatymas yra susijęs su Vyriausybės rezervo formavimu „Koronaviruso padarinių suvaldymams“, kad, kaip minėjau, būtų didesnis lankstumas ir nebūtų poreikio visas priemones nukreipti į konkrečių ministerijų asignavimas. Todėl ir yra numatyta, kad tas rezervas gali būti didesnis.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiama ministre. Jūsų nori paklausti gerbiamas M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, kelis klausimus turėsiu. Ar galėtumėte atskleisti, koks būtų rezervo dydis? Ar tas rezervas būtų įtrauktas į deficitą ir ar nematytumėte poreikio vis dėlto apsibrėžti procentais, kad tai nebūtų atviras langas?

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Akivaizdu, kad visa tai, kas yra nepadengta pajamomis, yra priskiriama prie skolos, nes tai planuojama išleisti prie deficito. Tikslaus skaičiaus dabar nepasakysiu, nes nematau prie savęs, bet kalbame, kaip minėjau, apie tą koronaviruso suvaldymo dalį, kuri yra išskirta į dvi dalis: pusė yra skiriama tiesiogiai ministerijoms iš karto įgyvendinti tomis priemonėmis, prastovų mechanizmui, savarankiškai dirbančių asmenų išmokoms ir panašiai. O kita dalis yra nukreipiama į Vyriausybės rezervą, kad būtų galima lanksčiau ją valdyti. Taip pat yra susiję su tuo, kad, tarkime, vidaus reikalų sistemos pareigūnai turės atlikti tam tikras funkcijas, jiems

reikės mokėti viršvalandžius, tačiau konkretaus poreikio nežinome. Visos tos lėšos yra sukeltos į Vyriausybės rezervą, tačiau remiamasi tuo dydžiu, kuris buvo pirmosios koronaviruso bangos metu. Skaičiavimai visoms institucijoms atlikti pagal tai, kas vyko pirmosios bangos metu – nėra kokio nors didesnio įskaičiavimo tam rezervui formuoti.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiama kolege. Jūsų nori paklausti R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Norėjau aš paklausti, tiksliau, gal pasiūlyti dėl padangų gaisro, įvykusio Alytaus mieste. Vyriausybė skyrė finansavimą padengti tą visą žalą, nors savininkas turėjo sumokėti. Dabar teismas irgi tą pripažino. Aš tik norėčiau paprašyti atkreipti dėmesį, kad tas savininkas perspektyvoje grąžintų į Vyriausybės rezervą tuos pinigus. Tiesiog jūsų žiniai.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Jūsų nori paklausti K. Glaveckas. Gal kortelė neįstatyta?

K. GLAVECKAS (MSNG). Gerbiama ministre, jūsų M. Majauskas klausė apie konkrečią sumą, tas pats yra parašyta įstatymo 15 straipsnyje. Ten yra rašoma, kad Vyriausybės rezervui skiriamos lėšos yra patvirtinamos, kasmet nustatomos Seimo valstybės biudžeto komiteto. Tai vis tiek mes bent turime žinoti, kokio dydžio yra tos lėšos. Šiemet buvo 400 mln. Kokios bus kitais metais tos lėšos? Čia yra didžiulė galimybė... aš tikiu, kad jūs nepiktnaudžiausite, panaudosite geriems tikslams, bet tokių saugiklių faktiškai nėra, nes yra atidaroma visa ta piniginė. Galima atidaryti tą piniginę remiantis korona ar dar kuo nors. Koks dydis? Jūs, kaip finansų ministrė, pagrindinis žmogus Vyriausybėje, turėtumėte vis tiek bent apytiksliai žinoti, kiek tų pinigų. Mes juk visi esame arba įsipareigoję dėl tų pinigų, arba esame mokesčių mokėtojai. Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš apytiksliai tikrai žinau, tačiau niekada nenoriu prišnekėti skaičių, kurie yra netikslūs. Tiesiog aš surasiu ir jums tikrai pasakysiu, bet tai tikrai yra biudžeto projekte, galite matyti, jūs turbūt greičiau kompiuteryje surasite negu aš savo popieriuose. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiama kolege. Klausia V. Ažuolas. Nėra salėje, nematau, nėra kolegų. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Aš tą patį klausimą, ką ir K. Glaveckas klausė, nes aš iš viso nematau to įstatymo būtinumo ir reikalingumo šitą keisti. Bet gal, ministre, iš tiesų, kaip sakoma, ne skaičiais jūs norite atsakyti. O kam jūs tada keičiate? Dabartinė tvarka yra ideali, tvarkinga, nereikėtų nieko naujo įvedinėti, bet jūs vis tiek teikiate tokį pasiūlymą.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Tiesiog ką buvusioji Vyriausybė darė 2020 metais? Netikslino biudžeto, pasididino skolinimosi limitą ir visas tas išlaidas darė Vyriausybės nutarimais. Mes tuo tarpu tuos pasiskolintus pinigus keliamė į valstybės biudžetą, nusimatome Vyriausybės rezerve ir jie bus skaidriai apskaitomi ir matomi. Aš ką noriu pasakyti. Aš nežinau, kuo praėjusi tvarka yra geresnė. Tik tiek, kad turbūt planavimas yra mažiau pagrįstas, mažiau atskaitomybės ir mažiau matyti, kiek konkrečiai yra numatyta tam dalykui, tai yra koronaviruso suvaldymui. Man atrodo, svarbiau yra viską numatyti biudžete tam, kad aiškiai žinotume, kiek tų pinigų realiai bus išleista ir kiek planuojama jų išleisti šiam dalykui.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, pirmą kartą sveikinu su pirmu biudžeto projektu. Mano klausimas yra toks dėl šito straipsnio. Jūs keičiate 2 dalį, kurioje kalbama apie tokio rezervo sudarymo praplėtimą. Sakykite, tas numatytas 1 %, kad Vyriausybės rezervas neturi būti didesnis negu 1 %, kai mes priimsime 2 dalį, jis nepadidės, išliks toks pat – 1 %?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Ne, parašyta, kad išskyrus tą situaciją, kai yra paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija, tuomet tas rezervo dydis gali būti ir didesnis. Taip ir yra šiame biudžete.

Z. BALČYTIS (MSNG). Kiek tai būtų pagal jūsų skaičiavimą?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Tai yra apie 400 mln. Aš tik, sakau, nenoriu tiksliai pasakyti, nes nerandu to puslapiuko, o mintinai kaip ir neišmokau.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiama kolege, jūs atsakėte į visus klausimus. Pašom grįžti į savo vietą.

Motyvai už, prieš. Yra kalbančių tik už. Gerbiamas M. Majauskas, kuris... Gerbiamas Mykolai, ar jūs ketinate kalbėti už? Kalbate telefonu. Bet nėra kalbančių prieš, tai gal tada atsisakote?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš gal trumpai...

PIRMININKAS. Trumpai.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). ...atsakysiu ir į savo užduotą klausimą, dėl kurio, panašu, kolegų čia užsikabino ir nepaleido pranešėjos. Į rezervą yra nukreipiama apie kelis šimtus milijonų eurų. (*Balsai salėje*) Į ką aš noriu atkreipti dėmesį, kad, skirtingai nei ankstesnė Vyriausybė, kuri pasiskolino 4 mlrd. ir, neapskaitydama, negrįždama į Seimą, netvirtino išlaidų, ir leido tuos pinigų savarankiškai taip, kaip jai atrodė tinkama, Lietuvos bankas, Valstybės kontrolė, Teisės departamentas pasakė, jog toks lėšų leidimas prieštarauja Konstitucijai, tai šita Vyriausybė to neplanuoja. Atvirkščiai – numato visas išlaidas biudžete ir tikrai konkrečiai tas išlaidas, kurių negalima tiksliai apskaičiuoti ir jos gali būti kelių šimtų milijonų eurų ribose, numato Vyriausybės rezerve. Negana to, planuoja dar ir pavasarį sugrįžti ir pasitikslinti biudžetą, jeigu bus neatitikimų. Tokia štai ta sudėtinga istorija ir laiminga jos pabaiga.

PIRMININKAS. Nėra norinčių kalbėti prieš. Ar atsirado, nes lyg buvo gerbiamas K. Glaveckas, bet išsibraukė. Užsirašė gerbiamas V. Bakas. Prašau.

V. BAKAS (MSNG). Visgi aš norėčiau reaguoti į tokį rezervo paaiškinimą. Iš esmės, kai mes numatome 400 mln. rezervą, o nesugebame savivaldybėms finansuoti 98 mln. jų funkcijoms, man kyla klausimas apskritai dėl šito biudžeto skaidrumo. Aš suprantu, kad tu įkelti į rezervą šimtus milijonų ir tada pagal myliu nemyliu skirstai tuos milijonus, kas yra savi, kas svetimi. Iš esmės tai yra pakankamai stambaus masto legalizuota korupcinė schema su rezervu. Gražiai pavadinta. Nereikia čia kvailinti Seimo. Mes puikiai suprantame, kaip tai vyksta. Aš kviečiu visgi skaidriau parengti biudžeto įstatymus ir numatyti... Aš suprantu, kad rezervo reikia, bet numatyti lėšas labai aiškiai bent jau toms savivaldos funkcijoms finansuoti, kurios gyvybiškai svarbios.

PIRMININKAS. Replika per šoninį mikrofoną – M. Majauskas. Bet, gerbiami kolegos, siūlyčiau kiek įmanoma susilaikyti, nes aš dar kartą perspēju, kad darbotvarkė tikrai yra numatyta labai ilga ir mes daug dar papildomų balsavimų sukėlėme į 19 valandą. Tai posėdžiausime ilgai, viskas gerai. Tikiuosi, iki Kalėdų viską apsvarstysime.

Gerbiamas Mykolai, prašau jus.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš tiesiog jaučiu pareigą reaguoti į skleidžiamą informaciją, kurią pavadinčiau *melagiena*, ir vakar dienos informaciją... Vyriausybė patikslino biudžetą ir numatė papildomai savivaldybėms savarankiškoms funkcijoms įgyvendinti ir tai, apie ką jūs kalbate, 98 mln. yra praeito mėnesio informacija. (*Triukšmas salėje*) Papildomai yra numatyta 40 mln. dėl gyventojų pajamų mokesčio augimo ir dar papildomai 39 mln. savarankiškoms funkcijoms įgyvendinti. Taigi tai, apie ką jūs kalbate, 98 mln. yra neegzistuojantis skaičius ir neatitinkantis jokios tikrovės.

PIRMININKAS. Dėkui. Gerbiama G. Skaistė – per šoninį mikrofoną.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš tik noriu atsakyti į klausimą, kadangi radau skaičių, tai 396 mln. yra Vyriausybės rezervas. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamas K. Glaveckas – per šoninį mikrofoną.

K. GLAVECKAS (MSNG). Aš tik noriu papildyti, kad šitas svarstytas įstatymo projektas iš esmės yra mažai reikšmingas dėl to, kad Vyriausybė planuoja gegužės ar birželio mėnesį peržiūrėti biudžetą. Tada bus matyti, ar rezervas yra išnaudotas ir jo trūksta, galima koreguoti. O dabar, kada mes nustatome apskritai visiems metams, tada atsiranda žymiai didesnės galimybės (aš manau, kad to nebus) piktnaudžiauti ne jiems, tai kam nors kitiems. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamas R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Dar kartą, aišku... Ko gero, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkui yra labai sunku susigaudyti su biudžetu ir sunku susigaudyti, koks yra valstybės įsiskolinimas ir skola savivaldybėms.

Gerbiamas Biudžeto ir finansų komiteto pirmininke, siūlyčiau paimti pasiskaityti biudžetą ir paprašykite finansų ministrės arba ministerijos, kad jums pateiktų neva kažkokius susitarimus su Savivaldybių asociacija. 98 mln. yra Finansų ministerijos skola savivaldybėms be tų 39 mln., apie kuriuos jūs kalbate. 39 mln. Finansų ministerija įsipareigojo nuo tos praeitų metų sumos, o dar negrąžino 98 mln. Būkite geras, susipažinkite su biudžetu.

PIRMININKAS. Dėkui. Gerbiami kolegos, replikos išsakytos. Motyvai taip pat buvo išsakyti. Ar galėtume šiam projektui bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Norite balsuoti. Tada balsuosime 19 valandą. Labai ačiū.

15.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2021 metų, 2022 metų ir 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projektas Nr. XIIIIP-5304(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-1.3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2021 metų, 2022 metų ir 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projektas Nr. XIIIIP-5304(2). Pranešėjas – M. Majauskas. Prašau į tribūną.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, komitetas apsvarstė ir balsavo: už – 6, prieš – 1. Toks buvo rezultatas. Komitetas pritarė. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas pranešėjau. Dabar diskusija. Užsirašė trys kalbėtojai. Gerbiamas K. Glaveckas. Prašau į tribūną.

K. GLAVECKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, mes kasmet tvirtindami biudžetą turime tą problemą, kad paruošiamo šitą įstatymo projektą, kuris yra numatytas Biudžeto sandaros įstatyme, bet dažniausiai į jį žiūrime visiškai kaip į niekinį, nes paprastai tie dydžiai, kurie yra užrašomi, visiškai nieko nereiškia arba reiškia tik labai kokius nors bendrus dydžius, kurie paskui neturi koreliacijos.

Lygiai tas pats dabar yra su trejų metų – 2021–2023 metų laikotarpiu. Jeigu paimsime visus ekonomikos augimo tempus, palyginsime su biudžeto, su valstybės skola ir ekonomikos augimu, pamatysime, kad biudžeto pajamos mažai tepriklauso nuo to dalyko ir išlaidos, kurios yra numatytos. Kodėl taip yra? Todėl, kad nėra įvertinta ir neduota lygiagrečiai kokių nors prognozių arba laukiamų dydžių, susijusių su nedarbu ir su infliacija. Ypač su infliacija, nes nors Lietuvos bankas numato, kad dėl papildomų vaiko pinigų, dėl visko infliacija gali padidėti 0,2 %, iš tikrųjų infliacija priklauso ir visiškai nuo kitų dalykų, nuo tos monetarinės politikos, kurią atlieka centrinis bankas, ir jis prognozuoja. Yra prognozės, kad kitų metų antroje pusėje infliacija gali pasiekti ir 4–5 %, o, tarkime, 2022 metais – ir 10 %. Tokios yra bent pesimistinės prognozės. Aš manau, kad jų nebus. Todėl tas skaičių išdėstymas yra labai sąlyginis. Iš tikrųjų jis neatspindi ir neparodo tolimesnės politikos: nei biudžeto politikos, nei ekonominės politikos, nei stabilumo išlaikymo politikos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas kolega. Diskutuoti kviečiu gerbiamą V. Ažuolą. Lyg ir nematau salėje. Tuomet V. Bakas. Ar norite? Jau nenorite. Gerai, dėkui. Labai dėkui.

Dabar buvo 16 dienos Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas. Gal gerbiamas Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas M. Majauskas galėtų trumpai tiesiog to pasiūlymo esmę? Galite ir iš vietos, galite ir iš tribūnos. Galite iš vietos, tiesiog pasiūlymo esmė ir kokia buvo komiteto nuomonė. Pritarti buvo komiteto nuomonė, bet trumpai, tiesiog dėl šio projekto buvo Vyriausybės vienas pasiūlymas, kuriuo tik skaičiai pakeičiami.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Teisingai. Iš tiesų čia buvo tokia situacija, jog Vyriausybė patvirtino rodiklius tik trečiadienį ir mes turėjome skubos tvarka susirinkti ir patikslinti tuos rodiklius, todėl mes juos patikslinome ir pritarėme patikslintam projektui.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Ar Seimas gali bendru sutarimu pritarti šiam pasiūlymui? Jam komitetas pritarė. Dėkui, pritarta. Ar mes gal bent šiam projektui, gerbiami kolegos, galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Labai ačiū. Bent dėl vieno nereikės balsuoti 19 valandą. Labai ačiū.

15.59 val.

2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5292(2) (pateikimas)

Toliau darbotvarkės 2-2 klausimas. Aš kviečiu toliau posėdžiui pirmininkauti gerbiamą kolegą V. Mitalą, Seimo Pirmininko pavaduotoją, o pranešėją A. Dulkį kviečiu pristatyti 2021 metų

Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą. Prašau į tribūną.

A. DULKYS. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, teisės akto projekto tikslas – patvirtinti 2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto įplaukas, išlaidas ir numatomus lėšų likučius. Projekto esmė būtų tokia. Prognozuojama, kad kitais metais šio biudžeto išlaidas iš viso turėtų sudaryti beveik 2,5 mlrd. eurų. Tai yra 374 mln. eurų daugiau, negu buvo numatyta 2020 metų PSDF biudžete, arba 108 mln. eurų daugiau, negu buvo numatyta pirminiame PSDF biudžeto projekte.

Įvertinus Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos patikslintą informaciją apie jos prognozuojamas privalomojo sveikatos draudimo įmokų sumas (2021 metais papildomai numatoma 18 mln. eurų daugiau) bei padidintą valstybės biudžeto asignavimų sumą (2021 metais papildomai numatoma beveik 90 mln. eurų daugiau), ateinantiems metams numatyta atitinkamai daugiau lėšų nei pirminiame PSDF biudžeto projekte. Į PSDF biudžetą papildomai įtraukiame priedus medikams, dirbantiems su COVID-19, – apie 45,6 mln. eurų, realų vaistų išlaidų padengimą ir nuosaikų jo augimą – papildomai skirta 31 mln. eurų, lyginant su planu. Papildomus 26 mln. eurų numatyta skirta sveikatos priežiūros paslaugoms, kurias galės dengti atskiru susitarimu su medikais dėl darbo užmokesčio didėjimo. Ir dar įtraukiame papildomus apie 4 mln. eurų medicininei reabilitacijai, ortopedijos priemonėms, kitoms išlaidoms, kad galėtume padengti visus esamus poreikius.

Įvertinus naujausią informaciją apie šiais metais planuojamas gauti PSDF biudžeto įplaukas bei planuojamą išlaidų ekonomiką, taip pat skirtas ir numatomas dar šiais metais paskirstyti rezervo lėšas, patikslintas PSDF biudžeto rezervo dydis. Prognozuojama, kad kitų metų pradžioje šio biudžeto rezervą turėtų sudaryti apie 228 mln. eurų. Ačiū.

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Dėkoju. Matau, yra norinčių paklausti. Prašom, M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Seimo posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, aš skaitau gerbiamo buvusio sveikatos apsaugos ministro bene paskutinės dienos laišką ir kreipimąsi į Finansų ministeriją. Jis prašo skirti 62 mln. eurų ministerijai, kad būtų užtikrintas sklandus atsiskaitymas su tiekėjais, įsigyjant vakcinų pristatymo, paskirstymo logistikos paslaugas bei priemones testuoti, kitas COVID-19 valdyti skirtas priemones. Papildomai lėšų poreikis dar taip pat ir vakcinoms – iki 65 mln. eurų. Dar papildomai reikalingas 21 mln. eurų poreikis atsiskaityti su laboratorijomis už atliktus tyrimus. Už atliktus tyrimus.

Ar galite paaiškinti, jūsų supratimu, kodėl ministerija neatsiskaitė su tiekėjais, neatsiskaitė su laboratorijomis ir dar net neįtraukė šių lėšų į kitų metų biudžetą? Kas čia yra?

A. DULKYS. Prisipažinsiu, man būtų sudėtinga atsakyti, kodėl tai buvo nepadaryta. Tačiau logika yra aiški. Skaidrus biudžetas yra toks, jeigu jame yra įtraukiama viskas, kas yra įmanoma apskaičiuoti. Aš sutinku, kad ir mes, labai tikėtina, dar ne viską žinome, gali tekti ką nors koreguoti, tačiau žinojome, kad yra sutarčių apie 65 mln. eurų vakcinai, todėl buvo įtraukta į valstybės biudžeto dalį. Atitinkamai ir logistikai, priemonėms, testavimui taip pat 80 mln. eurų buvo numatyta valstybės biudžete. Galbūt tie skaičiai irgi nėra patys tiksliausi, tačiau pagal tai, kiek galime susiskaičiuoti, laikomės tokio principo, kad tokius dalykus įtraukti yra būtina.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, ištis didelis darbas yra atliktas per tas keletą dienų, matyt, ta komanda, kuri pas jus dabar pildosi, inventorizacija yra ir vyksta. Iš tikrųjų sveikinu. Bet kartu man kelia abejonių, kaip, matyt, ir mano kolegai A. Matului bei kitiems. Mes prieš tai buvusią Vyriausybę ir ministrą labai stipriai kritikuodavome, kad yra labai didelis rezervas ir neskiriamas kitoms pareigoms ir funkcijoms atlikti. Aš manau, kad mes tiesiog paimsime praeitų metų pateiktą mūsų kolegų bendrą pasiūlymą ir mes jį užregistruosime. Ar jūs nemanote, kadangi tuo metu irgi pritarė tokiame mano siūlymui, kad rezervas turi būti mažas, kaip įsivaizduojate, jeigu biudžetas, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rezervas būtų tik 100 mln., o visus kitus pinigus mes pasiūlymu paskirstytume, kam

reikia? Prieš tai, tarkime, ketverius metus buvome nuoseklūs ir visą laiką laikydavomės, kad rezervas yra per didelis, rezervas neturi toks būti, nes tik išimties tvarka Vyriausybė jį gali perskirstyti. Mano manymu, ką Vyriausybė duoda 234 mln. plus dar jūsų rezervas, tai iš tikrųjų labai didelė pinigų suma.

A. DULKYS. Girdžiu jūsų argumentus, tačiau galbūt norėčiau atkreipti dėmesį į keletą aspektų. Iš principo tokio dydžio rezervas būtų šiame Privalomojo sveikatos draudimo fonde yra jau ta istorinė patirtis, kaip jūs sakote, galbūt ne pati geriausia. Bet pripažinkime, kad ir šie metai yra kitokie. Ir dar jeigu turėsime mintyje, kad būtų šiame fonde esantis rezervas jau labai turi tą tokią tikslinę ir aiškų jo naudojimą, ir mes žinome, kiek yra sudėtinga viską suplanuoti ir mes nežinome, kokias turėsime pasekmes su vaistais ir kitais dalykais, tai aš būčiau linkęs rekomenduoti, kad vis dėlto šiais metais reikėtų turėti tą rezervą. Ta diskusija apie jo dydį galbūt galėtų būti ir ateityje, juo labiau kad nuo bendros sumos, nuo 2,5 mlrd., tai yra mažiau negu 10 % ir žiūrint vadybiškai yra toks gana logiškas skaičius. Beje, vienas dalykas yra visiškai kitoks negu visada – šiais metais jau buvo rezervai panaudoti ir jokių papildomų pervedimų, jeigu matote, kaip būdavo kiekvienais metais, yra nenumatyta. Tai irgi yra tam tikras žingsnis to judėjimo.

Kadangi turime kovo metus, tai iš tikrųjų pripažįstame, kad gal bent jau tą pirmą pusmetį galima mums visiems pradėti, kaip sako, taip truputėlį įžvalgiau. O vėliau pratęsti tą diskusiją dėl efektyvaus rezervo dydžio. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia M. Danielė.

M. DANIELĖ (LF). Ačiū už suteiktą žodį. Gerbiamas ministre, mano klausimas yra apie psichikos sveikatą. Psichikos sveikata yra viena iš labiausiai kovo paveiktų sričių ir tos pasekmės bus skaudžios ir ateityje. Ar esame numatę ir kaip esame numatę finansuoti psichikos sveikatos paslaugų plėtrą būtų iš PSDF ir kaip apskritai esame numatę tvarkytis su psichikos sveikatos pasekmėmis ateityje?

A. DULKYS. Ačiū. Palietėte labai gerą vietą. Mes iš tikrųjų pripažįstame, kad dabar pirmą pusmetį visas mąstymas, aišku, yra nukreiptas į kovo dalykus, tačiau dar Vyriausybės posėdyje, kai svarstėme biudžetą, visi kartu sąžiningai pripažinome, kad šie mėnesiai labai stipriai paakenks Lietuvoje psichikos sveikatos situacijai. Įveikus kovo krizę, kada mums bus aiškesni likučiai ir ką mes dar galime padaryti, tai esame pasižadėję dėl psichikos sveikatos srities daryti rimtus pokyčius. Savo ruožtu, mano asmeninis požiūris, taip pat tai gali įrodyti, kad mano pirmoji patarėja į mano komandą, kuri buvo priimta, buvo patarėja, kuri dirbs būtų psichikos sveikatos srityje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą turi A. Matulas. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, ištis reikia pasidžiaugti, kad tokioje situacijoje sugebame rasti papildomai PSDF biudžetui 108 mln., papildomai nemažai lėšų vakcinai ir per Sveikatos apsaugos ministeriją 80 mln. kitoms priemonėms, susijusioms su pandemijos valdymu, įsigyti. Bet man nerimą kelia, nežinau, ar jums yra žinomi tokie galimi faktai apie neskaidrius pirkimus nacionalinėje laboratorijoje, apie galimai užaukštintas kainas perkant tam tikras paslaugas dėl mokymo. Gavau informaciją iš ministerijos, kad iš kai kurių pirkimo grupės narių buvo renkami parašai, kad jie pritaria, po to, kai pirkimai jau buvo įvykę gerokai anksčiau. Štai šiandien gavau aš ir tikriausiai ministerija gavo didelį skundą iš Kraujo donorystės centro apie galimai irgi neskaidrius procesus. Aš noriu paklausti jūsų kaip ekonomisto, kontrolieriaus, auditoriaus, ar domėsitės šiais dalykais ir kaip jūs užtikrinsite, kad tokie procesai nesikartotų?

A. DULKYS. Vienareikšmiškai, jeigu bus tokių faktų arba bus tokios informacijos, iš viešosios erdvės aš matau, kad jos yra, tai, be abejo, aiškinsimės, kaip ir numatyta teisės aktų tvarka. Privatu tai daryti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia R. Šarknickas. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Mano klausimą nuskanavo telepatiškai M. Danielė, tai neturiu klausimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Ir paskutinis klausiantysis – K. Glaveckas, bet jo salėje nematau. Gerai. Ačiū už pristatymą.

A. DULKYS. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dėl motyvų. Užsirašė kalbėti už – M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Mieli kolegos, atkreipsiu dėmesį į tai, kaip yra koreguojamas Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetas ir apskritai kaip yra keičiamos sveikatos apsaugos sistemos išlaidos.

Pirma. Akivaizdu, kad išeinanti Vyriausybė neatsiskaitė su laboratorijomis už darbus, tam reikalingas papildomas finansavimas apie 20 mln. Taip pat išeinanti Vyriausybė neatsiskaitė su laboratorijomis dėl testų ir nenumatė papildomo finansavimo testams. Taip pat Vyriausybė nenumatė finansavimo vakcinai, nenumatė ir finansavimo medikų priedams ir nenumatė papildomo finansavimo vaistų kompensavimui, ir nenumatė finansavimo medikų atlyginimų didinimui. Visas šitas dalykas yra taisomas ir papildomai finansų sistemai yra skiriama maždaug 150 mln. eurų Privalomojo sveikatos draudimo ir valstybės fondo biudžetuose. Todėl kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Dėkui. Už kalbės A. Matulas. Atsiprašau, tik po vieną.

Dėl vedimo tvarkos – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Posėdžio pirmininke, noriu kelti klausimą, nes prieš tai posėdžio pirmininkas nepasisakė visiškai dėl Seimo statuto 177 straipsnio 4 dalies. Prieš tai mes svarstėme biudžetą ir pagal 4 dalį turėjo būti dar kartą perskaitytas pranešimas, kokios yra Europos Komisijos rekomendacijos, Seimo narių pateikti pasiūlymai ir kuriems pasiūlymams komitetai pritarė, kuriems ne, ir panašiai. Čia yra antras biudžeto svarstymas. Tai ar jis bus 19 valandą, ar kaip čia yra?

PIRMININKAS. Ačiū, supratome repliką. Galiu atsakyti, kad finansų ministrė, pateikdama iš tribūnos tą visą informaciją, ką turėjo, tą ir pateikė. Dėl to bus balsuojama, dėl svarstymo arba gražinimo Vyriausybei tobulinti 19 valandą, kada ir buvo numatyta, ir tada bus ir kiti klausimai. (*Balsai salėje*) Remigijus. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Gerbiamas pirmininke, tai man kyla klausimas, ar mes nagrinėsime Seimo narių pasiūlymus, kas ir privaloma pagal 4 dalį, ir ar bus komitetų pranešimai, ar mes ką ką maišome?

PIRMININKAS. Pasiūlymus nagrinėsime priėmimo metu, o, kaip jau minėjau, dėl svarstymo apskritai, pritarimo arba nepritario, balsuosime 19 valandą.

Gerbiami kolegos, visi pasisakė. Ar galėtume 2-2 klausimui, kurį ką tik girdėjome, pritarti po pateikimo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galėtume? Labai ačiū. Pritarta bendru sutarimu.

Pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 22 dieną. Informavo, kad pagrindinis Sveikatos reikalų komitetas prašo skubos tvarkos, kad galėtume svarstyti. Gerai, pritariame. Ačiū, pritarta.

16.16 val.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIII-5294(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 6, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 19, 19¹, 21, 29, 30, 32, 36, 40 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5295(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3011 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5296(2), Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 2, 4, 5, 11¹, 14, 18, 21 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5297(2), Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIII-5298(2) (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-3.1. klausimas. Kviečiu į tribūną gerbiamą M. Navickienę pristatyti Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą ir susijusius klausimus. Prašau.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, pristatydama patobulinto Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą, noriu pabrėžti keletą dalykų.

Visų pirma, kad didžiausią „Sodros“ išlaidų dalį, kaip žinome, sudaro išlaidos socialinio draudimo pensijoms. Pensijoms numatyta skirti pinigų suma yra 9,7 % didesnė nei laukiama 2020 metais. Šių išlaidų didėjimą sąlygoja numatomas pensijų didinimas pagal apskaičiuotą koeficientą 2021 metams. Prognozuojama, kad ateinančiais metais vidutinė metinė senatvės pensija turint būtinąjį stažą didės 40,6 euro, arba 10 %, ir vidutinė sieks apie 440 eurų. Prognozuojama, kad 2021 metais „Sodros“ biudžeto pajamos sieks 5 mlrd. 127,5 mln. eurų ir bus 3,7 %, arba 180,7 mln. eurų, didesnės nei 2020 metais laukiama.

Pajamų didėjimui daugiausia įtakos turėjo apdraustųjų skaičiaus didėjimas ir jų darbo užmokesčio didėjimas. Planuojama, kad apdraustų asmenų skaičius 2020 metais sieks 1 mln. 500 tūkst., o apdraustųjų metinė draudžiamųjų pajamų bazė didės 4,4 %. Išlaidos sieks 4 mlrd. 991,3 mln. eurų.

Kalbant apie motinystės socialinio draudimo išmokų eilutę, 2021 metais numatoma panaudoti 373,8 mln. eurų, tai yra 19,7 mln. eurų, arba 5,6 %, daugiau negu 2020 metais.

Nedarbo socialiniam draudimui numatoma skirti 312,3 mln. ir prognozuojama, kad bus 7,3 mln., arba 2,4 %, didesnė nei 2020 metais laukiama, nes prognozuojamas nedarbo lygio mažėjimas – nuo 8,8 % 2020 metais iki 8,2 % 2021 metais.

Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išlaidos sudarys 31,1 mln. eurų ir bus 1,7 mln. eurų, arba 5,7 %, didesnės nei laukiama 2020 metais.

Veiklos sąnaudos 2021 metais sudarys 95... mln. eurų. Bus 7,2 mln. eurų didesnės nei laukiama 2020 metais.

Einamųjų metų pajamos viršys išlaidas 136,2 mln. eurų. Pažymėtina, kad prognozuojama apie 606 mln. eurų 2020 metais nepanaudotų Rezervinio fondo lėšų sugrąžinti į valstybės Socialinio draudimo rezervinį fondą. Trumpai galbūt tiek, atsakyčiau į klausimus.

PIRMININKAS. Dėkui už pristatymą. Norėčiau tikrai pasitikslinti su pranešėja: klausimus 2-3.1, 2-3.2, 2-3.3, 2-3.4 ir 2-3.5 galbūt *in corpore* mes svarstome kartu ir kartu atsakome į klausimus, jeigu jie susiję?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Jeigu kolegos sutinka, galiu pristatyti.

PIRMININKAS. Gerai. Gal tada pristatykite visus ir tada bus klausimai dėl visko.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerai. Kartu teikiamas Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 projektas, būtų siūlomi tokie punktai: suderinti nuostatas su Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymu ir nustatyti, kad būtų taikomos socialinio draudimo įmokų lubos apdraustiesiems, taip pat siūloma nustatyti, kad nuo darbuotojo gautos gyventojų pajamų mokesčio neapmokestinamos naudos, darbdaviui sumokėjus už geležinkelio ar kelių viešojo transporto bilietus, skirtus darbuotojui atvykti į darbą ar parvykti iš jo, neskaičiuojamos socialinio draudimo įmokos.

Taip pat nustatyta, iki kada verslo liudijimą turintis asmuo, kuris dirba ne visą kalendorinį mėnesį, tačiau nori sumokėti socialinio draudimo įmokas už visą kalendorinį mėnesį, gali pateikti prašymą sumokėti socialinio draudimo įmokas už visą kalendorinį mėnesį. Prievolė „Sodrai“ viešai skelbti apdraustųjų asmenų pajamas, nuo kurių turi būti priskaičiuotos socialinio draudimo įmokos vidurkis, išskaidytas pagal apdraustųjų asmenų lytį. Taip pat mažinti „Sodros“ administracinę naštą, kai atidedamas socialinio draudimo įmokų, delspinigių ar baudų skolos mokėjimas.

Tiksliname išmokų permokos ar reikalavimo, kylančio iš regreso teisės išieškojimo ar jos užbaigimo, sąlygas. Taip pat tobuliname socialinio draudimo išmokų ir kitų išmokų, kurių mokėjimas pavestas fondo valdybai ar jos teritoriniams skyriams, permokų ir reikalavimų, kylančių iš regreso teisės išieškojimo, teisinį reguliavimą. Tiksliname „Sodros“ tarybos ir „Sodros“ valdybos vykdomas funkcijas, suderiname nuostatas su Socialinio draudimo pensijų įstatymu ir Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymu.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymu siūlome pakeisti, atsižvelgiant į Valstybės kontrolės rekomendacijas, valstybinį socialinį draudimą reglamentuojančiuose įstatymuose aiškiai apibrėžti iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų apmokamų papildomų išlaidų sąvoką ir (ar) jų baigtinį sąrašą.

Toliau. Siekiant išvengti Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo nuostatų taikymo problemų, aiškiai nustatyti, kada Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje

nurodyti asmenys laikomi apdraustaisiais. Siekiant teisinio aiškumo papildyti baigtinį sąrašą atveju, kai yra mokama ligos išmoka, patikslinti teisinį reguliavimą dėl ligos išmokų skyrimo asmenims, vykdantiems profesinės veiklos funkcijas, kurias vykdant neišvengiamas būtinas kontaktas su pavojinga užkrečiamąja liga sergančiu asmeniu. Taip pat atsisakyti pagal bendrojo ugdymo arba specialiojo ugdymo programą besimokančio neįgalaus asmens amžiaus ribos, ji buvo nustatyta iki 21 metų, skiriant ligos išmoką už tokių neįgalių asmenų priežiūrą, kai uždaromos švietimo įstaigos ir visuotinai pereinama prie nuotolinio mokymosi, nustatomas infekcijų plitimą ribojantis režimas ar privalomos izoliacijos laikotarpis. Suvienodinti teisinį reguliavimą dėl savarankiškai dirbančių asmenų teisės gauti ligos, motinystės, tėvystės ir vaiko priežiūros išmokas gaunant pajamų.

Man atrodo, dėl šito viskas. Ar yra daugiau čia lydimųjų?

PIRMININKAS. Dar Pensijų anuitetų fondo biudžeto.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Pensijų anuitetai. Gerai. Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas. Nuo 2020 m. liepos 1 d., kai „Sodra“ tapo pensijų anuitetų mokėtoju, nuo šios dienos formuojamas ir vykdomas savarankiškas Pensijų anuitetų fondo biudžetas. Pirmąjį Pensijų anuitetų fondo veikimo pusmetį ši biudžetą įstatymu pavesta tvirtinti pačiam pensijų anuitetų mokėtojui, tai yra „Sodrai“. Pradedant biudžetiniais 2021 metais, Pensijų anuitetų fondo biudžetas tvirtinamas įstatymu. Planuojama, kad 2021 metais Pensijų anuitetų fondo biudžeto įplaukos sudarys 4 mlrd. 108 mln. eurų. Tai kaupimo bendrovių už anuitetą įgyjančius asmenis pervedamos lėšos pensijų anuitetams mokėti.

Aš gal, kolegos, tada paliksiu, jeigu dėl šio klausimo bus kokių nors specifinių klausimų, daugiau nesiplėsiu pristatydama patį įstatymo projektą, nes neabejoju, kad kolegoms kils klausimų.

PIRMININKAS. Dėkui. Ačiū už pristatymą. Dabar turime norinčių paklausti. Prašau, žodis M. Majauskui.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, norėčiau paklausti apie pensininkų situaciją. Ateinančiais metais labai palankiai formulė reikalauja indeksuoti pensijas net 9 %, tačiau mažėjant darbo užmokesčio augimui 2022 ir 2023 metais tas augimas, natūralu, rodys visai kitokį indeksavimą. Taigi, tikėtina, jeigu vadovausimės ta pačia formule, pensijų indeksavimas bus reikšmingai mažesnis. Ar esate numaciusi kaip nors keisti formulę ar apskritai peržiūrėti, kaip yra indeksuojamos pensijos, jog jų indeksavimas išliktų spartesnis ir socialinė pensininkų atskirtis mažėtų? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Tikslas yra tvarus ir stabilus pensijų augimas. Tą įrodėme jau šiemet, kuomet ieškojome nesuplanuotų pinigų tokiam indeksavimo koeficientui, koks buvo priimtas. Tikrai sieksime nuolatinio ir tvaraus pensijų augimo. Jeigu reikės peržiūrėti tam indeksavimo formules, to ir imsime, tačiau tikrai neskubėsime, pamatysime, kokios yra prognozės, diskutuosime su ekspertais, Lietuvos banku. Sieksime, kad indeksavimo koeficientų formulė būtų tokia, kad užtikrintų pensijų augimą drauge su darbo užmokesčio fondo didėjimu ir su saugikliais, kad tos pensijos nemažėtų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia T. Tomilinas. Prašau.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiama Monika, malonu jus matyti šituo amplua, gerbiama kolege iš komiteto. Mano klausimas bus kur kas lengvesnis negu M. Majausko. Iš tiesų tame projekte mes, dar būdami valdantieji, pastebėjome, kad šalia lubų nuleidimo kartelės atsiranda dar toks techninis pasikeitimas, gan techninis, dėl lubų skaičiavimo – iš skirtingų pajamų rūšių žmogaus lubos bus skaičiuojamos pagal bendrą sumą, o ne atskirai, kokias pajamas jis gauna, dėl to „Sodros“ biudžetas praras apie 7 mln. eurų. Iš esmės tai yra teisiškai tvarkinga, mes tą suprantame, panašiai skaičiuojamas GPM. Bet ar tokioje situacijoje tai yra socialiai teisinga? Gal mes vis dėlto, taupydami kiekvieną milijoną, galėtume tą sprendimą atidėti bent metams ir turtingi žmonės iš esmės būtų labiau solidarūs šioje kritinėje situacijoje?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Kaip jūs ir paminėjote, gerbiamas kolega, tai yra analogija su kitomis skaičiavimo metodikomis. Ar tai yra socialiai teisinga? Šiandien mes turime suprasti, kokia yra biudžeto situacija ir kaip atrodo tas pats „Sodros“ biudžetas, todėl kažkokių skaičiavimo metodikos pakeitimų tikrai dabar numatyti negalėtume arba tikrai negalėčiau jų pasiūlyti. Ateityje

diskutuoti apie tai galima, kelti klausimus galima, į juos ieškoti atsakymų taip pat, tačiau į sunkius klausimus, kaip žinote, lengvų atsakymų nėra.

PIRMININKAS. Dėkui. R. Žemaitaičio salėje nematau. Klausia L. Kukuraitis. Prašom.

L. KUKURAITIS (*LVŽSF*). Dėkoju, pirmininke. Sveikinu ministre su pirmuoju „Sodros“ biudžeto pateikimu. Džiugu, kad jis yra teigiamas, ir tuo tikrai reikia pasidžiaugti, turint galvoje, kokia yra sudėtinga situacija. Atrodo, kad valstybės biudžetu yra finansuojama nemažai „Sodros“ biudžeto išlaidų. Pirmas klausimas būtų apie ligos socialinio draudimo išlaidas. Jos, lyginant su praėjusios Vyriausybės atneštu biudžetu, mažėja 110 mln. eurų. Klausimas – kodėl? Ar bus mažiau sergančių, ar tai yra neįtrauktos valstybės biudžeto ir pajamos, ir išlaidos pandemijai valdyti? Jeigu taip, jeigu neįtraukta, tai klausimas, kaip yra su tuo šiandien dažnai deklaruojamu biudžeto skaidrumo principu, kad kažkokios lėšos neįtrauktos, tas minus 110 mln. eurų ligos socialiniam draudimui.

O antras klausimas yra apie tuos vienišus pensininkus. Nemažai kalbėjote apie sukeltus lūkesčius žmonėms. Ar nėra taip, kad dėl vienišų pensininkų irgi yra sukeltas lūkestis, kad nuo liepos 1 dienos pensijos bus, o biudžete tai nenumatyta?

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū už klausimą. Kadangi su „Sodra“ yra suderinta, kad kovidinėms ligos išmokoms bus skiriama apie 120 mln. eurų, todėl tą dalį ligos išmokų, kurios yra susijusios su kovidine dalimi, turint garantiją padengti valstybės biudžeto lėšomis... kita ligos dalis ir yra prognozuojama mažesnė. Kalbant apie lūkesčių užkėlimą dėl vienišų pensininkų, aš girdžiu ir suprantu tą skepsį, bet turime tikslą, nuo kurio nesutraukiame, kurio laikysimės, tai yra mažinti vienišų asmenų skurdą. Priemonė, kuria esame numatę to siekti, yra būtent pensijos vienišiams asmenims. Dabar mes puikiai suprantame, kad dalis tų asmenų gauna našlio pensijas, jie yra „Sodros“ sistemoje, ir yra dalis vienišų žmonių, kurie jos negauna. Kažkokiu būdu reikia rasti geriausią, tinkamą formulę, kaip rasti būdą, kad tie visi žmonės atsirastų bendrame ir kažkokiam tvariame darinyje, neiškraipant nei „Sodros“ sistemos logikos, nei juos visus kažkaip sumetant į išmokų sistemą, tai turbūt irgi nebūtų teisingas kelias.

Tai ieškome geriausio sprendimo. Nesakau, kad yra paprasta jį rasti, bet šiandien noriu pasakyti, kad nesitraukiame nuo to tikslo, ir manome, kad 2021 metais būtų galima jau pradėti tokias pensijas mokėti, tam yra numatyti preliminarūs skaičiavimai, kiek galėtų būti tokių žmonių, jeigu mes 2021 metais vienodintume tą išmoką iki šiandienos našlių vidutinės pensijos apie 28 eurų. Tai matysime, kai jau turėsime projektą, kiek tokių žmonių tikrai galėtų būti, koks bus reikalingas biudžetas, tai pirmi pinigai yra numatyti. O 2022 metais stengsimės pereiti prie dar tvaresnio modelio ir didesnių sumų, kurios pasiektų vienišus pensininkus.

Taigi niekur nesitraukiame nuo įsipareigojimo mažinti vienišų asmenų skurdą būtent tokia priemone, tik ji turės rasti formą, kaip mes tai įgyvendinsime.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, dirbome ketverius metus ir aš nežinojau, kad jūs esate burtininkė ar fokusininkė, nes, palyginęs socialinio draudimo biudžeto pirmąjį variantą ir dabartinį, matau, kad pajamos, sakykime, per mėnesį padidėjo 120 mln., o išlaidos net sumažėjo 10 mln. Tai mano klausimas, kaip čia taip sprigtu staigiai mes kažkur surandame 120 mln. papildomai? Ar čia ponas L. Kukuraitis nesąžiningas buvo, ar kas nors kitas? Tai vienas klausimas.

O antras klausimas dėl pensijų indeksavimo. Vėlgi, kai palyginu pirmąjį variantą, buvo 0,7 ir mes ne vieną kartą tai svarstėme komitete. Dabar atsiranda 0,9. Aš suprantu, 0,9 buvo dėl bazinio dydžio, kur papildomai 0,2 siūlė Prezidentas. Tai mano klausimas, kaip 0,2 atsirado papildomai ir papildomam draudimui? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, aš noriu pasakyti, kad patobulintame projekte atsirado kiti skaičiai dėl pasikeitusių Finansų ministerijos prognozių. Jūs turbūt puikiai suprantate, kad jos keitėsi, tai keitėsi ir tam tikri rodikliai, kurie tuos pokyčius ir lėmė. Todėl biudžetą matome, sakyčiau, geresnį, negu jis buvo esant pirminėms prognozėms. Tai tuo galėtume tik pasidžiaugti.

O dėl indeksavimo, aš galėsiu galbūt jums atskirai atsakyti į šį klausimą, nes dabar neturiu su savimi duomenų.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Gerbiama ministre, pirmiausia tikrai džiugu matyti pirmą kartą jus. Iš tikrųjų, peržiūrėjus jūsų biudžetą, man susidarė toks įspūdis dėl veiklos sąnaudų. Mes žinome, kad liepos 1 dieną vyks reforma iš regionų į regionus, vietoj dešimties teritorinių skyrių bus tik penki teritoriniai skyriai, kiek aš žinau. O išlaidos veiklos sąnaudų ir darbo užmokesčio visais atvejais vis tiek išauga. Išauga dėl indeksacijos... valstybės tarnautojų. Bet čia neturėtų tiek daug ir išaugti.

Kaip jūs vertinate šią reformą? Kaip jums atrodo, ar jūs po to turėsite planuose tik vieną teritorinį skyrių, tai yra vieną juridinį vienetą, tik vieną valdybą?

Dar kitas klausimas, ar planuojate? Nes didžiausias išlaidas teritoriniai skyriai, iš esmės valdyba, ir „Sodros“ biudžetas patiria išmokėdamas pensijas. Dabar indeksacija įvyksta ir vėl mūsų išlaidos ženkliai išauga. Taip kiekvienais metais mes šias išlaidas labai stipriai didinsime. Kokia jūsų vizija ir kaip jūs galvojate, kaip pasiekti, kad tos išlaidos iš tikrųjų kitaip būtų, eitų per bankus, ir mes einame į elektroninę erdvę? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai jums ačiū. Geras klausimas. Aš kol kas nesiimu vertinti visos struktūros, kaip ji atrodo, ir tų reformų. Reiktų tikrai susipažinti detaliau, kokie buvo tikslai, kas buvo pasiekta. Tą darysime. Bet, mano įsitikinimu, „Sodros“ veikla turi būti maksimaliai skaitmenizuota. Tai čia aš jums pritariu, man atrodo, mes matome panašiai todėl, kad labai daug dalykų galėtų būti daroma elektroninėje erdvėje, tai tikslas tikrai toks bus, mes jo sieksime.

Bet vertinti dabartines įvykdytas reformas, aš manyčiau, man yra per anksti, aš turėčiau susipažinti ir su keltais tikslais, ir su rezultatais. Norėčiau pabrėžti, kad veiklos išlaidų didėjimą sąlygoja ir išmokų mokėjimo sąnaudų augimas, ir kartu pensijų anuitetų fondų administravimo išlaidos, kurios bus kompensuojamos Valstybinio socialinio draudimo fondui per veiklos pajamas, bent jau tokie paaiškinimai yra iš „Sodros“. O dėl visų strateginių valdymo dalykų, kurie mūsų lauks ateityje, diskutuosime su „Sodra“ artimiausiu metu.

PIRMININKAS. Dėkui. Paskutinis klausia R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš irgi sveikinu pradėjus darbą. Savo kalboje minėjote dėl uždarmų švietimo įstaigų. Ar galėtumėte patikslinti, kokia tai suma būtų, ypač dabar, kai atsirado dar viena kritinė situacija, kai keliems šimtams tūkstančių smulkiųjų verslininkų, kurie per metus į valstybės biudžetą įnešdavo beveik milijardą eurų, užsidaro durys vystyti verslą? Kas bus su jais ir kokia galima grėsmė? Kiek žinau, valstybės, Vyriausybės, rezerve yra beveik 400 mln. Gal iš ten bus tų papildomų pinigų, aš nežinau, iš kur.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Atsiprašau, kolega, negirdėjau klausimo pradžios. Kokių įstaigų?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Švietimo. Minėjote, kad bus planuojama uždaryti ikimokyklines švietimo įstaigas, darželius.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš nelabai supratau klausimo.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Kadangi planuojama uždaryti švietimo įstaigas, ikimokyklines, tai tėvai, kurie moka...

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Darželiai nėra uždaryti.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Jau šiandien pasakė, kad planuoja.

PIRMININKAS. Atsiprašau, pabaikite klausimą.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū, aš tada užduosiu klausimą kitos srities žmogui.

PIRMININKAS. Gerai. Dėkui. Gerbiami kolegos, į klausimus prie šios grupės įstatymų projektų buvo atsakyta. Dėl motyvų užsirašė kalbėti M. Majauskas – už. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū. Man iš tiesų labai keista matyti, kad ponas A. Sysas užsirašė kalbėti prieš, kai akivaizdžiai ir pajamos didėja, ir išlaidos mažėja, o dar ir pensijos padidėja. Taigi iš esmės tas pats biudžetas, tik dar geresnis, o dar ir pensijos didėja, ir dar daugiau, negu buvo numatyta pirminiame biudžete.

Aš kviečiu bendru sutarimu palaikyti ir ateinančiais metais pasitarti, kaip toliau indeksuoti pensijas sparčiai, taip, kad socialinė pensininkų atskirtis kuo skubiau mažėtų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai prieš – A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū. Gerbiami kolegos, tikrai nebalsuosiu prieš, susilaikysiu, nes man ky-la labai daug klausimų žiūrint į tuos skaičius.

Aš svarstau ne pirmą „Sodros“ biudžetą ir matau, kaip galima lengvai manipuliuoti skaičiais. Padidini 10 tūkst. dirbančiųjų ir gauni tokį rezultatą, kokio tau reikia. Ar bus tie 10 tūkst. dirbančiųjų – neaišku. Padidini vidutinį atlyginimą 5 eurai ir gauni vėl tau reikalingus 20 mln. ar 30 mln. eurų. Kadangi du biudžetai savaitės skirtumu pasikeičia ženkliais skaičiais, man ir kelia klausimų, kad šiek tiek pritraukti tie skaičiai prie to gyvenimo, kokį mes norėtume matyti, o ne prie realaus.

Žinodamas, kad ši Vyriausybė kalbėjo apie realius dalykus, aš kol kas ir turėsiu susilaikyti, nes kai aš žiūriu į išlaidų skalę... Žinodami, kad ligos draudimas dabartinėje situacijoje gali būti didesnis, net ne mažesnis, mes paimame ir lengva ranka nubraukiame 110 mln. Arba nedarbo draudimas, kurio pinigų neužtenka, nes kai nedirbs įmonės, įstaigos, tas nedarbo draudimas bus dar didesnis.

Žiūrėdamas į situaciją aš realiai matau, kad šie skaičiai ne visai atitinka būsimą mūsų realų gyvenimą, todėl aš tikrai nuoširdžiai kviečiu komitete labai rimtai padiskutuoti ir pasižiūrėti realius skaičius. Mums tikrai nereikia, neminėsiu to žodžio, kurį po to linksniavo visi žurnalistai, pasakytą Ministro Pirmininko apie vieną susirinkimą. Mums reikia realių skaičių, nes mes tikrai norime kovoti su kovidu, mes norime užtikrinti, kad darbuotojai gautų pajamas, mes turime užtikrinti, kad pensininkų pensijos didėtų pagal indeksavimą, o ne pagal kažkokius norus, nes tie 2 % atsiranda... Vėlgi mes sakome, kad indeksavimo...

PIRMININKAS. Laikas, kolega.

A. SYSAS (LSDPF). ...formulė gerai, bet vis tiek darome savaip.

PIRMININKAS. Ačiū. Nors svarstėme keletą klausimų, jie tarpusavyje susiję, tai, kolegos, laikykime, kad motyvai išsakyti. Vienas – už, vienas – prieš. Sakykite, ar galima bendru sutarimu pritarti po pateikimo ir tada komitetuose toliau tęsti darbą? (*Balsai salėje*) Galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Negalime bendru sutarimu pritarti po pateikimo. Tada reikės balsuoti dėl visų šių klausimų balsavimo metu.

16.40 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 1, 5, 9, 10, 11, 12, 16 straipsnių ir 1, 2, 3, 4 ir 5 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-5293(2) (pateikimas)

Vėl kviečiu į tribūną M. Navickienę, kurią kviesiu dar ne kartą, pristatyti Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo atlygio įstatymą.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Taigi šiuo Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymu yra siūloma padidinti minimalius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus siekiant, kad nuo 2021 m. sausio 1 d. nustačius minimalios mėnesinės algos 642 eurus ir bazinį dydį 177 eurus kvalifikuotų darbuotojų minimalūs pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai būtų didesni už nekvalifikuotų darbuotojų darbo užmokestį. Nustatyti maksimalius mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui ir mokyklų ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, atsižvelgiant į Lietuvos švietimo ir mokslo šakos kolektyvinės sutarties nuostatas. Taip pat didinti auklėtojų, koncertmeisterių, akompaniatorių pareiginių algų pastoviosios dalies koeficientus vidutiniškai 14 %.

Taip pat siūlome, kad nuo liepos 1 dienos socialinių paslaugų srities darbuotojams įstatymo 1, 2, 3 ir 4 prieduose numatyti minimalieji pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai būtų didinami 30 % vietoj 20 % bei padidinti procentiniai dydžiai už socialinių paslaugų srities darbuotojų turimas kvalifikacines kategorijas, atsižvelgiant į XVIII Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatas bei siekiant padidinti socialinių paslaugų srities darbuotojų darbo užmokestį ir šių darbuotojų profesijos prestižą.

Taip pat nustatyti, kad už darbą, kai yra nukrypimų nuo normalių darbo sąlygų, būtų mokamas ne padidintas darbo užmokestis, kaip buvo numatyta iki šiol, o priemoka, kuri siektų iki 20 % pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio ir nebūtų įskaitoma į priemokų kitais pagrindais ir pareiginės algos kintamosios dalies sumą.

Siūloma numatyti galimybę biudžetinės įstaigos darbuotojui pareiginės algos kintamąją dalį nustatyti po jo išbandomojo termino pabaigos. Taip pat nustatyti konkrečius dydžius už darbą poilsio dieną, švenčių dieną, naktį ir viršvalandžius. Nustatyti galimybę darbdavio ir darbovietės lygmens kolektyvinėje sutartyje numatyti kitokius atvejus skirti premiją, nei numatyta įstatymo 12 straipsnyje. Dėl aiškumo pakeisti įstatymo 1 straipsnio 1 dalį nedetalizuojant, kokios grupės finansuojamos iš valstybės ir savivaldybių biudžetų patenka į įstatymo taikymo sritį.

Lėšų poreikis. Priimant įstatymą 2017 metais buvo numatyta, kad įstatymui įgyvendinti 2017–2021 metais iš valstybės biudžeto asignavimų valdytojams ir savivaldybėms kasmet bus skiriama po 16 mln. eurų minimaliems pareiginės algos pastoviosios dalies dydžiams, numatytiems įstatymo prieduose. 2021 metams pareiginės algos pastovioji dalis padidėtų nuo 39 iki 77 eurų.

Įstatymo projekte numatytoms nuostatomis dėl socialinių paslaugų srities darbuotojų atlyginimo kėlimui 2021 metams reikės 3,56 mln. eurų.

Įstatymo 5 priede auklėtojų, koncertmeisterių, akompaniatorių, mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui pareiginių algų pastoviosios dalies koeficientams padidinti papildomai reikės 20,5 mln. eurų, iš jų 18 mln. yra Lietuvos švietimo ir mokslo šakos kolektyvinėje sutartyje numatytam įsipareigojimui vykdyti.

PIRMININKAS. Dėkui už pristatymą. Aš matau, kad yra keturi norintys paklausti. A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolege, gyvenimas yra žiaurus. Dar prieš mėnesį jūs šitam įstatymui nepritarėte, susilaikėte balsuodama komitete ir sakėte, kad tai yra blogai. Dabar gyvenimas verčia jums pristatyti iš tribūnos ir sakyti, kad šitas įstatymas yra gerai. Aš jus užjaučiu.

Mano klausimas. Suprantu, kad jūs negalėjote taip greitai visko pakeisti. Ar jūs ir toliau laikysitės tokios praktikos, kad didindami tik minimalų atlyginimą mes kiekvienais metais didinsime darbo užmokesčio pajamas mažiausiai uždirbantiems valstybės biudžetiniame sektoriuje, viešajame sektoriuje? Ar visgi reikia iš esmės peržiūrėti ir įvykdyti savo įsipareigojimą, tai yra grąžinti 183? Tada nereikėtų kiekvieną kartą su minimumu didinti tas bazes. Mano klausimas į ateitį jums, kaip elgsitės toliau?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ieškosime geriausių sprendimų toliau – atsakyti galėčiau trumpai tiek, o įstatymas šiandien yra toks, koks yra. Negaliu pasakyti, kad labai džiaugiuosi šituo įstatymu tokiu, koks jis yra, bet turime jį priimti. Galėsime apie jį diskutuoti kalbėdami apie tolimesnę perspektyvą, kaip matytume raidą, bet šiandien tikrai kviečiu pritarti, nes šiuo įstatymo projektu yra iš esmės gerinama tam tikrų darbuotojų finansinė padėtis.

PIRMININKAS. Dėkui. L. Kukuraitis. Prašau.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Skirtingai negu gerbiamas Algirdas, sakyčiau, kad tikrai gerai, kad didinami minimalūs koeficientai ir netgi kai kurioms grupėms didinama spartesniu tempu, nes šakutės sektoriuose yra tiesiog per didelės ir minimalūs koeficientai turi būti aukštesni. Sveikinu su tuo, kad didinamas darbo užmokestis socialiniams darbuotojams. Šiandien visą dieną vieša informacija rodė, kad tikrai 5 % didinama, bet dabar suprantu, net ir viešojoje informacija pasikeitė, kad vis dėlto 15 %. Mano klausimas. Ar tie 10 %, kuriuos jūs pridėdate prie 20 nuo visų koeficientų socialiniams darbuotojams... bus mokami iš valstybės biudžeto, ar savivaldybių biudžetų? Nes tie 20 %, kurie buvo padidinti pernai, buvo mokami iš savivaldybių biudžetų. Ir ar tai nesudaro rizikos, kad jeigu bus iš valstybės biudžeto, kad savivaldybės daugiau niekada savo noru nekels darbo užmokesčio ir žiūrės tik į centrinę valdžią prašydamos pinigų?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, geras klausimas. Sudaro riziką, tikrai pripažįstu, kad sudaro tokią riziką, diskutuosime su savivaldybėmis. Taip pat žinome, kad buvo gana nemažai sutaupytų lėšų, kuriomis dabar savivaldybės disponuoja. Tas lėšas mes bet kuriuo atveju turėjome numatyti, jeigu atsitiktų taip, kad savivaldybės negalėtų to įgyvendinti. Žinodami, kaip dabar

sunkiai dirba socialiniai darbuotojai, ir turėdami norą ir tikslą, kad jų atlyginimai didėtų, mes šiuos pinigus privalėjome numatyti valstybės biudžete.

PIRMININKAS. Dėkui. Paskutinis klausia R. Šarknickas. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Labai panašus klausimas, ką Linas uždavė. Aš tik tiek tada noriu pasakyti, kad išauga dar didesnė rizika, nes savivaldybėms trūks papildomų lėšų, tai automatiškai, kaip jūs gerai, Monika, pasakėte, reikia kalbėti su jais, kad tie pinigai nenueitų kažkur į trinkeles. Šitie darbai, ko gero, turi būti labai greitai ir efektyviai derinami su savivaldybių asociacijomis, su merais ir panašiai. Tai toks palinkėjimas būtų. Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Tikrai pritariu, ieškosime to bendro sutarimo, bendro matymo, juo labiau kad matome, kad pakoreguotos makroekonominės prognozės, kuriose numatytas didesnis darbo užmokesčio fondo augimas lems geresnį gyventojų pajamų mokesčio surinkimą ir nuo to beveik 39 mln. eurų savarankiškų funkcijų vykdymui savivaldybėms pinigai didės. Taip pat savarankiškoms funkcijoms yra numatytas papildomas pinigų kiekis, lyg ir apie 39 mln., bijau suklysti, ir iš valstybės biudžeto. Taigi tikrai bus apie ką padiskutuoti.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjai. Atsakėte į klausimus dėl šio darbotvarkės klausimo. Dabar dėl motyvų. A. Sysas užsirašė už?

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū. Nustebote? Taip, aš balsuosiu už, bet, gerbiami kolegos, visas šitas biznis – ne iš meilės, o iš reikalo, nes jei būtų iš meilės, tuomet galbūt tie skaičiai būtų didesni.

Kai mes padidiname minimalų mėnesinį atlyginimą... Čia aš kaip paskaitą kolegoms, kurie jaunesni Seime ir galbūt nesusidūrė su šita praktika. Kai mes padidiname minimalų mėnesinį atlyginimą, o jis yra mokamas pagal mūsų Darbo kodeksą tikrai už nekvalifikuotą darbą, o visi socialiniai darbuotojai, kitų sričių darbuotojai dažniausiai turi turėti aukštojo mokslo cenzą, kvalifikaciją ir kitus dalykus, tai aišku, kad jiems negali būti to paties lygmens kaip minimalus mėnesinis atlyginimas. Ir tada mes paprasčiausiai einame paprasčiausiu keliu – didiname tuos dydžius. Todėl aš ir klausiau ministrės, kada mes užbaigsime šitą tokį nevykusį šitos problemos sprendimą. Manau, kad kiekvienas dirbantis viešajame sektoriuje nusipelnė gyventi šiek tiek geriau, bet aš pritariu. Vis tiek vienas litas į kišenę, ne iš kišenės. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Motyvai išsakyti. Gal, gerbiami kolegos, šitam klausimui po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? Galime? (*Balsai salėje*) Labai jums ačiū už konstruktyvumą. Pritarta. Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Ar galime pritarti tokiam siūlymui, natūralu, su biudžetu? Galime. Kaip pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 22 dieną. Labai ačiū.

16.50 val.

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų ir valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2021 metais, įstatymo projektas Nr. XIII-5299(2) (pateikimas)

Kviečiu pateikti Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir kitų bazinio dydžio, taikomo 2021 metais, įstatymo projektą. Prašom.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Taigi šiuo įstatymo projektu dėl bazinio dydžio, taikomo 2021 metais, siūlome 2021 metams patvirtinti 177 eurų bazinį dydį, atsižvelgiant į 2021 metų nacionalinėje kolektyvinėje sutartyje numatytą dydį. Lėšų poreikis baziniam dydžiui padidinti vienu euru iš valstybės biudžeto yra apie 21 mln. eurų per metus. Ir bazinis dydis yra taikomas apie 200 tūkst. darbuotojų. Jų atlyginimai padidėtų nuo 4 iki 32 eurų. Trumpai tiek apie šitą įstatymo projektą. Jeigu kolegos turi klausimų, atsakysiu.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Yra keturi norintys paklausti. Pirmasis klausia T. Tomilinas. Jo nematau Seimo salėje. Klausia L. Kukuraitis. Prašom.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Dėl to vieno euro. Atneštas įstatymo projektas padidinti bazinį dydį vienu euru. Klausimas, kurio sulaukiau visus ketverius metus iš jūsų, jūsų frakcijos kolegų: kodėl tik vienu euru, arba 0,56 %, didinama? Nes pagal paskutines Finansų ministerijos prognozes darbo užmokestis apskritai augs 4 %, o šiame biudžete, kurį šiandien pristatėte, yra numatytos gana didelės lėšos – daug didesnės, negu būtų padidinta dar vienu

euru visiems viešojo sektoriaus darbuotojams. Lėšų darbo užmokesčiui yra numatyta, tik klausimas, kodėl mes visiems nedidiname ir kodėl šia prasme neparodoma lyderystė tuo klausimu, kur taip dažnai būdavau kritikuojamas ir aš pats.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Lyderystę gali rodyti tada, kai randi vienokių ar kitokių biudžeto galimybių. Mes radome biudžetą tokį, kokį radome, tikrai reikėjo įdėti nemažai pastangų, kad mes gebėtume pateikti tokias priemones ir tokius lydimuosius, kokius šiandien matote prieš savo akis. Deja, didelės laisvės improvizacijai mums nepalikote, bet kalbėti tiek apie bazinio dydžio didinimą, tiek apie visas kitas galimybes gerinti dirbančiųjų ekonominę situaciją, reikia, tik reikia suprasti, kad šitas laikotarpis yra skirtas COVID-19 pandemijai suvaldyti, o tam taip pat, deja, lėšų nebuvo.

Aš manau, kad šito susitarimo, kuris buvo pasiektas iki 177, reikia laikytis, nes tai bet kuriuo atveju yra didėjimas, o tam didėjimui išlaikyti taip pat reikėjo pastangų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū. Nepriminsiu, ką jau priminė ministras, nes, sakau, tos metamorfozės vyksta jau mėnesį. Aš suprantu, kaip tai yra sunku, buvau komiteto pirmininkas ir buvau daugumoje, kai darėme kartais galbūt dar blogesnius dalykus. Suprantu šitą jausmą stovėti tribūnoje. Bet mano klausimas: bazinis dydis konservatorių buvo sumažintas prieš 12 metų. Ir A. Kubilius, kuris tada tai darė, žadėjo, kad kai tik atsigausime, mes grįšime prie ikikrizinio laikotarpio. Vals tiečiai tai žadėjo padaryti per ketverius metus. Neištesėjo, todėl pralošė rinkimus. Socdemai pralošė irgi, nes nevykdė. Dabar noriu išgauti jūsų pažadą iš tribūnos: ar jūs žadate ištaisyti tą skriaudą, kurią ir padarėte?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Algi, aš žadu jums priminti, kokiomis aplinkybėmis A. Kubiliaus Vyriausybei teko dirbti ir kieno vadovaujama šalis buvo iki A. Kubiliaus Vyriausybės, kuri lygiai taip pat rado panašų biudžetą, kaip mes randame dabar. Tad jeigu apie politinę atsakomybę kalbame, žinau, kad jūs nesate didelis demagogas, tai gal geriau nereikia.

O atsakant į klausimą, į kurį atsakyti galėčiau tik štai tokia retrospektyva, kad stovėti tribūnoje gal ir yra sunku, bet bent jau būkime sąžiningi kalbėdami apie situaciją, kuri buvo A. Kubiliaus premjeravimo laikais ir kieno paveldas tada buvo jo rankose.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Klausia K. Adomaitis. Prašom.

K. ADOMAITIS (LF). Sveiki. Iš tiesų vienu euru didiname bazinį dydį. Monika, aš esu per patį centrą. Mes šitą bazinį dydį didiname tik vienu euru, ir, kaip jūs minėjote, tai reikš padidėjimą nuo 4 eurų iki 30 eurų skirtingiems darbuotojams. Aš manau, kad nė vienas darbuotojas nelabai ir supras, kad jam pasikeitė alga, o bendra suma susidaro 20 mln. eurų per visus metus visiems kartu paėmus. Ar mums nevertėtų vis dėlto šią sumą, kurios niekas nepajaus, perkelti, tarkime, į valstybės rezervą, įvertinti, kad tikrai didės nedarbas kitais metais, ir vis dėlto garantuoti sau, kad mes turėsime iš ko tiems, kam bus iš tiesų sunku, sumokėti nedarbo išmokas, negu kelti tokiomis nereikšmingomis sumomis bazinį dydį?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Aš suprantu jūsų atsakingą požiūrį į biudžeto formavimo dalykus, tačiau gyventojų lūkestis, šiandien suformuotas pagal Finansų ministerijos prognozes, gali būti patenkintas. Man atrodo, kad esant galimybėms dabar nereikėtų priimti sprendimų, kurie blogintų jų situaciją.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausimai buvo atsakyti. Dabar dėl motyvų už kalbės M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų žiūrėkime į situaciją labai objektyviai. Ši valdančioji dauguma su baimėmis buvo demonizuojama prieš grąžinant projektus į Vyriausybę, kad bus kažkokia sumaištis, bus perversmai, bus kažkas mažinama, karpoma ir panašiai. To neįvyko. Iš tiesų mes esame buvusios Vyriausybės suprojektuotų biudžetų tęsėjai, faktiškai išlaikant stabilumą, išlaikant tuos žmonėms galbūt projektuojamus lūkesčius, suformuotus jau nuėjusios Vyriausybės. Faktiškai visa tai pereina į šios Vyriausybės įsipareigojimų vykdymą. Todėl tikrai be didelių diskusijų raginčiau, čia ne tik nėra kokių nors esminių didelių skirtumų tarp dešinės ir kairės, tikrai vykdyti tai, kas buvo suplanuota ir jūsų pačių Vyriausybės, mes prisidedame prieš šių įsipareigojimų vykdymo. Todėl kviesčiau palaikyti ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš kalbės A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Aš nuosekliai apie tai kalbu jau 12 metų ir visą laiką balsavau ir balsuosiu prieš tokius įstatymus. Jeigu mes pažiūrėsime, kaip per dešimtmetį kito darbo užmokestis viešajame sektoriuje tiems patiems valstybės tarnautojams, tiems žmonėms, kurie dirba ir aptarnauja Seimą, tai jų realios pajamos per tą dešimtmetį sumažėjo, lyginant su kainų indeksu ir infliacija. Pažiūrėkite, čia gi labai lengva suskaičiuoti ir pažiūrėti: kai mes didiname vienu euru atlyginimą, taip, Seimo nariui padidės 19 eurų, taip, valstybės kontrolieriui – 30, jeigu priimsime įstatymą, Seimo Pirmininkui – 32 eurai, bet kažkam padidės tik 4 eurai. Tas atotrūkis, kai mes kalbame ir apie atskirtį, iš dalies šiek tiek didėja, bet pats principas, kad mes užmirštame ir nežiūrime, kokios pajamos buvo žmonių ir kaip jos keitėsi per tą laikotarpį. Turėkite omeny, kad visų, dirbančių viešajame sektoriuje, pajamos per tą dešimtmetį buvo neigiamos. Jų gyvenimo kokybė sumažėjo. Ir tai buvo padaryta seimų dėka. Todėl aš balsuosiu tikrai prieš.

PIRMININKAS. Dėkui. Motyvai išsakyti. Ar bendru sutarimu galima pritarti po pateikimo? Negalima. Gerai, balsuosime tada numatytu laiku. Ar tikrai replika dėl vedimo tvarkos? Labai trumpai, Robertai Šarnickai. Prašom.

R. ŠARNICKAS (*LVŽSF*). Aš vis dėlto turiu reflektuoti į tą pasisakymą, kad atėjome į valdžią ir radome tokią pačią bėdą, kaip atėję tada konservatoriai. Noriu pasakyti, kai mes atėjome, radome 3,5 mlrd. skolą „Sodroje“, o kai atėjo dabar konservatoriai, jie rado beveik plius 0,5 mlrd. „Sodroje“. Tikrai nėra skolos. Bent tiek fiksuokite. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už repliką.

16.59 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 2, 6, 10, 15, 17, 18, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2693 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-5300(2) (pateikimas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Išmokų vaikams įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Prašom.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Būtų gerai, kad replikuodami lygintume palygintinus dalykus. Bet vis dėlto Išmokų vaikams įstatymo projektas parengtas siekiant 2021 m. sausio 1 d. užtikrinti suplanuotą ir įstatymais priimtą 70 eurų dydžio universaliosios išmokos vaikui, skiriamos kiekvienam vaikui, mokėjimą, atsižvelgiant į bazinės socialinės išmokos dydį, nuo 2021 metų didėsiantį nuo 39 iki 40 eurų.

Pagrindiniai pakeitimai. Įstatymo projektu yra siūloma nuo sausio 1 dienos nustatyti universaliosios išmokos vaikui dydžio koeficientą 1,75 bazinės socialinės išmokos dydžio, taip užtikrinant, kad vaiko pinigai didėtų nuo 60 iki 70 eurų.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Jūsų paklausti norėtų penki Seimo nariai. Pirmasis – R. Žemaitaitis, kurio salėje nematau. Tada klausia L. Kukuraitis. Prašau.

L. KUKURAITIS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas ministrei būtų toks. Komiteto pirmininkas minėjo, kad grąžintas įstatymo projektas, niekas nekeista ir grąžinta atgal. Bet iš tiesų šiame įstatyme buvo ką pakoreguoti, nes BSI, tas bazinis socialinės išmokos dydis, yra koreguojamas tiktai universaliosios dalies, o papildomos – ne. Šiuo atveju mes, buvusi valdžia, kai atnešėme įstatymo projektą į Seimą, tik pakeliui susigaudėme, kad koreguojama tik universalioji dalis, o papildoma – ne. Klausimas, kodėl grąžinus įstatymo projektą į Vyriausybę nebuvo sutvarkytas šitas dydis, nes tada išeis, kad netolygiai yra tvarkomas BSI išaugimas, nes vieniems vaikams atitinkamai sumažinama išmoka, o kitiems paliekamas augimas?

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Man atrodo, kad nelabai gerai išgirdau pačią klausimo formulotę, nes tikrai blogai girdėti. Šitas projektas grįžo toks, koks ir buvo grąžintas Vyriausybei. Esmė to projekto yra ta, kad vaiko pinigai auga nuo 60 iki 70 eurų, o dėl detalių, kurių galbūt aš neįsigirdau, galėsime padiskutuoti atskirai.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, prieš svarstant šį įstatymą buvo įvairių pasisakymų spaudoje, kalba, kad reikėtų galbūt atsisakyti universaliosios išmokos ir va-

dovautis tikslinė, tai yra mokant tiems, kam pirmiausia reikia. Suprantu, kad jūs dabar siūlote nieko nekeisti, bet žiūrint į ateitį jūs esate šalininkė tikslinių išmokų ar universalių?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Na, reikės diskutuoti. Aš manau, kad tikrai turėsime ieškoti sprendimų, kaip toliau mes norėtume leisti valstybės pinigus, ar didindami pajamas ir toms šeimoms, kurios ir taip uždirba daug, ir gali sau leisti pasirūpinti savo vaikais, ar visgi paramos priemonės turėtų būti taiklesnės ir nutaikytos į tuos žmones, kuriems yra ekonomiškai sunkiau savo vaikus auginti, suteikti jiems geras galimybes gauti gerą švietimą ir apskritai geresnes ekonomines sąlygas. Man atrodo, kad šeimų galimybės tikrai yra nevienodos ir to neturėtume užmiršti.

Aš jau pačioje diskusijų pradžioje sakiau, kad, mano įsitikinimu, taiklumo ieškoti pagal pajamas šeimų mes galėtume, kartu ir labiau remti tuos, kuriems tos paramos reikia labiausiai. Bet dabar, siekiant atliepti lūkesčius, kurie jau buvo suformuoti, ir tai, kad universaliosios išmokos būdu mes nuėjome Seime priimdami sprendimą ir balsuodami, jokių pokyčių neinicijuojame, tačiau, žiūrėdami į ateitį, mes turėsime apie tai tikrai labai rimtai padiskutuoti ir su ekspertais, ir su kolegomis.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia R. Tamašunienė. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū. Gerbiama ministre, iš tikrųjų reikia pasidžiaugti, kad vis dėlto ta universaliosios išmokos vaikui didėjimo projekcija ilgalaikė, jina pasiteisina ir šeimos žino, ko tikėtis iš valdžios, kaip paaugs universalioji vaiko išmoka. Aš galvoju, kad jūs, pristatydamas šį įstatymo projektą, nepataisiusi tos klaidos, kurią minėjo buvęs ministras L. Kukuraitis, ir taikote savo taiklumo principą, kuomet gausioms ir neįgalios vaikus auginančioms šeimoms nekeičiate išmokos koeficiento, nors bazinis dydis didėja iki 40 eurų. Tai taip pat sveikintina, nes gausios ir neįgalios vaikus auginančios šeimos sulauks šio tokio padidėjimo, negu tos, kurios augina tiesiog iki trijų vaikų. Kitas. Aš noriu pasakyti, kad jūs...

PIRMININKAS. Laikas, kolege. Suformuluokite.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). ...jau taiklumo principą taikote. Noriu vis dėlto trumpai paklausti, kad jūs, kaip ministrė, kuri pradodate kadenciją, pasižadėtumėte universalumą ir visą atidumą išmokų išsaugoti, kituose biudžetuose taip pat pristatysite tas finansines projekcijas šeimoms, ar planuojate?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš jau išmokau, kad su pažadais reikia būti labai atsargiam, nes kai pažadi dėl ateities dalykus, kurių paskui negali išpildyti, yra nelabai malonus jausmas. Aš galiu tik tiek pasakyti, kad sieksime visų paramos rūšių formų integralumo tarpusavyje ir didžiausio įmanomo taiklumo, kad parama pasiektų tuos, kuriuos turi pasiekti, tam, kad žmonės būtų geriau įgalinti, galėtų dirbti, užsidirbti, pasirūpinti savimi ir savo vaikais.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia R. Šarknickas. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Jau klausimų neturėsiu, kolegą paklausė. Tiesiog lieka tik padėka, kad tęsitate darbus. Sėkmės!

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar dėl motyvų už yra užsirašęs kalbėti T. Tomilinas. Prašau. Už.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiama kolegos, posėdžio pirmininke, man iš tiesų malonu teigiamai atsiliiepti apie atneštą projektą. Manau, reikėtų prisiminti, kad vaiko pinigų įstatymai, vaiko pinigų reforma 2018 metais buvo priimta absoliučia dauguma, įskaitant ir opozicijos balsus. Todėl jūs irgi turite teisę į tų reformų teigiamų pasekmių įvertinimą ir prie to prisidėjote. Bet kiek apmaudu girdėti, kad bus planuojama kažką keisti, ir iš esmės keisti. Manau, kad prieš kalbant apie tai reikėtų turėti aiškų planą, o kitaip tiesiog mes erziname žmones.

Tokiu sunkiu periodu, kai turime pandemiją, turime visišką šeimų neužtikrintumą dėl rytojaus, dėl gyvenimo pajamų, uždarius daugybę verslų, šimtus tūkstančių žmonių sustabdžius ekonominę veiklą, savaime suprantama, tai daugeliu atvejų reikalingi dalykai, mes vaiko pinigų reforma dar labiau galime pasidžiaugti, nes ji suteikia absoliutų stabilumą žmonių gyvenimui būtent dėl tos universaliosios dalies ir universalumo elemento. Mes, jeigu prisimenate, net esame keitę praeitais metais skaičiavimo metodiką, kad dėl kovidų nukentėję žmonės su vaikais kuo greičiau ir kuo taikliau galėtų pasinaudoti vaiko pinigų sistema ir galėtų gauti tas priemokas. Bet vis dėlto, mano galva, didžioji vaiko pinigų reformos nauda yra būtent dėl tos universaliosios dalies. Ta papildoma priemoka egzistavo ir iki reformos.

PIRMININKAS. Laikas, kolega!

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Vis dėlto siūlyčiau nesvarstyti čia didelių reformų, nes galima taip prisižaisti.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Motyvai išsakyti. Gal esant šiai santarvės dvasiai galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Galime pritarti. Labai ačiū. Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Galime ir tam tikriausiai pritarti? Galima. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Svarstymo data – gruodžio 22-oji.

17.08 val.

Socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 1, 5, 10, 11, 12, 13 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-5301(2) (pateikimas)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Socialinės paramos mokiniams įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Prašau.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Aš gal labai trumpai šito įstatymo projektą pristatysiu. Tai yra vadinamasis antrojų maitinimo įstatymo projektas, kuriuo siūloma aprūpinti nemokamu maitinimu antroje klasėje besimokančius vaikus.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Jūsų paklausti nori keturi Seimo nariai. Pirmasis – R. Šarknickas. Atsisako žodžio. Ačiū. Antroji – R. Tamašunienė. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Aš vėlgi noriu vis dėlto ministrę pasveikinti, kad teikia, tą tęstinumą užtikrina ir valgo ne tik priešmokyklinukai, pirmokai, bet valgys ir antrokai. Bet mes turime visą pradinio ugdymo koncentrą ir reikėtų pasiekti, kad visi pradinukai valgytų. Tai didelis, tikrai geras dalykas, kai visi mažiausi Lietuvos piliečiai mokykloje, švietimo įstaigoje traktuojami vienodai. Tai tikrai gera priemonė, kuri amortizuos tas dideles socialines problemas, kurių patirs šeimos, užprogramuotas mums visai kadencijai, o gal ir ilgiau, pandemijos. Aš noriu vėlgi klausiti dėl trečiųjų ir ketvirtųjų – ministrės projektuojamos finansinės projekcijos į ateitį, nes kalbant apie tai, kaip balsuoti šiandien, reikia žiūrėti ir į ateitį, ar mes prie antrojų nesustosime.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Aš, kaip ir dėl prieš tai užduoto jūsų klausimo, atsakau taip pat, kad ieškosime būdų, kad visos paramos formos, kurios pasiekia Lietuvos vaikus ir šeimas, būtų tarpusavyje integralios, papildančios viena kitą ir efektyvios. Jeigu mes matysime, kad būtent tokia paramos forma yra reikalinga tuo metu, atsižvelgdami į tai, kokia tuo metu bus ekonominė situacija, kokie bus šeimų poreikiai, jeigu matysime, kad tokia priemonė yra tinkama, tikslinga ir teisinga, tuomet jina bus pratęsta. Jeigu matysime kitokias aplinkybes, tai priimsime kitus sprendimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia K. Adomaitis. Prašau.

K. ADOMAITIS (*LF*). Aš norėjau klausiti, mes dabar pridedame antrokams nemokamus pietus, ar tikrai mes tikri, kad pasiteisina šis dalykas? Vis dėlto nelabai aišku. Aš pats turiu pirmoką, tiesą sakant, jis nelabai nori valgyti toje mokykloje. Ir vėlgi šiuo metu, kai visos mokyklos yra uždarytos ir kai yra svarbu investuoti į nuotolinį mokymą, kai sako švietimo ministrė, kad nepasiruošta nuotoliniam mokymui, ar mes teisingai sudėliojame savo prioritetus, kad norime dar, kaip pasakius, daugiau ruošti maisto, kuris neaišku, ar bus suvalgytas ir ar mokiniams patinka, užuot pasiruošę tinkamam nuotoliniam mokymui?

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, kolega. Aš jums atsakyčiau panašiai kaip ir gerbiamai Ritai. Ateityje mes tikrai vertinsime, ar tokios paramos formos yra geriausiai atliepančios mūsų vaikų ir šeimų poreikius.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia L. Kukuraitis. Prašau.

L. KUKURAITIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Šiuo atveju tos diskusijos, kurios dabar gimsta, kai mes jau skiriame lėšas ir teikiame įstatymų projektus dėl antrojų, manau, yra labai nesavalaikės. Šiuo atveju geriausia būtų rengti diskusijas, kaip paskatinti šią priemonę, kuri naudojama absoliučiai visose skandinaviškose šalyse. Estijoje vaikai maitinami viešai iki 12 klasės imtinai. Vadinasi, pasiteisinusi priemonė, kaip išlyginti nelygias skurdo, taip pat ir vaikų gebėjimo valgyti tinkamą maistą situacijas šalyje.

Tikrai aš pasisakau, kad nesavalaikės diskusijos apie šios priemonės persvarstymą ir kaip geriausia ją panaudoti, todėl ir klausdamas to paties, ir ragindamas imtis dar didesnės atsakomybės ne tik trečiuosius ir ketvirtuosius apsvarstyti, bet ir vyresnių vaikų tinkamo valgymo įgūdžių užtikrinimo būdą mokyklose, kur yra viešoji paslauga.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Dėl tinkamo valgymo įgūdžių tikrai nesiginčiju ir sutinku. Tiesiog vėlgi norėčiau pasakyti, kad skirtingų šeimų, tėvų galimybės tuo rūpintis yra skirtingos, kaip ir šeimų poreikiai, kaip ir vaikų poreikiai, o valstybė turi atliepti žmones ten, kur jiems labiausiai reikia. Tai nesiginčydamas dėl šio projekto, kurį teikia mūsų Vyriausybė, dabartinio priėmimo, aš manau, kad ateityje dėl visų šių priemonių turėsime turėti diskusiją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimai atsakyti. Dėl balsavimo motyvų kalbės A. Vinkus – už. Prašau.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, drįstu pateikti savo asmeninę nuomonę ir galvoju, kad šis projektas, siekiantis užtikrinti nuoseklų mokinių, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas, nemokamo maitinimo įteisinimą... Aiškinamajame rašte mes skaitėme ir skaitome išvadą, kad ten, kur bandomosiose mokyklose toks maitinimas jau buvo praktikuojamas, mažėja socialinė atskirtis tarp jauniausio mokyklinio amžiaus vaikų, ugdomi mokinių sveikos mitybos įpročiai ir valgymo kultūra, maistas yra sveikatai palankesnis ir įvairesnis.

Įstatymo projektu siūloma nuosekliai didinti nemokamą maitinimą gaunančių mokinių apimtį, nemokamus pietus skirti nevertinant pajamų, kad vaikai nejaustų jų „išrūšiavimo“ ar diskriminacijos. Taip pat specialistai priėjo prie išvados, kad nemokamų pietų organizavimas mokiniams yra priimtinesnis ir efektyvesnis negu teisė į nemokamus pietus, kurie praktikoje sukėlė didelę administracinę našlą mokinių tėvams. Neturiu pagrindo tuo netikėti. Taigi drįščiau pasisakyti už šį projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, tikrai labai apmaudu girdėti, kad yra ir čia žadama dovanėlė vaikams ir tėvams. Aš tiesiog pranešiu gerbiamiems valdantiejiems, kad universalumas, jau ministro minėtas universalumas Skandinavijoje, būtent ir sudaro pagrindą geriems švietimo rodikliams, geriems sveikos mitybos rodikliams. O jeigu mes taip norime to socialinio teisingumo ir taip nenorime nemokamai maitinti turtingesnių vaikų, tai tam yra kiti mechanizmai. Pasaulis seniai išrado progresinius mokesčius. Mes juos taip pat darbo pajamoms bent jau įvedėme. Jeigu jums atrodo, kad turtingi žmonės turi labiau prisidėti prie bendro gėrio, tai, taip, jūs nenaikinkite progresinių mokesčių, jie sumokės daugiau į biudžetą pajamų per gyventojų pajamų mokestį, bet vaikai nebus skirstomi. Situaciją yra įvairiausių. Kartais vaikai nevalgo vien dėl to, kad kiti vaikai nevalgo, arba atsiranda kažkokių madų. Yra visokių priežasčių. Todėl tas universalumas suteikia papildomų sąlygų sutelkti savo dėmesį būtent į mokslus mokykloje, o ne į ieškojimą galimybių pavalgyti arba kažkokių dienpinigių laukimą iš tėvų ir panašiai. Jeigu skandinavai, estai ir kiti nuėjo tuo keliu, kam mums išradinėti dviratį? Geriau sutvarkykime mokesstinę sistemą taip, kad turtingi žmonės labiau prisidėtų prie bendro gėrio. Bet nemokamas maitinimas užmuša du zuikius, jis pašalina stigmas nuo socialiai pažeidžiamų žmonių ir masiškai įgalina sveiką mitybą mokyklose.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti, bet gal vis dėlto po pateikimo mes galėtume priarti bendru sutarimu ir tada svarstyti vėliau? Galime pritarti po pateikimo. Pritarta bendru sutarimu. Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Galime pritarti skubai? Galime. Pritarta. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Svarstyti gruodžio 22 dieną. Per šoninį mikrofoną – A. Žukauskas. Prašom.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Švietimo ir mokslo komitetas norėtų pasvarstyti kaip papildomas komitetas.

PIRMININKAS. Norėtų būti papildomas, jeigu tai tikrai neužgaisins visos procedūros. Tuoj išsakysime visus argumentus. M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Mes savo ruožtu norėtume tikrai paprašyti kolegų apsiriboti vienu pagrindiniu komitetu, nes tikrai yra skubos tvarka ir tikrai komitetas rytoj renkasi į posėdį ir svarsto kaip pagrindinis komitetas šituos klausimus. Tiesiog prašome supratingumo.

PIRMININKAS. Dėkoju. K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Aš tik norėčiau atkreipti dėmesį, kad buvo pasisakyta du kartus už šią projektą ir nebuvo galima pasisakyti prieš. Vedantįjį kviečiu atkreipti dėmesį į turinį, ką sako pasisakantieji: kai argumentuoja atimti iš žmonių pinigus ir duoti jiems pietų, kurių jie nenori valdyti, ir kad tai yra geras sprendimas, aš turiu labai didelių abejonų ir nesiūlau didelės skubos dėl šito projekto.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl skubos mes kaip ir apsisprendėme. Dabar dėl komitetų. Gerbiami kolegos, ar galime sutarti, kad jeigu mes sutariame skubos tvarka ir jeigu Švietimo ir mokslo komitetas įsipareigoja apsvarstyti iki kito posėdžio... Mes turime du komitetus, ar reikės dėl to atskirai apsispręsti, ar Artūras atsiims siūlymą? Matau, neatsiima. Nežinau, kolegos. Mindaugai, gal galima sutarti, kad tiesiog ir švietimas, kadangi tai yra ir švietimą liečiantis dalykas, artimiausiu metu apsvarstys? Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Jeigu komitetas apsvarstytų iki rytojaus pirmos valandos, tai tikrai suiktume palaukti papildomo komiteto. Bet rytoj pirmą valandą renkasi Socialinių reikalų ir darbo komitetas ir svarsto.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiamieji, jeigu iš tikrųjų, gerbiamas Švietimo ir mokslo komiteto pirmininke, jeigu jūs rytoj iki pirmos valandos, iki pagrindinio komiteto spėjate apsvarstyti šią klausimą, tada nekyla problemų.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Spėjame, mes rytoj turime neeilinį posėdį dar dėl kito klausimo.

PIRMININKAS. Tada, manau, sutarėme. Pagrindinis – SRDK, papildomas Švietimo ir mokslo komitetas.

Siūloma svarstyti gruodžio 22 dieną. Ačiū visiems.

17.20 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 38, 41 ir 48¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-122 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Užimtumo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-122. Prašom pristatyti.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų svarbus Užimtumo įstatymo pakeitimo projektas susijęs su COVID-19 krizės valdymu. Jis yra svarbus tuo, kad galėtume išsaugoti kuo daugiau darbo vietų, ištikus tokioms aplinkybėms, kai dalis verslų ir darbdavių, netekę visų pajamų, neturi galimybės prisidėti prie darbuotojų išlaikymo. Kad jie nepriimtų sprendimo tuos darbuotojus atleisti, mes teikiame įstatymo pakeitimus, susijusius su prastovomis.

Įstatymo pakeitimai numato, kad 100 % kompensuotume visą prastovų metu darbuotojui priskaičiuotą ir išmokamą darbo užmokestį, kuris negali būti didesnis nei numatyta darbo sutartyje iki karantino paskelbimo, be to, padidinti maksimalų subsidijos darbo užmokesčiui dydį iki dviejų Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimalios mėnesinės algos dydžių. Jei darbo užmokestis padidėjo dėl Vyriausybės patvirtinto taikomo minimalios mėnesinės algos dydžio, teisė gauti didesnę subsidiją darbo užmokesčiui nėra ribojama.

Numatoma prastovų subsidijos darbo užmokesčiui mokėjimo nutraukimo sąlyga, kai pasibaigia darbo sutartis su darbuotoju, už kurį mokama subsidija darbo užmokesčiui. Taip pat patikslinami terminai dėl išmokėtos subsidijos darbo užmokesčiui grąžinimo, kai Valstybinė darbo inspekcija nustato pažeidimus, ne nuo sprendimo nutraukti subsidijos mokėjimą priėmimo, bet nuo pažeidimo nustatymo dienos.

Taip pat šiuo įstatymo projektu keičiama darbo paieškos išmokos mokėjimo priemonė. Ją mes taip pat numatėme kaip galimą pagalbą kovojant su pandemijos iššūkiais, tačiau šita darbo paieškos išmoka būtų mokama tik nustačius, kad darbo paieškos išmoka nutraukiama, kai po Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ar karantino atšaukimo arba bent vieno iš jų paskelbimo termino suėjimo praėjo vienas mėnuo. Pakeičiame ir nustatome papildomas sąlygas dėl teisės gauti darbo paieškos išmoką, kai asmens darbo sutartis ar darbo

santykiams prilyginti teisiniai santykiai pasibaigė Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ar karantino paskelbimo metu; asmuo neturi teisės gauti nedarbo socialinio draudimo išmokos ar jos mokėjimo laikotarpis asmens kreipimosi į Užimtumo tarnybą prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos metu yra pasibaigęs.

Numatomas skiriamos ir mokamos darbo paieškos išmokos dydis – 33 % minimalios mėnesio algos. Siūloma nustatyti, kad Užimtumo tarnyba peržiūrės priimtus sprendimus dėl darbo paieškos išmokos skyrimo asmenims, kurie turėjo teisę į darbo paieškos išmoką 2020 m. gruodžio 31 d. Jei asmenys atitiks šio įstatymo nustatytas darbo paieškos išmokos skyrimo sąlygas, atskiro prašymo išmokai gauti pateikti jiems nereikės. Ir techninio pobūdžio pakeitimas patikslinant nuostatą dėl darbdaviui mokamų subsidijos dydžių įgyvendinant pameistrystę.

Siūlome, kad įstatymo projektas įsigaliotų 2021 m. sausio 1 d.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Jūsų paklausti nori šeši Seimo nariai. Pirmasis klausia M. Majauskas. Jo Seimo salėje nematau. Tada klausia T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamoji pranešėja, gerbiamasis posėdžio pirmininke, mes matome, kad yra numatyta apie 300 mln. būtent prastovos priemonėms. Ar aš čia galbūt klystu, jūs mane patikslinsite. Ar tikrai užteks tų pinigų? Nes, kaip suprantu, išmokos po prastovų yra naikinamos. Žiūrint į bendrą statistiką, kad išmoka po prastovų jau pareikalavo per šiuos metus apie pusę milijardo, klausimas, ar mums pakaks jūsų numatomų lėšų, nes lieka tik ta dosni prastovos išmoka? Kita klausimo dalis, ar jūs negalvojate, kad bus didelė paskata skelbti tas prastovas tada, kai jų galbūt ir ne visai reikia?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Aš tik noriu patikslinti sumas, kad per Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją, dabar svarstant šitą biudžetą, kovido priemonėms yra numatyta 480 mln. eurų. Iš jų 180 mln. eurų yra skirta prastovoms kompensuoti, bet mes turime įsipareigojimų, liekančių už 2020 metų gruodžio mėnesį, jie taip pat nebuvo niekaip padengti biudžeto pinigais, jų reikėjo surasti ir išeina, kad su gruodžio mėnesiu visa sąskaita už prastovas yra 202 mln. eurų, jeigu mes projektuojame šešiams mėnesiams. Taip pat 72 mln. eurų yra skiriamami savarankiškai dirbantiems ir savarankiškai dirbantiems su vienu papildomu mėnesiu pasibaigus karantinui, 120 mln. eurų yra tie pinigai, kurie turėtų atitekti „Sodrai“ kaip kovido ligos išmokų dalis, bei 28 mln. eurų, kurie yra skiriami būtent darbo paieškos išmokai. Ar užteks tų pinigų? Sudėtinga pasakyti, kaip šita situacija atrodys, kaip pavyks suvaldyti kovidą, kiek truks karantinas, jeigu karantinas truks trumpesnį laiką, jeigu priemonės veiks ir karantinas truks trumpesnį laiką, greičiausiai numatytų lėšų turėtų užtekti, bet tam, aišku, mes turime susitelkti, kad įveiktu me šitą virusą kuo greičiau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia L. Kukuraitis. Prašau.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju. Aš iš pradžių komentara apie tai, kas buvo pasakyta. Tos lėšos už gruodžio mėnesį tikrai buvo biudžete, 97 mln. – vieninteliai, kurie buvo įtraukti kitiems metams už prastovas už 2020 metų gruodžio mėnesį. Bet čia jau ne pirmą kartą pasikartoja tam tikra retorika. Aš tik atkreipčiau dėmesį, kad vienišų pensininkų bent jau mes biudžetuose nerandame – nei socialinio draudimo, nei valstybės biudžete, ir šia prasme yra klaidinami žmonės. Prašyčiau mažiau klaidinti.

Klausimas būtų apie laikinąją darbo paieškos išmoką. Ji yra numatyta 30 tūkst. žmonių, aš jau esu uždavęs klausimą biudžeto svarstymo etape, ar tai, kad lieka tik 30 tūkst. žmonių Užimtumo tarnyboje išlaikoma... Pirmas klausimas, ar tai, kad mes atsisakome priedo tiems, kurie gauna nedarbo socialinį draudimą, faktiškai tiems, kurie gaus laikinąją darbo paieškos išmoką, bus 200 eurų, o tų, kurie turi teisę ir stažą, bus dydis labai panašus? Ar šiuo požiūriu mes nediskriminuojame tų, kurie mokėjo įmokas? Ir antras klausimas.

PIRMININKAS. Laikas.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Ar tie 100 tūkst. žmonių, kurie negaus išmokos, nesubėgs į socialinės pašalpos sistemą ir ar tam numatyta lėšų?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Mes čia dabar galime ilgai diskutuoti, ar buvo taikli priemonė dėl tų 200 eurų, kurie buvo skiriami prieš tai visiems, kurie kreipėsi į Užimtumo tarnybą, ir tam tikrai buvo išleista labai daug valstybės pinigų. Mūsų tikslas šiandien yra, kad valstybės paramą

gautų tie, kuriems jos reikia labiausiai, tiems, kurie prarado darbą karantino metu ir dabar tikrai neturi galimybės jo susirasti, bet nėra sukaupę stažo. Sutikime, kad tai yra ta tikslinė grupė, kuriai labiausiai tos paramos reikia.

Kalbant apie tai, ar žmonės grįš į socialinio rėmimo sistemą, apskritai iš vienos sistemos vaikščiojimas tik tam, kad gautų 10 ar 20 eurų daugiau, taip pat nėra valstybei tvarus sprendimas įgalinant žmones. Reikia suprasti, kad pinigų yra tiek, kiek yra, priemonės yra tokios, kokios yra, ir mums reikia galvoti, kad jeigu mes žmones traukiame iš socialinio rėmimo sistemos, tai juos traukti reikėtų ne į Užimtumo tarnybą, bet į darbo rinką.

Šiuo atveju šita priemonė visiškai nepasiteisino ir jokių panašių rezultatų mes nesulaukėme. Lygiai taip pat ir dėl kitų grupių, kurios užsiregistravo Užimtumo tarnyboje, taip didindamos bedarbių ratą, o ne ieškodamos galimybės grįžti realiai į darbo rinką tik tam, kad buvo didesnės pajamos, kaip ir tų žmonių, kurių atlyginimai buvo didesni negu minimali mėnesinė alga, bet jiems labiau apsimokėjo registruotis Užimtumo tarnyboje, gauti išmoką, negu turėti darbe prastovą. Į viską reikia žiūrėti labai kompleksiškai, turime kritinių pastabų ir dėl vienu, ir dėl kitų modelių, bet šiandien jie su tais resursais, kuriuos turime, turi būti maksimaliai subalansuoti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, primininke. Gerbiama ministre, sveikinu. Situacija tikrai neeilinė ir noras padėti visiškai suprantamas. Aš norėčiau paklausti būtent taip: ar buvo padaryta nors paviršutiniška analizė, kaip buvo panaudotos lėšos iki jūsų Vyriausybės? Buvo įvairių nusiskundimų ir, mano galva, neracionalių sprendimų. Įstatyme parašyta, kad Valstybinė darbo inspekcija patikrins ir, jeigu bus piktnaudžiaujama, reikės grąžinti. Na, žinant Valstybinės darbo inspekcijos pajėgumus, aš labai abejoju, kad jie suspės visur. Ne paslaptis, kad galima ir dirbti, ir gauti prastovą, nes prie kiekvieno darbuotojo, prie kiekvienų staklių nepastatysi po kontrolierių ar po ministerijos darbuotoją. Ar nebijote, kad gali būti vėl piktnaudžiaujama būtent neracionaliai panaudojant taip sunkiai pasiskolinamus pinigus?

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Aišku, bijau, kad gali būti piktnaudžiavimo, bet lygiai taip pat suprantu, per tiek laiko, kiek mes turėjome toms priemonėms, tam mechanizmui sukurti, neįmanoma užkardyti visų įmanomų piktnaudžiavimo galimybių, jeigu tų piktnaudžiavimo galimybių žmonės norės ieškoti. Dabar irgi matome su tam tikromis rekomendacijomis ir ribojimais, esančiais Vyriausybės nutarime, kaip kūrybingai žmonės kartais bando juos apeiti dėl visiškai nesuprantamų priežasčių. Bet aš noriu tikėtis, kad tiek darbdaviai, tiek verslas, tiek darbuotojai suprantą, kokioje situacijoje mes šiandien esame. Bandėme pagalvoti apie tuos minimalius saugiklius, kurie galėtų likti, tai liko ta nuostata, kad prastovos galiotų darbuotojams, priimtiems iki karantino. Sieksime, kad tas mechanizmas suveiktų.

Kalbant apie tai, ar visos prieš tai taikytos priemonės buvo taiklios, tikrai nebuvo kada analizuoti tos retrospektyvos taip nuosekliai, nes visa energija ir visi turimi intelektualiniai pajėgumai buvo nukreipti į priemonių kūrimą, o ne gręžiojimąsi atgal. Tikrai dabar negalėčiau įvertinti ekspertiškai naudotų priemonių poveikio, bet tai bus galima padaryti ateityje, kai jau visi būsime sukovoję su virusu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia M. Lingė. Prašau.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiama ministre, turbūt Užimtumo tarnyba geriausiai praktiškai, iš patirties matė, kaip vyko tų ankstesnių priemonių įgyvendinimas, tikslingumas. Sakykite, ar jūs konsultavotės, rengdami ir šias pataisas, ar buvo aptarta, ar įgyvendinant nekils kokių nors problemų, ar yra suderintos tos iniciatyvos? Gal žinote ir socialinių partnerių ar apskritai darbdavių nuomones, kaip bus pasitiktos šios iniciatyvos?

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū už klausimą. Tikrai dirbome drauge su Užimtumo tarnybos atstovais, kurie ir administravo prastovų mechanizmą bei darbo paieškos išmoką. Tikrai atsižvelgėme į jų patirtį ir nuomonę, kas buvo netikslinga, į iššūkius, kurie kilo. Šie projektai yra suderinti su praktikais, kurie įgyvendina šią įstatymą.

Nors oficialiai nebuvo nei laiko, nei galimybių suderinti su socialiniais partneriais Trišalėje taryboje, preliminarai aptarta ir su profesinėmis sąjungomis, ir su darbdavių atstovais dėl mode-

lių, kurie yra pateikti. Kritinių pastabų kol kas nesulaukėme. Gal diskusijų kils komitete, turbūt neišvengiamai jų bus, bet tikimės, kad rasime sutarimą, nes sprendimą priimti reikia kuo greičiau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia R. Šarknickas. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš vis dėlto norėčiau irgi tikslaus atsakymo. Mane motyvavo paklausti dar kartėlį buvęs ministras L. Kukuraitis, jo kompetencija ir nuoširdumu aš pasitikiu, tačiau net tam tikrą emociją, kai jūsų klausė ir pasisakė, kad nėra vienišiams pensininkams biudžeto eilutėje pinigų. Jūs pasakykite, ar yra, ar nėra, ir visi būsime ramūs. Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Vieniųjų pensininkų pensijoms pinigų yra. Tiesiog mes ieškome būdo, kurioje eilutėje jie turėtų dabar atsidurti. Problema yra ta, kad jie negali dabar būti „Sodros“ biudžete, nes nėra įstatymo, kuriuo bus ir kaip bus reglamentuojamas tas pinigų išmokėjimas. Tiesiog yra susitarimas ir su Finansų ministerija, ir su premjere, kad ta pinigų suma bus panaudota būtent šiam tikslui. Tiesiog dabar mes ieškome geriausios formos, kaip ji galėtų atsispindėti biudžete ir kaip po to ji galės atsispindėti teisės aktuose, kuriuos priimsime pavasarį.

PIRMININKAS. Dėkoju, ministre. Atsakėte į visus klausimus.

Dabar dėl balsavimo motyvų. Už užsirašęs M. Majauskas. Jo nematau salėje. Tada žodį suteikiu M. Lingė. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų šis įstatymas turbūt yra tapęs tokiu jautriausiu ir paskutiniu metu dažniausiai keičiamu įstatymu, tačiau į tai reaguoti verčia aplinkybės, kurios taip pat yra kintančios, situacija nestovi vietoje. Turime tikrai irgi vadovautis tais principais derindami su tomis nuostatomis, kurias ir ankstesnė Vyriausybė pradėjo keisti ir siūlyti įstatymo pataisas, kad bet kokia valstybės pagalba, parama būtų ir tikslinga, ir taikli. Tai kalbant ir apie savarankiškai dirbusius asmenis, kad gautų išmokas, subsidijas būtent tie, kurie tikrai labai patiria didelius nuostolius ir kuriems labiausiai reikia tos pagalbos. Taip ir su šiuo įstatymu. Išties yra svarbu, kad tos ankstesnės subsidijos... anksčiau tekdavo darbdaviams dar ieškoti ar 10 %, ar 30 % patiemis prisidėti, bet jeigu verslai sustoja, darbai sustoja ir nebėra galimybių, tai labai sudėtinga našta tenkanti jiems. Šis įstatymas, šitos pataisos tikrai sprendžia klausimus, daro šią paramą taiklesnę ir tikslingesnę, mažina ir tą naštą panaikina, sprendžia, kad išlaikytų darbo vietas.

Turime tikrai įvertinti ir tą motyvą, kad nuo naujų metų nebelieka poprastovinių išmokų, tai taip pat turėtų amortizuoti šie pasiūlymai tuos galimus patirti nuostolius arba sunkumus, su kuriais galima susidurti. Taip pat ir dėl paramos darbo išmokos paieškai, kad negautų bet kas – dirbo, nedirbo, bet kad ta parama taptų tikslinga tiems žmonėms, kurie dėl karantino, dėl ekstremaliosios situacijos neteko darbo ir iš tikrųjų deda pastangas jį susirasti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Gerbiamieji kolegos, nemačiau pasisakančių prieš, gal šiam klausimui po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū, pritarta. Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka, nes įsigaliojimas nuo sausio 1 dienos. Galime pritarti skubos tvarkai? (*Balsai salėje*) Galime. Pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Svarstymo data – gruodžio 22 diena. Gerai. Ačiū visiems.

Dabar turėtų būti darbotvarkės 2-9 klausimo pateikimas. Švietimo ministrė bus po 10–15 minučių, gal tada mes eikime prie 2-10 klausimo ir susijusių klausimų priėmimo stadijos? Kviečiu į tribūną R. Jušką, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininką.

17.37 val.

Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo Nr. I-830 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-5046(2) (priėmimas)

R. JUŠKA (LSF). Gerbiami kolegos, dėl Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo pakeitimo įstatymo projekto 3 straipsnio gauta Teisės departamento pastaba dėl ydingos loginės konstrukcijos. 3 straipsnyje vietoj „tiesioginio valdymo įvedimas ir įgaliojimai“ turėtų likti „tiesioginio valdymo įvedimas“ be žodžio „ir įgaliojimai“. Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Iš karto pristatėte esminius pakeitimus. Dėl vieno straipsnio jie buvo. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pastabų, pasiūlymų nebuvo. Galima pritarti bendru

sutarimu? Galima pritarti. Dėl 2 straipsnio pastabų, pasiūlymų nebuvo. Galima pritarti? Pritarta. Dėl 3 straipsnio gerbiamas komiteto pirmininkas įgarsino vieną pataisymą, kuriam komitetas pritartė. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 4 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 5 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 6 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Galima pritarti? Pritarta. Dėl 7 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Galima pritarti? Pritarta. Dėl įsigaliojimo, 2 straipsnio pastabų, pasiūlymų taip pat nebuvo. Galime pritarti? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų kalbėti norės E. Sabutis. Prašau.

E. SABUTIS (LSDPF). Gerbiami kolegos, tikrai paraginčiau tada, kada ateis laikas balsuoti, palaikyti šią įstatymą, nes jis labiau atlaisvina savivaldą ir tiesiog suteikia jai daugiau galių, todėl labai norėčiau, kad visi palaikytumėte šią įstatymo projektą. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Priėmimo stadijoje balsuosime numatytu laiku.

17.40 val.

Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 2, 12, 15, 22, 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5047(2) (priėmimas)

Dabar susijęs yra Nepaprastosios padėties įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Nebuvo jokių pataisymų. Tada priėmimas pastraipsniui.

1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 3 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 4 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 5 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 6 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ačiū.

Kalbėti dėl motyvų, matau, nėra užsirašiusių. Dėl viso balsuosime numatytu laiku.

17.40 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 11, 19, 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5048(3) (priėmimas)

2-10.3 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Taip pat pastabų ir pasiūlymų negauta. Priėmimas pastraipsniui.

1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 3 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 4 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 5 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ačiū.

Dėl motyvų kalbėti nematau norinčių. Dėkoju. Balsuosime numatytu laiku.

17.41 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5049(2) (priėmimas)

2-10.4 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo projektas. Pastabų ir pasiūlymų negauta. Trys straipsniai. 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 3 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ačiū.

Dėl motyvų kalbėti norinčių nematau. Ačiū. Balsuosime numatytu laiku.

Dabar mūsų darbotvarkėje turėtų būti 2-11 klausimas. Šio klausimo teikėjai pasitarė ir prašo jo šiandien nepriimti, kol bus išsiaiškinti maži netikslumai, ir jį priimti artimiausiame posėdyje. Ar galime pritarti tokiam pasiūlymui? Galime. Gerai. Ačiū. Judame toliau.

17.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų Laisvės premijos paskyrimo Baltarusijos demokratinei opozicijai“ projektas Nr. XIVP-97 (priėmimas)

2-12 klausimas. Irgi nebuvo gauta jokių pasiūlymų ar korekcijų atlikta. Nutarime yra du straipsniai. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Galime pritarti. 2 straipsnis. Galime

pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta. Dėl viso yra norinčių kalbėti už. Prašom. Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Tiesiog norėčiau dar kartą pakartoti argumentus, kad švenčiant ir minint mūsų pergalę Sausio 13-ąją būtų tikrai labai simboliška tą laisvės deglį perduoti Baltarusijos laisvės lyderei ir savotiškai sukoncentruoti mus visus politiškai į tą pergalę, kurią, tikėkimės, baltarusių tauta pasieks kitais metais. Tai labai prašyčiau visų kolegų kiek įmanoma vienbalsiai palaikyti šį siūlymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Žodį suteikiu G. Surplyui. Prašau.

G. SURPLYIS (LVŽSF). Dėkoju. Palaikydamas šį teikimą, atkreipiu dėmesį, kad Baltarusijos opozicija buvo įvertinta ir garbinga Sacharovo premija Europos Parlamente. Iš tiesų to pripažinimo, to netylėjimo labai laukia ne ponis S. Cichanouskaja, bet visa baltarusių tauta, kuri yra mušama, grūdama į kalėjimus savo pačių valdžios. Taigi tikrai solidarizuojusi su rengėjais ir pritariu, kad Laisvės premija kitų metų sausio 13 dieną būtų skirta tiems, kurie yra šalia mūsų ir kuriems šiuo metu jos labiausiai reikia.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės I. Haase. Prašau.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiami kolegos, aš irgi kviečiu pritarti ir balsuoti už teikiamą Seimo nutarimą dėl Laisvės premijos skyrimo Baltarusijos demokratinei opozicijai. Mes privalome palaikyti Baltarusijos demokratinę opoziciją ir jos siekius. Jau keletą mėnesių, nepaisant orų permainų, nuovargio, kenčiant OMON'o smurtą, mūsų kaimynai baltarusiai rodo, kad jų didžiausias siekis yra laisvė ir demokratija. Kas gi kitas juos palaikys, jeigu ne kaimynai, broliška tauta.

Mums, lietuviams, išsilaisvinusiems iš panašios priespaudos, jau yra užprogramuota būti pokyčių Baltarusijoje dalimi. Apie savo pilietinę poziciją Baltarusijos opozicijos atžvilgiu jau pasakė tūkstančiai lietuvių tuomet, kai sustojo į Baltijos kelią primenančią grandinę, sujungusią kaimynės Baltarusijos sieną su Vilniaus rotuše.

Todėl šiandien raginu, išreiškiant palaikymą kilnių tikslų siekiančiai kaimynės šalies opozicijai, pareikšti Lietuvos, kaip demokratinės valstybės, poziciją, kad mums ne vis vien, kas vyksta kaimynų kieme. Kad palaikome tuos, kurie kovoja už laisvę ir demokratiją. Baltarusijoje privalo įsivyrėti teisės viršenybės principas. Turi atsirasti pagarba kitaip mąstančiam. Privalo pagaliau būti pradėtas vertinti žmogus. Raginu pritarti ir balsuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir motyvai už – R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Neseniai Europos Parlamente ponis S. Cichanouskaja gavo apdovanojimą (ir taip pat remdamas, pasisakydamas už), ji paprašė ir pasakė tokius žodžius, kad Baltarusijai, Baltarusijos žmonėms reikia ne tik apdovanojimų, gerų žodžių, padėkų, bet ir veiksmų. Tai tikrai prašytume visus, kas girdi, žiūri, ir europarlamentarus, mūsų deleguotus tenai, ir panašiai, kad būtų atitinkama adekvati reakcija. Ne tik tekstai, bet ir darbai. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Dabar dėl priėmimo balsuosime numatytu laiku.

17.46 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-123 (pateikimas)

Pagal darbotvarkę grįžtame šiek tiek. Švietimo ministrė atvyko į numatytą klausimo pateikimą. Kviečiu J. Šiugždinienę pateikti darbotvarkės 2-9 klausimą – Mokslo ir studijų įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Prašau trumpai pristatyti.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Laba diena, mieli kolegos. Pristatau Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Jis sprendžia labai rimtą problemą, kuri yra susidariusi šiandien, kai pradedantieji mokslininkai, pradedantieji tyrėjai, baigę doktorantūrą, gauna mažesnę atlyginimą negu doktorantai.

Mes šiuo įstatymo projekto pakeitimu siūlome pakelti atlyginimą jaunesniojo tyrėjo, asistento tiek, kad jis nebūtų mažesnis negu doktoranto. Atsižvelgiant į tai, kad nuo 2021 metų antrų-ketvirtų metų doktorantams teikiama parama bus 880 eurų, siūloma įstatymo 72¹ straipsnio 5 dalies 6 punkte jaunesniojo mokslo darbuotojo pareigybei nustatyti pareiginės algos koeficiento apatinę ribą 7,74. O viršutinę – 9,16. Tai tiek. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar norėtų jūsų paklausti penki Seimo nariai. I. Kačinskaitė-Urbonienė pirmoji, bet jos Seimo salėje nematau. S. Tumėnas norėtų paklausti. Prašom.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiama naujoji ministre, na, mes praeitą kadenciją tikrai daug padirbėjome, kad būtų padidinti atlyginimai mokytojams, dėstytojams universitetuose, tačiau nepajėgome įgyvendinti to, ką pristatote jūs šiandien. Ačiū, kad jūs tęsiate šį darbą.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ar jūs galėtumėte pasakyti, kiek čia palies iš viso tų jaunųjų mokslininkų, nes yra anomali situacija, kai jaunojo tyrėjo, mokslininko, atlyginimas yra mažesnis negu doktoranto stipendija. Kiek iš viso tokių susidaro, nes jūs numachiui, kad tam reikėtų skirti per 1 mln. eurų, ir ar tai palies tik universiteto jaunuosius tyrėjus ir ar institutų jaunuosius tyrėjus?

Ir trečia. Ar nebus kaip su vienišais pensininkais, kai mes čia iš tribūnos sakome, kad jiems yra pinigų, o mes nerandame tų pinigų. Ar jus patikino, kad tikrai tas milijonas yra įrašytas? Ačiū.

PIRMININKAS. Laikas!

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Labai dėkui už klausimą. Aš ne tik patikinu, bet ir garantuoju, kad jis yra įrašytas, nes pati dėl to diskutavau ir su Ministre Pirmininke, taip pat pristačiau klausimą Vyriausybėje.

Gal paaiškinsiu šiek tiek plačiau. Čia yra aiškinamasis raštas ir mes šiandien balsuojame dėl instituto. Kadangi universitetai turi ir autonomiją, ir jie savo viduje gali žymiai laisviau reguliuoti atlyginimus, rekomendaciją universitetams mes patvirtinsime ministro įsakymu, tačiau čia mes keičiame būtent dėl jaunųjų tyrėjų instituto. Todėl čia yra milijonas, bet suma yra didesnė, suma yra 5,... kažkiek, nenoriu jums pameluoti, man atrodo, 0,7 mln., tuojau patikrinsiu. Nes iš viso yra ir universitetai, ir institutai. Tai dvi dalys, tuojau pasakysiu tiksliai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Atsakėte gale jau dėl to paties finansavimo ir patvirtinote, kad nebus taip, kaip su vienišais pensininkais, kurių iš tikrųjų biudžeto eilutėje nėra. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiama ministre, iš tiesų turbūt nemažai mokslininkų praradome, jaunųjų talentų, kurie išvažiavo į užsienį vien todėl, kad buvo nepakeliamos pajamos ir anksčiau nebuvo pakankamai geros bazės. Ar nemanote, kad reikėtų dar labiau diferencijuoti išlaikant ypač talentingus žmones, nes vis tiek turbūt tas lygus atlyginimas daug ko neišlaikys ir pačių geriausių, kurių ieško iš tam tikrų specifinių sričių, ten Fotonikos ir kitų institutų. Iš tikrųjų jie bus medžiojami. Ar nemanote, kad turi būti institutams suteikta laisvė, kad vis dėlto vieną ar kitą ypač greitai augantį asmenį galėtume išlaikyti čia, Lietuvoje? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui už klausimą. Mes turime Lietuvoje keletą programų, kurios suteikia galimybę mokėti didesnį atlyginimą ar gauti didesnį atlyginimą. Ar tikrai būtų teisinga koreguoti? Na, laisvę suteikti, manau, reikėtų, nes tikrai konkuruojama dėl pačių žmonių. Aš tikrai palaikyčiau, kad to laisvumo būtų daugiau apsisprendžiant, bet iš esmės labai norėtusi, kad tie atlyginimai kiltų visiems. Šiandien tikrai turime sudėtingą situaciją, kuomet aukštosiose mokyklose atlyginimai toli gražu dar nesiekia mūsų išsikeltų tikslų ir tų standartų, kurie yra Europos Sąjungoje ir kitose pažangiose valstybėse. Tai tikrai čia yra ką nuveikti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Norėtų paklausti V. Rakutis. Prašau.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Gerbiama ministre, norėjau jūsų paklausti tokio klausimo: mes turime universitetuose tam tikrą hierarchinę kilimo sistemą, kuri ragina žmones siekti aukštesnių laipsnių, jeigu mes dabar tik vienai grupei pakeliame atlyginimą, ar neiškraipome bendro vaizdo ir ar nebus taip, kad žmonės nebenorės siekti aukštesnių laipsnių? Ar nevertėtų atlyginimus didinti proporcingai visoms mokslininkų tyrėjų grupėms, kad neįvyktų tokios disproporcijos, kaip buvo dabar, kai pakėlus tik doktorantų stipendijas atsirado demotyvacija žmonėms baigus doktorantūrą vėliau eiti dirbti mokslinį darbą? Dėkui.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui. Žinoma, kad būtų geriausia, jog atlygis kiltų proporcingai, ir tas didėjimas, kurį mes esame susiplanavę, augtų proporcingai visoms grupėms. Bet šiuo atveju, ir kolegos tą patvirtina, tikrai turime nenormalią situaciją, kuri jau, aišku, suformuota prieš tai buvusių veiksmų, kurie irgi buvo teisingi, nes buvo norima paskatinti jaunos žmones, kad jie

studijuotų doktorantūroje. Tai yra jų pagrindinis atlyginimas ir, jeigu jų atlyginimas labai mažas, jiems sunku išlaikyti šeimą ir ne veltui buvo padidintas doktorantų atlygis. Žinoma, norėtusi proporcingai, tačiau šiuo atveju sprendžiame konkrečią problemą, nes turbūt sutiksite, kad nėra normalu, kad aš baigiu doktorantūrą ir staiga mano atlygis tampa mažesnis negu studijuojant doktorantūroje. Mes mėginame mažais žingsneliais ištaisyti tą klaidą, kuri buvo atsiradusi, tačiau labai tikiu, kad augant ekonomikai, augant BVP mes tikrai galėsime proporcingai pakelti atlyginimus iki to, ką mes esame numatę savo programoje.

PIRMININKAS. Dėkoju ministrei. Jūs atsakėte į visus klausimus. Galite...

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Aš tik patikslinsiu kolegoms, 5,2 mln. iš viso.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar dėl motyvų. Už norėtų kalbėti S. Tumėnas. Prašau.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, kviečiu neabejoti ir pritarti šiam projektui. Šiandien Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas profesorius A. Žukauskas taip pesimistiškai sakė, kad biudžetas stokoja proaktyvumo, mažai finansavimas didinamas tose srityse, kurios kelia vertę, ir mažai asignavimų biudžete numatyta moksliniams tyrimams.

Gerbiamam naujam Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkui linkiu kantrybės, nes šiandien žengtas pirmas žingsnis, kad bent jau didinami asignavimai jaunesiems tyrėjams. Tikėkimės, kad bendromis jėgomis bus kitas žingsnis, kai bus didinami asignavimai ir visiems tyrimams. Ačiū. Kviečiu pritarti ir daugiau rūpintis jaunųjų tyrėjų atlyginimų didinimu, o ne institutų reorganizacijomis ir optimizacijomis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš norinčių kalbėti nėra. Motyvai išsakyti.

Gerbiami kolegos, kadangi prieš nebuvo norinčių kalbėti, gal galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu. Pritarta. Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Gal galime pritarti? Pritarta. Labai ačiū. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti data – gruodžio 22-oji.

17.56 val.

Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3195(2) (priėmimas)

Grįžtame prie darbotvarkės 2-13 klausimo. Tai yra Pluoštinių kanapių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3195. Priėmimo stadija. Kviečiu į tribūną gerbiamą V. Pranckietį pristatyti svarstymo rezultatus dėl pluoštinių kanapių. Prašau.

V. PRANCKIETIS (LSF). Gerbiami kolegos, Seime aštuonerius metus yra tas įstatymas vaikočiojantis pirmyn atgal. Prieš pusantų metų jis buvo lyg jau einantis į finišą, bet šį įstatymą reikėjo notifikuoti Europos Komisijoje ir buvo gauti dokumentai. Buvo gauta neigiama išvada iš Vyriausybės ir buvo gautos pastabos iš Europos Komisijos ir iš Italijos. Tai įpareigoja mus vėl peržvelgti, pažiūrėti atgal. Todėl aš siūlyčiau Seimui apsispręsti, taikant 261 straipsnį, grąžinti jį į komitetą ir baigti svarstyti su visais tais pasiūlymais, su tais, kuriuos Europos Komisija siūlo patikslinti, taip jam suteikti eigą ir pabaigti jį vieną kartą svarstyti.

PIRMININKAS. Dėkoju už svarstymo rezultatus.

Per šoninį mikrofoną nori kalbėti K. Starkevičius. Prašau.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Jeigu sutiktumėte, Ekonomikos komitetas norėtų būti kaip papildomas. Galima šioje stadijoje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, komiteto pirmininkas pristatė klausimą. Ar dar kas norėtų pasisakyti? Prašau. A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Pritariu komiteto pirmininkui, nes labai keistai Lietuva pasielgė – ji neatsakė į Europos Komisijos paklausimą. Kiekvienu atveju, kai yra notifikacija, tai yra klausimai komitetui. Komitetas nei atsakė, nei ką. Tai aš visiškai pritariu. Sutvarkykime taip, kaip Europos Komisija mums rekomenduoja, nes jos pastabų ten yra gana daug, ir tada ateikime į Seimą ir priimkime. Gruodžio 2 dieną Jungtinių Tautų komitetas svarstė šitą klausimą, irgi pasisakė neigiamai ir iš ketvirtos grupės į pirmą perkėlė tik vieną poziciją.

PIRMININKAS. Dėkui. Supratome. Dar M. Majauskas norėtų per šoninį mikrofoną. Prašau.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke, kaip vienas iš projekto iniciatorių. Man atrodo, kad būtų labai svarbu, kad mes jo nestabdytume, kad kuo greičiau priimtume atsižvelgdami ir į ūkininkų poreikį, ir į poreikį kuo greičiau perdirbti. Man atrodo, labai teisingas siūlymas yra turėti dar papildomą komitetą, kuris sutvarkytų, ir galėtume kuo greičiau priimti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kolegos, iš esmės aš išgirdau tikrai palaikymą to procedūrinio klausimo, kad vadovaudamiesi Seimo statuto 261 straipsnio 2 dalimi grąžintume įstatymo projektą pagrindiniam Seimo Kaimo reikalų komitetui svarstyti iš naujo. Aš manau, kad mes galime tam pritarti bendru pritarti. Teisingai, gerbiami kolegos, galime pritarti? Pritarta. Buvo pasiūlymas, kad Ekonomikos komitetas būtų numatytas papildomu komitetu. Ar galime tam pritarti, gerbiami kolegos? Galime, pritarta. Dėkoju.

18.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito“ projektas Nr. XIVP-103(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito“ projektas. Pranešėjas – Z. Balčytis. Svarstymas ir priėmimas. Prašom.

Z. BALČYTIS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, labai trumpas nutarimo projektas. Mes jį jau girdėjome pateikimo stadijoje. Seimo Audito komitetas 2020 m. gruodžio 16 d. posėdyje svarstė Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito“ projektą ir pritarė pateiktam projektui. Balsavimo komitete rezultatai: už – 6 prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip, svarstymo stadija. Nėra užsirašiusių kalbėti. Gerbiami kolegos, gal galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Galime pritarti. Pritarta. Dėl priėmimo. Nebent būtų ypatinga skuba. Bet gal tada antradienį apsvaistysime. Ar būtų kokių nors siūlymų? Gerbiamasis J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, čia ne įstatymas, kur būtų svarbu tos stadijos, manau, kad projektas formalus ir galėtume iš karto jį priimti šiandien. Ir taip ateityje tos darbotvarkės pertraukos.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ar būtų kokių nors prieštaravimų, ar kitokių nuomonių? Manau, kad galime priimti. (*Balsai salėje*) Negalime, ne. Kolegos, gal mes tada nelaužome iečių: po svarstymo pritarta, o dėl priėmimo bus kitu metu. Taip, repliką – A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Kažkaip vis žiūriu, kad pozicijai vis norisi pasitikrinti Konstituciniame Teisme. Jūs vieną kartą perskaitykite, kada galima prašyti ypatingos skubos ir kokiais atvejais. Kas čia dabar karas prasidėjo, kad nutarimą reikėtų ypatinga skuba svarstyti?

PIRMININKAS. Dėkui. Manau, karas neprasidėjo, jeigu klaustumėte.

18.03 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. XIII-985 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-119 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-15 klausimas – Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimo stadija. Pranešėjas – R. Juška. Kviečiu į tribūną.

R. JUŠKA (*LSF*). Gerbiami kolegos, šią savaitę gavome Vyriausiosios rinkimų komisijos prašymą ir, aš manyčiau, jis labai svarbus. Komitetas vakar papildomu klausimu jį apsvaistė ir teikiu komiteto vardu, įvertinęs laiką ir šiandieninę situaciją, nes pagal Vyriausiosios rinkimų komisijos 11 straipsnį ši komisija negali dirbti nuotoliniu būdu. Mes, suprasdami šiandienės situacijos sudėtingumą, teikiame komiteto vardu. Šiandien gautos ir Teisės departamento išvados, nes formuluotė skubant buvo pateikta taip, kaip suformulavo pati Vyriausioji rinkimų komisija. Teisės departamento išvadose parašyta keletas pastabų, jos suprantamos, aišku, vienodinama su Statutu, su išsireiškimais. Aš manau, kad mes komitete pataisysime atsižvelgdami į Teisės departamento išvadas.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Jūsų nori paklausti vienas Seimo narys. Algirdai Sysai – prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, neturiu klausimų.

PIRMININKAS. Ačiū. Nėra klausimų. Aš tik norėčiau pranešėjo pasitikslinti, ar komitetas čia siūlo skubą, nes numatytas...

R. JUŠKA (LSF). Aš noriu informuoti, kad mes situaciją suprantame, ji aiški, todėl mes rytoj 10 valandą darome neeilinį komiteto posėdį. Mes į kitos savaitės antradienio darbotvarkę spėtume. Taigi spėjame ir tikimės, kad jis bus įtrauktas. Prašysime.

PIRMININKAS. Supratau. Komitetas dėl to pasisakė. Dabar dėl motyvų. Prašau. A. Sysas nori kalbėti už.

A. SYSAS (LSDPF). Ne, jau nekalbėsiu, pagreitinsime procesą.

PIRMININKAS. Irgi gerai. Motyvai pasakyti. Gal po pateikimo, gerbiami Seimo nariai, galime pritarti bendru sutarimu? Galime? Pritarta. Labai ačiū.

Dabar apsispręskime dėl skubos. Komitetas sako, kad spės iki kito posėdžio, gruodžio 22 dienos. Gal galime pritarti? Galime pritarti skubai. Labai ačiū. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Valsybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Svarstymo data – gruodžio 22 diena.

18.06 val.

Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo Nr. XIII-2771 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-117 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, dabar, manau, reikės... Kolegos, darbotvarkės 2-16 klausimas – Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo pakeitimo projektas. Jį turėtų pristatyti I. Kačinskaitė-Urbonienė. Ieva, kviečiame į tribūną.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Mieli kolegos, kartu su kolege V. Giraityte norime pateikti ir teikiame Lietuvos Respublikos papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo Nr. XIII-2771 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Labai paprastas dalykas – kviečiame Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo įsigaliojimo datą perkelti iš sausio 1 dienos į liepos 1 dieną, kitaip tariant, pusmečiui. Tam, kad galėtume geriau išanalizuoti dabartinę tvarką, kuri reglamentuoja papildomąją ir alternatyviąją, arba, kitaip tariant, liaudies mediciną. Kai buvo priimamas tas įstatymas, iš tiesų papildomosios ir alternatyviosios medicinos atstovai labai pasigedo savo įsitraukimo, nebuvo pakankamai išdiskutuota, kas vis dėlto yra tas liaudies medicinos terapeutas, o kas yra tiesiog paslaugos teikėjas. Įstatyme taip pat yra numatyta, kad papildomosios ir alternatyviosios medicinos paslaugų teikėjai nuo sausio 1 dienos turėtų turėti aukštąjį medicininį išsilavinimą. Manome, kad ši nuostata yra perteklinė, reikėtų daugiau diskusijų. Esame kalbėję šia tema ir su Sveikatos reikalų komiteto nariais. Kadangi įstatymas įsigalioja labai greitai, tai yra sausio 1 dieną, toks yra prašymas, panašus kaip ir dėl farmakoteknikų, nukelti įsigaliojimą, plačiau išdiskutuoti, papildyti įstatymo projektą taip, kad iš tikrųjų daugiau negu 7 tūkst. žmonių vienijanti bendruomenė iš papildomosios ir alternatyviosios, arba liaudies, medicinos atstovų turėtų galimybę tęsti savo veiklą legaliai, o ne pasitraukti į šešėlį, jeigu įsigalios tas įstatymo projektas, kuris turėtų įsigalioti nuo sausio 1 dienos.

Esu pasiruošusi atsakyti į visus klausimus. Labai prašytume atkreipti dėmesį, esame ir mes, V. Giraitytė ir aš, gavusios tą kreipimąsi su daugiau negu 7 tūkst. parašų iš tų paslaugų teikėjų, taip pat ir Sveikatos reikalų komitetas, Sveikatos apsaugos ministerija. Problema iš tiesų labai aktuali. Tikriausiai visi suprantame, paprastai pasakysiu, kad jogos, meditacijos atstovai, pirties specialistai, delfinų terapeutai nebūtinai turi turėti aukštąjį medicininį išsilavinimą, bet gali būti išėję tam tikrus bazinius mokymus apie žmogaus anatomiją, sveikatą, fiziologiją ir teikti tas paslaugas. Turime tikrai atskirti, kas yra gydytojas ir gydytojui keliami reikalavimai ir kas yra paslaugų teikėjai, kurie padeda žmogui atgauti jėgas, atsikratyti įtampas ir taip toliau. Tikrai labai prašytume palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkui už pristatymą. Jūsų paklausti nori penki Seimo nariai. Pirmasis – A. Matulas. Prašom.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiama kolege, gal galite pasakyti, kodėl asociacijos nariai taip vėlai kreipėsi dėl šios problemos ir kiek maždaug paliestų žmonių iš tų 7 tūkst., kurie nuo Naujųjų metų negalėtų teikti tų paslaugų? Ir gal teko domėtis, kokių konkrečių paslaugų negalėtų teikti, nes vis dėlto gal ir pripažįstate, kad kai kurios paslaugos neatitinka nei sveikatinimo, nei kitų kriterijų? Galbūt jos teikiamos tam, kad tiesiog užsidirbtų.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Nenorėčiau vertinti, nes nesu sveikatos specialistė. Manau, kad tuo ekspertiniu vertinimu tikrai turi užsiimti specialistai ir, kaip ir minėjau, sudaryti turbūt du sąrašus tų, kurie tikrai yra gydytojai ir tam tikras paslaugas kaip gydytojai gali teikti, ir tų, kurie galėtų teikti sveikatinimo paslaugas. Iš tų 7 tūkst. žmonių tikrai paliestų daugiau negu 95 %, nes didžioji dalis tų žmonių neturi aukštojo medicininio išsilavinimo, todėl ir svarbu yra kalbėti apie tai, nes tikrai turbūt niekas net sapnuose nesapnavo, kad jogos mokytojams bus privalomas toks aukštasis medicininis išsilavinimas.

O kalbant apie tai, vėlai ar ne vėlai, iš tiesų asociacijų nariai, tie žmonės buvo kreipėsi ir į prieš tai buvusį Sveikatos reikalų komitetą, kažkaip nebuvo reaguota. Galbūt nebuvo pakankamai laiko išdiskutuoti tuos visus klausimus dėl to, kad jau buvo prasidėjusi pandemija. Visos koronaviruso aplinkybės lėmė, kad tiesiog mažiau tam buvo skirta dėmesio. O dabar šioje Seimo kadencijoje tikrai tas kreipimasis buvo pakartotas labiau gal mūsų frakcijos atskiriems nariams, nes dar vasarą buvome susisiekę. Ir yra spalio mėnesį registruotas M. Puidoko įstatymo projektas, kuris ir atskiria gydytojus nuo paslaugų teikėjų šioje srityje. Tų kelių buvo ieškota, bet, matyt, gal iš nepatyrimo tie žmonės, pakartotinai, manau, reikėjo kreiptis į Sveikatos reikalų komitetą, tiesiog to nepadarė. O mes savo ruožtu, aš galėčiau taip pasakyti, irgi ieškojome būdų pasišnekėti apie tai, tačiau galbūt tai padarėme šiek tiek per vėlai.

PIRMININKAS. Dėkui. Jūsų nori paklausti E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pranešėja. Kiek prisimenu, dėl šio įstatymo taip pat buvo nemažai ginčų. Vėlgi buvo daug kalbama, kas galėtų teikti tas paslaugas ir vėlgi per ginčus buvo priimtas tas teisės aktas. Vis dėlto aš norėčiau paklausti, ar dėl to teisės akto buvo priimti kokie nors teisės akto įgyvendinimo dokumentai ministerijoje, ar čia ministro kaltė, kad tas nebuvo padaryta, nes daug ką buvo galima sutvarkyti per įgyvendinamuosius aktus? Ačiū.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Iš tiesų įstatymų lydimieji aktai turėjo būti priimti iki lapkričio 1 dienos, bet tas nebuvo padaryta ir dar iki šiol jie yra vis dar registruojami, ir iš tikrųjų nėra visiškai aiškumo, kaip ši sritis po Naujųjų metų veiks. Nenorėčiau ieškoti kaltų, nes tai tikrai ne mano kompetencija, bet įžvelgiu tam tikro aplaidumo.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia M. Puidokas. Prašom.

M. PUIDOKAS (*DPF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tiesų kalbant apie šią pataisą ir apskritai apie visą tą situaciją su netradicinės medicinos įstatymu, ko gero, žinote, kad buvo nagrinėta tai ir Žmogaus teisių komitete, ir buvo Sveikatos apsaugos ministerijos pažadas, kad bus laiku parengtas visas paketas įstatymų lydimųjų aktų, kad neliktų žmonių užribyje. Tai ar galima vis dėlto teigti, kad, nukėlę šio projekto įgyvendinimą ir vėliau mėgindami priimti naują įstatymo redakciją, mes vis dėlto detalčiai tada sugebėtume pasirengti ir išspręsti šią problemą, kad žmonėms netektų dirbti nelegaliai ir kad jie nebūtų užribyje? Dėkui.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Aš manau, kad pusmetis tokio gero, konstruktyvaus, intensyvaus darbo galėtų duoti tuos rezultatus, ką jūs ir minėjote savo klausime užkoduodamas tam tikrą ir atsakymą. Aš esu įsitikinusi, kad jeigu bus išiklausymas ir noras išiklausyti visų pusių, o ne tik per vieną prizmę žiūrėjimas, tai tikrai bus galima pasiekti, kad tos sritys būtų gerai reglamentuotos ir būtų skaidrumas, aiškumas, žmonės turėtų darbo vietas, bet kartu nekiltų jokio pavojaus sveikatai ir būtų suteiktos kokybiškos paslaugos, atitinkančios teisės aktus.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia R. Šarnickas. Prašom.

R. ŠARNICKAS (*LVŽSF*). Vėlai ar ne prie vėlai – ne tai esmė. Esmė ta, kas ir kiek politikuoja, kiek vilkina, nes, ko gero, yra interesų grupių, ir, kaip aišku iš valdančiųjų, kurie klausė dėl šito dalyko jūsų teikiamo projekto, įtariu, gali būti tam tikrų trikdžių. Norėjau paklausti, ar iki to laiko buvo su medikų bendruomene šiuo klausimu vienaip ar kitaip kalbama, nes, matau, tam tikras susipriešinimas, ko gero, įvyks, nors jūsų ketinimai geri? Ačiū.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Medikų bendruomenė visada aktyviai pasisako tais klausimais ir natūralu, kad ji turi požiūrį, kad vis dėlto bet kokias sveikatos, sveikatinimo paslaugas turėtų teikti aukščiausią kvalifikaciją turintys specialistai, tačiau mes visi suprantame, kad ne dėl visų paslaugų to reikia.

Kaip ir minėjau savo atsakyme, tikrai nenoriu politikuoti ir nenoriu ko nors apkaltinti, tik noriu informuoti, kad, man atrodo, svarbu laiku sureaguoti į tam tikrus dalykus. Mes ir šiandien... ne taip pasakiau, ir dabar visiškai neseniai kalbėjome apie farmakoteknikus ir kitas sritis. Tiesiog ne visada laiku ištaisome klaidas, bet labai svarbu įsiklausyti ir laiku reaguoti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia S. Tumėnas. Prašau.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, ačiū, kad jūs propaguojate gydymą be chemijos, akcentuojate, kad nesate specialistė, nesate medikė, bet taip entuziastingai pristatote, kad atrodo, jog esate būsimoji E. Šimkūnaitė, kurios metams paminėti, ko gero, jūsų projektą ir reikėtų dedikuoti.

Ar jūs galite garantuoti, kad čia nebus šamanizmo, nebus tos tokios negatyvios ezoterikos, kad čia bus išsaugota mokslinė prieiga? Ar jūs manote, kad COVID-19 kontekste tokia alternatyviaja medicina bus galima išgydyti ateityje ir nuo kovidinio viruso? Ačiū.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū jums už klausimą. Aš iš tikrųjų esu ne kartą naudojusi ir esu įsitikinusi, kad kartais alternatyvios priemonės tikrai veikia, labai svarbu ne užsidauryti ir siaurai matyti tam tikrus klausimus, o pasižiūrėti plačiau. Kiekvienas žmogus yra laisvas pasirinkti, koku būdu jis nori sveikatintis ir sveikiau gyventi.

O kalbant apie šarlatanizmą ir panašiai, aš tikrai noriu garantuoti, kad nėra jokios intencijos įtvirtinti ką nors panašaus. Yra noras sutvarkyti sistemą taip, kad specialistai, tie, kurie nori užsiimti sveikatinimu, turėtų išeiti tam tikrus bazinius kursus, kurių metu įgautų žinių, kompetencijos, kaip dirbti su žmonėmis, ir tik tada galėtų teikti paslaugas. Turėtų atlikti galbūt kokius nors patikrinamuosius testus. Kitaip tariant, labai svarbu tinkamai reglamentuoti šią sritį išdiskutavus su tos srities specialistais, asocijuotomis struktūromis. Jie toje srityje yra įgiję tam tikrą kvalifikaciją, ir nebūtinai mūsų šalyje, bet ir kitose šalyse, ir pasisėmę gerosios praktikos.

PIRMININKAS. Dėkui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Ačiū pranešėjai. Dėl motyvų, kadangi pateikimo stadija, vienas – už, vienas – prieš. Už nori kalbėti A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ištis, aš pamenu, priiminėjant šią įstatymą, kaip visada esant anai valdžiai diskusijų buvo mažai, įsiklausymo buvo mažai. Dabar, išaiškęjus naujoms aplinkybėms, kad ištis dalis žmonių, kurie užsiima ta veikla, neteks darbo, ypač šiuo sunkiu karantino periodu, yra rimtas argumentas, nors tenka pripažinti, kad kai kurie ta veikla besiverčiantys žmonės nepanašu, kad užsiima sveikatinimu, daugiau šarlatanizmu. Bet į tą sąrašą papuola ir veiklos, dėl kurių, mano manymu, tikrai nereikėtų medicininio išsilavinimo. Ten ar joga, ar kiti dalykai labiau yra panašu ne į sveikatinimo dalykus, bet į gyvenimo būdą. Todėl čia reikėtų tikriausiai ir pamąstyti, dar pergalvoti. Juo labiau kad yra nauja Vyriausybė, nauja Sveikatos apsaugos ministerijos vadovybė ir parlamente yra dvi išvis naujos parlamentinės partijos, nauji žmonės, kurie galbūt irgi turi naują požiūrį. Nors sunku būtų tai realizuoti, nes iki Naujųjų metų liko labai mažai, net neliktų laiko Prezidentui pasirašyti, na, tų abejonių yra, bet tai yra problema ir galbūt reikėtų iš naujo įsigilinti, išklausti visų argumentų ir rasti dar galimybę įstatymą patobulinti. Aš pateikimo stadijoje galbūt pritarčiau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, buvau kategoriškas priešininkas, kai buvo priimamas tas įstatymas. Nors pats joga užsiiminėjau, tai jokia alternatyvi sveikatinimo priemonė. Tai yra tam tikras fizinės kultūros būdas. Galima įvairiai tą fizinę kultūrą daryti.

Aš pasisakau prieš tai, kad mokslo amžiuje mes čia plėstume įvairias pseudomokslines sistemas, kurios ateina iš Rytų, ir bandytume jomis pakeisti mūsų mokslu pagrįstą mediciną. Dabar psichologai tegul neturi darbo, nes yra parapsichologai, jie ten geriau išmano. Yra įvairių gydymų žolelėmis ir panašiai. Galima ir žolelėmis. Jos irgi padeda ir galbūt sveikatina, bet, atsiprašau, nepakeis šiuolaikinės medicinos.

Dar klausimas, kad nebūtų taip, kad nesuteiktų vilties gydytis žmonėms, kurie paskui, ne-gaudami reikiamos medicininės pagalbos, nusigydydys. O dar baisiau, kad bandoma čia transpor-tuoti į Lietuvą Rytų medicinos sistemas, kurių... Rytai visa kita paradigma gydo žmones. Tam reikėtų tada... Ten yra mokyklos. Jeigu jie baigtų, turėtų sertifikatus, tas mokyklas baigę, aš su-prantu, kiniškai, kiniškais būdais ir gydo. Bet čia dabar kažkas iš kažkur pasiskaitė, jutube pažiū-rėjo ir pradeda *chaltūrinti*. Aš tikrai prieš.

PIRMININKAS. Ačiū už nuomonę. Motyvai išsakyti. Jų buvo visokių. Ar bendru sutarimu galime pritarti po pateikimo, ar balsuosime? Balsuosime? Kaip yra? Galime pritarti? Nematau ta-da prieštaraujančių. Po pateikimo pritarta bendru sutarimu. Gerbiame kolegos, tada, manau, ačiū ir judame prie kito klausimo.

Dar buvo Sveikatos reikalų komitete išreikšta nuostata dėl skubos. Teisingai suprantu, ger-biamas pirmininke? Dabar dėl skubos tvarkos.

Per šoninį mikrofoną S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ar nesutiktų Švietimo ir mokslo komitetas pasižiūrėti, ar čia pseudo-moksliniai, ar ne pseudomoksliniai dalykai? Aš kviesčiau, kad ir tas komitetas aptartų.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiamieji kolegos, gal mes tada šį klausimą dėl skubos išsiaiškinsi-me prie balsavimų ir tada nustatysime visus komitetus, kurie ten gali svarstyti šį klausimą. Tin-ka? Tinka. Gerai. Ačiū.

18.24 val.

Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2183(2), Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVIP-2184(2), Administracinių nusižengimų kodekso 510 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2185(2), Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2186(2), Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2187(2), Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2188(2), Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 49, 59, 59¹, 171⁶, 172, 173, 225, 226, 226¹, 226² straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 171⁷ straipsniu“ projektas Nr. XIIIIP-2189(2), Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2190(2), Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir Įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2191(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 19, 27 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2192(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 33, 47 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2193(2), Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2194(2) (*svarstymo tęsinys*)

Dabar grįžtame prie pamiršto klausimo, ne pamiršto, bet labai svarbaus – Valstybės kontro-lės įstatymo ir lydimųjų, iš viso 12 su lydimaisiais 11, svarstymo tęsinio. Kviečiame R. Budbergytę. Prašau.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke.

Gerbiame kolegos, šių metų birželio mėnesį Audito komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė Valstybės kontrolės įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2183 ir priėmė sprendimą pritarti patobu-lintam įstatymo projektui.

Noriu pažymėti, kad projektas iš esmės yra patobulintas, atsakingai išdiskutavus ir atsižvel-gus į dalį Teisės departamento, Vyriausybės ir papildomų komitetų pastabų ir pasiūlymų. Balsa-vimo rezultatai: už – 4, prieš nebuvo, susilaikė 1 Audito komiteto narys.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl lydimųjų taip pat išvadą pristatėte, nes svarstome, manau, mes ta-da visus klausimus kartu. Aš tikrai taip pat informuoju abiejų komitetų pirmininkus arba komite-tų atstovus kviesime pasisakyti dėl viso komplekto iš karto, taip taupydami laiką, ir tada turėsi-me diskusiją dėl viso, taip pat ir dėl susijusių įstatymų.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Projektui Nr. XIIIIP-2184 irgi pritarta. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nėra, susilaikiusių nebuvo. Taip pat projektas Nr. XIIIIP-2185. Komitetas priėmė sprendimą

pritarti projektui ir pasiūlė pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant būtent į Audito komiteto pasiūlymus. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Audito komitetas svarstė projektą Nr. XIIIIP-2186, priėmė sprendimą projektui pritarti ir pasiūlė pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant būtent į komiteto siūlymus. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Audito komitetas, kaip papildomas komitetas, apsvaustė įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2187, priėmė sprendimą projektui pritarti ir pasiūlė pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į komiteto siūlymus. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Audito komitetas svarstė projektą Nr. XIIIIP-2188, priėmė sprendimą jam pritarti ir patobulinti atsižvelgiant į Audito komiteto pateiktus siūlymus. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Audito komitetas kaip papildomas apsvaustė įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2189, priėmė sprendimą pritarti ir pasiūlė tobulinti pagal pateiktus siūlymus. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Audito komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2190 ir priėmė sprendimą pritarti patobulintam projektui ir Seimo Audito komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Komitetas taip pat kaip papildomas apsvaustė projektą Nr. XIIIIP-2191. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Komitetas palaikė papildomą SRDK išvadą, kuria siūloma šį projektą atmesti.

Audito komitetas, kaip pagrindinis komitetas, apsvaustė įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2192 ir priėmė sprendimą pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2192(2) ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš nėra, susilaikė 1 žmogus.

Audito komitetas kaip papildomas pritarė projektui Nr. XIIIIP-2193. Pasiūlė jį tobulinti ir pasiūlė, kad būtų atsižvelgta į pateiktas pastabas. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Audito komitetas kaip pagrindinis svarstė įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2194 ir priėmė sprendimą pritarti patobulintam projektui ir Seimo Audito komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš nebuvo, susilaikė 1 žmogus.

PIRMININKAS. Labai ačiū gerbiamai pirmininkei. Dabar išvadas pateiks Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, Socialinių reikalų ir darbo komitetas, Teisės ir teisėtvarkos komitetas ir Biudžeto ir finansų komitetas. Iš Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto kviečiu gerbiama G. Kindurį į tribūną pristatyti išvadas.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė visus, ne visus, jiems priskirtus įstatymus kaip papildomas komitetas. Dėl Valstybės kontrolės įstatymo projekto priėmė sprendimą iš esmės pritarti iniciatoriaus pateiktam įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Seimo nario A. Syso, Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir J. Kriaučienės pastabas ir pasiūlymus, kuriems pritarė Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, taip pat Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymus. Taip pat svarstė Biudžeto sandaros, Vietos savivaldos, Valstybės tarnybos ir Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų įstatymus ir dėl jų priėmė vienodus sprendimus, aš tuoj pasakysiu: iš esmės pritarti iniciatoriaus pateiktam projektui (juos aš paminėjau) ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymus.

Noriu atkreipti dėmesį, kad pagrindinis komitetas neatsižvelgė į esminius Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymus nepritarti, kad Valstybės kontrolė būtų išbraukta iš valstybės tarnybos sistemos, tai yra nepritarti, kad šios įstaigos darbuotojai dirbtų pagal darbo sutartis, todėl siūlysiu Seimui balsuoti dėl Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlymų dėl keičiamo Valstybės kontrolės įstatymo pirmiausia 19 straipsnio, paskui pagal aplinkybes ir dėl kitų.

PIRMININKAS. Labai ačiū už išvadų pristatymą.

Dabar kviečiu Socialinių reikalų ir darbo komiteto vadovą M. Lingę pristatyti išvadas dėl projektų, kuriuos jūs svarstėte.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas 2019 m. lapkričio 6 d. svarstė Valstybės kontrolės įstatymą ir priėmė sprendimą pritarti įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti pagal Teisės departamento, Vyriausybės pastabas ir pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė. Komitetas pateikė savo porą pasiūlymų. Siūlė fiksuoti valstybės kontrolieriui numatytą 30 bazinių dydžių algą pačiame Valstybės kontrolės įstatyme ir atitinkamai mažiau po 5 % pavaduotojams ir kitiems darbuotojams. Ir įsigaliojimo datą tikslino. Už šį sprendimą balsavo 6, prieš nebuvo, susilaikė 5.

Taip pat Socialinių reikalų ir darbo komitetas 2020 m. birželio 10 d. apsvaustė Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo pataisas ir siūlo šį įstatymo projektą atmeti atsižvelgiant į tai, kad birželio 3 dieną Audito komitetas priėmė sprendimą nekeisti valstybės kontrolieriaus ir valstybės kontrolieriaus pavaduotojų darbo užmokesčio dydžių ir apmokėjimo sąlygų, todėl šis projektas, kaip pagrindinio Valstybės kontrolės įstatymo projekto lydimasis, yra nebeaktualus. Komitetas priėmė sprendimą bendru sutarimu.

Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip pagrindinis komitetas, 2019 m. lapkričio 6 d. svarstė Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimus. Priėmė sprendimą pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui, komiteto pasiūlymams ir išvadoms. Sprendimas priimtas bendru sutarimu. Taip pat buvo pateikta patikslinta išvada dėl Valstybės tarnybos įstatymo šių metų birželio 10 dieną... kurio tikslas buvo aktualizuoti su jau galiojančia Valstybės tarnybos įstatymo redakcija. Tai techniniai sprendimai. Komitetas bendru sutarimu pritarė šioms pakeitimams. Tai būtų tiek.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Toliau į tribūną kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komitetą pirmininką S. Šedbarą pristatyti komiteto išvadas.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė keturis lydimuosius šio paketo įstatymus. Pirmą iš jų yra Administracinių bylų teisenos įstatymo pataisa. Joje yra tiesiog sukonkretinama pareigybė „valstybės kontrolierius“, anksčiau buvo paminėti „pareigūnai“, kaip ir dėl kitų institucijų, kas gali kreiptis į Vyriausiąją administracinę teisimą dėl norminio administracinio akto. Komitetas šį projektą svarstė dar birželio 10 dieną ir visiems 11 dalyvavusių balsavus už buvo pritarta šiam įstatymo projektui.

Kitas projektas, kurį komitetas yra svarstęs, yra Administracinių nusižengimų kodekso patikslinimas. Vieną straipsnį siūloma pripažinti netekusiu galios, kur buvo atsakomybė už Valstybės kontrolės sprendimų nevykdymą, ir patikslinama, kokiais atvejais Valstybės kontrolės pareigūnai rašo protokolus. Šį projektą komitetas taip pat svarstė birželio 10 dieną ir visų 11 dalyvavusių balsais už šiam projektui buvo pritarta.

Trečias projektas, kurį komitetas svarstė, yra Kriminalinės žvalgybos įstatymo pataisa, kuri kalba apie tai, kas gali kontroliuoti kriminalinei žvalgybai skirtų lėšų panaudojimą, tai yra įgaliointi valstybės kontrolės darbuotojai. Šį projektą komitetas svarstė birželio 17 dieną ir visiems 9 dalyvavusiems balsavus už buvo pritarta šiam projektui.

Ir paskutinis, gana didelis ir išsamus projektas, yra Statuto pataisos. Sujungti du projektai. Vienas buvo iš seniau dėl Audito komiteto veiklos krypties patikslinimo ir kai kurių kitų dalykų. Taip pat buvo jau šioje kadencijoje projektas dėl Biudžeto ir finansų komiteto veiklos krypties ir kai kurių kitų dalykų. Komitetui teko šiuos du projektus derinti tarpusavyje ir toks sprendimas pavyko. Šios nuostatos yra tarpusavyje suderintos, komitetas galutinai šį projektą svarstė gruodžio 9 dieną ir visiems 6 dalyvavusiems balsavus už buvo pritarta Statuto pataisų projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Į tribūną kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką M. Majauską pristatyti svarstymo rezultatus. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mieli kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas apsvaustė jam priskirtus tris įstatymų projektus: Gyventojų turto deklaravimo įstatymo pakeitimo projektą, Biudžeto sandaros įstatymo pakeitimo projektą ir Seimo statuto pakeitimo projektą, balsavo ir visiems trims buvo pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Teisingai, mes matome, kad visos išvados yra pristatytos. Dabar prasideda diskusija dėl visų šių projektų.

Gerbiami kolegos, mes esame darbotvarkėje numatę balsavimą dėl visų klausimų 19 val. 5 min. Ar neprieštarautumėte, jeigu diskusijos laiką maksimaliai apribotume šiuo klausimu iki to laiko? Gerbiamas K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Pirmininke, projektų daug, o tikrai per tą laiką tik keli pasisakys. Aš turėčiau ką pasakyti ir matau, kad negausiu galimybės pasakyti. Aš prieštarauju. Tada siūlau, kad leistumėte diskutuoti dėl kiekvieno projekto, kur yra galimybė diskutuoti. Arba leiskite taip, kaip čia dabar diskusija yra, visiems šitiems leiskite, o tada dėl kitų projektų nebediskutuoju.

PIRMININKAS. Aš labai atsiprašau, kiek supratau, jūs prieštaraujate tokiam pasiūlymui, bet jeigu Seimo nariai diskusijoje kalbės ganėtinai spėriai, manau, gal mes ir spėsime, gerbiami kolegos. J. Razma norėtų pasisakyti.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš siūlau vis dėlto taip, kaip ne kartą mes darėme, kiek kai kuriems Seimo nariams neatrodytų reikšmingos jo mintys, fiksuoti diskusijų laiką, tarkime, 20 minučių. Suprantama, kad ne visada visi spėja. Aš siūlau vis dėlto fiksuoti trukmę.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kolegos, aš atsiprašau, čia pagal patikslintą – 19 val. 10 min. Tikrai, aš manau, mes spėsime iki 19 val. 10 min. susisukti. Gal pradedame diskusiją ir tada, manau, mes tikrai spėriai pasisakysime. Gerai. Gerbiami kolegos, G. Kindurys norėtų diskutuoti. Kviečiame į tribūną.

G. KINDURYS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio primininke. Gerbiami kolegos, tikrai, manau, 5 minučių neužtruksiu. Akivaizdu, kad pagrindinė diskusija, nuomonių skirtumas dėl Valstybės kontrolės įstatymo yra ne dėl pačios Valstybės kontrolės kaip institucijos veikimo procedūrų, bet ar Valstybės kontrolė bus išimta, jeigu taip galima pasakyti, iš valstybės tarnybos sistemos. Kaip papildomas paskirtas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas nepritaria, kad Valstybės kontrolė būtų iškelta iš valstybės tarnybos sistemos, tai yra nepritaria, kad šios įstaigos darbuotojai dirbtų pagal darbo sutartis, o jų darbo užmokestis būtų nustatomas valstybės kontrolieriaus sprendimu įstatyme paliekant tik galimas darbo užmokesčio lubas. Tiek Vyriausybė savo išvadoje, tiek Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, teikdamas pasiūlymus dėl savo kompetencijos straipsnių, tai yra komitetas, atsakingas už Valstybės tarnybos ir Viešojo administravimo įstatymų veikimo sritis, nurodė, kad yra netinkama, kad viešojo administravimo įstaigos darbuotojai nepatektų į Valstybės tarnybos įstatymo reguliavimo sritį.

Pati Valstybės kontrolė savo audituose yra pasisakiusi, kad viešojo administravimo funkcijas turi atlikti valstybės tarnautojai, o ne darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis. Prasidėjus diskusijai, kad Valstybės kontrolė neva nėra viešojo administravimo subjektas, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas kreipėsi į Vidaus reikalų ministeriją ir gavo aiškią poziciją, kad Valstybės kontrolė yra viešojo administravimo subjektas, nes teikia įstatymų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo kontrolę ir administracines paslaugas. Todėl teisiškai niekaip nepagrįsta pozicija, kad Valstybės kontrolė, būdama viešojo administravimo subjektas, būtų atsietą nuo Valstybės tarnybos įstatymo veikimo.

Kalbant apie iškeltas abejones, kad dėl Valstybės tarnybos įstatymo veikimo įtakos dramatiškai ribojamas institucijos nepriklausomumas, nes valstybės tarnautojai yra atrenkami centralizuotai, noriu pažymėti, kad komitetas pateikė pasiūlymą dėl konkurso organizavimo, kur gali dalyvauti ir nešališki asmenys.

Dėl nuogastavimų, kad Valstybės tarnybos įstatyme nustatyti darbo užmokesčio koeficientai riboja institucijos nepriklausomumą, nes juos nustato ne valstybės kontrolierius. Pavyzdžiui, teisėjams įstatymu yra nustatyti koeficientai, tačiau tai nekelia abejonių dėl teismų nepriklausomumo. Taigi nėra nenuuginčiamų argumentų, kodėl Valstybės kontrolės darbuotojams neturėtų būti taikomas Valstybės tarnybos įstatymas. Netgi priešingai, nes kontrolė yra viešojo administravimo subjektas ir vykdo administravimo veiklą, todėl darbuotojams privalo būti taikomas Valstybės tarnybos įstatymas.

Siūlau palaikyti Vyriausybės argumentus, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto projektą dėl 19 straipsnio, tai yra, kad Valstybės kontrolėje dirbančius asmenis ir toliau tikslinga skirstyti į šias grupes: valstybės pareigūnai, tai būtų kontrolierius ir jo pavaduotojai, karjeros valstybės tarnautojai ir tik tada darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis. Projektas yra pateiktas dar praeitoje kadencijoje, todėl siūlau naujam Seimui dėl šio projekto neskubėti, sustoti, pamąstyti, pasitarti, skubėti neverta. Valstybės kontrolė dabar veikia, o skubėdami galime padaryti ir klaidą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Į tribūną kviečiu M. Majauską. Ruošiasi I. Kačinskaitė-Urbonienė.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, aš nežinau, ar mes iki galo suvokiame, kokioje absurdiškoje situacijoje esame. Kur jūs esate matę situaciją, kai įmonės, kuri yra audituojama, nepriklausomam auditoriui atlyginimą mokėtų įmonė, kurią jis audituoja? Ar jūs įsivaizduojate tokią absurdišką situaciją? Ar jūs žinote apskritai bent vieną tokią situaciją pasaulyje? Aš nežinau. Gal Rytuose kažkur ir yra tokių situacijų, bet, man atrodo, net ir ten tokių dalykų nebėra.

Čia net ne teisės ar padarumo klausimas. Čia yra konstitucinis klausimas. Kaip mes galime turėti Valstybės kontrolę, kuri vertina Vyriausybę, kuri parenka valstybės tarnautojus, kurie dirba toje Valstybės kontrolėje? Auditorius negali ir neturi vertinti sistemos, kuri lemia jo paties darbo užmokesį, skatinimą, kvalifikacijos kėlimą, vertinimą ar kitas sąlygas.

Šis įstatymas, kuris yra padėtas priešais jus, būtent ir sprendžia šį dalyką. Jis numato, kad auditorių veiklą reguliuotų ne Valstybės tarnybos, o šis įstatymas, nes tik nebūdamas valstybės tarnybos sistemos dalimi auditorius galės ir privalės ją vertinti nesuinteresuotai, objektyviai ir nešališkai. Man atrodo, kad galime ten į kažkokių atskirus dalykus žiūrėti – pritarti, nepritarti, diskutuoti, bet čia yra mūsų savivarbos reikalas. Aišku, aš, būdamas pozicijos narys, gal būčiau ir visai suinteresuotas turėti kišeninę Valstybės kontrolę, bet, man atrodo, čia yra kiekvieno iš mūsų savivarbos reikalas užtikrinti, kad ji veiktų nepriklausomai, kad nepriklausytų nuo Vyriausybės įtakos, kad mes negalėtume jos paspausti, kad mes negalėtume jos nubausti, kad mes negalėtume už mums palankią išvadą padidinti atlyginimą ar dar kaip nors kitaip paskatinti.

Gerbiemieji, man labiausiai keista, kad šitam įstatymo projektui prieštarauja opozicija. Mes, būdami opozicijoje, šaukėme, rėkėme ir sakėme, kuo greičiau priimkite šį įstatymo projektą, nes mums atrodė, kad valdančioji dauguma gali turėti instrumentų ir pasinaudoti jais darydama įtaką Valstybės kontrolei. Dabar, būdami nuoseklūs ir darydami tai, apie ką mes kalbėjome būdami opozicijoje, ateiname ir bandome įgyvendinti šią dalyką. Tikrai labai kurioziška situacija, kai opozicija sako, kad to nereikia. Argi jūs tikrai nenorite, kad Valstybės kontrolė būtų objektyvi ir nepriklausoma, nes šis įstatymas būtent tai ir sprendžia?

Gerbiemieji, kaip ir sakiau, galime diskutuoti dėl atskirų dalių, bet užtikrinti Valstybės kontrolės nepriklausomumą yra mūsų visų garbės reikalas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Į tribūną kviečiu I. Kačinskaitę-Urbonienę. Ruošiasi L. Nagienė. Dėkoju visiems ir kiekvienam, kurie sutaupo šiek tiek laiko nuo jiems skirtų 5 minučių.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Aš tikrai trumpai noriu pasisakyti. Išklausiusi ir vienos, ir kitos pusės argumentus, kadangi įstatymo projektas svarstomas jau kurį laiką, vis dėlto ir frakcija tą patį mato, ir aš matau, kad vienos institucijos išėmimas iš bendros sistemos gali padaryti tam tikrą sniego gniūžtės efektą, kai kiekviena ką nors kontroliuojanti institucija norės būti nepriklausoma ir būti kaip atskiras objektas.

Mes esame vienos valstybės dalis ir tikrai įstatymais, kitais teisės aktais yra nustatomi koeficientai, atlyginimo dydžiai ir kiti momentai, todėl aš manyčiau, kad valstybės tarnyba yra ta sritis, kurią mes galime reguliuoti. Jeigu reikalingi aukštesnės kvalifikacijos žmonės, galbūt padidinti tam tikrus koeficientus, bet nėra būtinybės išbraukti tos visos sistemos iš valstybės tarnybos. Todėl šiandien tikrai negalėčiau palaikyti tokio projekto ir kviečiu pratęsti diskusijas, ir ieškoti vis dėlto varianto, kuris kurtų tvarią, normalią valstybės tarnybą ir iš tikrųjų nepadarytų kažkokių išimčių atskiroms institucijoms.

PIRMININKAS. Ačiū. Į tribūną kviečiu L. Nagienę. Ruošiasi I. Pakarklytė.

L. NAGIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų priimdami šią įstatymą, mes visiškai menkiname valstybės tarnybos prestižą. Ar nuo to mes turėtume pradėti? Mes galvokime apie tai, kad valstybės tarnyba valstybėje yra labai svarbus subjektas ir valstybės tarnautojas atlieka iš tikrųjų svarbų vaidmenį valdant mūsų valstybę. Aš tiesiog... tai, ką kalbėjo mano kolega, paėmiau valstybės tarnybos apibrėžimą ir yra aiškiai apibrėžta: „Valstybės ir savivaldybių institucijose, įstaigose pareigas einančių asmenų profesinė veikla, kuria atliekamos viešojo administravimo funkcijos.“

Jeigu pasižiūrėtume į Konstituciją, aš tiesiog pasižiūrėjau, kokius punktus pagal Konstituciją Valstybės kontrolė atitinka, tai prižiūri, ar teisėtai valdomas, naudojamas valstybės turtas. Jeigu mes priimsime šią įstatymą, aš manau, gerbiami kolegos, mes visiškai sumenkinsime mūsų valstybės tarnybą. Gal reikėtų kalbėti apie darbo užmokestį, kaip ir prieš mane kalbėjo Ieva. Galėtume pasižiūrėti, bet aš perskaitysiu, ką Valstybės kontrolė pasakė ir kodėl tą teisės aktą reikėtų priimti.

Koks buvo projekto tikslas? Sudaryti galimybes Kontrolei prisitraukti ekspertinių žinių turinčių darbuotojų, nes dabar to padaryti neįmanoma dėl Valstybės tarnybos įstatyme numatytų koeficientų. Buvo klausimas Audito komitete – yra viešieji pirkimai. Prašau, jeigu reikia atlikti kokios nors specialios srities auditą, galima daryti viešuosius pirkimus ir samdyti ekspertus.

Aš manau, tikrai siūlyčiau šitam projektui nepritarti ir galbūt žiūrėti iš naujo, jį svarstyti ir diskutuoti, nes mes priėmę šią įstatymą sumenkinsime valstybės tarnybos prestižą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu į tribūną I. Pakarklytę. Ruošiasi Z. Balčytis.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš atsisakau diskusijoje kalbėti, pasisakyti trumpai dėl motyvų. Ačiū, taupau laiką.

PIRMININKAS. Ačiū, Ieva. Tada kviečiu Z. Balčytį. Ruošiasi A. Sysas frakcijos vardu. (*Balsai salėje*) Ruošiasi A. Sysas frakcijos vardu.

Z. BALČYTIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų tai yra įstatymas, kuris dvejus metus mėginamas pateikti Seimui svarstyti. Jisai visą laiką buvo atidedamas, bet gyvenimas sako, kad vis dėlto mes irgi turime priimti tam tikrus būtinus sprendimus, kurie yra neišvengiami, ypač tikrinimo srityje arba kontrolės srityje.

Kodėl aš taip sakau? Todėl, kad tiek Europos Komisijos pateiktoje ataskaitoje „Lietuva 2020“, tiek Valstybės kontrolės išorinio vertinimo ataskaitoje, kurią, vadovaujant Europos Audito Rūmams, atliko išorės ekspertai iš Lenkijos, iš Didžiosios Britanijos, yra konstatuojama, kad centralizuota atranka formuojant auditorių komandą kenkia institucijos nepriklausomumui ir reputacijai. Turi būti užtikrintas valstybės kontrolieriaus nepriklausomumas sprendžiant visus su žmogiškaisiais ištekliais susijusius klausimus, o ypač klausimus, susijusius su darbuotojų atranka.

Aš tikrai nenoriu labai plėstis, noriu pasakyti tik viena. Sistemoje yra numatyta, kad niekur Valstybės kontrolė ir kontrolieriai nepakils virš debesų, tai yra tiek teisėjams, tiek ir pagal šią įstatymo redakciją Valstybės kontrolei, arba Kontrolės darbuotojams, atlyginimas bus nustatomas pagal įstatymą, priimamą Seime. Iš tikrųjų negali būti taip gyvenime, ką jau čia dabar kalbėjo ir Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas, ir kiti Seimo nariai, kad pati institucija tikrintų tas institucijas, nuo kurių priklauso tų darbuotojų, tikrinančių darbuotojų, vertinimas, jų kompetencija, jų atlyginimai ir panašiai. Todėl mes, nors ir kaip būtų sudėtinga, šiandien turime priimti įstatymą ir turime priimti sprendimą, kuris leistų ateityje nepriklausomai tikrinti mūsų visos valstybės sistemą. Jų yra daug – tiek savivaldybės, tiek kitos institucijos. Todėl tikrai labai norėčiau paprašyti palaikyti šią įstatymo projektą po svarstymo, nes jisai iš tikrųjų didelių nuostolių mums neatneš, bet kad jisai bus pozityvus, aš tikrai galiu tą garantuoti. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Kviečiu į tribūną A. Sysą. Ruošiasi K. Masiulis.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, atrodo, labai viskas paprasta, bet apskritai tai yra labai sudėtinga ir turbūt suprantate, kad jeigu dvejus metus svarstome šią įstatymą, tai ne šiaip sau turbūt. Aš labai norėčiau, kad mes matytume valstybę sistemiškai, o ne per atskiras institucijas, ką dabar siūloma padaryti. Aš pritariu tiems kolegoms, kurie jau kalbėjo, kad dvejus metus mes tampome, daug pataisų, ir suprantu, kad šią įstatymą reikia pataisyti ir priimti. Bet, kaip ir visada, tame įstatyme yra dvi vietos, dėl kurių daugiausia kilo ginčų. Pirmoji. Kadangi valstybės tarnyba daro atranką visiems ir visur, tai siūlymas, kad jie atrenka ne tuos, kuriuos reikia. Todėl po ilgų diskusijų komitete mes sutikome, gal atranką darykite jūs patys, nes tai yra specifika. Nors aš manau, kad ir savivaldybėse yra specifika, ir visur. Aš buvau prieš centralizavimą šios atrankos, nes mes žinome, kas dabar įvyko, yra labai daug laisvų vietų ir labai ilgai... Bet čia atskira kalba.

Grįžtu prie Valstybės kontrolės. Atranką, tvarka, gali daryti ir to prašė buvęs Valstybės kontrolės vadovas ponas A. Dulkys. Bet kitas dalykas, jie visada reikalauja žiūrėti sistemiškai į visumą. Tai jie atėjo su pasiūlymu, ne sisteminiu, nes jie norėjo iš viso darbo užmokestį susieti su vi-

dutiniu darbo užmokesčiu. Noras labai geras, nes užmokestis augtų ne nuo bazinio dydžio, kurį šiandien padidinome 1 euru, o vidutiniškai kas ketvirtį. Ir turbūt kiekvienas iš čia sėdinčių sutiktų su tokia darbo apmokėjimo sistema.

Bet jeigu mes turime bendrą apmokėjimo sistemą, tai negali Valstybės kontrolė iššokti iš šios sistemos. Dėl šito buvo griežtai užprotestuota, bet po ilgų diskusijų Socialinių reikalų ir darbo komitetas parodė lankstumą ir pasiūlė vis tiek, mano galva, jau lubas. Kontrolierių atlyginimas – 30 bazinių dydžių, tai yra Seimo Pirmininko atlyginimas ir Ministro Pirmininko, tai yra 30 bazinių dydžių. 32 gauna tik Prezidentas. Jie prašė pagal skaičiavimus, jeigu pervestume iš senų pinigų į naujus, tai jie prašė net 49 koeficiento, kurio Lietuvoje nėra.

Apskritai man labai keista motyvacija. Jie rašo, jeigu bus pritarta Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadai, tai dabartinis vadovas, tai yra anuo metu dabartinis, ponas A. Dulkys, kuris jau yra ministras, gaus mažiau, negu gauna. Vadinasi, jis jau gaudavo daugiau kaip 6 tūkst. Nežinau, koku būdu tada?

Čia atskira istorija, reikėtų pasidomėti, koku būdu yra tokie dideli atlyginimai, jeigu Seimo nario atlyginimas yra 2,5 tūkst. popieriuje, atsiprašau, arti 3 tūkst., ir 1,9 tūkst. į rankas. Ir jeigu jūs pažiūrėsite, ne visi turbūt matė tą lentelę, čia yra lentelė, kur didžiausią atlyginimą gauna Lietuvos banko vadovas, tada „Geležinkeliai“, po to dar įmonių yra tokių įdomių. Bet Seimo Pirmininkas ir Ministras Pirmininkas yra va šioje vietoje.

O pagal Audito komiteto siūlymus, jau pagal Audito komiteto, tą atseit kompromisinį, Valstybės kontrolės vadovas gaus daugiau negu Ministras Pirmininkas ir Seimo Pirmininkas. Aš manau, čia yra nenormalu. Nes vis tiek valstybėje turi būti hierarchija, bent kokia, nors mažiausia. Nes jeigu mes pradedame, valstybinės institucijos, aš dar suprantu – valstybinės įmonės, ten pinigai kokie, dideli vagonai, dar kas nors didelis, bet čia yra valstybės tarnautojai. Netgi galėčiau sutikti, kad jie savo atskirai stumdosi... Bet ribos, yra proto ribos. Aš šitų proto ribų šiame įstatyme nesuprantu.

Ar mes norime kaip nors išlaikyti valstybę, nes... Aš būsiu dabar gal tautoje nepopuliarus, bet Seimo nariai šioje grandinėje – atlyginimas atsiranda čia kažkur. Na, reikėtų apversti turbūt šitaip ir rodyti čia. Atsiprašau, yra tam tikros proporcijos ir darbo užmokestis, nes jus renka tauta ir nori, kad jūsų visi sprendimai būtų normalūs. Tada mes stebimės, kodėl čia tokia susidaro situacija, kokius mes čia įstatymus priimame. Jeigu mes kiekvieną kartą spręsimė atskiros institucijos darbo užmokestį, aš manau, turėsime tik neigiamus rezultatus.

Noriu iš karto kreiptis į dešiniąją. Prisimenate, nuo ko pradėjo valstiečiai ir žalieji? Pirmas Darbo užmokesčio įstatymas – padidinti atlyginimus prokuratūrai. Jie dabar yra aukščiau už Seimo vidurkį. Po to padidino VSD, jie irgi yra aukščiau. Po to – STT, o visiems kitiems padidino 2 eurai. Ir kuo baigėte? Jeigu Seimo dauguma irgi pradeda atlyginimais, kai didina Valstybės kontrolei, ten prokuratūra, visokios tarnybos, gal žmonės turėjo kokių nors problemų... Šiuo atveju Valstybės kontrolėje turbūt konservatoriai neturi jokių problemų. Aš manau, visiškai pritariu, kad pagulėjo dvejus metus stalčiuje, tai galbūt ramiai išspręskime. Naujoji valdžia, peržiūrėkite ir padarykite tokį atlyginimą, kuris būtų proto ribose. Socialinių reikalų ir darbo komitetas buvo priėmęs kompromisą, aš sakau, mes pasiūlėme 30 koeficientą. Tai yra tiek, kiek gauna Seimo Pirmininkas ir Ministras Pirmininkas. Jeigu to maža, tai atsiprašau. Tada tikrai tokiam įstatymui pritarti negalima.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama kolegai. Viską beveik iki kiekvienos sekundės išnaudojo. K. Masiulis kviečiamas į tribūną. Ruošiasi V. Ažuolas.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, kolegos. Tikrai labai norėjau pasisakyti, nes matau, kad toje srityje turiu šios tokios kompetencijos ir norėčiau būtinai pasisakyti. Aš nesu labai kategoriškas ir suprantu, kas čia daroma, tačiau matau labai didelių sisteminių problemų. Dalis jų čia buvo išvardinta. Pasaulyje egzistuoja dvi viešojo sektoriaus valdymo sistemos. Tai valstybės tarnyba, tai yra karjera ir teise grįstas modelis, ateinantis nuo O. Bismarko laikų, kada karjerą darantis žmogus kyla laiptais, laiptais, yra atitinkamos kategorijos ir užsitarnauja garantijų.

Kitas modelis, vadinamasis *new public management* – naujosios viešosios vadybos modelis, esu jo fanas. Naujoji Zelandija, Australija ir panašiai. Didžioji Britanija, Šveicarija iš dalies, tai yra

į paslaugas ir jų kokybę orientuotas valdymo modelis, kur matuojami rezultatai ir panašiai. Nesiplėsiu, nėra galimybės.

Lietuvoje nuo 1995 metų mes turime sukurta užšaldytą, byrančią, išbalansuotą valstybės tarnybos sistemą. Iš jos sprunka visi: STT, FNTT, dabar bando pasprukti Valstybės kontrolė. Skirtin-gose ministerijose mes pamatysime, kad tos pačios kategorijos darbuotojai uždirba nevienodai. Jūs atrasite agentūrose, kad žmonės yra ir valstybės tarnautojai, ir sutartiniai, ir sutartiniai dar daugiau uždirba, net nebenori būti valstybės tarnautojais. Yra chaosas, mielieji. Valstybės siste-moje yra chaosas.

Aš siūlau, mes pasirinkime kokią nors modelį, kaip transformuojame arba tvarkome, arba mes sugrįžtame prie valstybės tarnybos sistemos ir ją harmonizuojame, leidžiame institucijoms būti lankstesnėms, Valstybės kontrolei ir panašiai. To, ko jie nori, leisti tą padaryti, bet sistemą iš-laikome. Atlyginimų hierarchiją ir panašiai, rangų hierarchiją. Arba neišlaikome. Dabar kas bus? Įsivaizduokime. Paleidžiame Valstybės kontrolę iš šitos sistemos. Iki šiol darbuotojai buvo valsty-bės tarnautojai. Buvo, tarkime, 12 kategorijos tarnautojas. Praeina 10 metų, jis išvažiuoja į Klaipė-dą. Pasikeitė aplinkybės ir vėl nori sugrįžti į valstybės tarnybą. Tai nuo kurio laiptelio jis pradės? Nuo tos pačios 12 kategorijos? Tai ką, viskas nubraukiama? Ir čia gėris yra darbuotojams ir pana-šiai? Taip, vadovams gėris. Jie viršininkai, jie skirsto, patys priima ir dar klausimas, kiek ten to sąžiningumo ir skaidrumo atsiras to būtinai gero ir kokybiško priėmimo. Aš būčiau už tai, kad būtų centralizuotos atrankos komisijos ir jos galėtų būti specializuotos. Bet čia visai kiti dalykai.

Dabar kas išeina? Kad kokioje nors Aplinkos valdymo agentūroje yra sutartiniai ir valstybės tarnautojai, ir panašiai. Koks nors neturintis aukštojo išsilavinimo kompiuterininkas uždirba dau-giau negu aukštąjį išsilavinimą ir valstybės tarnyboje esantis specialistas. Valstybės tarnyba yra inertiška, sudėtingai valdoma, personalo valdymas yra sustabarėjęs, pasenęs, neatitinka dabarties reikalavimų, faktas.

Ir mes dabar, užuot remontavę, tvarkę sistemą, mes ką darome? Mes ją leidžiame toliau par-celiuoti, nes argumentų yra, atsiras argumentų. Kadangi esu fanas *new public management*, naujo-sios viešosios vadybos, aš sakyčiau, tvarka, gerai daro. Tą ir reikėjo įrodyti, kad byra valstybės tarnyba, nes ji bloga, aš tą įrodinėdavau studentams. Bet pasirinkime tada, jeigu tai yra toks tiks-lingas, apgalvotas ir logiškas demontavimas, tada sakau, *fain*, darome šitą. Tai čia dar vienas žin-gsnis, dar vienas žingsnis, paskui dar viena vinis, tada ministeriją paleisime kažkokią ir taip to-liau. O jeigu tai yra tik chaosas dėl to, kad kažkas priejo prie kažko, sušnekėjo, tai tada blogai. Aš norėčiau...

PIRMININKAS. Laikas.

K. MASIULIS (TS-LKDF). ...kad valstybės tarnyba būtų tokia, kad iš jos niekas nebėgtų.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Diskutuoti paskutinis užsirašęs V. Ažuolas, bet jo nematau Sei-mo salėje. Skelbiu, kad diskusija dėl šitų klausimų ir lydimųjų projektų yra baigta.

Gerbiami kolegos, nors dar 3 minutėmis per anksti, bet pagaliau mes ateiname į tą fazę, kai balsuosime dėl Seimo posėdyje svarstytų klausimų.

Gerbiami kolegos, kviečiu pasiruošti. Mano siūlymas, kad balsuotume pagal klausimų svarstymo eilę, kaip svarstėme popietiniame posėdyje, taip ir balsuosime dėl šių klausimų.

19.07 val.

2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIII-5302(2) (antrojo svarstymo tęsinys)

Gerbiami kolegos, 2-1.1 klausimas – 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIII-5302(2). Buvo antrasis svarstymas. Nežinau, kolegos, galime ir alternatyviai balsuoti. Yra Statute parašyta tokia nuostata, kad arba pritariame, arba gražiname Vyriausybei tobulinti. Jeigu visiems tiktų toks balsavimas... Pritaria-me svarstymo datai, atsiprašau, tai yra priėmimo datai. Dėl 2-1.1 klausimo kviečiu tuomet bal-suoti alternatyviai. Kas už, balsuoja už. Siūloma svarstyti gruodžio 22 dieną. Pradedame balsavi-mą, kviečiu balsuoti. Kas už – už, kas prieš – prieš.

Užsiregistravo 111, balsavo 108: už – 85, prieš – 23. Priėmimo data yra gruodžio 22 diena.

Kaip mano kolega P. Saudargas jau priminė, norintys siūlyti turės siūlymus dėl biudžeto per-registruoti ir pateikti Sekretariatui, dėl antro varianto.

19.09 val.

Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-121 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-1.2 klausimas – Biudžeto sandaros įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-121. Balsuojame po pateikimo. Kas už, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, – kitaip.

Užsiregistravo 112, balsavo 111: už – 76, prieš – 5, susilaikė 30. Pritarta po pateikimo. Yra siūloma skubos tvarka. Gal galime bendru sutarimu pritarti skubai? Galime pritarti. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Svarstymo data – gruodžio 22 diena.

19.10 val.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5294(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 6, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 19, 191, 21, 29, 30, 32, 36, 40 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5295(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3011 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5296(2), Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 2, 4, 5, 11¹, 14, 18, 21 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5297(2), Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5298(2) (pateikimo tęsinys)

Kolegos, 2-3.1, 2-3.2, 2-3.3, 2-3.4 ir 2-3.5 klausimai. Tai yra susiję klausimai. Buvo pateikta, atsakyta į klausimus. Balsuokime dėl jų pateikimo. Jeigu galima, dėl visų kartu išreiškime savo nuomonę. Prašom.

Užsiregistravo 113. Balsavo 113: už – 94, prieš – 1, susilaikė 18. Pritarta. Ar galima pritarti ir šių klausimų svarstymui skubos tvarka? Galime pritarti. Bendru sutarimu pritarta. Dėl visų šių klausimų siūlomas pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, o svarstymo data – gruodžio 22 diena.

19.12 val.

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų ir valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2021 metais, įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5299(2) (pateikimo tęsinys)

Dabar einame prie 2-5 klausimo, taip pat reikės balsuoti dėl valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų ir valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos bazinio dydžio. Balsuojame po pateikimo. Kas pritaria po pateikimo, prašom balsuoti.

Užsiregistravo 114. Balsavo 114: už – 103, prieš – 3, susilaikė 8. Pritarta. Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Svarstymo data – gruodžio 22 diena. Galime pritarti. Labai ačiū.

19.13 val.

Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo Nr. I-830 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5046(2) (priėmimo tęsinys)

Kolegos, keliamės prie 2-10.1, 2-10.2 klausimų ir kitų lydimųjų įstatymų – Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5046 priėmimas. Kas už, balsuokite, kas prieš – irgi balsuokite.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114: už – tiek pat, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo pakeitimo įstatymą (projektas Nr. XIIIIP-5046) skelbiu priimtą. (*Gongas*)

19.14 val.

Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 2, 12, 15, 22, 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5047(2) (priėmimo tęsinys)

Nepaprastosios padėties įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5047. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111 Seimo narių: už – 108, prieš nebuvo, susilaikė 3. Nepaprastosios padėties įstatymą (projektas Nr. XIIIIP-5047(2)) skelbiu priimtą. (*Gongas*)

19.15 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 11, 19, 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5048(3) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-10.3 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5048. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 114 Seimo narių, tiek pat ir balsavo: už – 113, prieš nebuvo, susilaikė 1. Vietos savivaldos įstatymą (projektas Nr. XIIIIP-5048(3)) skelbiu priimtą. (*Gongas*)

19.16 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5049(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-10.4 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5049. Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113 Seimo narių: už – 113, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymą (projektas Nr. XIIIIP-5049(2)) skelbiu priimtą. (*Gongas*)

19.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų Laisvės premijos paskyrimo Baltarusijos demokratinei opozicijai“ projektas Nr. XIVP-97 (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų Laisvės premijos paskyrimo Baltarusijos demokratinei opozicijai“ projektas Nr. XIVP-97. Priėmimas. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 113 Seimo narių, balsavo 111: už – 110, prieš nebuvo, susilaikė 1. Seimo nutarimą „Dėl 2020 metų Laisvės premijos paskyrimo Baltarusijos demokratinei opozicijai“ skelbiu priimtą. (*Gongas*)

19.18 val.

Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo Nr. XIII-2771 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-117 (pateikimo tęsinys)

Gerbiamieji kolegos, darbotvarkės 2-16 klausimas – Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-117. Po pateikimo mes pritarėme bendru sutarimu. Per šitą laiką iki balsavimo mane Sveikatos reikalų komitetas patikino, kad nesiūlo skubos, bet skubą gali siūlyti frakcijos, komitetai. Klausiu Seimo salėje esančių, ar kas nors nori pasiūlyti skubą dėl šio projekto? Matau, I. Kačinskaitė-Urbonienė, taip? Prašau suteikti žodį. Jūs norite pasiūlyti skubos tvarką? Gerbiamieji kolegos, apsispręskime ir balsuokime dėl 2-16 klausimo skubos tvarkos. Prašom balsuoti.

Balsavo 114 Seimo narių: už – 102, prieš – 2, susilaikė 10. Skubai pritarta. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas. Buvo nuskambėję, kad kaip papildomas siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas. Matau, Sveikatos reikalų komitetas nepitaria.

Gerbiami kolegos, ar čia mes turime kažkokį sutarimą? Gal palikime svarstyti Sveikatos reikalų komitetui, kad jau skubos tvarka nusprendėme. Gerai, tvarka, taip ir sutarėme. Siūloma svarstyti gruodžio 22 dieną.

19.20 val.

Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2183(2), Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2184(2), Administracinių nusižengimų kodekso 510 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2185(2), Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2186(2), Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2187(2), Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2188(2), Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 49, 59, 59¹, 171⁶, 172, 173, 225, 226, 226¹, 226² straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 171⁷ straipsniu“ projektas Nr. XIIIIP-2189(2), Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2190(2), Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir Įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2191(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 19, 27 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2192(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 33, 47 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2193(2), Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2194(2) (svarstymo tęsinys)

Gerbiami kolegos, dabar mes ateiname prie Valstybės kontrolės įstatymo ir lydimųjų įstatymų, su tuo susijusių, svarstymo tęsinio. Į tribūną kviečiu Audito komiteto atstovę R. Budbergytę. Gerbiama Rasa, mums jau reikia jūsų tribūnoje. Jeigu aš teisingai supratau iš medžiagos, kuri buvo paruošta, mes dabar turėsime balsavimą dėl tam tikrų principinių klausimų, kurie ir parodys, koku keliu bus judama toliau. Gal prašom pristatyti, jeigu galite.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Aš, kaip pranešėja, turėsiu pristatyti kiekvieną Vyriausybės pastabą, tačiau iš tiesų esminis balsavimas bus po to. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas siūlo iš esmės balsuoti dėl dviejų straipsnių, tai yra dėl 19 straipsnio, ar galima, kaip sakoma, išbraukti Valstybės kontrolę iš valstybės tarnybos reguliavimo sferos, ir 28 straipsnio, kuris kalba, kaip keistusi atlyginimai, jeigu būtų pritarta, kad vis dėlto Valstybės tarnybos įstatymas nebereguliuotų aukščiausiosios audito institucijos veiklos. Aš manau, pirmininke, kad gal mes bandytume dėl kiekvieno straipsnio, kaip sakoma, galiu įgarsinti posėdžio protokolą, ką siūlo Vyriausybė.

PIRMININKAS. Aš manau, kad gal mes dabar dėl šitų straipsnių ir apsispręskime, išklauskime argumentus ir tada dėl jų balsuokime, o tada, jau kaip toliau nusimatsime, taip ir bus. Gal jūs, pranešėja, dar pristatysite 19?.. Gerbiamas G. Kinduryš, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, dėl 19 nuostatų. Prašom pristatyti siūlymą.

G. KINDURYS (LVŽSF). Teisingas požiūris, kad iš karto balsuotume dėl esminio dalyko. 19 straipsnis turbūt tai ir pažymi, apie ką kalbėjome ir dėl ko išsiskyrė mūsų nuomonės. Tai būtent dėl 19 straipsnio Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas yra pateikęs pasiūlymą, kad ir toliau Valstybės kontrolė vadovautųsi ir Valstybės tarnybos įstatymu, kad būtų pareigybės pagal Valstybės tarnybos įstatymą – pareigūnai, antras – valstybės tarnautojai ir trečias būtų – dirbantys pagal sutartis. Režimuodamas aš sakau, kad tai yra kertinis požiūris. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto požiūris, kad Valstybės kontrolė liktų valstybės tarnybos sistemoje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kaip suprantu, 28 straipsnis yra labai susijęs su šiuo pasiūlymu.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ko gero, kai dėl šito balsuosime, dėl kitų gali tekti arba netekti balsuoti, aš manau.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Pirmininke, jeigu galima.

PIRMININKAS. Prašom.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Aš norėčiau išdėstyti Audito komiteto argumentus, kodėl Audito komitetas nesutinka su Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto nuomone. Iš tiesų komitetas sutinka, kad pats valstybės kontrolierius ir jo pavaduotojai būtų laikomi valstybės pareigūnais ir jiems būtų taikomas Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymas. Toks reguliavimas yra nustatytas būtent toje patobulintoje versijoje.

Kodėl dabar Audito komitetas siūlo nesutikti, kad darbuotojai būtų laikomi valstybės tarnautojais? Iš tiesų Valstybės kontrolė, kaip dauguma viešojo sektoriaus subjektų: mokyklos, viešosios įstaigos, neatlieka viešojo administravimo funkcijos. Ji tiesiog audituoja tas institucijas, kurios atlieka pagal Viešojo administravimo įstatymą viešojo administravimo veiklą. Taip pat Valstybės kontrolei būnant valstybės tarnybos dalimi yra pažeidžiamas institucijos nepriklausomumas, apie kurį pasisakė ir Valstybės kontrolė... dėl Valstybės kontrolės Europos Komisija šalies ataskaitoje „Lietuva 2020“. Taip pat apie tai kalba ir tarptautiniai išorės audito ekspertai iš Jungtinės Karalystės ir Europos Audito Rūmų, jie atliko išorinį institucijos vertinimą, kad Valstybės kontrolės darbuotojai negali būti vertinami valstybės tarnybos, nes jie būtent audituoja tą valstybės tarnybą.

PIRMININKAS. Gerai. Labai ačiū. Tikrai kviečiu nesipiktinti, tuoj pat suteiksiu žodį. Mes dabar išsiaiškinome argumentus dėl svarbiausio 19 straipsnio ir tada balsuosime. Prašau, per šoninį mikrofoną – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiamasis pirmininke, aš nesuprantu žanro. Yra komiteto nuomonė, ji buvo pristatyta, turėtų būti pristatyta čia, kiek aš suprantu, ir turėtume dėl jos balsuoti. O dabar aš nesuprantu, kas čia? Jie polemizuoja tarpusavyje? Turėjo galimybę visi diskutuoti. Buvo pristatyta komitete. Šitaip neturėtų vykti toks chaosas. Dabar aš nebesuprantu ir, matau, kiti ne-supranta, kaip užsirašyti, ar komiteto nuomonę už palaikyti, ar palaikyti ką nors kita? Čia vyksta chaosas, valdykite.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš pagarsinsiu. Mes 19 straipsnio svarstymo metu turime Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymą, dėl kurio mes dabar ir diskutuojame. Jo balsavimo eiga gali nulemti, kaip toliau gali būti su visu įstatymu ir kitais lydimaisiais įstatymais. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto atstovas tą siūlymą pagarsino ir dabar norėčiau paklausti dėl balsavimo motyvų dėl šio siūlymo. Gerbiami kolegos, kviečiu pasirinkti teisingą pusę. (*Balsai salėje*) A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Dėl vedimo tvarkos. Aš manau, kad jūs padarėte esminę klaidą. Jeigu mes svarstome įstatymą, pradėkime iš eilės ir eikime per visas pataisas, nes čia naujas žanras kažkodėl nuo 19 straipsnio. Prieš tai buvo ir dėl 1 straipsnio pataisa, dėl kurios pagrindinis komitetas, Audito komitetas, nepritarė Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui. Mes įsiveliame į nereikalingas diskusijas. Pritariu K. Masiuliui. Jeigu yra komiteto išvada, kuriai nepritarė pagrindinis komitetas, o tas komitetas reikalauja balsuoti, tai turi būti balsuojama už išvadą to komiteto, kuris siūlė pataisą, o ne pradėti...

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, už tai ir bus balsuojama. O dėl svarstymo eigos. Kadangi klausimas kompleksinis ir sudėtingas, Sekretoriatas kartu su komitetais ir pasiūlė tokią svarsty-

mo eigą, kad mes pradėtume nuo esminių straipsnių ir esminių balsavimų, kurie po to lems mūsų svarstymo eigą.

Gerbiami kolegos, ar dabar, išsiaiškinę šias peripetijas ir vis dar kalbėdami apie 19 straipsnį ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymą, turėtumėte dar nuomonių? I. Šimonytė – per šoninį mikrofoną.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Norėjau paklausti, kaip būtų galima pasisakyti dėl motyvų dėl šito pasiūlymo, nes...

PIRMININKAS. Dabar?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Buvo už visą. (*Balsai salėje*) Čia dėl pasiūlymo.

PIRMININKAS. Dabar dėl pasiūlymo. Gerbiami kolegos, dėl pasiūlymo. Dabar einame prie užsirašiusių. Už kalbėti norėtų K. Masiulis. Prašom. Jam suteikiamas žodis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš pritariu Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto nuomonei, kurią gana gerai pristatė kolega G. Kindurys savo pasisakyme ir diskusijoje, nes iš tikro nėra rimtų argumentų, dėl ko reiktų toliau naikinti valstybės tarnybos sistemą. Argumentas, kurį teko girdėti, vienintelis buvo M. Majausko, kad neva Valstybės kontrolė tampa labiau priklausoma, nes yra finansuojama iš biudžeto. Bet aš galiu pasakyti, kad bet kokia įmonė, jeigu ji samdo auditą, pati iš savo biudžeto ir samdo auditą.

Gal tada norėčiau paklausti. Iki šiol, kol vadovavo Valstybės kontrolei A. Dulkys, buvo labai priklausoma ši institucija. Tie argumentai neatrodo visai rimti, o argumentus kitus išdėščiau. Todėl aš siūlau nepritarti... pritarti siūlymui ir palikti tą pataisą, pritarti tai pataisai, kaip siūlo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvas už išsakytas. Prieš norėtų kalbėti R. Tamašunienė. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Kadangi vedimas buvo toks, koks įvyko, aš kalbėsiu prieš Audito komiteto išvadą, bet už Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą...

PIRMININKAS. Atsiprašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). ...nes užsirašiau ir norėjau pasisakyti. Jūs suklaidinote. Noriu pasakyti, kad vis dėlto Valstybės kontrolė yra viešasis administravimo subjektas ir jam turi būti taikomos valstybės tarnybos nuostatos, kaip ir atranka, kaip ir darbo užmokesčio...

PIRMININKAS. Gerbiamoji kolege, supratome tikrai. Aš labai atsiprašau, bet tikrai buvo komiteto pagarsintas pasiūlymas ir dabar mes už arba prieš jį kalbame.

Prieš šį pasiūlymą kalbės I. Šimonytė. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Mieli kolegos, man atrodo, labai jau ilgai mes diskutuojame šiuo klausimu ir diskutuojame labai keistu būdu, nes yra išvados, kurias pateikia komitetai Seimo, kurio jau nebėra. Ir galbūt būtų buvę verta prieš svarstymo stadiją apsvarstyti vis dėlto naujoje formacijoje, nes, tarkime, už Vyriausybės išvadą, kuri prie šio projekto yra pridėta, dabartinė Vyriausybė turbūt atsakomybės prisiimti nenorėtų.

Mieli kolegos, ne vienus metus tarptautinės organizacijos mums pabrėžia tai, ką sakė R. Bergerytė. Aš siūlau įsiklausyti. Valstybės tarnybos departamentas negali turėti įtakos Valstybės kontrolės veiklai, todėl siūlymas prilyginti Valstybės kontrolės statusą iš esmės tam statusui, kurį turi Lietuvos bankas, taip pat labai svarbi valstybės įstaiga, leistų šiai institucijai veikti ir nepriklausomai, ir skaidriai, ir Seimui ją kontroliuoti, o ne Valstybės tarnybos departamentui kontroliuoti, kada yra skelbiami konkursai į pareigybes ir kaip yra žmonės priimami į darbą. Maloniai raginu likti prie pradinės įstatymo projekto minties ir nepalaikyti papildomo komiteto pasiūlymo.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Vienas už ir vienas prieš kalbėjo. Dabar kviečiu balsuoti dėl šio pasiūlymo. Kas pritaria – už, kas nepitaria... (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 113, balsavo 112: už – 34, prieš – 69, susilaikė 9. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymui nepritarta.

Dabar, gerbiami kolegos, aš suprantu, kad dar buvo kitas labai diskutuotinas 28 straipsnis, kuris su tuo susijęs, bet matydamas bendrą Seimo valią... Ar jūs pritartumėte, kad mes dabar eitume per visą nuo pat pradžių ir apsvarstytume su Vyriausybės išvadomis ir su kitais klausimais kitus straipsnius? Gerai? Tvarka.

Tada prašom, gerbiama Rasa, pristatyti.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). 2 straipsnis. Vyriausybė pasiūlė patikslinti, kad valstybiniai auditoriai vykdo viešojo administravimo įgaliojimus. Pagrindinis komitetas siūlymui nepritarė, nes Valstybės kontrolės darbuotojai nevykdo viešojo administravimo funkcijų taip, kaip jis yra apibrėžtas pačiame Viešojo administravimo įstatyme. Jie audituoja, kaip vykdomas viešasis administravimas, jo veikla, tačiau patys jos neatlieka.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Ar mes galime pritarti pagrindinio komiteto išvadai bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Prašau tada kitą pristatyti.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Toliau 7 straipsnis, dėl kurio Vyriausybė pateikė savo siūlymą prašydama patikslinti projektą, kad būtų numatyta, kad Valstybės kontrolė teikia audito išvadas ir audito ataskaitas. Pagrindinis Audito komitetas pritarė pasiūlymui iš dalies pažymėdamas, kad Valstybės kontrolė vykdo ne tik audito, bet ir kitas funkcijas, todėl institucijos darbo rezultatas įforminamas ne tik audito išvadose ir audito ataskaitose, bet ir kituose dokumentuose. Yra paminėtina, kad Valstybės kontrolė yra atlikusi, pateikusi tokias ataskaitas kaip viešojo sektoriaus institucinės sandaros apžvalga, strateginio planavimo ir biudžeto formavimo pokyčių vertinimas, sveikatos priežiūros sistemos vertinimas. Dabar neseniai buvo pateikta kovo priemonių vertinimo ataskaita. Taigi iš tiesų Vyriausybės siūlymu tas patikslinimas tikrai buvo patikslintas naujoje redakcijoje pagal Audito komiteto siūlymą, iš dalies pritariant tam, ką sako Vyriausybė, tačiau surandant kompromisinį variantą.

PIRMININKAS. Aš tik atsiprašau, norėčiau patikslinti. Čia 7 punktas, kur buvo tikriausiai ne Vyriausybės, bet Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlymas, jeigu teisingai mes sekame... 7 punktas.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Aš iš tiesų įgarsinu tikrai tai, ką Vyriausybė siūlė keisti.

PIRMININKAS. Supratau. 7 straipsnį Audito komiteto...

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Taip, 8 straipsnis – Valstybės kontrolės kompetencija.

PIRMININKAS. Dabar dėl 7 straipsnio galime pritarti bendru sutarimu komiteto išvadai? Galime, ačiū. 8 straipsnis.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Toliau yra 9 straipsnis. Vyriausybė pasiūlė patikslinti projekto 8 straipsnį numatant, kad Valstybės kontrolė teikia išvadas ir audito ataskaitas. Audito komitetas iš dalies pritarė, kaip minėta, nes Valstybės kontrolė vykdo ne tik audito, bet ir kitas funkcijas, o jų darbo ir veiklos rezultatas gali būti įformintas ne tik audito išvadose.

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, ar yra norinčių balsuoti? Gal galime pritarti bendru sutarimu? Galime pritarti. Gerai. Tikrai, kad visi suprastų svarstymo eigą – komiteto pirmininkė pereis per Vyriausybės išvadas ir tada grįš prie Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymų. Teisingai suprantu? Nes ten dar buvo straipsnių. Taip?

K. Masiulis – dėl vedimo tvarkos.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Pirmininke, ar tikrai čia yra prasmė taip šokinėti? Juk jūs darote klaidų. Būtų nuosekliai einama per tuos ir mes greičiausiai prirtartume, nes dėl principo apsisprendime visur normaliai. Šokinėja prelegentė ir jūs leidžiate jai šokinėti. Paskui lyg nutylite, paskui bandote pataisyti savo klaidą.

PIRMININKAS. Gerai. Manau, gera pastaba. Grįžkime, kad nesusipainiotume ir viską pagarsinsime nuo pat pradžių.

Gerbiamoji pirmininke, tęskite.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas siūlė nustatyti, kad valstybinio audito ataskaitose turi būti pateikiamos rekomendacijos. Audito komitetas sutiko su tuo siūlymu, tačiau vis dėlto manydamas, kad yra tikslinga valstybinio audito ataskaitas sieti su valstybinio audito rezultatu. Priešingu atveju, valstybinio audito sąvokoje reikėtų nurodyti visas įmanomas valstybinio audito ataskaitos sudedamąsias dalis: apimtį, metodiką, priedus, rekomendacijas ir taip toliau.

PIRMININKAS. Dėkui.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Čia buvo dėl 2 straipsnio 7 dalies.

PIRMININKAS. Galime pritarti bendru sutarimu pagrindiniam komitetui? VVSK sutinka pritarti? Sutinka. Ačiū, judame toliau.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Dėl 9 dalies. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas siūlė patikslinti, kad valstybinis auditas atliekamas vadovaujantis tarptautiniais standartais. Komitetas pritarė šitam siūlymui, tačiau pasiūlė patikslinti projekto 12 straipsnio 2 dalį, kurioje nurodoma, kokiais dokumentais vadovaujamasi atliekant valstybinį auditą.

PIRMININKAS. Ačiū. Galime pritarti tokiai išvadai bendru sutarimu? Galime, ačiū.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas pasiūlė atsisakyti Valstybės kontrolės darbuotojų apibrėžties 2 straipsnio 11 dalyje. Audito komitetas pasiūlymui nepritarė, nes pagal teisės aktų projektų rengimo rekomendacijas sąvokos turi būti dėstomos teisės akto pradžioje.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar reikalaujate balsuoti? Nereikalaujate. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas dėl 5 straipsnio 2 dalies pasiūlė detalizuoti, kokias funkcijas vykdys Valstybės kontrolės taryba, taip pat nustatyti, kad į tarybos sudėtį privalomai būtų įtraukiami visuomeniniai atstovai.

Audito komitetas pasiūlymui pritarė iš dalies, nes taryba vykdo kontrolieriaus patariamąsias funkcijas, todėl siūloma nustatyti, kad valstybės kontrolierius tvirtins pačios tarybos darbo reglamentą, kuriuo bus konkretizuota tarybos veiklos apimtis. O atlikus Valstybės kontrolės išorės auditą įstatymų leidėjui yra teikiama rekomendacija užtikrinti kontrolieriaus nepriklausomumą sprendžiant visus su žmogiškaisiais ištekliais susijusius klausimus. Dėl šios priežasties pasiūlyta nustatyti, kad tarybos personalinę sudėtį tvirtina valstybės kontrolierius, kuris į tarybą gali pasiųsti ir visuomenės atstovus.

PIRMININKAS. Ačiū. Pritarė iš dalies. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Prašau toliau.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Taip, 6 straipsnio 5 dalis. Papildomas komitetas pasiūlė papildyti įstatymo projektą, numatant, kas atlieka Valstybės kontrolės veiklos parlamentinę kontrolę. Pagrindinis komitetas šiam pasiūlymui nepritarė, nes Valstybės kontrolės veiklos parlamentinę kontrolę atlieka Audito komitetas Seimo statute detaliai įtvirtintais pagrindais.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar reikalauja balsavimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas? Nereikalauja. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Dėl 7 straipsnio aš lyg ir buvau...

PIRMININKAS. Mes jau apsisprendėme.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Taip, apsisprendėme. Papildomas komitetas pasiūlė iš šito straipsnio išbraukti nuostatą, pagal kurią Valstybės kontrolė galėtų audituoti savivaldybių biudžetų vykdymą. Audito komitetas pasiūlymui pritarė iš dalies ir pasiūlė nustatyti, kad Valstybės kontrolė audituoja valstybės biudžeto, skiriamo savivaldybių biudžetams, naudojimą.

PIRMININKAS. Ačiū, galime pritarti? (*Balsai salėje*) Pritarta bendru sutarimu. Dėl pareigybių aprašų.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Pasiūlė nustatyti, kad valstybės kontrolierius tvirtina Valstybės kontrolės darbuotojų pareigybių aprašus. Pagrindinis komitetas pritarė pasiūlymui iš dalies, nes su Valstybės kontrolės darbuotojais, jeigu būtų priimta nauja redakcija, būtų sudaromos darbo sutartys, o jų pareigos būtų įtvirtintos darbo sutartyse.

PIRMININKAS. Pritarė iš dalies. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Tuoj pasakysiu, čia yra 9 straipsnis.

PIRMININKAS. Taip, gerbiamas Jurgis.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš prašyčiau arba posėdžio pirmininko, arba pranešėjos visada tiksliai pasakyti straipsnį, kieno siūlymas, nes mes kažkaip taip chaotiškai...

PIRMININKAS. Buvo 9 straipsnio 4 dalis.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Taip. Dėl to paties 9 straipsnio 8 dalies buvo pateiktas analogiškas ir Vyriausybės siūlymas. Jis analogiškas, todėl Audito komitetas irgi pasiūlymui pritarė iš dalies. Kadangi Valstybės kontrolė vykdo ne tik audito funkcijas, bet ir kitas, todėl rezultatas gali būti ne tik išvadomis įforminamas, bet taip pat ir kitais dokumentais.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti išvadai? Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). 11 straipsnio 2 dalies 2 punktą. Vyriausybė kėlė klausimą dėl projekte vartojamo apibrėžimo „kiti vertinimai“. Audito komitetas pritarė pastabai iš dalies, nes są-

voka „kiti vertinimai“ suprantama kaip biudžeto politikos kontrolės institucijos vykdoma veikla, tai yra kiti vertinimai, siejami tik su biudžeto politikos kontrolės veiklos rezultatu.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti? Galime pritarti. Pritarta bendru sutarimu.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Vyriausybė pasiūlė patikslinti projekto 13 straipsnio 2 dalį, numatant, kad Valstybės kontrolė teikia audito išvadas ir audito ataskaitas. Pagrindinis komitetas pastabai pritarė iš dalies, nes, kaip jau minėta, Valstybės kontrolė vykdo ne tik audito, bet ir kitas funkcijas, todėl institucijos darbo rezultatas gali būti įforminamas ir įvairiuose kituose dokumentuose.

PIRMININKAS. Dėkoju. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Tik informuoju Seimo narius, siūlau pratęsti Seimo posėdį, kol baigsis klausimai, ne iš tikrųjų jau arti matosi pabaiga. Galime pritarti? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū. Judame toliau.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). 13 straipsnio 3 dalis. Vyriausybė kėlė klausimą dėl projekte vartojamo apibrėžimo „kiti vertinimai“. Toks pat analogiškas pasiūlymas buvo aptartas 11 straipsnio 2 dalyje. Paminėsiu, kad Audito komitetas pastabai pritarė iš dalies, kad kiti vertinimai gali būti suprantami kaip biudžeto politikos kontrolės institucijos vykdoma veikla.

PIRMININKAS. Dėkui. Galime pritarti bendru sutarimu šiai išvadai? Galime. Ačiū.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). 15 straipsnio 1 dalis. Vyriausybė pasiūlė patikslinti projektą, numatant, kad Valstybės kontrolė teikia audito išvadas ir audito ataskaitas. Pritarta iš dalies. Kaip jau minėta, Valstybės kontrolė vykdo ne tik audito, bet ir kitas funkcijas, todėl darbo rezultatai gali būti įforminami ne tik išvadose ir ataskaitose, bet ir kituose dokumentuose.

PIRMININKAS. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Toliau dėl 19 straipsnio mes jau apsisprendėme. Tada, man atrodo, 22 straipsnio XI skyriaus 7 dalis. 22 straipsnis.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Atsiprašau, lapai labai sulipę.

PIRMININKAS. Dėl centralizuotos darbuotojų atrankos – 22 straipsnio XI dalies 7 punktas.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Komitetas pasiūlė Valstybės kontrolei taikyti patobulintą, tačiau centralizuotą darbuotojų atranką. Pagrindinis komitetas nepritarė siūlymui, nes tiek Europos Komisijos pateiktoje šalies ataskaitoje „Lietuva 2020“, tiek Valstybės kontrolės išorinio vertinimo ataskaitoje, kurią vadovaujant Europos Audito Rūmams atliko išorės audito ekspertai iš Lenkijos ir Jungtinės Karalystės, buvo konstatuota, kad centralizuota atranka, formuojant auditorių komandą, kenkia institucijos nepriklausomumui ir reputacijai. Turi būti užtikrintas valstybės kontrolieriaus nepriklausomumas sprendžiant visus su žmogiškaisiais ištekliais susijusius klausimus, o ypač klausimus dėl darbuotojų atrankos.

PIRMININKAS. Dėkui. Ar prašote balsuoti? G. Kinduryš norėtų kalbėti nuo VVSK. Minutėlę.

G. KINDURYŠ (LVŽSF). Ačiū. Šio punkto keitimas, jeigu jį svarstytume pažodžiui, pagal mane dabar yra neaktualus, nes šioje dalyje irgi yra minimas Valstybės tarnybos įstatymas. Pažodžiui, jeigu už jį balsuotų, prieštarautų, ko gero, ir 19 straipsniui. Tuomet reikia laikyti kaip neaktualų.

PIRMININKAS. Dėl šio klausimo pieš – R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Vis dėlto noriu kažkaip išreikšti savo nuomonę dėl šio įstatymo projekto, būtent dėl nepriklausomumo ir centralizuotų atrankų. Centralizuota atranka, kurią vykdo Valstybės tarnybos departamentas, yra sukurta tam, kad būtų vykdoma skaidriai. Ir, sakykime, tie argumentai, kad šiuo metu galbūt vyksta neskaidriai arba negali daryti įtakos pati Valstybės kontrolė, kuri deleguoja savo narius į atrankas, ir kiti argumentai tikrai yra laužti iš piršto. Tai diskredituoja pačią centralizuotą valstybės tarnybos atranką, kuri šiuo metu kaip tik gauna vis daugiau teigiamų įvertinimų.

O kalbant apie tai, kaip piliečiai, dalyvaujantys atrankose, pasitiki valstybės tarnybos centralizuota atrankos sistema, jeigu nori Valstybės kontrolė ar ekspertų, ar analitikų įdarbinti, be abejo, ji deleguoja savo žmones į komisiją, ir tos atrankos vykdomos centralizuotai. Tai kaip tik daugiau skaidrumo pačiai Valstybės kontrolei ir suteiktų.

Aš noriu pasakyti, kad vis dėlto sistema yra veikianti. Ji, be abejo, yra tobulintina ir tam reikia skirti daug dėmesio, bet nemanau, kad reikia padaryti tokią UAB Valstybės kontrolę, kur viskas vykėtų už uždarytų durų ir tikrai neduotų daugiau skaidrumo, mano vertinimu, negu yra šiuo metu.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, kadangi dėl 19 straipsnio su ta redakcija jau pritarėme, tai tas komiteto pasiūlymas, kaip aš suprantu, netenka prasmės. Gal galime bendru sutarimu nepritari VVSK siūlymui, pritarti pagrindinio komiteto tolesnei išvadai? Galime? Galime. Judame toliau.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). 23 straipsnio 1 dalies 4 punktą. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas siūlo įtvirtinti draudimą Valstybės kontrolės darbuotojams streikuoti, dirbti rinkimų komisijose, būti valstybės įmonių ir kolegialių valdymo organų nariais. Audito komitetas pasiūlymui nepritarė, nes projekte yra įtvirtintas draudimas Valstybės kontrolės darbuotojams dirbti kitą darbą, išskyrus tai, jeigu tam duoda leidimą valstybės kontrolierius. Taip pat yra projekte įtvirtinti papildomi pagrindai, kuriems esant darbuotojai galės būti nušalinti nuo darbo arba atleisti. Pavyzdžiui, jeigu Valstybės kontrolės vardo pažeminimas, visuomenės pasitikėjimo institucija sumažinimas konstatuojamas ir taip toliau. Audito komitetas galvoja, kad tokie ribojimai užtikrintų Valstybės kontrolės nepriklausomumą ir skaidrumą. Tačiau pagrindinis Audito komitetas sutinka su Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto argumentais, kad situacijos, kuomet Valstybės kontrolės darbuotojai pereina dirbti į audituotus subjektus, gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konflikto regimybę. Todėl siekiant išvengti tokių situacijų, Audito komitetas pasiūlė projektą papildyti nuostata, įpareigojančia Valstybės kontrolės darbuotojus, kurie nutraukia darbo santykius, vienerius metus prieš imantis veiklos, kuri, jų manymu, galėtų sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą, apie tai raštu informuoti Valstybės kontrolę ir gauti jos nuomonę. Valstybės kontrolei būtų sudarytos galimybės įvertinti situaciją individualiai. Jeigu būtų išvelgta tokia privačių ir viešųjų interesų pažeidimo regimybė, informuojama apie tai Vyriausioji tarnybinės etikos komisija. Analogiškas reguliavimas yra taikomas Lietuvos banko vadovybei.

PIRMININKAS. Dėkui. Už norėtų kalbėti K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, vis dėlto čia išlieka nemažų problemų, subjektyvumo problemų. Viskas yra valstybės kontrolieriaus rankose. Jeigu jis mato ką nors blogai, tada sprendžia vienaip, jeigu nemato, sprendžia kitaip. Ar tai yra gera situacija? Man tai kelia abejonių.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ar vis dėlto galime pritarti bendru sutarimu tam punktui, kurį išdėstė pagrindinis komitetas? Matau, kad galime. Ačiū. Judame toliau.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). 28 straipsnis, dėl jo kitas esminis nesutarimas. Vyriausybė nurodo, kad pirminiame...

PIRMININKAS. Aš labai atsiprašau, 26 straipsnio 6 dalis dabar dar iki 28-ojo. 26 straipsnis.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Atsiprašau. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas prašo Valstybės kontrolės darbuotojams taikyti Valstybės tarnybos įstatyme įtvirtintas nuostatas dėl tarnybinių nusižengimų.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė – nepritarti.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Nepritarti, taip.

PIRMININKAS. Gal galime bendru sutarimu? Galime. Ačiū. 27 straipsnis.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). 27 straipsnis. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas siūlo įtvirtinti valstybės kontrolieriaus teisę institucijos darbuotojams nustatyti kitus papildomus mokymo ir kvalifikacijos kėlimo prioritetus, nei yra nustatyta Valstybės tarnybos įstatyme. Čia irgi praradęs jau šiuo metu aktualumą.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė – irgi nepritarti.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Nepritarti.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu? Galime. Ačiū. Ir dabar 28-asis.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Dabar 28-asis. Pirmiausia Vyriausybė nurodo, kad pirminiame projekto variante buvo teiktas siūlymas Valstybės kontrolės darbuotojų darbo užmokestį sieti su šalies ūkio darbuotojų vidutiniu mėnesiniu bruto darbo užmokesčiu, ir tai buvo suprantama kaip precedentinis siūlymas. Nesutiktina su tuo, nes Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos, Lietuvos banko vadovybės darbo užmokestis reglamentuojamas yra jų veiklą apibrėžiančiuose teisės aktuose ir siejamas yra ne su baziniu dydžiu. Audito komitetas pateikė siūlymą Valstybės kontrolės darbuotojų darbo užmokesčio reglamentavimą įtvirtinti pačiame svarstomame projekte, tačiau darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarką sieti su Seimo tvirtinamu baziniu dydžiu. Jeigu būtų pritarta Audito komiteto pasiūlymui, Valstybės kontrolės darbuotojų darbo užmokestis būtų atskirtas nuo valstybės tarnybos sistemos, tačiau būtų išlaikytas tas sistemiškumas tarp šalies institucijose taikomos darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos, taip pat ir darbo užmokesčio dydžių.

PIRMININKAS. Matau, dėl to nori kalbėti A. Sysas – prieš. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ten bus dar ir mano pataisa. Aš manau, kad kažkaip pradėjome labai iš tolo. Tai yra siūlymas iš viso atsisakyti šito straipsnio, mano siūlymas yra užregistruotas, komitetas jam nepritaria, tai dar kartą pakartosiu. Suprantu, kad visi nori gauti didesnius atlyginimus, čia yra visai normalus dalykas. Lietuvos bankas ir Atominės energetikos agentūra – ne pavyzdžiai, kad kitoms institucijoms taip reikia daryti. Na, lobistai pramušė laive skylę, tas laivas po truputį skęsta, mes sakome – padarykime dar didesnę skylę. Aš manau, jeigu mes matome ne tik valstybės Lietuvos banką, Atominę energetikos agentūrą, Valstybės kontrolę, turime matyti visus. Kuo dirbantys Seime padėjėjai, patarėjai yra blogesni? Ar čia nereikia specialistų, kurie norėtų gauti didesnę atlyginimą? Turbūt norėtume, kad ir čia normaliai gautų atlyginimus. Tas argumentas, kad ten išskirtiniai žmonės ir jiems reikia daugiau mokėti... suprantu, visi išskirtiniai, bet matykime Lietuvą, matykime valstybines institucijas plačiau, valstybiškai, o ne lobistai atėjo, prašė ir prakalė, ir mes balsuojame. Tada bus sistema. Jeigu mes sistemos nematome, sutinku, kad taip, atranka gali būti atskira, ten yra visiška specifika, bet atlyginimai – tai yra Lietuvai dirbantys žmonės. Kuo jie skiriasi nuo kitų Seime, ministerijose, ligoninėse ar kitur dirbančių žmonių?

PIRMININKAS. Gerai, aš suprantu, kad dėl jūsų pasiūlymo mes tikrai balsuosime ir tą jūs įgarsinsite dabar. Dėl vedimo tvarkos norėtų pasisakyti J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Būtų nuoseklesnis mūsų veikimas, jeigu pirmiausia balsuotume dėl A. Syso ir analogiško Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymo, kuris siūlo visai išbraukti tą straipsnį. Jeigu nepritartume, tada tobuliname, kaip siūlo Vyriausybė, iš dalies komitetas ir taip toliau.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiami kolegos, aš anksčiau buvau patikintas, kad šie klausimai labai susiję, ir dėl 19 nubalsavus, galbūt dėl 28 balsuoti nereikės, bet, aš suprantu iš kolegų gerbiamo A. Syso, kad reikės balsuoti. Tai mes tada paskutinį kartą pasisakome dėl balsavimo motyvų, gerbiami kolegos. Ar A. Sysas dar norėtų ką nors pristatyti atskirai? (*R. Budbergytė: „Būtų jau gerai, kad ne.“*) Jis jau pristatė. Gerbiamieji kolegos, I. Šimonytė – prieš šitą siūlymą.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Tiesiogiai yra susijusi šita pataisa su tuo sprendimu, dėl kurio Seimas jau apsisprendė. Jeigu Valstybės kontrolė nelieta valstybės tarnybos sistemoje, tai jų darbo užmokestis privalo būti įstatymu reglamentuotas, būtent tai ir daro šitas specialus straipsnis. Todėl, jeigu mes jį išbrauksime, tai suprantame, kokia bus padėtis, tiesiog nebus darbo užmokesčio reglamentavimo.

Aš noriu informuoti Seimą, kad praėjusioje kadencijoje mes turbūt pusantrų metų užtruksime derindami su Socialinių reikalų ir darbo komitetu, kokia darbo apmokėjimo schema būtų priimtina ir nebūtų labai smarkiai iškraipanti sistemą. Dabar yra numatyta, kad tai remiasi baziniu dydžiu, todėl valstybės kontrolierius ir jo pavaduotojai liko pareigūnų ir politikų apmokėjimo lentelėje ir šitą schemą mes suderinome, tiesa, su praėjusios kadencijos Socialinių reikalų ir darbo komitetu. Išbraukti straipsnio jokių būdu negalima, nes tiesiog nebus jokio darbo užmokesčio reglamentavimo.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiamieji kolegos, išgirdome argumentus, supratome esmę, man atrodo. Seimas dabar galėtų apsispręsti dėl kolegų A. Syso ir VVSK pasiūlymo dėl 28 straipsnio. Balsuokime ir užbaikime šitą klausimą dėl pasiūlymo.

Balsavo 95: už – 24, prieš – 60, susilaikė 11. Nepritarta.

Ar dabar galime pritarti 28 straipsniui dėl pritarimo atsižvelgti į Vyriausybės pastabas iš dalies, kaip siūlo pagrindinis komitetas, bendru sutarimu? Galime?

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Galime.

PIRMININKAS. Negalime? Reikia balsuoti dėl šito? Balsuojame dėl to, ar pritarti pagrindinio komiteto išvadai dėl 28 straipsnio.

Balsavo 98: už – 83, prieš – 2, susilaikė 13. Pritarta.

Gerbiami kolegos, toliau SRDK buvo pasiūlymas.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Taip, SRDK siūlė projekte nustatyti valstybės kontrolieriaus darbo užmokesčio koeficientą – 30. Audito komitetas tam siūlymui nepritarė, nes jeigu būtų nustatytas toks koeficientas, būtų sumažintas šiandien esantis, kontrolieriaus faktiškai gaunamas darbo užmokestis. Todėl Audito komitetas pasiūlė nekeisti valstybės kontrolieriaus ir jo pavaduotojų dar-

bo užmokesčio reglamentavimo, o Audito komitetui pasiūlyti kitų Valstybės kontrolės darbuotojų darbo užmokesčių koeficientai, kurie pinigine išraiška atitinka SRDK pasiūlytus procentinius dydžius.

Pagal galiojantį reguliavimą valstybės kontrolierius turi gauti 15 % daugiau, pavaduotojai 10 % daugiau negu didžiausią darbo užmokestį gaunantis institucijos darbuotojas. Pagal pateiktus skaičiavimus jų atlyginimai keistųsi 2 eurai.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ar SRDK prašo dėl to balsuoti, nes lyg ir, manau... Ne, neprašo. Supratau. Gal galime pritarti pagrindinio komiteto išvadai? Galime. Ačiū.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Dėl 29 straipsnio jau kaip ir apsisprendėme balsuodami dėl Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto.

PIRMININKAS. Taip. Gerbiami kolegos, galime pritarti 29 straipsnio pagrindinio komiteto redakcijai? Galime? Galime. Ačiū.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Toliau yra baigiamosios nuostatos. 31 straipsnio... 2 straipsnis – įsigaliojimas paties įstatymo. Ar nieko nepraleidau?

PIRMININKAS. Tvarka.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Audito komitetas pritarė iš dalies Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui ir siūlo įstatymo įsigaliojimo datą sieti su biudžetinių metų pradžia, tai yra 2021 m. sausio 1 d.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Pritarta iš dalies. Galime pritarti tokiam siūlymui? Galime pritarti. Pritarta bendru sutarimu.

Ką gi, dėl viso projekto už ir prieš. Už kalbės M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Seimo posėdžio pirmininke. Kaip jau ne kartą girdėjome, auditorius negali ir neturi vertinti sistemos, kuri lemia jo paties darbo užmokestį. Jis negali tikrinti ir kontroliuoti sistemos, kuri lemia to darbuotojo skatinimą, kvalifikacijos kėlimą, vertinimą ar kitas tarnybos sąlygas. Tik nebūdamas valstybinės tarnybos sistemos dalimi, Valstybės kontrolės auditorius galės ir privalės ją vertinti nepriklausomai, objektyviai ir nešališkai. Būtent tai ir įtvirtina šis įstatymo projektas. Todėl kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš – G. Kindurys.

G. KINDURYS (LVŽSF). Aš pakartosiu, kad negerai, kai viena institucija išeina iš sistemos. Yra tokių institucijų, labai panašių, galiu paminėti: ir Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, ir vaiko teisių apsaugos kontrolierius, ir Seimo, ir Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, ir iki šiol esanti Valstybės kontrolė, ir akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius. Dabar viena institucija išeis iš valstybės tarnybos sistemos ir taip, gal tinka, gal netinka tas žodis, sujauks šią sistemą. Todėl pasisakau už laikymąsi sisteminio požiūrio ir kad būtent prie valstybės tarnybos liktų Valstybės kontrolės institucija.

PIRMININKAS. Ačiū, motyvai išsakyti. Balsuokime dėl pritarimo po svarstymo dėl Valstybės kontrolės įstatymo projekto Nr. XIII P-2183. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 98: už – 72, prieš – 18, susilaikė 8. Pritarta po svarstymo.

Replika po balsavimo – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū. Pirmiausia aš noriu pabrėžti, kad mes čia labai chaotiškai balsavome dėl tokio svarbaus įstatymo projekto. Suveltos abiejų komisijų išvados.

Bet aš noriu apginti Valstybės kontrolėje dirbančius valstybės tarnautojus, nes iš Biudžeto ir finansų komiteto lūpų skamba taip, kad jie neva dabar auditus atlieka šališkai, neskaidriai ir taip toliau. Kai taps atskira institucija, atliks daug geriau, skaidriau, nepriklausomai ir taip toliau. Labai keistai skamba, nes ir dabar Valstybės kontrolė atlieka savo užduotis ir tikrai atlieka tai nepriklausomai.

Ministerijos, vadovaudamosi Valstybės kontrolės pateiktomis išvadomis, tobulina įstatymų projektus ir taip pat viso viešojo valdymo sektoriaus institucijų darbą. Mes, būtent remdamiesi Valstybės kontrolės išvadomis, teikiame įstatymų projektus ir tą darys tikriausiai ir nauja Vyriausybė. Kalbėti apie tai, kad čia bus daug skaidriau, aš galvoju, kad ir dabar Valstybės kontrolė dirba skaidriai ir nori mums parodyti klaidas ar sisteminius trūkumus, kuriuos reikia taisyti.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Kolegos, tikrai labai prašau kalbėti trumpai. Dar turime pabaigti klausimus. Labai trumpai Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (*MSNG*). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, tikrai leiskite man išreikšti ir savo, kaip Audito komiteto pirmininko ir kaip buvusio tose sistemose visiškai neseniai dešimt metų... Labai ačiū, priėmėme labai teisingą, šiuolaikišką ir nukreiptą į perspektyvą sprendimą. Dėkui.

PIRMININKAS. Labai ačiū. 1-6.2 klausimas – Administracinių bylų teisenos įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-2184. Tenai buvo Audito komiteto pasiūlymas. Teisės ir teisėtvarkos komitetas pritarė jam iš dalies. Dėl valstybės kontrolieriaus ar jo įgaliotų asmenų papildymo. Gal galime pritarti tokiai TTK išvadai bendru sutarimu? Galime? (*Balsai salėje*) Galime.

Ar galime tada... (*Balsai salėje*) Ir antrasis pasiūlymas dėl įsigaliojimo datos yra susijęs su pirmuoju. Natūralu, kad taip ir darysime, kaip nusprendėme dėl pirmojo.

Dėl motyvų norinčių kalbėti aš nematau. Gal galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo antrajam klausimui? Galime. Ačiū.

1-6.3 klausimas – Administracinių nusižengimų kodeksas. Ten nėra jokių pasiūlymų, Galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Aš nemačiau kalbėtojų, matyt, ir nebuvo. Galime bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta. Atsiprašu, sąrašė prieš buvo K. Masiulis. Duokime jam... Atsisako?

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš pasakysiu labai trumpai. Šiaip faktiškai džiaugiuosi tuo, kas vyksta, kadangi esu naujosios viešosios vadybos šalininkas, mes taip chaotiškai, bet demontuojame valstybės tarnybos sistemą. Pirmyn, aš už tai. Bet tada ir toliau ženkime. Mokytojai nėra valstybės tarnybos sistemoje, STT, FNTT, dabar Valstybės kontrolė. Tai visai neblogai. Tada apsispręskime – paleiskime ir kitas įvairias institucijas ir padarykime jas orientuotas į rezultatą ir finansavimą, susietą su rezultatais. Aš tada tikrai ploju. Gal be reikalo prieštaravau, reikėjo džiaugtis, kad čia yra. Mus aplinkybės priverčia taip daryti.

PIRMININKAS. Ačiū, motyvai išgirsti. Tai visgi dėl 1-6.3 klausimo, dėl Administracinių nusižengimų kodekso pasiūlymų nebuvo gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

1-6.4 klausimas – Biudžeto sandaros įstatymo projektas. Čia yra bent keli pasiūlymai. Nežinau, ar aš galiu juos paskelbti? Biudžeto ir finansų komitetas buvo išvadų rengėjas dėl to. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas pasiūlė pakeisti 37 straipsnio 1 dalį ir ją papildyti, kad ir savivaldybių kontrolės audito tarnybos galėtų atlikti auditą. Pagrindinis komitetas tam nepritarė. Ar reikalauja balsuoti?

G. KINDURYS (*LVŽSF*). Balsuoti nereikalaujame.

PIRMININKAS. Nereikalauja. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Seimo narys V. Ažuolas buvo pasiūlęs išbraukti 1 straipsnio 2 dalį ir ją kitaip išdėstyti. Ar reikalauja balsavimo ar pristatymo?

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Prašyčiau balsuoti.

PIRMININKAS. Supratau. Biudžeto ir finansų komitetas, kaip pagrindinis komitetas šiuo klausimu, nepritarė. Balsuojame dėl V. Ažuolo pasiūlymo. Prašom balsuoti.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 20, prieš – 57, susilaikė 18. Nepritarta. Gal galime bendru sutarimu pritarti pagrindinio komiteto išvadai? Galime. Gal galime bendru sutarimu pritarti 2 straipsniui, kad ten keičiama įsigaliojimo data taip pat, kaip ir pagrindinio projekto. Galime? Galime, pritarta.

Dėl viso norinčių kalbėti nėra. Galbūt galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Galime. Ačiū, pritarta po svarstymo.

1-6.5 klausimas – Gyventojų turto deklaravimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Ten nebuvo jokių pasiūlymų. Gal galime bendru sutarimu jam pritarti po svarstymo? Galime. Ačiū, pritarta.

1-6.6 klausimas – Kriminalinės žvalgybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Ten buvo dvi pastabos, tai yra Audito komiteto pasiūlymas, kuriam TTK pritarė iš dalies. Aš suprantu, kad galime pritarti pagrindinio komiteto išvadai, kur integravo? Galime. Taip pat galime pritarti 2 straipsnio pakeitimui dėl įsigaliojimo datos, kuri pakoreguota pagal pagrindinį. Ačiū. Ar galime Kriminalinės žvalgybos įstatymo pakeitimo įstatymui pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Galime. Ačiū.

1-6.7 klausimas – Seimo statuto kai kurių straipsnių pakeitimo projektas, nebuvo pastabų ir pasiūlymų. Galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ne, negalime.

K. Masiulis nori kalbėti prieš. Atsisako. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai ačiū. (*Balsai salėje*) Negalime? Dėl 1-6.7 klausimo balsuojame, ar pritarti po svarstymo.

Balsavo 95: už – 77, prieš – 1, susilaikė 17. Pritarta.

Darbotvarkės 1-6.8 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymas. Pasiūlymų negauta, gal galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Ačiū. Pritarta bendru sutarimu.

Darbotvarkės 1-6.9 klausimas – Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projektas. Pagrindinis Socialinių reikalų ir darbo komitetas siūlė nepritarti, atmesti, atsiprašau, šį įstatymo projektą. Taip, J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš siūlau nepritarti tokiai išvadai, skirti kitą komitetą. Šiuo atveju pagrindinis buvo Audito komitetas, tai tada tą projektą nukreiptume Audito komitetui.

PIRMININKAS. Gera. Gerbiami kolegos, iš pradžių mes vis tiek balsuosime už pagrindinio komiteto išvadą. A. Sysas dar norėtų.

A. SYSAS (*LSDPF*). Jurgi, atsiimkite savo žodžius, nes jeigu jūs dabar nepritarsite... Šitas įstatymas reglamentavo pirminę padėtį, kai Valstybės kontrolė norėjo išeiti iš valstybės tarnybos. Dabar ji liko valstybės tarnyboje. Tas įstatymas siūlė išbraukti juos iš dabar esamos darbo apmokėjimo sistemos. Šitas įstatymas neturi jokios prasmės.

PIRMININKAS. Dėkui. I. Šimonytė – per šoninį. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš norėčiau patvirtinti tai, ką sakė A. Sysas. Išties pradiniam pakeite buvo įstatymo projektas, kuris numatė nebuvimą kontrolieriaus toje sistemoje, bet kadangi jis liko pagal Audito komiteto anos kadencijos patobulintą versiją, tai išvada yra teisinga ir to įstatymo projekto nereikia. Ačiū.

PIRMININKAS. Gera, labai ačiū. J. Razma atsiima. Galime bendru sutarimu atmesti šitą įstatymo projektą? Galime. Labai ačiū.

Darbotvarkės 1-6.10 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2192(2). Pastabų, pasiūlymų nebuvo. Gal galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Galime. Ačiū, pritarta.

Darbotvarkės 1-6.11 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas. Čia buvo pasiūlymas Socialinių reikalų ir darbo komitetui iš Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto papildyti 5 straipsnio 6 dalį 11 punktu, išbraukiant „ir kitiems aukščiausiosios audito institucijos tarnautojams“, jam pagrindinis komitetas šiuo atveju nepritarė. Ar reikia Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui balsavimo šiuo klausimu?

G. KINDURYS (*LVŽSF*). Balsuoti neprašau, nes susijęs su priimtu.

PIRMININKAS. Susijęs. Galime bendru sutarimu pritarti pagrindinio komiteto išvadai? Galime pritarti.

Analogiškai čia yra ir kiti susiję, kuriuos siūlė Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas dėl šito klausimo. Ar galime mes dėl jų visų pritarti pagrindinio komiteto išvadai? Galime. Tada bendru sutarimu pritarta.

Seimo narė R. Šalaševičiūtė buvo pasiūliusi vieną pasiūlymą, kuriam pagrindinis komitetas pritarė. Tai gal galime pritarti bendru sutarimu? Galime.

Taip pat I. Šimonytė buvo pateikusi kitą pasiūlymą, kuriam pagrindinis pritarė. Galime jam pritarti? Galime. Ačiū.

Ir taip pat dėl specialisto teismo administracijos sektoriaus, teismo posėdžių sekretoriaus, ką I. Šimonytė pateikė, galime pritarti? Pagrindinis komitetas pritarė. Pritarta bendru sutarimu.

Ir dėl įsigaliojimo datos taip pat buvo pateiktas siūlymas. Tai analogiškai su kitais įstatymų projektais ir pagrindiniu siūlau nustatyti įsigaliojimo datą. Galime pritarti tokiam siūlymui? Pritarta bendru sutarimu.

Ar visam Valstybės tarnybos įstatymui galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo? (*Balsai salėje*) Pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

Darbotvarkės 1-6.12 klausimas – Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Galime, ačiū, pritarta bendru sutarimu.

20.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-130 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiamieji, rezerviniai klausimai. Mes turime keletą klausimų. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas. Kviečiu J. Razmą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ryte patvirtinome komisijos sudėtį. Komisija per pietų pertrauką susirinko, išsirinko savo vadovus ir pavaduotojus. Čia yra nestandartinis atvejis, kai jų yra po du: vienas – iš mūsų, kitas – iš Pasaulio lietuvių bendruomenių atstovų. Kviečiu patvirtinti.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausti niekas nenori. Dėl motyvų irgi lyg ir nenorėjo. Gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Galime.

Svarstymo stadija. Ar yra norinčių kalbėti? Nėra. Galime pritarti po svarstymo? Galime.

Ir priėmimas. 1 straipsniui galime pritarti? Galime. Pritarta. 2 straipsniui galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Dėl viso. Priėmimas. Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Jau viskas aišku, viskas gerai, ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū ir jums ačiū. Priėmimas. Balsuojame dėl priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 93: už – 93, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-130) priimtas. (*Gongas*)

20.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-127 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-127. Prašom – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kadangi esame apsisprendę įkurti Ateities komitetą, šiuo nutarimu įrašytume jį į sąrašą Seimo nutarimo, kur yra apibrėžiamas komiteto narių skaičius. Šiuo atveju būtų 21 narys.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausiančių nematau. Galime pritarti po pateikimo? Pritarta. Svarstymo stadija. Nėra pasisakančių. Galime pritarti po svarstymo? Galime. Ir priėmimas pastraipsniui. Vienas straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Dėl viso nėra. Balsuojame dėl priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 92, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-127) priimtas. (*Gongas*)

20.24 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-128 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-128.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kitas žingsnis steigiant Ateities komitetą, šio nutarimo projektu patvirtinama komiteto sudėtis: 20 narių pagal frakcijų teikimus, vieną vietą ateityje dar turės galimybę užimti Socialdemokratų frakcija, kuri kol kas nepateikė pagal kvotą savo atstovo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Paklausti norinčių nėra. Dėl motyvų nėra. Galime pritarti po pateikimo? Galime. Pritarta. Svarstymo stadija. Kalbėti nemačiau norinčių. Galime pritarti po svarstymo? Pritarta.

Priėmimas. Vienas straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Balsuojame dėl viso.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 91 Seimo narys, visi – už. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-128) priimtas. (*Gongas*)

20.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-124 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Nutarimo projektas Nr. XIVP-124 – dėl komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, teikiamas nutarimas dėl dar vieno komiteto vadovo patvirtinimo. Šiuo atveju būtų siūloma patvirtinti R. Šarknicką Seimo Kultūros komiteto pirmininko pavaduotoju.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, nėra klausimų. Galime pritarti po pateikimo? Pritarta.

Svarstymo stadija. Dėl motyvų nematau. Galime pritarti? Pritarta.

Dėl viso nematau. Priėmimas. Vienas straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 91 Seimo narys: už – 90, prieš nebuvo, susilaikė 1. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-124) priimtas. (*Gongas*)

20.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-125 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Ir nutarimo projektas Nr. XIVP-125 – dėl komisijų sudarymo pakeitimo.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aišku, būtų gerai, kad visi, kas apsisprendė dirbti vienoje ar kitoje komisijoje, ir liktų taip apsisprendę visą kadenciją, bet, deja, taip neatsitinka. Kai tie norai pasikeičia, mes turime keisti atitinkamą nutarimą. Šiuo atveju siūloma išbraukti A. Matulą iš Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos jo prašymu.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausti nėra norinčių. Galime pritarti po pateikimo? Pritarta.

Svarstymo stadija. Kalbančių taip pat nėra. Galime pritarti po svarstymo? Pritarta.

Priėmimas. Du straipsniai. 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Galime. 2 straipsniui galime pritarti? Galime.

Balsuojame dėl viso.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 91 Seimo narys: už – 90, prieš nebuvo, susilaikė 1. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-125) priimtas. (*Gongas*)

20.28 val.

Seimo savaitės (2020-12-21–2020-12-23) – 2020 m. gruodžio 22 d. (antradienio) ir 23 d. (trečiadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Savaitės, prasidedančios gruodžio 21 diena, posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Kaip matau, pristato J. Razma. Teisingai?

J. RAZMA (TS-LKDF). Turbūt. Gerbiami kolegos, kitą savaitę turime dvi darbo dienas. Antradienį, kaip matote, ilgesnė darbotvarkė. Tikriausiai užtruksime panašiai kaip ir šiandien, bet kadangi visi būsimė čia ir lauksime trečiadienio posėdžio, turbūt nieko tokio, geriau antradienį ilgiau padirbėti, o trečiadienį baigti anksčiau.

Projektai – daugiausiai biudžetas ir su juo susiję projektai, ir tie kai kurie kiti projektai, kuriuos reikia priimti iki sausio 1 dienos. Tarp projektų, aišku, būtų ir Seimo nutarimas dėl sesijos pratęsimo. Yra įrašytas ir Konstitucinio Teismo teisėjų kandidatūrų pateikimas, nors gal ir man kyla nedidelių abejonių, ar esant tokiam ceitnotui mes spėsime kandidatūras deramai apsvarstyti, ar užteks laiko susitikti frakcijose. Gal prie to klausimo būtų galima dar padėti nedidelį klausuką, o kiti klausimai natūraliai, mano supratimu, būtini priimti iki sausio 1 dienos. Yra vienas kitas pateikimas, kur autoriai mano, kad būtų gerai paskelbti tuos projektus dabar. Jų tikrai nėra daug. Aš manau, dėl to gal nedarykime kokių nors problemų.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti nori trys Seimo nariai. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Visų pirma noriu padėkoti visiems už balsavimą dėl Kultūros komiteto. Susijęs klausimas mano būtų taip pat su Kultūros komitetu – dėl Bibliotekų įstatymo Nr. XIII-5106. Noriu, pirmininke, jums pasakyti, kad prieš keletą savičių Kultūros centrų ir muziejaus įstatymo buvo pateikimo stadija ir jis yra identiškas bibliotekoms. Technškai kažkaip tada nepakliuvo į darbotvarkę, aš prašyčiau, kad antradienio darbotvarkėje atsirastų. Toks būtų techninis mano prašymas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš kruopščiai įrašiau visus projektus, kurių prašė Kultūros komiteto pirmininkas, šio projekto turbūt neprašė. Ar jis yra tinkamai komiteto aprobuotas ir tikrai galime įtraukti? Jeigu viskas yra gerai, aš manau, tikrai galime įrašyti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Aš pono J. Razmos noriu paklausti kaip jau tokio Statuto subtilybių žinovo. Iš tikrųjų to biudžeto, kurį mes svarstome, kažkokia keista procedūra, nes, pavyzdžiui, dar vakar iš ryto mes turėjome pirmąjį biudžeto variantą ir tik vėlai vakare buvo užregistruotas antrasis, jokių pataisų dėl antrojo varianto iš esmės nebuvo įmanoma registruoti. Mano klausimas yra toks – štai projekte įrašytas antrasis biudžeto variantas, kuris bus svarstomas antradienį, ar tikrai antrasis, ar gali būti įregistruotas ir trečiasis, kam nusiteikti, nes vis tiek reikės registruoti pataisus ir opozicija turi pastabų?

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, joks trečiasis biudžeto projektas net teoriškai čia negali atsirasti, nes mes negražiname antrojo biudžeto projekto Vyriausybei, o paskyrėme to antrojo projekto priėmimo datą. Tai dabar visi, kas nori, kad kokios nors pataisos dar būtų nagrinėjamas priėmimo stadijoje turi ir anksčiau įregistruotas pataisas perregistruoti dėl to jau antrojo projekto, ir tai reikia padaryti arba reikėjo padaryti arba šiandien, arba dar galima padaryti rytoj, nes 48 valandų reikalavimas yra iki priėmimo momento, kad būtų pataisų įregistravimas.

Skaitykite antrą variantą, žiūrėkite, ar į jūsų ankstesnius pasiūlymus atsižvelgta. Galbūt ir naujų pasiūlymų gali gimti Pirmadienį Vyriausybė savo posėdyje, kiek žinau, pasisakys dėl tų pataisų, kurios bus įregistruotos dėl antrojo varianto, ir antradienį mes čia turėsime ilgą ir nuobodžią procedūrą, kai Seimo narys bandys aiškinti, kiek svarbi jo pataisa, o Vyriausybė tradiciškai sakys, kad pinigų nėra. Tam žanrui galime nusiteikti.

PIRMININKAS. Gerai, dėkui. Per šoninį mikrofoną – V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Aš tik norėjau paantrinti R. Šarknickui ir paprašyti dėl to įstatymo projekto, tai nėra komiteto projektas, tai yra asmeninė iniciatyva, bet vis dėlto būtų gerai, kad jam būtų pritarta po pateikimo ir mes galėtume jį pridėti prie jau svarstomų. Dėkoju iš anksto.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerai, aš sakiau, kad tikrai reiktų pridėti. Aš manau, Sekretoriatas išgirdo, fiksavo ir tikslinant darbotvarkės projektą bus įtraukta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Seimo pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, aš dalinuosi jūsų nerimu dėl Konstitucinio Teismo teisėjų procedūros inicijavimo tokiu jautriu metu. Iš tiesų labai skubame su biudžetu ir labai daug įstatymų projektų eina, ne paslaptis, kad daugelis mūsų esame pakankamai išvargę, ir dabar svarstyti tokius fundamentaliai svarbius klausimus, ar tikrai verta tą daryti taip skubant. Aš tikrai tokį nedidelį pastebėjimą ir kviesčiau galbūt susitelkti... Aš suprantu, kad mes vėluojame su paskyrimais, bet galbūt tai neturėtų būti pasiteisinimas dabar skubos tvarka priimti tokius svarbius sprendimus.

J. RAZMA (TS-LKDF). Galbūt bus dar proga pasikonsultuoti su kandidatūrų teikėjais, ar jie primygtinai prašo kuo greičiau patvirtinti, ar sutiktų luktelti iki mūsų numatomo sesijos pratęsimo. Aš pats neatsitiktinai paminėjau šią problemą irgi nuogąstaudamas, kad, esant mūsų tokiai įtemptai situacijai dėl biudžeto, dėl jautrių jo lydimųjų, Konstitucinio Teismo teisėjų kandidatūrų svarstymas gali būti komplikuoatas ir ta mūsų būsena kartais gali lemti kaip tik tam tikrus nusiteikimus. O frakcijos pyks, kad neužtenka laiko susitikti ir taip toliau.

PIRMININKAS. Ačiū, visi klausimai atsakyti. Gal galime kitos savaitės darbotvarkei su visais šiais patobulinimais pritarti bendru sutarimu? Ačiū, galime.

Gerbiami kolegos, pareiškimai. A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš tik M. Majauskui norėjau priminti, kad kandidatus į Apeliacinio teismo pirmininko ir generalinio prokuroro pareigas mes patvirtinome su aštuonių valandų tarpu. Tai vieni klausimai netrukdo kitiems.

20.36 val.

Seimo narių pareiškimai

PIRMININKAS. Dėkui visiems pasisakiusiems. Yra trys pareiškimai. Į tribūną kviečiu V. Valikiūną. Kol ateina Seimo narys, perskaitau Užsienio reikalų komiteto posėdžio protokolą, kad siūloma sudaryti Seimo Tarpparlamentinių ryšių grupę su Belgijos karalyste, Nyderlandų karalyste ir Liuksemburgo Didžiąja Hercogyste ir Seimo Tarpparlamentinių ryšių grupę su Vengrija. Pritarta bendru sutarimu. Prašom, tribūna jūsų.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Ačiū, kad pakvietėte. Sako, „Žalgiris“, todėl skuba, bet žmogiškieji santykiai yra brangiau. Norisi pažiūrėti į jūsų veidus, kaip jūs nusiteikę, su kokiomis kaukėmis sėdite, kokios nuotaikos, nes bet kada galime susirgti ir nebūti čia. Norėjau... (*Balsas salėje: „Karočė!“*) *Karočė* – matai, čia jau rusiški žargonai. Tas ir yra, kad skuba ir patyčios, kaip ir mūsų kolegą A. Guogą... matote, iš to jo projekto pradėjo tyčiotis. Mums kaip tik reikia palaikyti savo kolegą šiame darbe, nes mes čia dirbsime, plauksime, kaip sakė A. Sysas, šiuo laivu, bet kad nebūtų skylėtas, beveik ketverius metus kartu, kaip tarnaudavome kariuomenėje. Ten dveji metai – susidraugaudavome, susibičiuliodavome. Todėl visus kviečiu palaikyti vienas kitą, būti draugiškiems, atsakingiems ir žiūrėti...

PIRMININKAS. Labai ačiū.

V. VALKIŪNAS (MSNG). ...į ateitį pozityviai. Sėkmės visiems, būkime kartu. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū. Prisidedu prie sveikinimų. V. Aleknaitė-Abramikienė turi pareiškimą. Prašom, kviečiu į tribūną.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, atleiskite, kad tokį vėlyvą vakarą dar drįstu į jus kreiptis. Kaip žinoma, tęsdami gražią tradiciją, mes Seime susibūrėme į parlamentinę grupę „Už šeimą“. Norėčiau perskaityti deklaraciją, kurią kol kas pasirašė 40 Seimo narių iš visų frakcijų. Pabrėžiu – iš visų.

„Mes, žemiau pasirašę parlamentinės grupės „Už šeimą“ nariai, vykdydami savo, kaip Seimo narių pareigas, vadovaujamės konstitucine nuostata, kad šeima yra visuomenės ir valstybės pagrindas; siekiame, kad būtų įgyvendinta konstitucinė valstybės pareiga saugoti šeimos autonomiją ir teikti jai visokeriopą paramą; pripažįstame, kad šeimos narius siejančios teisės ir pareigos

yra prigimtinės; pripažįstame, kad vyro ir moters papildomumas yra šeimos, kaip pirminės ir prigimtinės bendruomenės, kūrimo pagrindas; pripažįstame, kad šeima kyla iš laisvo vyro ir moters apsisprendimo priimti šeimai būdingas moralinio ir teisinio pobūdžio pareigas, taip pat iš tėvystės ir motinystės bei giminystės ryšių tarp artimų giminaičių; pripažįstame, kad palankiausia aplinka vaiko visapusiškam ir harmoningam vystymuisi yra atsakinga ir stabili jo tėvų šeima, kuri apglėbia vaiką rūpesčiu ir meile; pripažįstame prigimtinę tėvų teisę būti pirmaisiais ir svarbiausiais savo vaikų ugdytojais; pripažįstame, kad šeima yra pagrindinė vaikų, kaip būsimų visuomenės narių, socializacijos, augimo ir auklėjimosi dorais žmonėmis ir ištikimais piliečiais vieta. Taip pat gerbiame kiekvieno piliečio apsisprendimą kurti šeimą arba rinktis kitokį gyvenimo būdą.“ Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Į tribūną kviečiu J. Urbanavičių.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Mielieji kolegos, noriu informuoti, kad sukurta Laikinoji daugiafunkčių miškų puoselėjimo grupė. Grupės pirmininku išrinktas aš, J. Urbanavičius, pavaduotoju – K. Mažeika. Kviečiame jungtis į šią grupę, vyksime į miškus visi apžiūrėti, kaip ten sekasi ūkininkauti. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dar per šoninį mikrofoną – A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Kolegos, labai trumpai. Aš noriu paprašyti Baltijos Asamblėjos narių, jums yra išsiųsti laiškai, kad jūs pasirinktumėte komitetus, nes latviai, estai jau išsirinko, pasiskyrė. Mes jau vėluojame. Nuo sausio 1 dienos Baltijos Asamblėjoje būtent Lietuvos pusė pirmininkaus, todėl mums labai svarbu suformuoti komitetus. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Tai viskas, ką turėjome šiandien vienas kitam pasakyti. Registruojamės.

Dėkui, užsiregistravo 47. Skelbiu posėdį baigtą. (*Gongas*)

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Adomaitis Kasparas 24, 41, 74, 77, 79
Aleknaitė-Abramkienė Vilija 46, 115
Andrikenė Laima Liucija 24
Armonaitė Aušrinė 38
Auštrevičius Petras 33
Ažuolas Valius 9, 45, 55, 61, 63, 97, 98, 110
- Bagdonas Andrius 24, 41, 60
Bakas Vytautas 11, 19, 25, 26, 32, 33, 34, 38, 57, 59, 60, 62, 63, 114
Balčytis Zigmantas 59, 61, 87, 96, 110
Baškienė Rima 24, 41
Bilotaitė Agnė 36
Bismarkas Otas fon (Bismarck Otto von) 97
Budbergytė Rasa 24, 41, 91, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109
Burokienė Guoda 43
- Cichanouskaja Sviatlana (Cichanouskaja Sviatlana) 84
- Čmilytė-Nielsen Viktorija 9
- Dagys Rimantas Jonas 55
Danielė Morgana 65
Darinskas Adas 23
Dulkys Arūnas 12, 18, 22, 23, 37, 39, 40, 63, 64, 65, 66, 96, 97, 103
Dumbrava Algimantas 36
- Fiodorovas Viktoras 24, 41
- Gapšys Vytautas 11, 24, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 48
Gentvilas Eugenijus 23, 27, 33, 50, 51, 53, 60
Giraitytė Vaida 88
Glaveckas Kęstutis 27, 31, 34, 36, 45, 47, 50, 51, 57, 59, 60, 61, 62, 63, 65
Gražys Evaldas 23, 24, 42, 43
Gražulis Petras 23, 24, 26, 33, 43
Grinius Kazys 10
Griškevičius Laimonas 12, 16
Grybauskaitė Dalia 31
Grunskienė Nida 25, 42
Guoga Antanas 115
- Haase Irena 30, 31, 84
- Jakeliūnas Stasys 51
Jukna Vigilijus 46, 49
Juozapaitis Vytautas 114
Juška Ričardas 82, 87, 88
- Kačinskaitė-Urbonienė Ieva 52, 85, 88, 89, 90, 95, 101
Kairys Simonas 37
- Karbauskis Ramūnas 10
Kasčiūnas Laurynas 59
Kasiulevičius Vytautas 12, 15, 21
Kepenys Dainius 21
Kindurys Gintautas 39, 40, 92, 94, 101, 102, 103, 106, 109, 110, 111
Kirkilas Gediminas 54
Kriaučienė Jadvyga 92
Kubilius Andrius 9, 54, 74
Kukuraitis Linas 20, 23, 52, 69, 72, 73, 75, 76, 77, 80, 82
Kupčinskis Andrius 59, 116
Kurlianskis Raimondas 33
- Landsbergiai 26, 33
Landsbergis Gabrielius 33
Laucius Justas 30, 34
Leiputė Orinta 22, 37
Lingė Mindaugas 74, 78, 79, 81, 82, 92, 93
- Majauskas Mykolas 9, 10, 24, 28, 47, 48, 60, 61, 62, 63, 64, 66, 68, 70, 80, 82, 87, 93, 95, 103, 109, 115
Marksas Karlas (Marx Karl) 27
Masiulis Eligijus 33
Masiulis Kęstutis 25, 28, 33, 90, 93, 94, 96, 97, 98, 102, 103, 104, 107, 110, 111
Matelis Bronislovas 34
Matulas Antanas 64, 65, 66, 88, 89, 90, 113
Mazuronis Andrius 34, 115
Mažeika Kęstutis 116
Mitalas Vytautas 42, 48, 63, 64
Mogenienė Laima 11, 38
- Nagienė Laima 70, 95
Navickas Kęstutis 37, 38
Navickienė Monika 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82
Nekrošius Arvydas 37, 38, 48
Norkūnaitė Vitalija 24, 42, 43
- Pakarklytė Ieva 95, 96
Paluckas Gintautas 10
Pavilionis Žygimantas 84, 112
Petrošius Audrius 41
Pranckietis Viktoras 86
Puidokas Mindaugas 89
Pupinis Edmundas 29, 85, 89
- Rakutis Valdas 85
Razma Jurgis 9, 10, 25, 38, 87, 94, 105, 108, 111, 112, 113, 114, 115
- Sabutis Eugenijus 83
Saudargas Paulius 9, 41, 42, 99

- Savickas Lukas 10, 53
 Sysas Algirdas 23, 36, 51, 52, 58, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 81, 86, 88, 92, 96, 102, 108, 111, 115
 Skaistė Gintarė 40, 43, 45, 46, 58, 60, 61, 62
 Skruibis Paulius 12, 17, 20
 Skuodis Marius 36
 Skvernelis Saulius 11, 47
 Sorosas Džordžas (Soros George) 27
 Stankūnas Mindaugas 12, 13, 15
 Starkevičius Kazys 86
 Surplys Giedrius 40, 84
- Šalaševičiūtė Rimantė 40, 111
 Šarknickas Robertas 10, 36, 37, 48, 58, 59, 61, 65, 70, 73, 75, 76, 77, 82, 84, 85, 89, 113, 114
 Šedbaras Stasys 23, 24, 25, 93
 Šimašius Remigijus 33
 Šimkūnaitė Eugenija 90
 Šimonytė Ingrida 12, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 36, 38, 39, 41, 103, 108, 111
 Širinskienė Agnė 87
 Šiugždinienė Jurgita 38, 84, 85, 86
- Tamašunienė Rita 76, 77, 103, 106, 109
 Tapinas Andrius 27
 Targamadžė Vilija 38
 Tatarūnas Antanas 23
 Tomilinas Tomas 10, 21, 39, 52, 68, 73, 76, 77, 78, 80
 Tumėnas Stasys 85, 86, 90, 91
- Urbanavičius Justinas 28, 116
- Vaitkus Eduardas 23
 Valkiūnas Valdemaras 28, 115
 Vilkauskas Kęstutis 38, 39
 Vinkus Antanas 39, 78
 Vyšniauskas Andrius 10
 Volteras, Fransua Mari Arujė
 (Voltaire, François Marie-Arouet) 23
- Zemlys-Balevičius Vaidotas 12, 13
- Žemaitaitis Remigijus 9, 11, 22, 29, 37, 54, 58, 61, 62, 64, 66, 69, 75
 Žukauskas Artūras 56, 78, 79, 86

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*

Interneto puslapis *www.lrs.lt*